

Міністерство культури України
Харківська державна академія культури
Бібліотека

ВІВАТ, АКАДЕМІЄ!

Дайджест
Випуск 7
(2014–2016)

2014-2016

Харків
ХДАК
2017

Рекомендовано до друку
вченою радою Харківської державної академії культури
(протокол № 4 від 17 листопада 2017 р.)

Укладачі: С. В. Євсеєнко, О. М. Левченко

Під редакцією С. В. Євсеєнко

Віват, Академіє! Вип. 7 (2014–2016) : дайджест / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури ; [уклад.: С. В. Євсеєнко, О. М. Левченко ; під ред. С. В. Євсеєнко]. — Харків : ХДАК, 2017. — 154 с.

ISBN 978-966-8308-58-1

Дайджест містить матеріали про діяльність Харківської державної академії культури, опубліковані в центральних та місцевих газетах за 2014–2016 роки, і є хронологічним продовженням дайджесту «Віват, Академіє!» (2011–2013), який вийшов друком у 2015 році.

Видання призначене дослідникам історії м. Харкова, історії вищої освіти, історії Харківської державної академії культури.

УДК 378.6:008(477.54-25)ХДАК«2014/2016»(048)

ВІД УКЛАДАЧІВ

Дайджест «Віват, Академіє!» містить статті, замітки з газет про наукову, навчальну та культурну діяльність колективу Харківської державної академії культури, інтерв'ю з її керівництвом, фрагменти публікацій про викладачів, студентів, випускників ХДАК.

Відкриває видання вступна стаття «Харківська державна академія культури в умовах реформування вищої освіти України». Її автори — доктор історичних наук, професор, ректор ХДАК В. М. Шейко, кандидат історичних наук, професор, перший проректор ХДАК М. М. Каністратенко, доктор педагогічних наук, професор, проректор з наукової роботи ХДАК Н. М. Кушнарєнко.

Запропонований сьомий випуск дайджесту охоплює матеріали за 2014–2016 рр. і містить 243 публікації. Основний текст подано за роками в прямій хронології. Після кожної статті вказано назву газети, дату виходу друком публікації. Серед переглянутих газет — «Культура і життя», «Урядовий кур'єр», «Україна молода», «Голос України», «Зеркало недели», «День», «Освіта», «Освіта України», «КП в Украине», «Сегодня», «Время», «Вечерний Харьков», «Слобідський край», «Харьковские известия» та ін. До дайджесту увійшли також матеріали зі студентської газети ХДАК «Бурсацький узвіз», яка з 2009 р. є офіційно зареєстрованим друкованим засобом масової інформації й являє собою літопис найважливіших академічних подій. Переважна більшість переглянутих видань — це газети, які отримує бібліотека ХДАК. Використано фонди ХДНБ ім. В. Г. Короленка, окремі матеріали надали викладачі академії.

Укладачі не претендують на повне охоплення матеріалу. Тексти подано в авторській редакції. Пропущені речення, абзаци позначено знаком <...>.

Дайджест містить допоміжні покажчики: персоналій, творчих колективів ХДАК, періодичних видань, матеріали яких використано у виданні, з посиланнями на сторінки в тексті. У покажчику персоналій наведено прізвища тільки викладачів, співробітників, студентів та випускників ХДАК, а також учасників інтерв'ю (респондентів). До покажчика творчих колективів ХДАК увійшли всі фольклорні гурти, театри, хори, про які згадувалося в газетах за означений період. У покажчику періодичних видань подано перелік газет, матеріали з яких використано в дайджесті.

Видання має свою історію.

Уперше дайджест, підготовлений співробітниками бібліотеки ХДАК під назвою «Що написано пером...», опубліковано в 1995 р. У виданні відображено 66 газетних публікацій та їх фрагментів, що вийшли друком упродовж 1991–1994 рр. У 1998 р. вчена рада ХДАК прийняла рішення щодо зміни назви дайджесту «Що написано пером...» на «Віват, Академіє!». Дайджест набув статусу продовжуваного видання, що виходить друком із певною періодичністю нумерованими випусками.

Сподіваємося, що видання стане в нагоді дослідникам історії м. Харкова, а також, зокрема, історії Харківської державної академії культури.

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ

Закон України «Про вищу освіту», прийнятий у 2014 р., став відліком нового етапу реформування вищої школи нашої країни, уможливив перед колективом Харківської державної академії культури (ХДАК) новітні перспективи реалізації головного завдання вищої школи — підвищення якості освітніх послуг, всесторонньої та ґрунтовної підготовки фахівців, наукових і науково-педагогічних кадрів нової генерації, виховання їх у дусі патріотизму і відданості своїм народу та державі. Водночас це зумовило й реформування вищого навчального закладу з усіх основних напрямів діяльності: організаційної, освітньої, науково-дослідницької, науково-методичної, творчо-виконавської, виховної та ін. У цьому разі йдеться про систему перетворень у ХДАК з 2014 по 2016 рр. — період імплементації настанов Закону України «Про вищу освіту» та активної перебудови основних ланок ВНЗ.

2014 р. — особливий в історії ХДАК, оскільки позначився двома основними подіями:

- перший рік імплементації Закону України «Про вищу освіту»;
- рік відзначення 85-річного ювілею ХДАК, підбиття підсумків та окреслення перспектив реформування академії в майбутньому.

Імплементація ХДАК ключових положень Закону України «Про вищу освіту», основні з яких набули чинності з 1 вересня 2015 р., передбачає на 2014–2016 рр.:

- реалізацію постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» (від 29 квітня 2015 р. № 266);

- ефективне використання можливості ВНЗ самостійно визначати перелік запроваджених спеціалізацій у межах ліцензованої спеціальності, їх зміст і програми навчальних дисциплін;

- виконання настанов нового «Положення про організацію освітнього процесу в ХДАК»;

- поступове впровадження максимального навантаження на одну ставку штатного науково-педагогічного працівника до 600 годин на навчальний рік (2015/2016 н. р. — 825 год., 2016/2017 н. р. — 750 год., 2017/2018 н. р. — 600 год.);

- реалізацію постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)» від 23 березня 2016 р. № 261»;

- дотримання положень частини п'ятої Закону України «Про вищу освіту»; «Про розсилання авторефератів дисертацій», «Про оприлюднення дисертацій та відгуків офіційних опонентів» (14.07.2015 р. № 758) та ін.

Дії науково-педагогічного складу академії спрямовані на підвищення якості освіти, забезпечення її мобільності, привабливості та конкурентоспроможності на ринку праці, підготовку фахівців з високим рівнем професіоналізму, здатних ефективно застосовувати на практиці здобуті знання.

Освітній процес в академії забезпечують 7 факультетів (30 кафедр, з яких 23 — випускові) та 2 центри: Міжнародного співробітництва й освіти та Центр безперервної освіти, у межах яких здійснюється освітня діяльність на підготовчому відділенні для іноземних громадян та підготовчих курсах для громадян України. Успішній організації освітнього процесу сприяють наукова бібліотека, інформаційно-обчислювальні центри, відділ міжнародних зв'язків, редакційно-видавничий відділ, фінансово-економічні служби.

Освітні послуги надаються за декількома напрямками:

- а) навчання українських студентів за всіма освітньо-кваліфікаційними рівнями, 15 напрямками підготовки і спеціальностями 7 галузей знань;

- б) навчання іноземних громадян за ОКР «бакалавр», «спеціаліст», «магістр»;

- в) діяльність підготовчого відділення для іноземних громадян;

- г) робота підготовчих курсів для вступу громадян України до ВНЗ;

- д) підготовка фахівців вищої кваліфікації через аспірантуру, докторантуру.

Протягом 2014–2016 рр. в освітньо-виховному процесі ВНЗ вирішено декілька суттєвих завдань — як організаційних, так і змістових.

Провідними фахівцями ХДАК розроблене та вченою радою затверджене «Положення про організацію освітнього процесу в Харківській державній академії культури», яке стало нормативною базою для реалізації таких принципових положень Закону: зменшення навчального навантаження науково-педагогічних працівників, надання можливості студентам самостійно обирати навчальні дисципліни, а, відповідно, і брати безпосередню участь у формуванні моделі майбутнього фахівця.

Як результат, випусковими кафедрами академії створено принципово нові навчальні плани ступенів «бакалавр» і «магістр» денної та заочної форм навчання, внесені суттєві корективи до діючих робочих навчальних планів для студентів 2–4-х курсів, а також навчальних планів освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст». Уперше, відповідно до вимог Закону «Про вищу освіту», долучено нові магістерські освітньо-професійні програми, які передбачають півторарічний термін

навчання. Розглянуто перспективи введення в освітній процес освітньо-наукових магістерських програм з дворічним терміном підготовки фахівців.

Важливим документом з організації освітнього процесу стала і нова «Інструкція з питань планування основних видів наукової, методичної, організаційної і творчо-виконавської роботи науково-педагогічних працівників ХДАК», яка набула чинності з 2015–2016 н. р.

Ще одним принципово новим документом, розробленим і затвердженим у 2016 р., є «Положення про систему забезпечення якості освітньої діяльності (систему внутрішнього забезпечення якості) Харківської державної академії культури». Розроблені нові документи, які регламентують діяльність студентського наукового товариства, студентського самоврядування та інші аспекти функціонування академії.

Важливою подією в освітній діяльності академії є успішне проведення чергової акредитації спеціальності «Театральне мистецтво» ступенів «бакалавр» і «магістр», а також спеціальності «Хореографія» ступеня «магістр». Важливий крок з розширення освітніх можливостей академії — ліцензування нової спеціальності «Управління інноваційною діяльністю» ступеня «магістр», за якою здійснено перший набір студентів на контрактній основі. Крім того, Центр безперервної освіти отримав ліцензію, яка надає право здійснювати підвищення кваліфікації з видачею документа державного зразка за акредитованими напрямками (спеціальностями) з ліцензованим обсягом 100 осіб на рік; продовжений термін дії ліцензії за напрямом «Туризм».

Ще одним суттєвим напрямом освітньої діяльності, на якому зосереджені зусилля ректорату, провідних науковців і викладачів ХДАК, стала активна участь у роботі Міністерства культури України з підготовки нового «Переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти», який затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266 і набув чинності з 1 вересня цього ж року. Тільки завдяки високопрофесійній роботі колективу академії та принциповій позиції Міністерства культури України збережено переважну більшість спеціальностей мистецького і культурологічного спрямувань на рівні як окремої галузі знань «культура і мистецтво», так і номенклатури спеціальностей, які до неї ввійшли.

Протягом 2014–2015 рр. колектив академії підвищив якість підготовки фахівців, про що свідчать результати державної атестації. Так, 35% випускників очної форми навчання отримали дипломи з відзнакою; дещо нижчий показник серед випускників-заочників, де тільки 24% з них на «відмінно» завершили навчання. У 2014/2015 н. р. контингент студентів ХДАК становив 2317 осіб (очна — 1373, заочна — 944).

На початок 2014 р. академія вийшла на новий рівень кадрового забезпечення освітньо-виховної та науково-творчої діяльності, асекурації науково-педагогічними кадрами вищої кваліфікації. На її кафедрах працювали 322 науково-педагогічні працівники — 249 штатних викладачів, 73 — сумісники. Серед штатних викладачів 31 мають науковий ступінь доктора наук; 35 — учене звання професора; 28 — державні почесні звання: 3 — народних артистів України; 10 — заслужених артистів України; 8 — заслужених діячів мистецтв України; 6 — заслужених працівників культури України та ін.; 125 осіб мають наукові ступені кандидатів наук, учені звання доцентів. Науковий ценз штатних науково-педагогічних працівників ХДАК становить 64%. (по Україні середній показник забезпечення ВНЗ науково-педагогічними працівниками зі ступенями і науковими званнями становить понад 50%).

Важливу роль у розвитку професійно-творчої студентської молоді відіграють 23 випускові кафедри, 20 з яких очолюють доктори наук, професори. Саме на випускових кафедрах працює переважна більшість науково-педагогічних працівників, котрі мають наукові ступені, вчені звання, державні почесні звання в галузі культури і мистецтва. Так, якщо загалом по академії частка штатних науково-педагогічних працівників мають учене звання — 64%, то на випускових кафедрах їх кількість сягає 85–100%.

Науково-методична робота в ХДАК реформувалася в напрямках: науково-методичного забезпечення освітнього процесу, розроблення новітніх програм і науково-методичних матеріалів, проведення науково-методичних семінарів та Школи педагогічної майстерності для підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників і ефективності освітньо-виховного й науково-творчого процесу, діяльність науково-методичних рад академії, факультетів, кафедр. Важливою ланкою науково-методичного забезпечення освітнього процесу слід уважати підготовку, видання та надання в бібліотеку ХДАК електронних версій підручників, навчальних посібників, конспектів лекцій, навчально-методичних матеріалів. На кінець 2016 р. колекція електронної читальної зали ХДАК складала на зйомних носіях 380 од., фонд електронних повнотекстових документів у локальній мережі — 1863 од.

Забезпечення високої якості освіти неможливе без її системного поєднання з науковою роботою. Важливими результатами науково-дослідницької діяльності ХДАК у 2014–2016 р. є:

- Успішна реалізація «Концепції розвитку Харківської державної академії культури як науково-навчального центру», затверджена вченою радою ВНЗ.

- Активне розроблення трьох державних фундаментальних досліджень «Вітчизняна та світова культура: історико-теоретичні аспекти», «Документально-комунікаційні структури: інноваційні стратегії

розвитку», «Українська культура: історико-культурологічні виміри» (разом з Інститутом культурології Національної академії мистецтв України), що є пріоритетними, здійснюються в межах ініційованого ХДАК уведення у 2006 р. в Україні двох наукових галузей «культурологія» і «соціальні комунікації».

• Успішне функціонування двох докторських спецрад — Д 64.807.01 — Теорія та історія культури, українська культура (культурологія, мистецтвознавство); Д 64.807.02 — книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство; документознавство, архівознавство (соціальні комунікації). Цього року здійснено перереєстрацію спецради Д 64.807.01.

• Ініційовання академією введення до Переліку наукових галузей і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка докторів та кандидатів наук, нової спеціальності «17.00.08 – хореографічне мистецтво», розроблення напрямів досліджень, паспорта спеціальності, подання до МОН України. Згідно з наказом МОН України № 642 від 26.05.2014 р. Департаменту атестації кадрів доручено внести зміни до Переліку наукових спеціальностей щодо долучення до його складу спеціальності 17.00.08 – «Хореографічне мистецтво».

• Розширення номенклатури наукових напрямів і спеціальностей в аспірантурі й докторантурі: у докторантурі — 3 напрями та 5 спеціальностей, в аспірантурі — 5 напрямів і 9 спеціальностей. Розпочато підготовку документів для розширення аспірантури ХДАК з наукової спеціальності з державного управління.

• Зміцнення кадрового потенціалу, захист 3 докторських і 14 кандидатських дисертацій викладачами, кращими випускниками ХДАК. Нині над докторськими дисертаціями працюють 13 викладачів ХДАК.

• Членство провідних викладачів академії в експертній раді Департаменту атестації кадрів МОН України (В. М. Шейко, А. О. Рижанова, О. В. Кравченко), у спецрадах ХДАК та інших ВНЗ України, у Науково-методичній комісії з культури МОН України (В. М. Шейко — голова, М. М. Каністратенко — заст. голови, члени — Н. М. Кушнарєнко, А. А. Соляник, О. В. Кравченко, Л. Я. Філіпова).

• Публікація редакційно-видавничим відділом ХДАК 195 найменувань видань. Вийшли друком 23 випуски фахових збірників наукових праць «Культура України» і «Вісник ХДАК», 18 монографій, понад 10 авторефератів дисертацій, 8 навчальних посібників, 73 науково-методичних розробки, 2 біобібліографічних посібника серії «Видатні педагоги ХДАК», 6 збірників матеріалів наукових конференцій та ін. До 85-річчя ХДАК вийшли друком дайджест «Віват, Академіє!», монографія «Харківська державна академія культури», бібліографічний покажчик «Праці викладачів та співробітників ХДАК (2009–2013)».

Суттєво вдосконалено структуру збірників наукових праць ХДАК; змінено склад редколегій; уведено 3 наукові серії — «Культура України» (серії: культурологія та мистецтвознавство), «Вісник ХДАК» (серія: соціальні комунікації); збірники ХДАК перереєстровано МОН України як фахові наукові видання України, вони ввійшли до міжнародних наукометричних баз даних.

• Присудження вченого звання професора 3-м і доцента 5-ти викладачам академії.

• Підвищення результативності роботи аспірантури і докторантури ХДАК, де навчаються 67 аспірантів, 12 докторантів, 20 здобувачів наукового ступеня. Серед аспірантів — 20 викладачів і співробітників академії (30%), серед докторантів — 9 (75%), серед здобувачів — 3 особи.

• Збільшення кількості публікацій, підготовлених викладачами ХДАК. Так, лише у 2014/2015 н. р. викладачі видали 849 публікацій: 14 підручників та навчальних посібників, 18 монографій, 26 навчально-методичних матеріалів, 504 наукові статті в наукових фахових виданнях України та зарубіжжя, 288 тез доповідей та ін. Опубліковано 314 тез доповідей студентів.

• Проведення міжнародних і всеукраїнських наукових конференцій, найавторитетнішими серед яких є: «Культурологія та соціальні комунікації: інноваційні стратегії розвитку», «Культура та інформаційне суспільство XXI століття», «Пам'яткоохоронні традиції Слобожанщини» та ін.

• Згідно з вимогами Закону України «Про вищу освіту» реформовано раду молодих учених ХДАК у Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів та молодих учених, оновлено його склад. Розроблено й затверджено вченою радою академії «Положення про Наукове товариство студентів, аспірантів і молодих учених Харківської державної академії культури».

Для дослідження структури, динаміки, закономірностей, результативності наукової діяльності, моніторингу, експертного оцінювання та прогнозування дослідницької роботи в ХДАК використовується інструментарій наукометрії та бібліометрії, що базується на такому показникові, як індекс наукового цитування. Цей загальноприйнятий індикатор «значущості» праць вченого є числом посилань на його публікації, обчислюється індексом Хірша. Означений показник можна також використовувати для оцінювання публікаційної активності та наукової результативності ВНЗ загалом, його структурних підрозділів, окремих учених, збірників наукових праць тощо. На базі сервісу Google Scholar (Google Академія) представлено профілі ХДАК, збірників її наукових праць «Вісник Харківської державної академії культури», «Культура України», провідних учених академії. Використано також можливість інформаційно-аналітичної системи «Бібліометрика української науки», базованої в Національній бібліотеці України імені В. І. Вернадського, призначеної для надання

суспільству цілісного уявлення про вітчизняне наукове середовище. Аналіз профілю ХДАК, створеного у 2012 р., засвідчив, що кількість цитувань праць її викладачів і співробітників становить 5587 од., індекс Хірша — 26. Це високий показник. Наприклад, індекс Хірша Національної музичної академії імені П. І. Чайковського — 14. Серед 15 профільних наукових журналів і збірників України «Вісник Харківської державної академії культури» має 874 посилання, індекс Хірша становить 8, що дозволяє йому в українському рейтингу посісти сьоме місце. У культурологічно-мистецькій сфері — відносно невелике наукове співтовариство, що не дозволяє очікувати високих індексів цитування Хірша. Загалом цей показник у докторів наук культурологічно-мистецької сфери — від 3 до 8, а для доцентів нормальним є індекс 2. Викладачі, корифеї культурологічно-мистецького спрямування ХДАК, мають індекс Хірша від 10 і вище.

Одним із важливих напрямів діяльності ХДАК як ВНЗ мистецького профілю є творчо-виконавська діяльність: індивідуальна і колективна, участь викладачів та студентів у творчих конкурсах, фестивалях, оглядах, концертах та ін.

У ХДАК функціонують понад 20 творчих колективів студентів, клубів, гуртків за інтересами та професійним спрямуванням (театр народного танцю «Заповіт», театр сучасного танцю «ЕСТЕТ», ансамбль бального танцю, театр-студія «ЕКМАТЕДОС», учбовий театр «Академія», театр естрадного співу «СТЕП», оркестри: естрадно-симфонічний, камерний оркестр «ACADEMUS», народних, духових інструментів; хори — академічний, український народний; ансамбль скрипалів; «VIVAT, Akademia!»), ансамблі народної музики: «Стожари», «Цим-Бан-До»; фольклорні гурти «Фарби», «Співаймо», «Зарина»; джазові: оркестр «Біг-Бенд», фольклорні ансамблі «Гільце», «Лада», «Магніфіка», ансамбль «SYMBOL STREAM»; студентська репортерська майстерня, фото-клуб та ін.; щорічно понад 50 студентів академії стають переможцями міжнародних, всеукраїнських, регіональних конкурсів і фестивалів.

Особливістю навчально-виховної роботи ХДАК у 2014–2016 рр. було:

- удосконалення системи студентського самоврядування;
- оптимізація системи інституту кураторів у ХДАК;
- національно-патріотичне виховання студентської молоді.

Особлива увага приділялася реформуванню системи студентського самоврядування:

- доопрацьовано та затверджено на вченій раді ХДАК нове «Положення про студентське самоврядування»;
- «Положення про наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих учених ХДАК»;
- «Положення про Центр міжкультурної комунікації та соціальної інтеграції іноземних студентів»;
- «Положення про студентський гуртожиток ХДАК»;
- «Угода на проживання в гуртожитку Харківської державної академії культури» та ін.

Значну роль у виховній роботі відіграє академічна газета «Бурсацький узвіз», яка видається чотири рази за навчальний рік і відбиває всі цікаві події, що відбуваються в академії, та бібліотека, яка здійснює інформаційну підтримку всіх виховних заходів.

Важливий напрям сучасної діяльності академії — міжнародні відносини, налагодження різних видів міжнародного співробітництва з країнами далекого і близького зарубіжжя.

Серед основних результатів міжнародної співпраці у 2014–2016 р. такі:

- навчання іноземних громадян;
- робота Центру міжнародної освіти та співробітництва;
- участь науково-педагогічних працівників, співробітників і студентів академії в міжнародних і всеукраїнських наукових конференціях, конкурсах, фестивалях тощо;
- залучення провідних зарубіжних фахівців до проведення майстер-класів, участі в міжнародних наукових конференціях, до складу редколегії фахових збірників наукових праць ХДАК — «Культура України», «Вісник ХДАК» та ін.;
- укладання договорів з провідними профільними освітніми та науковими установами близького і далекого зарубіжжя;
- транскордонне співробітництво.

Таким чином, упродовж 2014–2016 рр. Харківська державна академія культури успішно реалізує основні настанови Закону України «Про вищу освіту» з реформування управління, освітньої, науково-методичної, науково-дослідницької, творчо-виконавської діяльності, виховної роботи, кадрової політики, міжнародної співпраці та ін.

В. М. Шейко,

доктор історичних наук, професор, ректор ХДАК

М. М. Каністратенко,

кандидат історичних наук, професор, перший проректор ХДАК

Н. М. Кушнарєнко,

доктор педагогічних наук, професор, проректор з наукової роботи ХДАК

2014

А. Анничев

«КРАСНАЯ ШАПОЧКА»: БЕЗ ЛИШНИХ ВОПРОСОВ О ГЛАЗАХ, УШАХ И ЗУБАХ

В Харьковском национальном театре оперы и балета им. Н. В. Лысенко режиссер Евгений Гаврысь подарил юным зрителям новую версию музыкальной сказки «Красная Шапочка».

Основные герои классического первоисточника сохранены, но к ним добавлены новые персонажи — кот Кузя (танцовщик Антон Удалов), Кукла (балерина Изуми Чвикова), Лисица (вокал — Наталья Соколова) и целый сонм обитателей лесов и болот. Повествование от лица сказочного звездочета ведет Анатолий Милосерднов.

<...>

С детства знакомая сказка подана не только занимательно, а еще и познавательно для маленьких зрителей, потому что в ее сюжетную канву вплетены дирижером (а также автором музыкальной редакции) Павлом Багинским произведения А. Адана, Э. Грига, Л. Делиба, Ф. Роджерса и других классических композиторов. Спектакль создан по принципам жанровых особенностей комической оперы, в которой позволительно не только петь и танцевать, но и вступать в речевые диалоги. А поскольку автор литературного либретто (И. Янушевич) не вышел за рамки веселого повествования, то музыкальная версия этого произведения вполне укладывается в ранее определенную мной жанровую культуру.

<...>

<...> Хореографические миниатюры, ставшие в сказке своеобразным пластическим лейтмотивом, поставил балетмейстер-постановщик, заслуженный артист Украины **Леонид Марков**, превратив действие в изящно костюмированный лесной праздник.

<...>

Время. — 2014. — 3 января. — С. 8.

Н. Шостакович

ХАРЬКОВЧАНЕ ОТМЕТЯТ 90-ЛЕТИЕ ПАРАДЖАНОВА ВЕЧЕРОМ ПАМЯТИ

Поклонники таланта режиссера, прославившегося на весь мир фильмом «Тени забытых предков», соберутся 9 января в кинотеатре «Боммер» в 17.30.

В этом году исполняется не только 90 лет со дня рождения легендарного режиссера Сергея Параджанова, но и 50 лет, как его знаменитое кинодетиче вышло в прокат. Только за два года лента «Тени забытых предков» собрала более 30-ти призов на международных фестивалях в 21-й стране. Этот факт даже был отмечен в Книге рекордов Гиннесса. А в 2010 году известный сербский режиссер Эмир Кустурица назвал «Тени забытых предков» лучшей картиной в мире, снятой до сих пор.

— Параджанов — очень яркая фигура в кинематографе: он воспринимал реальность как повод для вдохновения, — считает член селекционной комиссии кинофестиваля «Харьковская сирень» **Наталья Черкасова**. <...>

По словам киноведа, понять, что за человек Параджанов, где он искренен, а где работает на публику, было очень сложно. Режиссер очень любил эпатировать окружающих — руководство, друзей, знакомых. <...>

— Сергей Иосифович был не только очень творческим человеком, но и специалистом по вопросам средневекового искусства — фарфору, оружию и прочему антиквариату. К нему довольно часто обращались за консультациями, — подчеркивает Черкасова. — Очень разносторонняя личность. Все эти качества, наверное, и помогли ему выжить в тюрьме...

Все гости вечера-памяти, посвященного 90-летию, смогут увидеть документальную ленту Романа Ширмана «Опасно свободный человек», а также пообщаться с харьковчанкой Валентиной Глянько, которая в детстве снялась в фильме «Тени забытых предков» в роли Марички. Мероприятие пройдет в рамках имиджевого проекта «Харьковская сирень P.S.». Вход свободный.

КП в Украине. — 2014. — 9 января. — С. 5.

«ХАРЬКОВСКАЯ СИРЕНЬ»: ПОДГОТОВКА В РАЗГАРЕ

Несмотря на то что до очередного, уже шестого по счету, кинофестиваля «Харьковская сирень» достаточно много времени, подготовка к нему в полном разгаре.

С октября уже начали принимать заявки на конкурс, и к концу декабря уже насчитывались уже 73 киноработы из 35 стран мира. Прием заявок продлится до 1 февраля.

<...>

НОВЫЙ ГОД — НОВЫЕ ПЛАНЫ

Как и в прошлом году, в наступившем активно будет работать проект «Харьковская сирень P.S.».

Так, в феврале к 70-летию снятия блокады Ленинграда в кинотеатре «Боммер» состоится творческая встреча с Людмилой Шахт — режиссером фильма «Ленинградка». Этот фильм посвящен советской поэтессе, прозаику Ольге Берггольц. Лента была снята в 2011 году на студии «Леннаучфильм». В этом фильме соединены кадры хроники и голос О. Берггольц.

«Это бесценный документ звуковой истории, поскольку мы впервые сможем это не только увидеть, но и услышать голос», — заявила сопредседатель кинофестиваля [В. Маренич].

Также она сообщила, что 4 апреля 2014 года к 100-летию со дня рождения Марии Капнист — советской и украинской артистки, заслуженной артистки Украинской ССР — планируется провести вечер памяти этой выдающейся актрисы. На него приглашена дочь Марии Капнист, харьковчанка Радислава Капнист.

Кроме того, будет продолжен цикл бесплатных публичных лекций об истории кинематографа.

<...>

<...>

«Учитывая, какой интерес вызывает эта тема, традиция будет продолжена. Это будут лекции не только В. Миславского — Харьковский национальный университет искусств, **Харьковская государственная академия культуры** и Харьковская академия дизайна и искусств также дали согласие на свое участие.

Уже 22 января состоится первая лекция 2014 года. О 3D-анимации и компьютерной графике расскажет преподаватель академии дизайна и искусств Людмила Сухорукова, а о режиссуре — преподаватель академии культуры, член селекционной комиссии фестиваля **Наталья Черкасова**. «Возможность прослушать эти лекции есть абсолютно у всех», — подчеркнула В. Маренич.

Харьковские известия. — 2014. — 9 января. — С. 6.

Т. Адамович

С МУЗЫКОЙ В СЕРДЦЕ

В преддверии Нового года в театрально-музыкальной гостиной «На Алексеевке» состоялась встреча с заслуженной артисткой Украины, лауреатом международных конкурсов, солисткой Харьковской областной филармонии, доцентом ХНУИ им. И. П. Котляревского **Мариной Чиженко**. Это стало прекрасным подарком для жителей Дзержинского района и членов коллектива Детской школы искусств № 6.

Напомним, театрально-музыкальная гостиная «На Алексеевке» появилась в школе в 2010 году. За это время здесь успели побывать многие знаменитости Харькова ...

Зная о таком замечательном творческом проекте, Марина Чиженко сама решила заглянуть на огонек. Тем более что в нынешнем учебном году она имела возможность познакомиться с работой вокального отдела школы в качестве педагога-консультанта и оценить достижения юных вокалистов на проходившем не так давно итоговом академическом концерте. Собравшиеся с интересом слушали рассказ гостьи о зарубежных гастролях, выступлениях, работе в ХНАТОБе, партнерах по сцене, педагогической деятельности и т.д.

<...>

Харьковчане хорошо знакомы с творчеством Марины Чиженко в качестве солистки Харьковской филармонии. Ее выступления — это бесконечная радость и особые эмоции для поклонников сольного пения. <...>

Своим богатым опытом певица щедро делится с талантливой молодежью. Несколько лет она преподавала в **Харьковской академии культуры**, вот уже четвертый год является доцентом Харьковского национального университета искусств им. И. П. Котляревского. <...>

<...>

Харьковские известия. — 2014. — 9 января. — С. 6.

АНТИКВАР УКРАЇНСЬКОГО КІНО

9 січня видатному українському режисеру та сценаристу Сергію Параджанову виповнилось би 90 років. У Харкові легендарного українця та його творчість згадували на вечорі пам'яті.

У рамках реалізації іміджевого проекту «Харьковская сирень P.S.» у кінотеатрі «Боммер» харківські поціновувачі творчості Сергія Параджанова отримали черговий кіноподарунок.

— Параджанов — дуже яскрава постать у кінематографі: він сприймав реальність як привід для натхнення, — вважає кінознавець, член селекційної комісії Міжнародного фестивалю короткометражного кіно «Харьковская сирень» **Наталія Черкасова**. <...>

<...>

Цього року, окрім ювілею видатного митця, кругла дата виповнюється й одній з його найвідоміших робіт «Тіні забутих предків». 50 років тому стрічка вперше вийшла у прокат, і з того часу вона отримала 39 міжнародних нагород, 28 призів на кінофестивалях (із них — 24 гран-прі) у 21 країні. Сергію Параджанову надсилали свої вітання Фелліні, Антоніоні, Куросава, а польський режисер Анджей Вайда став перед ним на коліна й поцілував руку, дякуючи за цей шедевр. До речі, цей факт навіть було відзначено у Книзі рекордів Гіннеса. На харківському кіновечорі всі охочі побачили шедевр світового мистецтва на великому екрані кінозалу.

— Ми не могли пройти повз ці ювілеї, — зазначила кінознавець Наталія Черкасова. — Фільм «Тіні забутих предків» став класикою українського кінематографа завдяки непересічній особистості режисера, самотутнім, властивим тільки йому рисам режисури, операторській роботі та акторському складу.

<...>

Слобідський край. — 2014. — 11 січня. — С. 5.

БЛАЖЕННЫ ОЧИ, ЧТО ВИДЯТ

Под таким названієм с 14 января до 12 февраля в выставочно-информационном центре «Бузок» будет работать выставка живописи харьковских художников.

«Блаженны очи, что видят» — православно-художественный проект Василия Синчука. На выставке будут представлены картины с изображениями православных святых мест в Украине, России, Израиле, Турции, Сирии, Иордании.

В экспозицию вошли работы художников харьковского творческого объединения «Буриме»: **Валентина Грицаненко**, Олега Лазаренко, Александра Лысенко, Александра Шеховцова, Александра Резниченко, Дениса Саражина, Владимира Шандыбы, Валерия Шматько.

Как говорят организаторы выставки, «сотворить живописные образы Библейского мира, каким он является сегодня, — задача сверхсложная, а может, и невыполнимая. Здесь сказывается и иной, чем ранее, характер мышления, и эмоциональная экспансия новейших стереотипов мироощущения, и видение этого мира через очки материалистических, атеистических, безбожной идеологий и установок, и засоренность кладовых нашей памяти хламом образов, уже сотворенных другими...».

<...>

Харьковские известия. — 2014. — 14 января. — С. 7.

Е. Ковальская

ХАРЬКОВСКАЯ ЗЕМЛЯ ТАИТ СОКРОВИЩА

АРХЕОЛОГИ РАССКАЗАЛИ О САМЫХ ИНТЕРЕСНЫХ НАХОДКАХ МИНУВШЕГО ГОДА

ЦИРКУНОВСКОЕ ГОРОДИЩЕ ВЫДАЛО СВОЙ ВОЗРАСТ

Одна из экспедиций Харьковского исторического музея в прошлом году продолжила раскопки Циркуновского городища (Харьковский район). Внимание археологов особенно привлек один участок: здесь фиксируются самые ранние культурные слои на городище, которые ярко свидетельствуют о времени его основания. По словам сотрудника исторического музея Константина Пеляшенко, в нижнем слое раскопа ученые обнаружили немало образцов античной керамики конца VI — начала V вв. до н. э. <...> Теперь археологи уверены в том, что городище было основано в среднескифский период.

ОБЛАСТЬ ПОЛУЧИЛА ПРИВЕТ ИЗ КРЫМА ЧЕРЕЗ ВЕКА

Другая экспедиция исторического музея вместе с учеными ХНУ имени В. Н. Каразина исследовала раннесредневековый могильник у села Верхний Салтов. Археологи изучили пять катакомбных захоронений, катакомба № 119 вызвала наибольший интерес — она оказалась самой изобильной. Руководитель экспедиции — заведомо археологии Харьковского исторического музея Виктор Аксенов рассказывает, что из 978 исторических предметов, найденных в этом году на Верхнем Салтове, более 600 обнаружены именно в катакомбе № 119. <...>

Интересные находки ждали ученых и у села Металловка, где специалисты музея трудились со студентами **Харьковской государственной академии культуры**. На раннесредневековом Нетайловском могильнике были исследованы 11 погребений, в двух из них оказались захоронения воинов-всадников. В них обнаружены не только предметы вооружения и конская сбруя, но и редкая для региона бронзовая византийская поясная пряжка, которая позволяет датировать погребальный комплекс второй половиной VIII века.

<...>

Вечерний Харьков. — 2014. — 16 января. — С. 10.

Т. Василюк

МИСТЕЦЬКИЙ ДОТИК ДО СВЯТИНЬ

Унікальна виставка «Блаженні ті очі, що бачать» відкрилась у Харкові в інформаційно-виставковому центрі «Бузок». Шість країн, десятки святих місць і тисячі відтінків мистецьких почуттів. Це варто побачити.

ХУДОЖНЄ ПАЛОМНИЦТВО

Храми Слобожанщини, Криму, Святогірська, Почаївська, Києво-Печерська, Троїце-Сергієва, Олександрівська лаври, Соловецький монастир, святі місця Ізраїлю, Сирії, Йорданії, Туреччини... Закарбовані у фарбах на полотнах, усі вони зібралися в одному місці у Харкові в рамках мистецького проекту Василя Синчука «Блаженні ті очі, що бачать». Майже вісім років харківські художники з творчої групи «Буриме» подорожували святими для православних християн місцями. Результатом «мистецького паломництва» стали понад 800 картин, написаних як з натури, так і в студії.

— Це унікальний проект, головна мета якого — ознайомити громадян України з найвидатнішими святинами православно-християнської історії, — зазначив виконавчий директор проекту Володимир Гальперін.

<...>

ПРЕОБРАЖЕННЯ МИТЦЯ

Суть цієї ідеї, висловленої Василем Синчуком, митці вбачають у тому, що біблійний світ найкраще розкривається не лише у слові. У доквітлі тих місць, де відбувалися події християнської історії, теж криється глибинний зміст.

Відомий харківський живописець, учасник творчої групи «Буриме» **Валентин Грицаненко** згадує свої почуття від побаченого під час подорожей:

— Коли ви сходите на гору Спокус, де Ісус Христос тривалий час перебував у пості та молитві, то звідти перед вами відкривається найстаріше місто світу — Єрихон, Юдейська пустеля, вдалині — Йордан, праворуч — Мертве море. На території Йорданії ледь видно гору Нево, з якої побачив землю обітовану Мойсей. Коли ви дивитесь на все це і стоїте біля каменя, на якому сидів Христос, моменти священної історії сприймаються зовсім інакше. Ви немовби стаєте її свідками.

Свої роботи митець створював уже в студії. Але запевняє: на картинах усе зображено саме так, як є насправді.

— Я мав змішане почуття абсолютного здивування, потрясіння, преображення... Коли в ущелині Юдейської пустелі я вдвлявся у грандіозний хаос із камінням, і раптом — шматочок порядку — монастир святого Сави Освяченого... Це абсолютна насолода — відчувати доторкання до святині, — поділився враженнями Валентин Грицаненко.

ГРОШІ НА ДОШКУ

Також до цієї експозиції увійшли роботи й інших художників харківського творчого об'єднання «Буриме»: Олега Лазаренка, Олександра Лисенка, Олександра Шеховцова, Олександра Резніченка, Дениса Саражина, Володимира Шандиби, Валерія Шматька. До слова, група стала лауреатом Всеукраїнської літературно-мистецької премії у номінації «Мистецтво». Гроші від нагороди художники вирішили віддати на спорудження в Харкові дошки пошани місцевим митцям — лауреатам

Шевченківської премії, і тим самим зробити свій внесок у святкування 200-річчя від дня народження Тараса Шевченка.

За словами організаторів виставки, у галереї не вмістилася навіть десята частина з восьми сотень робіт. Тому через два тижні в галереї буде змінено цю експозицію, а сама виставка триватиме до 12 лютого. <...>

Слобідський край. — 2014. — 16 січня. — С. 5.

А. Попова

КАМЕРНИЙ ОРКЕСТР «ACADEMUS» ПРИЙМАЄ ВІТАННЯ ВІД ГРИГОРІЯ ЧАПКІСА

Нещодавно в харківському «Центральному Будинку науки і техніки Південної залізниці» відбувся Міжнародний конкурс-фестиваль «Grand music fest», в якому взяли участь і вокалісти, і інструменталісти, і танцівники, і навіть циркові акробати! У складі журі були — народний артист України Григорій Чапкіс, доктор мистецтвознавства, професор ХДАК **Володимир Откидач**, заслужена артистка України, доцент ХГПА Олена Плаксіна, композитор і аранжувальник Вадим Сажин (Білорусь) та ін. Серед учасників зіркового фестивалю був і колектив нашої академії — камерний оркестр «ACADEMUS», у виконанні якого прозвучали твори «Palladio» К. Дженкінса і «Безперервний рух» К. Бома (солістами виступали **Катерина Стронська** (випускниця ХДАК) та **Сергій Романенко** (керівник оркестру). Підсумками цього конкурсу можна пишатися — наш оркестр отримав Гран-прі. Але дана перемога — це, по суті, старт! Колектив було запрошено на конкурс молодих виконавців «Музичний листопад» (м. Маріуполь). У рамках цієї події підготували цікаву концертну програму: у першому відділенні у виконанні студентів 3 курсу звучали шедеври світової класики — Гендель «Концерт для альту» (**Анастасія Попова**) та К. Сен-Санс «Концерт для скрипки з оркестром» сі мінор (**Богдана Мендришора**). Виконавці зуміли передати всю емоційну палітру та показали високий рівень професійної майстерності. У другому ж відділенні був представлений П. І. Чайковський — «Концерт для скрипки з оркестром» ре мажор (у виконанні студентки 4 курсу **Ганни Оскерко**). <...> Фінальним акордом творчих виступів стали численні перемоги на конкурсі «Музичний листопад»: до скарбниці досягнень академії було додано 2 диплома і двох лауреатів третьої премії.

<...>

Бурсацький узвіз. — 2014. — Січень. — С. 1.

Д. Сокол

МАЛЕНЬКА ІСКРА У ВЕЛИКОМУ ПОЛУМ'Ї ТВОРЧОСТІ, АБО МАЙСТЕР-КЛАС ВИПУСКНИЦІ КАФЕДРИ РЕЖИСУРИ

31 жовтня 2013 року в рамках творчого звіту студентів і випускників режисерської майстерні заслуженого діяча мистецтв України, професора **С. І. Гордєєва** в академії пройшов майстер-клас випускниці ХДАК, нині аспірантки кафедри режисури **Ольги Лачко**. Вона є головним режисером популярного харківського театру вогню «East Fire». Тема майстер-класу — «Вуличний театр у контексті сучасного видовищного мистецтва» — зацікавила багатьох студентів акторської та режисерської спеціалізації, які взяли активну участь у тренінгу, що допомагає виховати необхідні здібності для роботи у вуличних виставах. А це й циркове мистецтво, хореографія, гімнастика, акробатика, пантоміма тощо.

<...>

Бурсацький узвіз. — 2014. — Січень. — С. 2.

Е. Апчел

ВЗАИМОСВЯЗЬ ПОКОЛЕНИЙ

В большой творческой семье кафедры режиссуры **Харьковской государственной академии культуры** в рамках творческого отчета выпускников и студентов мастерской заслуженного деятеля

искусств Украины, кандидата искусствоведения, профессора **С. И. Гордеева** состоялся еще один мастер-класс, продолживший заявленную в первом случае тему: «Современный уличный театр: европейский опыт ленд-арта». Провел его ученик С. И. Гордеева — аспирант ХГАК, преподаватель кафедры режиссуры эстрады и массовых праздников крымского факультета Киевского национального университета культуры и искусств, художественный руководитель творческой мастерской «Сатир» (г. Евпатория) **Андрей Прудников**. Его сообщение, видео-презентация и практический тренинг вызвали большой энтузиазм у студентов факультета театрального искусства — участников мастер-класса. И не зря, ведь Андрей является не только теоретическим исследователем уличного театра, а и практиком, внедряющим опыт в свои театральные постановки.

<...>

Во время мастер-класса его участники смогли просмотреть видеокадры церемонии и фрагменты выступления европейских уличных театров, окунувшись в мир режиссерской фантазии и высочайшего исполнительского мастерства. Студенты познакомились и с постановочными формами уличного театра на примере ленд-арта «Венецианская месса» немецкого города Людвигсбург, главный режиссер которого — Райнер Китель, друг и наставник автора мастер-класса.

<...>

Бурсацький узвіз. — 2014. — Січень. — С. 3.

О. Бувалець

ВЕЧІР-ПОРТРЕТ «ЛЕСЬ КУРБАС. У ПОШУКАХ ПЕРЕТВОРЕННЯ»

У творчій майстерні професора **С. І. Гордєєва** — прем'єра і, безсумнівно, сміливий експеримент. Видатний український актор, режисер та викладач, засновник театру «Березиль», — Леся Курбас не випадково потрапив у поле зору С. І. Гордєєва та його вихованців — режисера, викладача **О. О. Бувалець** та студентів 5 курсу факультету театрального мистецтва групи 1-М. Молодим властива сміливість і бажання показати, на що вони здатні, тому режисерсько-постановочна група намагалася наблизити особистість геніального режисера до сучасного глядача.

Дослідження сценічного та педагогічного доробку Л. С. Курбаса є науковою темою кафедри режисури вже багато років, як зазначив С. І. Гордєєв. Леся Курбас — видатний режисер, новатор українського театру, яким пишається вся Україна. Але мало хто знає, в чому ж насправді полягає його новаторство. Саме тому темою вечора була обрана творчість Леся Курбаса; організатори поставили за мету розповісти сучасному глядачу про надзвичайну постать в українській культурі у доступній і зрозумілій формі.

Вечір-портрет «Леся Курбас. У пошуках перетворення», прем'єра якого відбулася 28 листопада 2013 року на великій сцені **ХДАК**, перетворився в сценічну фантазію на теми творчості Леся Степановича, його постановок, роботи з акторами, розповіді про життя і, звичайно, про відголоски його творчості в сьогоденні. Ця постановка переважно розрахована на молодь, студентів, тих, хто майже не обізнаний з цією темою. Та все ж літературні матеріали, які були використані, та й сама режисерська постановка, що стосується роботи з акторами (мається на увазі тренінги, пластичні композиції), на нашу думку, можуть зацікавити й театрознавців, оскільки ця робота стала своєрідним експериментом із пошуку перетворення (документального і фізичного) від початку ХХ ст. і до сьогодні.

Виконавцями стали студенти та випускники **ХДАК**...

В основі рішення художнього оформлення постановки — творчість Леся Курбаса. Були використані елементи оформлення вистави «Народний Малахій» — трипланове просторове розділення та конструктивістичні «шестерінки» (символізують машинерію та механізацію, режисерська ж група надала їм дещо іншого значення: вони стали «обрамленням» екрану, який розташований уздовж усього задника, і були наче деталі часового механізму, що переносив глядача в час Леся Курбаса).

Доволі часто в своїх виставах Курбас ділив сцену на декілька просторово-часових пластів («Маклена Граса», «Джимі Хігінс»). Постановники спробували зробити те ж саме, створивши ніби кабінет режисера і безпосередньо сцену. Кабінет — сучасність, час, де існують лише глядачі. Афіші з вистав Курбаса, книжки, які він читав, деякі листи, документи — все це факти, які пояснюють те, що відбувалося. Завіса стала своєрідною гранню, переступивши яку, ми потрапляємо на сцену — безповітряний простір, де органічно існують сучасне й минуле. У цьому просторі працюють сучасні реальні актори, які виконують те, що відповідає курбасівському часу, й те, що є знаком сьогоднішнього театрального пошуку.

Екран уздовж задника виконуватиме кілька функцій: по-перше, це так звана «жива» декорація, а по-друге, своєрідна інтермедійна завіса, за якою в тінях були розіграні символічні композиції. Тіньові композиції ніби ілюстрували те, що відбувалося з режисером у житті, пояснювали, «висловлювали» його думку.

Отже, весь простір було умовно поділено на три зони: сучасність (кабінет Леся Курбаса з відповідними ознаками), безповітряний простір (сцена до задника-екрана, де існують реальні актори) і поверхпростір (площина за задником-екраном, де «існували» лише тіні). Таким чином, постановочна група намагалася поєднати «голос» Леся Курбаса й сучасність, отримавши нове рішення, нову форму з доволі глибоким символічним змістом.

Цікаво було вирішено й музичне оформлення. Музика — один із головних виразних засобів у творчості Леся Курбаса, спектр використання якої дуже широкий: від етюдів Шопена та звуку метроному до акторської мелодекламації. «Живий» акомпанемент у виконанні піаніста (також випускника кафедри режисури) створив необхідну атмосферу і став однією з важливих «родзинок» вечора.

Та все ж головним знаком вечора став «розумний арлекін» — синтетичний актор, співторець режисера, індивідуальність. Це те, до чого прагнув Курбас, це те, що він шукав 80 років тому, це те, що ми хочемо створити сьогодні. Зовнішній вигляд арлекіна — Бучмівський блазень із «Макбета», а внутрішній стан — голос самого Курбаса, його прагнення, надії, його трагедія. Сподіваємося, що ця постановка зробила більш цікавим, близьким та зрозумілим для глядача одну з величних персоналій українського мистецтва — Леся Курбаса. І якщо хоч одна людина, яка вийшла з глядацької зали, захопившись творчістю цього видатного режисера, почала вивчати й досліджувати його шлях, або згодом розпочне свій власний пошук, можна вважати, що ми перемогли!

Бурсацький узвіз. — 2014. — Січень. — С. 4.

Ю. Легостаєва

СВЯТКОВЕ ШОУ ТЕАТРУ «АКАДЕМІЯ»

Уже давно позаду новорічні свята, але й досі в пам'яті відлунює святкове шоу театру «Академія» (художній керівник — **С. І. Гордєєв**), що відбулося напередодні Нового року в стінах нашої Alma mater. Це був справжній новорічний бум!

За півгодини до початку дійства в коридорах головного корпусу почали свою роботу режисери масових свят, котрі розважали гостей, фотографувалися з ними, підіймали настрої. Рівно о третій годині свято розпочалося: воно було неперевершеним, креативним та гумористичним. Мені дуже сподобався пролог із піснею «Новый год к нам идёт». Вразили й запрошені гості свята: студенти факультету музичного мистецтва **Кристина Скіба**, **Анна Поротько**, **Антон Карнаушенко**, театр естрадного співу «Степ» (художній керівник — **Людмила Кудрич**), а також учасники шоу «Україна має талант» — театр вогню «East Fire» (головний режисер — аспірантка кафедри режисури **Ольга Лачко**). Театр «Академія» приємно здивував творчими подарунками: молоді режисери не сиділи на місці ні однієї хвилини, вони разом із запрошеними гостями радували нас багатьма веселими та красивими номерами, наприклад, циганським танцем, танцем страусів... Але найбільше зацікавив блок пародійних номерів із піснями, котрі не залишили байдужими, мабуть, жодного студента в залі... Головним же сюрпризом було 10-хвилинне фесричне фасер-шоу на подвір'ї скверу академії. Загалом свято було неперевершене!

Бурсацький узвіз. — 2014. — Січень. — С. 5.

ВІТАЄМО ПЕРЕМОЖЦІВ МІЖНАРОДНИХ МОВНО-ЛІТЕРАТУРНИХ КОНКУРСІВ

21 грудня 2013 року відбувся другий (обласний) етап IV Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка (проходив на базі Харківського національного університету радіоелектроніки) та XIV Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика (проходив на базі Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна). О 9.00 відбулися урочисті відкриття конкурсів, в яких взяли участь представники Департаменту освіти і науки обласної державної адміністрації, Рад ректорів та директорів вищих навчальних закладів,

провідні викладачі. З 10.00 до 13.00 студенти вищих навчальних закладів I–IV рівнів акредитації виконували конкурсні творчі завдання.

Серед переможців і призерів обласного етапу IV Міжнародного мовно-літературного конкурсу імені Тараса Шевченка — студентка II курсу факультету документознавства та інформаційної діяльності **Харківської державної академії культури Надія Ківшар** (II призове місце).

Серед переможців і призерів обласного етапу XIV Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика — студентка II курсу факультету кіно-, телемистецтва (спеціалізації «Телерепортер») **Марія Ільїнська** (III призове місце).

Тож вітаємо вихованців нашої академії з гідною перемогою і бажаємо подальших творчих перемог на фінальному етапі вищезазначених конкурсів.

Бурсацький узвіз. — 2014. — Січень. — С. 5.

I. Куриленко

«РІДНЕ СЛОВО — УКРАЇНИ СЛОВО»

Саме під такою назвою в стінах **Харківської державної академії культури** пройшов літературно-мистецький вечір, присвячений Дню української писемності та мови. Участь у творчому заході традиційно брали студенти всіх факультетів і всіх спеціальностей. <...>

Святкове дійство порадувало глядачів розмаїттям номерів, серед яких — яскрава театралізована гра, інсценізація уривків з творів українських письменників, виразне декламування поетичних творів, спів і гра на музичних інструментах (сопілці, гітарі, скрипці, фортепіано).

<...>

Бурсацький узвіз. — 2014. — Січень. — С. 6.

Н. Васильєва

«ТЕПЛО ДУШИ» АКАДЕМІИ КУЛЬТУРЫ

5 декабря в малом зале **Харьковской государственной академии культуры** прошел литературно-музыкальный вечер взаимочтений «Тепло души», организатором которого была библиотека. Гостями вечера были молодые поэты и писатели, члены литературной студии «Завязь» и музыканты Classical Underground.

Это был второй литературно-музыкальный вечер, организованный библиотекой в прошлом, 2013, году. В феврале состоялся литературно-музыкальный вечер «О любви... и не только». Говорили о любви во всех ее проявлениях, в самом широком понимании этого слова, читали свои стихи и вспоминали произведения классиков. Звучали кларнет и саксофон, атмосфера вечера была незабываемой.

Мероприятие пришлось по душе и участникам, и гостям вечера. Было решено повторить удачный опыт таких встреч, и поэтому в преддверии зимы студенты, преподаватели, сотрудники и гости академии культуры снова получили возможность встретиться с харьковской творческой молодежью.

Хочется отдельно поблагодарить музыкантов Classical Underground Евгению Бесклубенко (альт), Михаила Михайлова и Ярославу Сердюк (фортепиано) за участие в литературно-музыкальном вечере «Тепло души». Выпускники Консерватории ставят своей задачей донести классическую музыку до слушателей не только в рамках концертного зала, их задача — сделать классику камерной, вернуть к ней интерес публики. За небольшой отрезок времени у них появилась своя аудитория, с нетерпением ждущая новых концертов. Музыканты исполнили три классические композиции, звучали произведения И. Брамса и С. Рахманинова.

Литературную часть вечера составили Анастасия Шевцова, Ольга Воробьева, Мария Варлыгина, Анастасия Перевозник и **Наталья Цыгичко**. Главной идеей мероприятия было погрузить каждого слушателя в приятные воспоминания. <...>

<...> Атмосфера вечера была теплой, душевной. Незаметно пролетело время — вечер подошел к концу. Организаторы надеются, что им удастся продолжить череду музыкально-литературных вечеров.

<...>

Бурсацький узвіз. — 2014. — Січень. — С. 7.

ЗАПРОШУЄМО ДО БІБЛІОТЕКИ

Бібліотека **Харківської державної академії культури** запрошує на свій сайт (<http://lib-hdak.ho.ua/>) і пропонує стати його постійними відвідувачами. За допомогою сайту Ви зможете більш оперативно і якісно отримувати потрібну Вам інформацію. Сайт містить такі рубрики: інформація, ресурси бібліотеки, видавнича діяльність, інформація для читачів, новини, нові надходження та ін. Також сайт містить інформацію про періодичні видання, що є в бібліотечі, інформує про події, що відбудуться протягом року, знайомить з артефактними виданнями, з медiateкою (колекція відеофільмів та матеріали на CD/DVD).

Сайт бібліотеки — ще молодий, розвивається, тому найближчим часом будуть створюватись нові рубрики та наповнюватись додатковою інформацією. Чекаємо Ваших відгуків та побажань (звертатись до бібліотеки кім. 16).

З повагою, колектив бібліотеки!

Бурсацький узвіз. — 2014. — Січень. — С. 7.

О. Азюковський, О. Ляшенко

ПОСВЯЧЕННЯ В СОЦІАЛЬНІ ПЕДАГОГИ

Щорічна студентська традиція — посвята першокурсників факультету управління та бізнесу [ХДАК] в соціальні педагоги — завжди привертає до себе увагу своєю позитивною енергетикою та неповторною творчою аурую. Хто пройшов крізь цей магічний і незабутній обряд посвячення, той став справжнім студентом-соціальним педагогом! До того ж це святкове дійство допомагає студентам познайомитися між собою, з педагогічним колективом кафедри та традиціями організації студентського дозвілля.

Цьогорічний відкритий захід «Посвячення в соціальні педагоги», за традицією, було проведено студентами третього курсу спеціалізації «Анімаційна діяльність». У процесі знайомства першокурсників із майбутньою професією організатори запропонували своїм молодшим колегам різноманітні елементи соціально-педагогічної діяльності: арт-терапію, казко-терапію та безліч ігор, які супроводжувалися музичними композиціями. За сценарієм усі присутні були запрошені до казкової країни, де зустрілися з відомими персонажами дитинства, які й підготували гостям різноманітні завдання: ліпка з полімерної глини, малювання руками, відгадування загадок тощо. У межах традиційного заходу панувала творча активність, азарт, проявилися ті професійні вміння і якості, якими мають володіти майбутні соціальні педагоги. Усі отримали незабутні враження і багато приємних емоцій.

Бурсацький узвіз. — 2014. — Січень. — С. 9.

Н. Васильєва

ДОБРО ПОЖАЛОВАТЬ В БИБЛИОТЕКУ АКАДЕМИИ

«Скажите, пожалуйста, а у вас есть книжка, только я не помню названия, такая красная, толстая, в твердой обложке?» Знакомо, да? Каждому из нас, наверное, приходилось застыть в нерешительности в библиотеке, в отделе обслуживания, или привычнее для нас — абонемент, читальный зал. И если вы сможете вспомнить хотя бы автора, то книжка обязательно найдется, при условии, что она есть в наличии. <...>

Путь книги в библиотеке начинается с каталога издательства, который лежит перед заведующим отделом комплектования и обработки библиотеки **ХГАК** (к. 16). Библиотека комплектуется литературой по отраслям знаний гуманитарного, искусствоведческого, общественнополитического, художественного, технического, естественнонаучного профиля. Когда заказанная литература приходит (почтой, курьером и т.д.), ей присваивается инвентарный номер, сведения о ней записываются в инвентарную книгу и заносятся в электронный каталог. Книге присваивают индекс ББК (Библиотечно-библиографическая классификация) и авторский знак. Потом книга переходит в отдел книгохранения, который распределяет литературу по абонементам. Всего их пять: общий абонемент (к. 19), читальный зал (к. 18), научный и учебный абонементы (к. 1), нотно-музыкальный абонемент (корпус № 3, ул. Краснооктябрьская, 1). Также отдел книгохранения занимается переучетом литературы.

Когда книга оказалась на полке, её можно найти в алфавитном и систематическом каталогах (к. 17), а также в электронном читальном зале (к. 18). С помощью ключевых слов, индексов ББК и предметных рубрик библиотекарь найдет вам любую книгу, журнал, методичку, статью из журнала, ноты, сборник, все, что вам нужно в библиотеке академии. Здесь можно подобрать список литературы

к реферату, курсовій, диплому, дисертації, скачати електронний варіант методички, отримати віртуальну справку.

Наша бібліотека, крім книг, отримує газети, журнали, нормативно-правові документи. Бібліографи справочно-бібліографічного відділу обробляють журнали і вносять статті в електронний каталог. В цьому відділі зберігаються справочники, словари, енциклопедії. Наприклад, є у нас «Енциклопедичний словарь Брокгауза і Ефрона» 1890–1905 гг. в 82 томах і «Большая энциклопедия. Словарь общедоступных сведений по всем отраслям знаний» 1900-х годов в 21 томе. Також бібліографи займаються збором інформації по історії ХГАК, збирають свідчення про праці викладачів і співробітників академії. Бібліотека випускає бібліографічний вказувач «Друковані праці викладачів та співробітників ХДАК», дайджест «Віват, Академіє!». Вийшли в світ бібліографічні вказувачі праць викладачів академії (**В. Н. Шейко, Н. Н. Кушнарєнко, Г. Г. Асєєв, Н. В. Дяченко** і др.)

К 125-літтю со дня народження Л. Курбаса справочно-бібліографічний відділ випустив бібліографічний вказувач «Творчий спадок Леся Курбаса у ХХІ столітті» в співстворстві з проф. **С. І. Гордєєвим**.

Бібліотека академії живе багатим творчим життям. Виставки нових надходжень літератури проходять в справочно-бібліографічному відділі. Постійно проводяться виставки в читальній залі, ко всім конференціям, круглим столами і заходам бібліотека готує інформаційну підтримку.

Недавно бібліотека академії створила свій сайт (<http://lib-hdak.in.ua/>), на якому ви знайдете також електронний каталог (<http://lib-hdak.in.ua/electronic-catalog.html>).

В 2013 році бібліотека академії культури провела два літературно-музичні вечори. В лютому пройшов вечір під назвою «О любви... и не только». Були запрошені молоді поети і прозаїки, члени літературної студії «Зав'язь». В грудні пройшов літературно-музичний вечір «Тепло душі», гості повторили свій візит, до них приєдналися музиканти Classical Undeground: фортепіано і альт.

<...>

<...> Добро пожаловать в библиотеку Харьковской государственной академии культуры!

Бурсацький узвіз. — 2014. — Січень. — С. 10.

ШКОЛА ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ

Відбулося чергове засідання «Школи педагогічної майстерності» **Харківської державної академії культури**. З лекцією «Використання візуальних засобів у викладанні» виступила професор, доктор мистецтвознавства, декан факультету кіно-, телемистецтва **Зоя Іванівна Алфьорова**. Вона розповіла про функції, механізми використання сучасних візуальних засобів у процесі навчання. <...>

Бурсацький узвіз. — 2014. — Січень. — С. 12.

МІЖНАРОДНИЙ ФЕСТИВАЛЬ ТЕАТРАЛЬНИХ ШКІЛ «ПОДІУМ»

Харківська державна академія культури нещодавно представляла Україну на Міжнародному фестивалі театральних шкіл «Подіум–2013», який проходив у Щукінському інституті (м. Москва). Про особливості фестивалю, зокрема про те, як були організовані майстер-класи, творчі зустрічі та «круглі столи» за участю провідних викладачів російських і зарубіжних театральних вишів, розповість у наступному номері газети художній керівник театру «Академія», завідувач кафедри режисури ХДАК, заслужений діяч мистецтв України **Сергій Іванович Гордєєв**.

Бурсацький узвіз. — 2014. — Січень. — С. 12.

ЗАХОДИ ДО СВЯТКУВАННЯ 200-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ Т. Г. ШЕВЧЕНКА

2014 року вся українська громадськість відзначатиме 200-річчя від дня народження видатного поета, прозаїка, драматурга, громадського діяча, основоположника сучасної української літературної мови **Т. Г. Шевченка**. У рамках відзначення цієї ювілейної дати в стінах **Харківської державної академії культури** (в листопаді–грудні 2013 року) було проведено:

– I етап Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка;

– I етап Міжнародного конкурсу знавців української мови імені Петра Яцика;

– літературно-мистецький вечір «Рідне слово — України слово» (до Дня української писемності і мови).

У лютому–березні 2014 року планується також провести загальноакадемічні «Шевченківські дні»: науково-практичну конференцію «І буде син, і буде мати, і будуть люди на землі»;

– відкриті лекції-презентації «Чи ми знаємо Шевченка?»;

– перегляд науково-документальних та художніх фільмів про Т. Г. Шевченка;

– тематичні диктанти: «Шевченко і сучасність», «Геній України» тощо;

– літературно-мистецький вечір «Пісні твої, Тарасе!»;

– літературно-мистецький вечір «Тарас Шевченко мовами світу»;

– виставку художньої літератури, документів, фотоматеріалів, присвячених життю та діяльності Т. Г. Шевченка;

– виставку стіннівок: «Українські поети про Т. Г. Шевченка».

Бурсацький узвіз. — 2014. — Січень. — С. 12.

Т. Василюк

ГОСТІ «ХАРЬКОВСКОЙ СИРЕНИ» НЕ ЗЛЯКАЛИСЬ БАРИКАД

Бузок готується розквітнути. 1 лютого завершився перший відбірковий тур VI Міжнародного кінофестивалю «Харьковская сирень». За срібну гілочку найвідомішої рослини Першої столиці змагатимуться 255 кінематографістів із 51 країни світу.

ПРИЇДУТЬ З УСІХ КОНТИНЕНТІВ

Заявки на участь у фестивалі «Харьковская сирень» оргкомітет приймав до 1 лютого. Єдиний виняток зробили для молодого філіпінця, який запізнився на два дні. Таким чином, географія учасників харківського перфомансу порівняно з минулим роком суттєво розширилася і налічує 51 країну. Окрім широкого представництва європейських країн, серед учасників — Японія, Австралія, Бразилія, Аргентина, Нігерія, Тайвань, Ліван, США, Єгипет, Іран та ін.

— Це буде, по суті, антологія світового кіномистецтва, антологія шкіл кіно, які представлені на сьогодні. Це унікальна можливість, якою слід обов'язково скористатися, — зазначила директор Департаменту масових комунікацій Харківської обласної державної адміністрації — співголова оргкомітету Фестивалю Вікторія Маренич.

Разом з тим, вона відзначила, що цього року активніше представлена Україна, зокрема Харків, Київ, Одеса, Дніпропетровськ, Сімферополь. Наступного тижня вже розпочинає свою роботу селекційна комісія на чолі з **Наталею Черкасовою**, Володимиром Миславським та Костянтином Кеворкяном. До квітня вони мають оголосити попередніх фіналістів.

<...>

Слобідський край. — 2014. — 11 лютого. — С. 3.

А. Анничев

В ПАМ'ЯТИ НАШЕЙ ЖИВУТ ГОЛОСА И ДУШИ УШЕДШИХ АКТЕРОВ

На прошлой неделе в национальном театре оперы и балета им. Н. Лысенко состоялся вечер памяти, посвященный 80-летию со дня рождения народной артистки Украины Валентины Федоровны Аркановой.

Автором сценария и режиссером мемориального проекта выступил заслуженный деятель искусств Украины Александр Савенко. Особенность программы заключалась в том, что участниками большого концерта были только воспитанники замечательного педагога, профессора кафедры сольного пения Харьковского национального университета искусств — Валентины Аркановой.

...Звучит Ноктюрн Фредерика Шопена. За роялем пианист Иван Моисеев, любимый аккомпаниатор, который на протяжении последних лет был надежным помощником Валентины Федоровны в вокальном классе.

Мне снилась музыка...

Я звуки чистые ловил

На острей дрожащих веток...

Эти стихотворные строки стали эпиграфом концертной программы, а первые три слова — названием юбилейного вечера. Звуки шопеновского Ноктюрна затихают и словно из далекого далека доносится колоратурное сопрано, пронизывающее слух высокой трелью алябьевского «Соловья». Чудом сохранившаяся звукозапись дарит нам редкую возможность слышать голос Валентины Федоровны. Этот голос волновал не одно поколение любителей оперного искусства не только с харьковской сцены, а и со сцен ведущих музыкальных театров Украины и России. Валентину Федоровну приглашали петь главные партии в спектаклях Большого театра СССР (Москва) и в Национальной опере Украины (Киев).

О совместной работе с Валентиной Аркановой зрителям рассказали народная артистка Украины Светлана Кольванова и заслуженный деятель искусств Украины **Сергей Гордеев**.

<...>

Время. — 2014. — 11 февраля. — С. 7.

Е. Ковальская

В ХАРЬКОВ ПРИЕДЕТ МЕЖДУНАРОДНАЯ СБОРНАЯ МУШКЕТЕРОВ

Состоялся отборочный тур фильмов-участников VI Международного фестиваля короткометражного кино «Харьковская сирень». В этом году в фестивале пожелали участвовать 255 кинематографистов, режиссеров и сценаристов из 51 страны.

<...>

— К отборочному туру представлено 185 фильмов игрового кино, 47 фильмов документального кино и 23 мультфильма, — говорит сопредседатель оргкомитета Международного кинофестиваля «Харьковская сирень» Виктория Маренич. — В состав селекционной комиссии входят **Наталья Черкасова**, Владимир Миславский, Константин Кеворкян. <...>

<...>

Вечерний Харьков. — 2014. — 13 февраля. — С. 3.

А. Чепалов

В НАС СТРЕЛЯЮТ — МЫ ЛИКУЕМ...

Харьковские театры не торопятся откликаться на события Майдана. И их можно понять. Сначала нужно осмыслить «февральскую революцию», потом написать или подобрать пьесу... А в учебном театре **Харьковской государственной академии культуры** приехавшие на сессию заочники — будущие режиссеры массовых зрелищ — сыграли на днях комедию Николая Эрдмана «Самоубийца» так, что она оказалась живой и современной. Хотя время ее создания — год 1928-й.

«Эта пьеса о том, почему мы остались жить, хотя все толкало нас на самоубийство», — сказала о ней Надежда Мандельштам. «Самоубийцу» пробовал ставить Станиславский — не получилось показать премьеру. Запретили ее и Мейерхольду. Только в 1982 году В. Плучек поставил пьесу в Театре сатиры, но и этот вариант пришлось снимать с репертуара. В театре им. Вахтангова и на Таганке тоже. Последний спектакль у Ю. Любимова проходил на фоне вышки ГУЛАГа, режиссер ввел в пьесу самого автора, опального Николая Робертовича Эрдмана, с которым близко был знаком и разделял его сарказм по поводу идей советской власти.

С тех пор десятки, если не сотни «Самоубийц» гуляют по театральным подмосткам. В основном их тема довольно безобидна — так и не совершивший самоубийства мещанин Подсекальников просит права на тихую жизнь и свой кусок ливерной колбасы: «Товарищи, я хочу есть. Но больше, чем есть, я хочу жить. Я не хочу умирать: ни за вас, ни за них, ни за класс, ни за человечество...». Последние слова до недавних пор воспринимались как риторика, как обязательный кусок эрдмановского текста. Никто не воспринимал всерьез монолог Подсекальникова, когда он философствует, приставив дуло к виску: «Что такое секунда? Тик-так... И стоит между тиком и таким стена, то есть дуло револьвера... Тик — и вот я еще и с собой, и с женою, и с тещею, с солнцем, с воздухом и водой, это я понимаю. Так — и вот я уже без жены... хотя я без жены — это я понимаю тоже, я без тещи... ну, это я даже совсем хорошо понимаю, но вот я без себя — это я совершенно не понимаю...».

Недавние события в стране настолько обострили нашу память и слух, что каждое слово Эрдмана воспринимается как написанное сегодня. Жизнь и смерть стали противопоставляться уже не в кино и не на театральных подмостках. А на улицах и площадях разных городов, в больницах и госпиталях.

Действительно — сегодня «так», а завтра «так». Кажется, эта сессия для студентов, приехавших из Полтавской, Луганской, Донецкой, Сумской областей и живущих в Харькове, станет самой поучительной.

На сцене учебного театра Академии культуры играли очень молодые люди, ровесники убитых на Майдане. Спектакль «Самоубийца» — совместное детище этих ребят, которые приходили к руководителям курса **Марине Островской** и **Роману Набокову** со своими идеями и наработками. Одной из таких идей стала песня барда Татьяны Фроловой с пронзительными словами: «В нас стреляют — мы ликуем, распинают — мы поем».

Таким вот получился спектакль по многострадальной пьесе Эрдмана спустя много, много лет.

Время. — 2014. — 28 февраля. — С. 8.

[НЕСАНКЦІОНОВАНЕ ВТОРЖЕННЯ]

Колективи харківських вищих навчальних закладів надзвичайно стурбовані несанкціонованою появою збройних формувань Російської Федерації на території України в місцях, не передбачених двосторонніми угодами між нашими країнами. Такі дії Збройних сил Російської Федерації в Автономній Республіці Крим є порушенням норм міжнародного права, міжнародних угод, принципів добросусідства й історичних братських стосунків між народами України й Росії.

Ми не можемо розцінювати це інакше, як посягання на територіальну цілісність і суверенітет України, оскільки в нашій державі відсутні будь-які громадські, етнічні чи міжнаціональні конфлікти. Закликаємо до негайного припинення іноземного втручання у внутрішні справи нашої країни і до урегулювання ситуації виключно мирним шляхом.

Голова Ради ректорів, ректор Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна В. С. Бакіров.

Ректор Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого В. Я. Тацій.

Ректор Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» Л. Л. Тovaжнiянський.

Ректор Національного аерокосмічного університету імені М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» В. С. Кривцов.

В.о. ректора Харківського національного університету радіоелектроніки В. П. Машталір.

Ректор Харківського національного автомобільно-дорожнього університету А. М. Туренко.

В.о. ректора Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця В. І. Отенко.

Ректор Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди І. Ф. Прокопенко.

Ректор Харківського національного технічного університету сільського господарства імені П. Василенка Л. М. Тіщенко.

Ректор Харківського національного аграрного університету імені В. В. Докучаєва В. К. Пузік.

Ректор Національного фармацевтичного університету В. П. Черних.

Ректор Харківської Духовної Семінарії Митрополит Харківський і Богодухівський Онуфрій.

Ректор Харківського національного медичного університету В. М. Лісовий.

Ректор Харківського національного університету мистецтв імені І. П. Котляревського Т. Б. Веркіна.

Ректор Харківського національного технічного університету будівництва та архітектури Ю. М. Шкодовський.

Ректор Харківського державного університету харчування та торгівлі О. І. Черевко.

Проректор з наукової роботи Харківської державної зооветеринарної академії Ю. О. Приходько.

Ректор **Харківської державної академії культури В. М. Шейко.**

Ректор Харківської державної академії фізичної культури О. Ю. Ажиппо.

Ректор Української інженерно-педагогічної академії О. Е. Коваленко.

Ректор Харківської гуманітарно-педагогічної академії Г. Ф. Пономарьова.

Ректор Харківської медичної академії післядипломної освіти О. М. Хвисьюк.

Директор Харківського торговельно-економічного інституту КНТУ К. Д. Гурова.

Директор Харківського регіонального інституту державного управління НАДУ при Президентіві України В. А. Ландсман.

Директор Харківського інституту банківської справи УБС НБУ О. М. Тридід.

Директор Харківського інституту бізнесу і менеджменту М. І. Бондаренко.

Директор Харківського інституту фінансів Українського державного університету фінансів та міжнародної торгівлі К. Г. Сердюков.

Ректор Харківського національного університету внутрішніх справ С. М. Гусаров.

Ректор Харківського університету Повітряних Сил імені І. Кожедуба А. М. Алімпієв.

Т.в.о. начальника Академії внутрішніх військ МВС України В. І. Пеньков.

В. Чигрин

МАГІЯ МЮЗИКЛА

На харківській сцені успішно втілюють постановки вистав в одному з найскладніших театральних жанрів — мюзикл.

Званням «просунутого» театального центру столиця Слобожанщини славиться ще з дореволюційних часів і зараз міцно тримає цей титул в Україні, маючи не лише кілька десятків постійно діючих театрів, а й свою самобутню сценічну школу та два театральні вузи, які готують професійні кадри для музичних, драматичних і лялькових театрів. Один національний, три академічних, кілька державних професійних театрів завжди користуються популярністю серед широкого кола глядачів. Справжнім українським феноменом став Харківський Будинок актора ім. Леся Сердюка, під дахом якого працюють понад 25 недержавних театрів. Такого немає в жодному українському місті, навіть у столиці...

Особливе місце в театральній короні Харкова посідає театр «Мадригал», якому нещодавно виповнилося 40 років. Це культовий, надзвичайно модний серед меломанів театр, яким керує талановитий режисер, заслужений діяч мистецтв України **Олексій Настаченко**. Особливістю театру є те, що він став справжнім експериментальним майданчиком для молодих акторів, солістів-вокалістів, режисерів-постановників, сценографів, композиторів, художників-оформлювачів, декораторів та інших майстрів сцени. Головний режисер театру Настаченко — ще й викладач театального відділення **Харківської державної академії культури**. Тому й не дивно, що в трупі театру «Мадригал» задіяно чимало його студентів — нинішніх і колишніх. Саме завдяки молодіжному складу трупи практично всі вистави театру вирізняються своєю свіжістю, імпульсивністю, натхненням, динамікою дії.

До речі, театр «Мадригал» ще в середині 80-х років минулого століття подарував глядачам незабутню постановку першої української рок-опери «Біла ворона» Юрія Рибчинського, відкрив глядачам глибокий світ трагікомедій Григорія Горіна, а також долучив їх до серії професійних класичних мюзиклів. У цьому театрі харків'яни відчули справжню магію сучасних мюзиклів, подібних тим, що йдуть на кращих сценах Москви, Лондона чи Нью-Йорка. Справжній фурор у Харкові кілька років тому викликав мюзикл «Дон Жуан».

Останньою прем'єрою в театрі «Мадригал» також був мюзикл «Король і Блазень», над яким трупа театру напружено працювала протягом року. Зі слів головного режисера театру Олексія Настаченка, це найдорожча, найяскравіша і наймасовіша музична постановка театру, в якій задіяно понад 30 акторів. Мариною Дрегановою для цього мюзиклу написано оригінальне лібретто й виписані сольні партії. У професійній студії записали високоякісну музичну фонограму, пошили розкішні костюми, виготовили неповторні декорації й бутафорію. Головну роль виконує молода зірка театру — **Володимир Кульов** — колишній випускник академії культури.

Автор цих рядків (давній театрал) переглянув багато вистав у різних театрах, але також був вражений якістю й яскравістю постановки, надзвичайно високим рівнем професійної майстерності виконавців, які не лише «наживо» співали (з причіпними мікрофонами), а й проникливо й достовірно грали драматичні фрагменти, танцювали, виконували складні постановочні трюки на сцені. Своєю чарівною магією новий мюзикл «Король і Блазень» протягом двох годин утримував увагу глядачів, які навіть подих не встигали перевести, спостерігаючи за блискавичною зміною картин, декорацій, сольних і хорових партій вистави.

Усі, хто хоче побачити, що таке справжній сучасний професійний мюзикл, може відвідати цей театр, що розташовується на вулиці Сумській, 132 у Харкові.

Трибуна трудящих. — 2014. — 12 березня. — С. 4.

В. Сергеева

ОЛЬГА БЕРГГОЛЬЦ. ВКЛАД В ПОБЕДУ

70-летию полного снятия фашистской блокады и в рамках проекта «Харьковская сирень P.S.» в кинотеатре «Боммер» в прошедшую субботу состоялась творческая встреча с писательницами Инной

Мельницкой и Ольгой Оконева — автором книги о жизни и творчестве Ольги Берггольц «...И возвращусь опять» и показ фильма, ей посвященного, «Ленинградка».

На мероприятии присутствовали Ирина Слета, председатель творческого объединения «Круг», **Наталья Черкасова**, представитель селекционной комиссии кинофестиваля «Харьковская сирень», преподаватель **Харьковской академии культуры**, факультет кино-, телеискусства, а также слушатели Школы юного журналиста при Департаменте массовых коммуникаций ХОГВ и ученики школ города.

Н. Черкасова, обращаясь к присутствующим, отметила, что сегодня всех объединила любовь к творчеству великой поэтессы Ольги Берггольц.

«В 13 лет, говоря о своем предназначении, поэтесса сказала, что видит свою задачу в душевной помощи людям. Эти слова можно назвать девизом нашего кинофестиваля. Мы очень рады, что международный кинофестиваль «Харьковская сирень» продолжает свою работу, что увеличивается количество фильмов, которые приходят в его приемную комиссию, и расширяется его география. И для нас большая честь сегодня представить в рамках нашего кинофестиваля прекрасный фильм «Ленинградка», — сказала Н. Черкасова.

<...>

Харьковские известия. — 2014. — 20 марта. — С. 7.

А. Чепалов

ТЕАТР МЕНЯЕТСЯ, НО ВЫСОКИЙ КАМЕРТОН ОСТАЕТСЯ

27 марта — Международный день театра. Харьковский национальный академический театр оперы и балета подготовил большую программу празднования по этому поводу. Так совпало, что в этот же день отмечает свой творческий 40-летний юбилей один из его старожилов — не побоюсь этого слова, легендарный заведующий литературной частью (завлит) **Александр Чепалов**. О том, чем живет театр сегодня, как изменился репертуар, зритель, актеры и, вообще, каковы перспективы театрального искусства в Харькове, Украине и в мире в целом, мы говорили с Александром Ивановичем накануне знаменательной для всех театралов даты.

СКВОЗЬ ЗАПАХ КИСЛОЙ КАПУСТЫ

— Александр Иванович, если оглянуться, что было 40 лет назад в вашей жизни, в том числе театральной?

— О, это было все очень интересно и даже порой смешно! Я окончил Украинский заочный политехнический институт. Параллельно с учебой писал статьи в различные газеты о нашем Харьковском оперном театре, который очень любил и люблю. Также окончил, что называется, для души музыкальное училище как хормейстер. Моим вторым «университетом» была и Харьковская филармония, которая тогда располагалась в очень небольшом зале на Сумской. Помню, на первом этаже этого здания был овощной магазин, мимо него всегда приходилось проходить, чтобы попасть в филармонию. Там почти всегда неприятно пахло кислой капустой. Но, когда в зале этажом выше слушал выступавших великих музыкантов, все забывалось. В жизни всегда рядом возвышенное и земное. Благодаря этим концертам можно было действительно получать музыкальную выучку и бесценный опыт общения с классикой.

Когда пришло время окончательно выбирать, где работать, решил попробовать себя в Театре оперы и балета. В меня поверили, и вот так, на целых 40 лет я здесь и задержался.

— Можно сказать, вы были прямым свидетелем всех перемен за это время в театре. Как это было?

— Знаете, однажды великий певец Иван Семенович Козловский подарил театру вот этот венок (показывает на стену, где висит заметно потемневший венок из колосьев пшеницы) и написал примерно такое пожелание: «В театре все меняется — цвет стен, интерьер и прочее, — но самое главное, что остается, — это высокий камертон». То есть верность высоким традициям, идеалам и т.д. Я всегда убеждался, что в нашем театре были и есть, слава богу, люди, которые все эти традиции сохраняют и поддерживают. Но, конечно, нельзя отрицать и тот факт, что сейчас совершенно другая эпоха. Радует, что существует преемственность поколений. Сегодня в наш театр приходит много молодых талантливых артистов. За ними — будущее.

УСПЕТЬ ДО 14-ТИ!

— Как изменился и изменился ли зритель?

— Думаю, та волна поп-музыки и других явлений массовой культуры, которую мы сейчас наблюдаем, конечно же, повлияла, прежде всего, на восприятие оперы. Неподготовленному зрителю, к

большому сожалению, зачастую уже очень сложно воспринимать этот вид искусства. Большой интерес, к примеру, у молодежи вызывает все-таки балет, где больше элементов зрелищности, жизненной динамики. В то же время я провожу много экскурсий для школьников по театру, в закулисье и могу утверждать, что, увидев театр изнутри, ребята выходят отсюда другими людьми, готовыми к отклику на наше искусство. Поэтому важно и нужно рассказывать им о театре. И делать это должны не только мы, но педагоги и родители. Добавлю, что, если человек до 14 лет не побывал в театре, он туда уже вряд ли когда-то придет. Это доказанный факт. Лучше всего начинать посещать театр вместе с родителями, а не всем классом в качестве так называемого массового культпохода.

— Герой знаменитого фильма утверждал, что «скоро не будет ни кино, ни театров, а останется только одно сплошное телевидение». Сегодня я бы добавила и сплошной Интернет. Не считаете, что театр если не доживает, то выживает в нынешних реалиях?

— По-моему, Питер Брук сказал, что «люди в большинстве своем могут прекрасно существовать без театра, и даже, если пожалеют об его отсутствии, это не отразится на их деятельности». Главная заслуга театра в том, что он ведет диалог со зрителем. Другое дело, насколько зритель готов к этому диалогу. По-видимому, сегодня нужно как-то сближать массовую культуру и высокое искусство. Но не примитивными перепевками классики в эстрадной манере, а на более качественных примерах: показывать, что в опере работают артисты, которым не нужен микрофон, показывать уникальность этого искусства, его специфику.

— Шокировать, поражать, вызывать неоднозначные эмоции?

— Возможно. Посмотрите на наши невероятные декорации! Лес, озеро, дворец — не настоящие, но чувства они вызывают неподдельные, погружая зрителя в атмосферу спектакля.

— Вы правы. Декорации в ХНАТОБе — это всегда завораживающее путешествие, приятный и неожиданный культурный шок. Очень мощно.

— Вот этот синтез, наверное, и есть сегодня главным в театре.

— Каким вы видите идеальный ХНАТОБ? Что для этого нужно?

— Ну, идеальных театров, скорее всего, не бывает. Не буду оригинален, если скажу, что театру необходимы, в первую очередь, такие материальное обеспечение и поддержка, когда бы он не бедствовал, артисты не думали о своевременной выплате зарплаты, а постановщики о том, как из ничего сделать эффектные декорации. Кстати, и самих постановщиков необходимо обеспечить финансово. Хорошие, именитые мастера стоят дорого. Сейчас наш театр находится в ведении Министерства культуры, но без меценатов, уверен, ни один театр не проживет. И это тенденция мировая. К примеру, сейчас знаменитый итальянский театр La Scala, к сожалению, вынужден существенно экономить на операх, а легендарная Нью-Йоркская опера прошлой осенью объявила о своем банкротстве и прекращении деятельности, признав свою неспособность собрать необходимое количество средств на продолжение работы...

— Культурный мировой кризис?

— На фоне финансового. Тут важно еще, чтобы в театре работали грамотные менеджеры, которые бы чувствовали все современные тенденции и могли вовремя на них реагировать.

ОСТАНОВИСЬ, МГНОВЕНИЕ!

Отдельно стоит сказать о том, что также 27 марта в Доме актера открывается персональная фотовыставка Александра Чепалова «Дорогие мои артисты». На более чем 60 снимках запечатлены не только украинские, но и зарубежные звезды. Здесь Мария Аронова, Жан Поль Бельмондо, Тото Кутуньо, Пьер Ришар, Ален Делон, Виктор Сухоруков, Елена Яковлева, Ирина Муравьева и многие, многие другие известные личности, с которыми в свое время автору довелось встречаться и которых запечатлел на сцене его «Nikon».

Фотографирование, признается Александр Иванович, является для него самым любимым увлечением в жизни, которое ему удается органично совмещать с основной деятельностью в театре.

Особое место в фотоколлекции А. Чепалова занимают снимки с балетных постановок — каждый из них настолько динамичный и яркий, что просто с головой окунает зрителя в глубокий и красочный мир танца. Александр Иванович, помимо прочего, профессор **Харьковской академии культуры**, доктор искусствоведения.

Применение своим «танцевальным» фотоработам Александр Иванович находит и в иллюстрированном журнале «Танец в Украине и мире», который, кстати, сам же редактирует и издает с 2011 года. Очередной номер журнала посвящен танцевальному искусству Америки и собран из впечатлений, рассказов, фотографий автора после его посещения США в ноябре прошлого года. «Для меня очень важно увидеть все своими глазами перед тем, как рассказывать о предмете студентам, — поясняет Александр Иванович. — Поэтому использую любую возможность, чтобы поездить по миру и узнать что-то новое».

А еще совсем недавно А. Чепалов выпустил «книгу-летопись» по истории ХНАТОБа, над которой работал, как говорит, 40 лет и 4 месяца. В нее также вошли авторские снимки и редкие архивные театральные фотографии. Называется книга «Записки призрака оперы», однако наполнена она не только историческими фактами, но и историями из современной жизни театра — театра, которому автор отдал 40 лет жизни.

Любимая опера. «Пиковая дама», «Фауст», «Риголетто» — любимые с юности. Их я знаю просто наизусть».

Любимый балет. «Все балеты Чайковского. Если говорить о постановках — работы балетмейстера Джорджа Баланчина, положившего начало американскому балету и современному неоклассическому балетному искусству в целом. Вот эту неоклассику хорошо бы станцевать в нашем театре. К сожалению, пока для нас это очень дорого».

Любимый композитор. «Тот же Петр Ильич Чайковский. С его мелодиями я с сердцем и душой».

Самая яркая памятная встреча. «Когда-то, еще в 1970-е годы, к нам в Харьков приезжал танцовщик, балетмейстер Михаил Лавровский. Он мечтал поставить балет на сюжет Лермонтова «Мцыри». Тогда он нарисовал мне (точнее, для читателей газеты, для которой я намеревался писать о нем статью) на листке бумаги парящего в воздухе Мцыри и сказал: «Может, пожелать вашим читателям свободы?..» В контексте нынешних событий в Украине мне и вспомнилась эта встреча. Для творческого человека свобода значит очень много...»

Мечта. «Побывать в Греции, в ее античных театрах, чтобы потом рассказать об этом своим студентам».

Беседовала Н. Викторова

Харьковские известия. — 2014. — 25 марта. — С. 6.

А. Борис

СЧАСТЬЕ АКТЕРА

27 марта по случаю Международного дня театра за активную творческую работу награжден Почетной грамотой Харьковского областного совета актер Театра им. Т. Шевченко Андрей Борис. Театралы знают его по сцене как исполнителя одной из главных ролей в спектакле «Примадонны». Впрочем, он дорожит не только этой ролью, о чем рассказал в интервью нашему корреспонденту.

За плечами актера десять сезонов в труппе шевченковцев, не один десяток сыгранных ролей, работа с режиссерами разных эстетических направлений, участие в восьми (!) международных фестивалях. Ученик известного режиссера и педагога Анатолия Литко по Харьковскому университету искусств, он усвоил главное в актерском ремесле: чтобы сыграть роль, ее надо прожить.

А. Борис начал с ролей в массовках, с представления сказочных героев в спектаклях для детей, а сегодня замечен театральными критиками в ролях полновесных, ответственных, центральных в репертуаре театра. Это Войцек в одноименном спектакле по Бюхнеру, наш молодой современник Алексей, пылкий и внутренне противоречивый, в «Очень простой истории» М. Ладо, а в комедии «Примадонны» К. Людвиг — предприимчивый актер Лео, который не прочь заполучить миллион фунтов стерлингов, прикинувшись прелестницей Максин, племянницей богачки.

Актер уверенно чувствует себя на сцене в комедии и в драме, легко принимает «предлагаемые обстоятельства» и входит в игровую стихию спектакля, привлекая зал природной живостью, пластической выразительностью, способностью заражать зрителей чувствами своих персонажей. Творческая активность и жизненная энергия не позволяют ему ограничивать свою деятельность рамками театра. Он любит путешествовать. Причем, знакомясь с новыми людьми, профессиональным глазом подмечает их характерные черты, обогащая свою актерскую копилку. А театр у него, что называется, в крови.

— Андрей, когда вы «заболели» театром?

— В раннем детстве, еще не зная слова «театр». Родители заставляли меня есть обманным путем: папа по-актерски красочно рассказывал занимательные истории про львов, бегемотов, антилоп и других диких животных, я раскрывал рот от удивления и получал от мамы ложку каши. В пять лет меня выпустили на сцену в спектакле «Тіні забутих предків» Ивано-Франковского драматического театра, где работал главным режиссером мой отец. Роль была бессловесной, и на сцене можно было вблизи наблюдать за игрой взрослых актеров, которые казались мне невероятно загадочными. Благодаря этому детскому впечатлению я со временем пришел к мысли о том, что в любой роли

должна быть загадка для зрителя, и чем дольше ее разгадывает зритель, тем большего умения требуется от актера. <...>

— Когда вы решили стать актером?

— Я закончил харьковский лицей искусств, многие выпускники лицея продолжили свою учебу в творческих вузах, и я не был исключением. Но уверенность в своих актерских способностях пришла ко мне в подростковом возрасте: в 1990-е годы в кулуарах Театра им. Т. Шевченко, худруком которого был мой отец...

— **Игорь Александрович Борис**, заслуженный деятель искусств Украины...

— ...мне удалось рассмешить актеров серией анекдотов, и я почувствовал, что они держат меня за своего. Кстати, отец такие «инъекции» мне делает, разбирая мои роли, что никто из режиссеров, с которыми мне приходилось работать, с ним не сравнится. И никогда не хвалит.

— Профессия актера требует значительных энергозатрат. Откуда черпаете энергию?

— Я играл в спектакле «Один день Ивана Денисовича» в постановке А. Жолдака, где у всей труппы была колоссальная психофизическая нагрузка. Актер должен уметь на сцене все, и этот спектакль стал для меня хорошим тренингом. Я увлекался стрельбой из лука, по утрам занимаюсь растяжкой всех групп мышц. Но наиболее позитивная для меня та энергия, что идет из зрительного зала.

<...>

Беседувала Е. Седунова

Харьковские известия. — 2014. — 29 марта. — С. 9.

М. Юдін

ІЗ 42 РОКІВ, ВІДДАНИХ КУЛЬТУРІ Й МИСТЕЦТВУ, НЕ ШКОДУЮ ЗА ЖОДНИМ ДНЕМ

Його ім'я добре знане не тільки на Сумщині, а й за її межами, бо впродовж кількох десятиріч **Микола Юдін** беззмінно працює у сфері культури і мистецтва.

Розпочавши трудовий шлях на посаді директора сільського будинку культури у поліській глибинці, нині працює директором Сумського обласного академічного театру драми та музичної комедії імені М. Щепкіна.

Сьогодні Микола Юдін — співрозмовник кореспондента «УК».

— Миколо Михайловичу, перший запис у вашій трудовій книжці датується 1972 роком. Тобто в культурі ви понад чотири десятиліття. Чи можете виокремити якийсь часовий період або ж справу, що стали особливо пам'ятними і дорогими?

— У культурно-мистецькому середовищі я не 42, а рівно 60 років. Бо народився в сім'ї, де особливо шанували і любили народну пісню, музику. Тож змалечку виростав у пісенній аурі, яка й вплинула на вибір професії.

Мої світлої пам'яті батьки виховували нас власним прикладом, основним стрижнем якого були любов до життя і повага до людей. <...>

Армійську службу проходив теж «за фахом» — музикант оркестру Київського військового округу. Чомусь саме той час пам'ятний, бо вперше зустрівся з видатними людьми, яких раніше бачив лише по телевізору в кінофільмах чи чув по радіо. Анатолій Папанов, Нонна Мордюкова, Микола Олялін. Це було в столичному Будинку кіно, де проходив міжнародний кінофестиваль, а ми, оркестранти, забезпечували музичний супровід. Запам'яталися ті дні.

А що стосується зробленого, то не шкодую за жодним днем і жодною справою. Тільки ж перелічити їх — майже те саме, що зірки на небі.

<...>

ДОСЬЄ «УК»

Микола Юдін. Народився 24 квітня 1954 року в місті Путивль на Сумщині. Закінчив **Харківський державний інститут культури**. Директував у будинку культури села Скуносове Путивльського району, викладав у Сумському музичному училищі та училищі культури, очолював обласне управління культури, обласний науково-методичний центр культури і мистецтва.

Нині директор Сумського обласного академічного театру драми та музичної комедії імені М. Щепкіна.

Доцент кафедри методики виховання Сумського обласного інституту післядипломної освіти.

Заслужений діяч мистецтв. Член п'яти творчих спілок. Автор низки пісень, які звучать в ефірі Національного радіо, телебачення, поетичної збірки та трьох десятків наукових публікацій. Лауреат міжнародних та всеукраїнських фестивалів та конкурсів.

Розмовляв О. Вертіль

Урядовий кур'єр. — 2014. — 24 квітня. — С. 19.

В. Сергеева

ДОБРА МНОГО НЕ БЫВАЕТ

Делать добро очень легко и приятно. Особенно когда ты приносишь добро тем, кто так его ждет! Поэтому, когда у управления по делам семьи и молодежи Департамента по делам семьи, молодежи и спорта Харьковского городского совета, Харьковской областной молодежной общественной организации «Харьковский центр волонтеров», центра социальных служб для семьи, детей и молодежи Фрунзенского района Харькова возникла идея проведения такой замечательной социальной акции, как «Харьковская весенняя неделя добра», ее активно и с радостью поддержали социальные партнеры.

Целью акции стало оказание гуманитарной помощи, а также организация содержательного культурного досуга социально-незащищенным слоям населения, среди которых: воспитанники интернатных учреждений и детских домов, многодетные, малообеспеченные и приемные семьи, дети и молодежь с функциональными ограничениями, люди пожилого возраста.

Организаторы постарались составить такой график проведения акции, который позволил бы посетить как можно больше тех людей, которые нуждаются в особом внимании и заботе.

<...>

Финальным мероприятием «Харьковской весенней недели добра» стала выездная социальная акция в краеведческий музей в Верхнем Салтове. Это была незабываемая поездка.

На экскурсию отправились воспитанники школы-интерната № 8, многодетные, приемные и малообеспеченные семьи, дети и молодежь с функциональными ограничениями. Организаторы выездной программы, среди которых доцент кафедры истории **Харьковской государственной академии культуры Мария Тортика**, капитан команды Enactus УЕРА Ольга Ярына, наставник команды Enactus УЕРА Елена Ярмош, директор археологического музея-заповедника «Верхний Салтов» Любовь Письменюк, представитель Департамента по делам семьи, молодежи и спорта Харьковского городского совета Юрий Гошовский, постарались сделать программу очень интересной и насыщенной как для детей, так и для взрослых. Помимо экскурсии, всем были предложены театрализованные постановки от студентов Харьковской академии культуры, полевая каша, мастер-классы по изготовлению кукол-мотанок, показательные выступления по боевым искусствам, обучение игре на сопилках.

Волонтеры благодарят всех неравнодушных, кто принял участие в «Харьковской весенней неделе добра». <...>

Давайте делать добро вместе!

Харьковские известия. — 2014. — 6 мая. — С. 5.

В. Субота

СУМЦОВСЬКІ ЧИТАННЯ

Громадськість Харківщини широко відзначила 160-річчя від дня народження видатного етнографа, музеєзнавця й літературознавця, фольклориста й народознавця Миколи Сумцова.

Він — засновник та перший директор музею Слобідської України, професор Харківського університету, котрий із 1906 року почав першим читати лекції українською мовою, академік Української АН. Його ім'я займає чільне місце поруч із відомими дослідниками історично-культурної спадщини Слобожанщини Стефаном Таранушенком, Дмитром Багалієм, Владиславом Бузескулом та іншими.

<...>

— Його дослідженнями постійно керуються всі, кому цікава історія України, національна культура й мистецтво. Сумцов передав прийдешнім поколінням перш за все систему вивчення й дослідження

культурного простору з багатими народними традиціями і звичаями, — сказав директор музею «Слобожанські скарби» Національного технічного університету «ХП», доцент Михайло Красиков.

Утім, Микола Сумцов активно займався ще й розбудовою музейної справи у Харкові. <...>

Наукова спільнота одностайна в оцінці доробку М. Сумцова в галузі музеєзнавства і мистецтвознавства, які дозволили сформувати певні традиції музеєзнавства в Україні наприкінці XIX та на початку XX століть.

— На Харківщині засновані Сумцовські читання, покликані не тільки вшанувати пам'ять видатного науковця, досліджувати його невичерпну наукову спадщину, але й давати поштовх до реалізації його новацій у сьогоденній діяльності музеїв України, — говорить проректор **Харківської державної академії культури Микола Канистратенко**.

У рамках цих заходів у Харківському історичному музеї пройшла Всеукраїнська наукова конференція «Музей у глобальному світі: інновації та збереження традицій», в якій взяли участь музеєзнавці з вищої школи, директори історичних музеїв, етнографи, краєзнавці, фольклористи з різних областей. Обговорювалися актуальні проблеми організації діяльності музеїв, системи виставок як специфічної форми функціонування основної музейної експозиції, маркетингової і рекламної справи, інформаційних технологій...

<...>

Культура і життя. — 2014. — 16 травня. — С. 15.

М. Иванов, А. Макаренко

ВУЗЫ ЗАМОРОЗИЛИ ЦЕНЫ И ЖДУТ АБИТУРУ ИЗ КРЫМА

КАМПАНИЯ-2014

В борьбе за студентов комиссии не меняли стоимость контракта.

Вскоре в вузах первой столицы стартует горячая пора: уже 3 июня выпускники школ начнут сдавать тесты по независимому внешнему оцениванию знаний, а затем пойдут штурмовать приемные комиссии. Тем временем в вузах уже объявили условия приема, вывешивают количество бюджетных мест и стоимость учебы по контракту. Несмотря на подскочивший курс доллара, заметных изменений в стоимости контрактного обучения не произошло: во всех харьковских вузах она остается на прошлогоднем уровне. <...>

В вузах не скрывают: цены на обучение не увеличивают, чтобы удержать количество контрактников на прежнем уровне. <...>

<...>

ХГАК

Адрес: Бурсацкий спуск, 4

Самые дорогие: кино-, телеискусство — 9900, хореография, театральное искусство — 9800.

Самые дешевые: социальная педагогика, библиотековедение, музейное дело — 6500.

<...>

Сегодня. — 2014. — 20 мая. — С. 8.

И. Борис

ТВОРЧЕСТВО АКТЕРА — ВЕЛИКОЕ ТАИНСТВО

19 мая по случаю десятилетия кафедры мастерства актера **Харьковской государственной академии культуры** в ее стенах стартовала декада студенческих спектаклей. Вот что рассказал в интервью нашему корреспонденту о необычной вузовской мастерской, а также о своих творческих планах заслуженный деятель искусств Украины **Игорь Борис** — один из инициаторов основания кафедры, ее бессменный руководитель и декан театрального факультета ХГАК.

— Игорь Александрович, верно ли говорят, что вузы по подготовке актеров должны быть экспериментальными мастерскими актерского искусства?

— Безусловно, в нашей академии есть такая мастерская — «**ЕКМАТЕДОС**» — «**Експериментальна майстерня театральних досліджень**» — автономная структура, объединяющая около двадцати преподавателей высокого уровня и студентов всех курсов театрального факультета. В этой лаборатории изучаются современные принципы существования актера в образном строе спектакля, представляющем некий параллельный мир, необходимый для раскрытия творческой

личности. В рамках «ЕКМАТЕДОС» исследуются также истоки сценического искусства стран Востока и Запада для расширения представлений будущих актеров о театре и о своей профессии.

— Означает ли это пересмотр основ учения Станиславского?

— Необходимо отказаться не от «системы» Станиславского, а от рутинных способов ее применения в учебном процессе. Театральные вузы зачастую напоминают цитадели, отгороженные от «живого» театра боязнью всего нового, а преподаватели отстаивают принципы педагогики, укоренившиеся десятилетия тому назад. Обновление программы обучения актеров в нашей академии происходит в порядке эксперимента, причем, знакомство студентов с различными актерскими школами не стоит рассматривать как противопоставление различных систем актерского образования. Чем шире спектр эмоциональных впечатлений студента от восприятия разных театральных школ, тем он более подготовлен к неповторимому акту сценического творчества, что представляет собой великое таинство.

— Каковы итоги работы кафедры в подготовке актеров?

— За десять лет подготовлено более двухсот актеров. Они пополнили труппы четырех театров Харькова, работают на сценах Херсона, Хмельницкого, Сум, Черновцов и многих других городов Украины, а также ближнего зарубежья. Выпускники театрального факультета академии многократно становились лауреатами конкурсов чтецов им. Т. Шевченко, И. Франко, Л. Украинки, Р. Черкашина, А. Лесниковой. За эти годы было выпущено более тридцати спектаклей, лучшие из них увидели свет на театральных фестивалях — региональных, всеукраинских, международных.

— Вместе со студентами академии вы участвовали в недавнем Международном фестивале театральных школ в Киеве.

— Мы показывали там «Осінь кохання» по Олесю. Зрителям из числа известных профессионалов театра было в диковинку увидеть новые техники актера, использованные в этом спектакле, что привлекло их внимание к нашему эксперименту. Ведь подобных экспериментальных мастерских нет в Киеве и Львове. В наших ближайших планах — постановка «Перетворення» по Францу Кафке в стилистике экспрессионизма и «Лісової пісні» Леси Украинки как драматической поэмы с углублением в философию автора пьесы. Надеюсь на то, что эти спектакли вызовут у зрителей духовное очищение, катарсис.

— Не задумывались ли вы о театре-студии на основе единства взглядов студийцев на современный театр?

— Были попытки организовать Молодой театр в Харькове, и я не оставляю мысли о создании такого коллектива. Правда, в Академическом музыкально-драматическом театре им. В. Магара в Запорожье сегодня работает сплоченная едиными творческими установками труппа актеров первого выпуска нашей академии, что приносит свои плоды. Однако я вижу проблему в нарушении единства режиссера и театра: режиссеры работают сами по себе, театральные труппы — сами по себе. В 20–30-е годы прошлого века актеров и режиссеров было меньше, чем теперь, но самих театров было больше. Актеры и режиссеры рождались и погибали вместе с театрами. Ведь актеры и режиссеры взаимно формируют друг друга. Поэтому одна из проблем, которую сегодня рассматривает ректорат нашей академии, связана с организацией совместного обучения актеров и режиссеров. Я уверен, что позитивное решение этого вопроса поддержали бы мои учителя по Киевскому театральному институту М. Верхацкий и И. Молостова, о которых храню благодарную память.

— Известно, что вы работаете над книгой «Таинство творчества актера и режиссера».

— Да. Она посвящена обоснованию нового направления в области техники и технологии работы актера в создании сценического образа, что предполагает ежедневную практическую отработку всех элементов методики. В моей книге воспроизводится творческий процесс от начального этапа работы над ролью и спектаклем до его законченного воплощения.

— И в заключение: какие спектакли можно посмотреть в рамках юбилейной декады студенческих спектаклей на Учебной сцене академии на Полтавском Шляхе, 5?

— Репертуар довольно разнообразный: «Электра» Ж. Жироду, «Реквием» Л. Андреева, украинские водевили С. Васильченко, «Мина Мазайло» М. Кулиша и премьера спектакля «Перетворення» по Ф. Кафке.

Беседовала Е. Седунова

Харьковские известия. — 2014. — 24 мая. — С. 11.

18 ТРАВНЯ — МІЖНАРОДНИЙ ДЕНЬ МУЗЕЇВ

18 травня посідає особливе місце в житті кожного музею в будь-якому куточку планети. Причиною цьому є професійне свято музейних працівників, що відзначається ще з 1977 року в більше, ніж 150-ти країнах світу. Погодьтеся, що музеї є безцінними джерелами пізнання, які освячують

долучення кожної людини до культурно-історичних цінностей і духовних реліквій. І якщо музеї — це осередки надбань національної історії, то їх працівники — вірні служителі часу, професіонали, які не лише зберігають довірені їм експонати, а й створюють образ певної епохи в кожному експозиційному залі, допомагають своїм відвідувачам відчутися якусь таємничу і загадкову атмосферу нетлінних духовних скарбниць. І як приємно усвідомлювати, що саме в стінах **Харківської державної академії культури** й виховуються такі справжні фахівці-музеезнавці.

Зазначимо, що спеціальність «Музейна справа та охорона пам'яток історії та культури» тут відкрито в 1989 році (до цього аналогічної спеціальності в межах України взагалі не існувало!).

Зважаючи на те, що останнім часом у нашій країні стрімко розвивається музейна мережа, випускники музеєзнавчого відділення Академії культури успішно реалізують себе на професійній ниві. Так, чимало з них плідно працюють у вищих та середніх навчальних закладах як викладачі історії; у музеях Харкова, Полтави, Сум, Херсона, Острога та інших містах України, Росії; на телестудіях, у редакціях газет, фірмах, що спеціалізуються на виставковій діяльності тощо. Отже, академічна освіта відкриває для майбутніх музеєзнавців чималі можливості!

З професійним святом, шановні колеги!

Бурсацький узвіз. — 2014. — Травень. — С. 1.

ФЛЕШМОБ ПАТРІОТІВ ХДАК

21 травня студенти **Харківської державної академії культури** влаштували патріотичний флешмоб на підтримку єдиної країни. Акція пройшла на внутрішньому подвір'ї головного корпусу Альма матер. Чимало хто з присутніх мав із собою національну символіку — прапор, стрічки, вишиванки... Головний організатор — студентка факультету культурології **Валерія Ключева**. Саме їй належить ідея зібрати всіх однодумців і разом виконати гімн України. Спочатку, як зізнаються активісти, планували заспівати щось українське з «Океану Ельзи», але зійшлися на тому, що саме гімн України знає кожен патріот. Стверджуючи свою національну позицію, усі учасники заходу як представники майбутньої культурної еліти одноставно підтримували єдність нашої держави. Отже, патріотичний флешмоб показав, що студенти Академії культури горді жити в рідній Україні і готові захищати її.

Бурсацький узвіз. — 2014. — Травень. — С. 1.

І. Куриленко

ШЕВЧЕНКІВСЬКІ ДНІ У ХДАК

9 березня 2014 року виповнилося 200 років від дня народження Тараса Григоровича Шевченка (1814–1861) — символа свободи і любові до Батьківщини, символа України і генія людства.

Шевченко — це ціла культура і не тільки в нашому національному, українському, просторі, а й у світовому. <...>

200 років від дня народження Великого Кобзаря урочисто відсвяткувала й **Харківська державна академія культури**. У рамках вшанування пам'яті відбулося чимало заходів, традиційних і нетрадиційних, але сповнених шаную й любов'ю до великого українця. Особливу увагу привернули літературно-мистецькі вечори «Живий Шевченко: Невигадані оповіді» та «Невмируще слово Великого Кобзаря», участь у яких традиційно брали студенти всіх факультетів і спеціальностей, як професіонали, так і аматори театрального та музичного мистецтва. Утім, незважаючи на певне фахове розмежування, усіх присутніх єднало одне — непідробна, дружньо-енергетична і творча стихія, потрапивши до якої кожен одразу відчував себе комфортно і затишно.

Святкове дійство порадувало глядачів розмаїттям номерів. Так, окрім яскравої театралізованої гри й декламації поетичних текстів, в святковій аудиторії лунали чаруючий український спів та неперевершена гра на музичних інструментах (фортепіано, баяні, бандурі, домрі, сопілці, гітарі...), звучали факти з біографії Кобзаря, тривало знайомство з Шевченком-художником... Так, усі учасники спробували наблизити до глядача Шевченка не тільки як геніального поета, а й зробили акцент на інших його творчих здібностях, поговорили про нього як про живу людину, яка мала як сильні, так і слабкі сторони. Тож 200-річний ювілей Кобзаря став одним із приводів ще раз звернутися до невичерпного доробку генія нашого народу, щоб актуалізувати найбільш значущі для нас ідеї його спадку.

Бурсацький узвіз. — 2014. — Травень. — С. 2.

ВИСТАВКА СТІННІВОК «ЧИ ЗНАЄМО МИ ШЕВЧЕНКА?»

З нагоди урочистого святкування в **Харківській державній академії культури** проводилися не тільки літературно-мистецькі вечори, а й різноманітні наукові читання, конференції та презентації, присвячені життю і творчості Тараса Шевченка. Зокрема до 1 квітня 2014 року в читальному залі бібліотеки експонувалася виставка стіннівок «Чи знаємо ми Шевченка?». До створення газет, які були виконані із залученням цікавих матеріалів щодо життя та творчості Великого Кобзаря, активно долучилися студенти всіх факультетів академії. Газети мали цікаві тематичні спрямування, а саме: «Дитячі роки Т. Шевченка», «Шевченко-художник», «Шевченко і жінки», «Образ жінки в творах Шевченка», «Патріотичні мотиви в творчості Шевченка», «Пам'ятники Тарасові Шевченку в Україні», «Вислови українських письменників про Т. Шевченка», «Шевченко очима його сучасників» тощо.

Бурсацький узвіз. — 2014. — Травень. — С. 3.

О. Косачова

СВЯТО НАУКОВОЇ ДУМКИ — ЩОРІЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ МОЛОДИХ УЧЕНИХ

«У цілому конференція — це прояв гри інтелекту студентів, аспірантів, докторантів, бо наукова діяльність — це той фундамент, на якому формується фахівець як спеціаліст, як особа», — так щорічну всеукраїнську науково-теоретичну конференцію молодих учених характеризує ректор **Харківської державної академії культури**, доктор історичних наук, професор, член-кореспондент Національної академії мистецтв України, заслужений діяч мистецтв України, дійсний член Міжнародної академії інформатизації при ООН **Василь Миколайович Шейко**.

24–25 квітня 2014 р. в Харківській державній академії культури відбулася XVI Всеукраїнська науково-теоретична конференція молодих учених «Культура та інформаційне суспільство XXI ст.». Конференція відбулася під патронатом ректора ХДАК, проф. В. М. Шейка спільно з Інститутом культурології Національної академії мистецтв України. Традиційно конференція організовується для молодих учених: кандидатів наук, аспірантів, магістрів, студентів зі всієї України. Цього року в ній взяли участь представники ВНЗ та інших соціокомунікативних інститутів з Києва, Луганська, Одеси, Львова, Сум, Краматорська, Миколаєва, Черкас, Запоріжжя тощо. Усі гості могли ознайомитися з презентацією факультетів (книгами і навчально-методичними матеріалами викладачів ХДАК, стінгазетами, фотоколажами, мультимедійними візитівками тощо), організованою в перший день роботи конференції.

24 квітня 2014 р. згідно з регламентом відбулося пленарне засідання конференції, яке урочисто відкрив ректор академії, проф. В. М. Шейко вступним словом «Наукова діяльність студентів як вагомий чинник формування фахівця нової генерації». Традиції та характерні особливості цьогорічної конференції молодих учених окреслила проректор з наукової роботи, дійсний член Міжнародної академії інформатизації при ООН, доктор педагогічних наук, професор **Н. М. Кушнарєнко**. Загалом на пленарному засіданні були виголошені доповіді, присвячені широкому колу актуальних проблем з різних галузей знань: хореографічного, музичного, кіно- та телемистецтва, музеєзнавства, культурології тощо. <...>

Усі доповіді, виголошені на пленарному засіданні, супроводжувалися мультимедійними презентаціями, що містили документальні відеофрагменти, рідкісні фотографії, репродукції картин. Продемонстровані матеріали мали глибоке смислове та історичне значення... <...>

<...>

Після пленарного засідання почали свою роботу засідання секцій. Цього року їх було чотирнадцять: «Культурологія та етнокulturологія в сучасному інформаційному просторі»; «Теоретичні та практичні проблеми менеджменту соціокультурної діяльності»; «Музейна справа й охорона пам'яток історії та культури в контексті новітніх інформаційних технологій»; «Освітньо-виховна місія культури»; «Соціально-педагогічні технології»; «Історія світової літератури та мовознавства»; «Філософські та соціально-політичні виміри сучасного суспільства»; «Хорова культура: традиції та сучасність»; «Музичне мистецтво: теорія, історія, виконавська та педагогічна практика»; «Історія та сучасність хореографічного мистецтва: вітчизняний та світовий досвід»; «Проблеми розвитку театру, кіно і телебачення в інформаційному суспільстві»; «Книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство»; «Нові інформаційні технології в галузі культури, мистецтва та освіти»; «Сучасні стратегії розвитку менеджменту, адміністрування та туризму»; «Дослідження іноземних фахових джерел».

<...>

Перший день конференції підсумував показ естрадного спектаклю театру «**Академія**», керівники — зав. кафедри режисури ХДАК, лауреат міжнародних театральних фестивалів і творчих премій, засл. діяч мистецтв України, канд. мистецтвознавства, проф. **С. І. Гордєєв** та ст. викладач каф. режисури ХДАК, канд. мистецтвознавства, лауреат міжнародних театральних фестивалів і творчих конкурсів, член НСТДУ **В. О. Бугайова**. Показ був чітко організований: привітна зустріч гостей, креативно прикрашена зала, підписані місця для запрошених. Естрадний спектакль театру відзначився надзвичайною динамікою та оптимізмом: дівчата та хлопці співали наживо, танцювали, виступали з пародіями на сучасних зірок шоу-бізнесу. Усе це супроводжувалося дивовижним світловим шоу, бурхливими оплесками та криками «Браво». Театр «Академія» міг би гідно представити наше місто на телевізійному проєкті «Україна має талант». Цей колектив подарував глядачам феєричне свято гумору та радості. <...>

<...>

Після звітів учасникам та гостям конференції був запропонований фільм-звіт про роботу конференції. Уже протягом кількох років фільм-звіт привертає увагу учасників. Кожен бажає побачити себе та через багато років згадати свій складний, але такий бажаний науковий шлях. Над фільмом працювали співробітники факультету кіно-, телемистецтва **А. Ус**, **А. Компанієць**, а також **Я. Єрмоленко** та **В. Берко**. Заключне пленарне засідання завершилося нагородженням найактивніших учасників конференції почесними дипломами, які вручила проректор з наукової роботи, доктор педагогічних наук, професор Н. М. Кушнарєнко. Фінальною крапкою Всеукраїнської науково-теоретичної конференції молодих учених «Культура та інформаційне суспільство ХХІ ст.» став урочистий звітний концерт творчих колективів ХДАК. З великої сцени учасників та гостей вітали кращі творчі колективи Академії культури: фольклорні гурти «**Фарби**» та «**Лада**», камерний оркестр «**Академус**», ансамбль «**Цим-Бан-До**», театр народного танцю «**Заповіт**», ансамбль сучасного танцю «**Естет**», а також студенти та співробітники факультетів музичного мистецтва та хореографічного мистецтва з сольними номерами.

Володар Гран-Прі та неодноразовий лауреат всеукраїнських та міжнародних конкурсів — ансамбль «ЦимБан-До» вперше презентував аудиторії чуттєву композицію «Слобожанська прохолодна», покликану примирити слов'янський народ. Відомий далеко за межами України театр народного танцю «Заповіт» під керівництвом народного артиста України **Б. Колногузенка** порадував публіку запальним народним танцем «Із-за гір гори». Приємною несподіванкою став креативний номер «Соло для пишущей машинки» лауреата всеукраїнських конкурсів — камерного оркестру «Akademus» під керівництвом **С. Романенка**. Поряд із виконанням класичних вокальних композицій пролунала й пісня з репертуару Лайзи Мінеллі «Кабаре» у виконанні співробітника кафедри естрадного співу, лауреата міжнародних конкурсів **Кристини Скіби**. Дякуємо за організацію концерту викладачу каф. режисури ХДАК, лауреату міжнародних театральних фестивалів і творчих конкурсів, члену НСТДУ **М. В. Островській** та концертмейстеру каф. духових і естрадних інструментів, канд. мистецтвознавства **Я. М. Котенко**.

Цього року було визначено двох кращих молодих науковців року. Ними стали **В. С. Мірошниченко** (канд. культурології, викладач кафедри менеджменту соціокультурної діяльності) та **Н. Є. Шолухо** (канд. культурології, ст. викладач кафедри філософії і політології).

<...>

Бурсацький узвіз. — 2014. — Травень. — С. 4–6.

М. Шевченко

НАДІЯ ЯКІВНА ФРІДЬЄВА — ВИДАТНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ БІБЛІОТЕКОЗНАВЕЦЬ І ПЕДАГОГ

Саме під такою назвою на факультеті бібліотекознавства та інформатики нещодавно пройшла наукова конференція з нагоди 120-річчя фундатора вищої бібліотечної освіти в Україні. Вшанувати пам'ять науковця і людини з великої літери зібралися викладачі і студенти нашої академії, а також чимало запрошених гостей, спеціалістів у галузі бібліотекознавства та документознавства. Було заслухано низку цікавих доповідей про Н. Я. Фрідьєву як віддану своїй справі людину та показано яскраві презентації з унікальними фотографіями з архівів.

Так, з досьє науковця відомо, що у 1928 р. Наркомос УРСР рекомендував її як відомого на той час організатора і дослідника бібліотечної справи для викладання бібліотекознавства в Харківському інституті народної освіти (нині — ХДАК). Переїхавши з Києва до Харкова у 1928 р., Надія Яківна

очолоє в ХІНО факультет політосвіти, організує першу в Україні кафедру бібліотекознавства, якою керує з 1931 по 1934 рр., виконує обов'язки професора.

Досвід роботи на бібліотечних курсах у Томську, Уфі, Києві допоміг Н. Я. Фрідьєвій у розробці якісних навчальних планів підготовки бібліотечних спеціалістів, програм та методичних вказівок. У співавторстві з Д. А. Баликою Надія Яківна готує до друку підручник «Изучение читателей: (опыт методики)» (1928 р.), який стає настільною книгою не лише для студентів, але і для практиків бібліотечної сфери.

Н. Я. Фрідьєва брала активну участь майже у всіх союзних та республіканських нарадах та конференціях, що були присвячені питанням бібліотечної освіти, систематично виступала на сторінках фахової преси.

1935 р. Н. Я. Фрідьєва у зв'язку зі звинуваченнями в буржуазному націоналізмі змушена була залишити викладацьку роботу і перейти працювати в Центральну наукову бібліотеку Харківського університету.

Повернутися до викладацької діяльності Надія Яківна змогла лише після звільнення Харкова від фашистів. Під її керівництвом бібліотечний факультет у 1943 р. відновив свою роботу у складі Харківського педагогічного інституту ім. Г. С. Сковороди. Уже з 1944 р. на факультеті функціонує повноцінна кафедра бібліотекознавства.

Наукові розробки кафедри бібліотекознавства Харківського державного бібліотечного інституту в 50–60-х рр. різнобічні. Серед них: фундаментальне дослідження діяльності публічних і народних бібліотек Н. Я. Фрідьєвої «Публичная, общественная и бесплатные народные библиотеки г. Харькова до 1917 г.» (1954 р.), її монографія, присвячена нашій землячці Х. Д. Алчевській, що півстоліття займалась просвітницькою діяльністю, вивчала інтереси читачів і відіграла значну роль у вирішенні питання про доступність класичної художньої літератури для масового читача, «Жизнь для просвещения народа: (о деятельности К. Д. Алчевской)» (1963 р.). Основні теоретичні надбання з проблем бібліотекознавства висвітлені у статті Н. Я. Фрідьєвої «До питання про бібліотекознавство як науку» (1971 р.).

Усією науково-педагогічною, творчою діяльністю Надія Яківна залишила найкращі спогади про себе, з глибокою вдячністю її згадували учні, колеги, друзі — учасники конференції. Пригадувалося, наскільки вміло й майстерно вона стимулювала й спрямовувала наукові пошуки своїх учнів, як вражала глибиною й енциклопедичністю знань. Надія Яківна Фрідьєва — видатний вчений і педагог, знакова особистість, якою пишається Харківська державна академія культури.

Бурсацький узвіз. — 2014. — Травень. — С. 7.

О. Олійник, О. Юрченко

ТЕАТРАЛІЗОВАНА ЕКСКУРСІЯ-ВИСТАВА В ІСТОРИКО-АРХЕОЛОГІЧНОМУ МУЗЕЇ-ЗАПОВІДНИКУ «ВЕРХНІЙ САЛТІВ» ІМЕНІ В. О. БАБЕНКА

26 квітня 2014 року спільними зусиллями викладачів і студентів 3 та 4 курсів кафедри музеєзнавства та пам'яткознавства була проведена театралізована екскурсія-вистава для дітей з обмеженими фізичними можливостями в історико-археологічному музеї-заповіднику «Верхній Салтів» імені В. О. Бабенка. Свято розпочалося об 11 годині. Гостей вітали та запрошували до музею студенти **Наталія Тюркеджи, Карина Коротка, Ігор Опришко** та **Ярослав Ліхолетов**, які представляли жителів різних національностей, що мешкали на території Верхнього Салтова.

Після цього з вступним словом до всіх присутніх звернулись організатори свята — директор музею **Любов Письменюк**, проректор **ХДАК Микола Каністратенко** та доцент кафедри музеєзнавства та пам'яткознавства **Марія Тортіка**, яка і була одним із ініціаторів цього заходу. У зв'язку із великою кількістю бажаючих потрапити до музею, було вирішено розділити гостей на дві групи: першій запропонували театралізовану екскурсію-виставу, а другій — екскурсію по стародавньому Хазарському городищу, яку провели **Аксьонов В. С., Ряполов В. М.** та **Тортіка О. О.**

<...>

Бурсацький узвіз. — 2014. — Травень. — С. 8–9.

К. Лазутина

ВЕСЕННЯ ПРАГА

В кінці марта два танцевальних колектива нашої академії — ансамбль сучасного танця «**Естет**» і театр народного танця «**Заповіт**» — отпустились на міжнародний фестиваль в Прагу (Чехія). Я сама являюсь учасником одного из этих коллективов. В рамках этого фестиваля

участвовали коллективы из разных стран мира — Украины, России, Молдовы, Греции и т.д. Но с большой уверенностью могу сказать, что мы, студенты ХГАК, были одни из самых профессиональных, ярких и артистичных танцоров. <...>

Такие фестивали способствуют повышению уровня мастерства исполнения, позволяют следовать за постоянно меняющимися тенденциями танцевального искусства. Также общение с профессионалами мирового уровня позволяет больше и лучше понять, почувствовать суть той национальности, танец которой ты исполняешь.

<...>

Бурсацький узвіз. — 2014. — Травень. — С. 12.

А. Чепалов

ВИТАЛИЙ ГУБАРЕНКО: ПИСЬМА ЛЮБВИ

13 июня одному из крупнейших современных украинских композиторов, народному артисту Украины, лауреату Государственной премии им. Т. Шевченко Виталию Губаренко исполнилось бы 80 лет. Юбилей мастера широко отмечается в стране и на родине композитора, в Харькове, где в ХНАТОБе пройдет вечер его памяти.

«Место встречи» с творчеством В. Губаренко выбрано не случайно. В первую очередь он был композитором театральным. Не только потому, что писал оперы и балеты. Он мыслил театральными, зрелищными образами, лепил драматургию своих партитур по законам сцены, которая не терпит унылой повествовательности и напыщенных деклараций. Большинство лучших его работ связаны именно с харьковским театром оперы и балета и его ведущими мастерами.

Вспомнить хотя бы премьеру балета «Дон Жуан» (в Киеве на афише сохранялось название первоисточника — пьесы Леси Украинки «Каменный властелин»). Не будет преувеличением сказать, что с появлением этой партитуры украинский балет стал иным. Ведь до той поры отечественные композиторы считали, что национальный балет — это симфоническая аранжировка народных мелодий, которую нужно лишь умело скомпоновать и развить профессиональными средствами. Губаренко мыслил иначе. Он кровно был связан не только с Украиной, но и с западной культурой, а также традициями С. Прокофьева, Д. Шостаковича, Б. Лятовинского. Молодой балетмейстер Маргарита Арнаудова, художник Леонид Андреев, исполнители Светлана Кольванова, Теодор Попеску, **Леонид Марков** создали спектакль такой зрелищной интенсивности, подобный которому трудно припомнить в истории харьковского балета.

<...>

Время. — 2014. — 11 июня. — С. 7.

Т. Адамович

ОТЧЕТНЫЙ КОНЦЕРТ ЮНЫХ ТЕАТРАЛОВ

На сцене Дома актера учащиеся отделения театрально-драматического искусства Детской школы искусств № 6 презентовали свой творческий годовой отчет.

В программе, которую ребята со своими педагогами представили на суд зрителей, приняли участие 30 юных актеров в возрасте от 6 до 17 лет. <...>

<...>

«Сегодня на этой прославленной сцене своим талантом блеснули маленькие звездочки, — сказал, приветствуя юных артистов, заслуженный деятель искусств Украины, профессор, зав. кафедрой режиссуры **Харьковской государственной академии культуры Сергей Гордеев**. — Это хороший знак, свидетельствующий, что в нашем городе появилась школа, которая успешно развивает детское театральное творчество на профессиональной основе. Уверен, что из выпускников ДШИ № 6 вырастут достойные служители сцены — будущее украинского театра». <...>

<...>

P.S. С 2011 года на отделении театрально-драматического искусства ДШИ № 6, где обучаются 50 детей, работает школьный театр MINI-more. Творческий багаж этого коллектива составил более десяти спектаклей, шесть из которых уже были представлены на сцене Харьковского театра для детей и юношества в рамках проекта театра, направленного на поддержку детских театральных коллективов.

Учащиеся отделения успешно участвовали в престижных конкурсах и фестивалях, достойно представляли школу на Дельфийских играх Слобожанщины «Надежда. Молодость. Талант». <...>

Харьковские известия. — 2014. — 17 июня. — С. 8.

І. Гудзь

ХАРКІВ'ЯНКА НА «ГОЛОСІ КРАЇНИ»: «ДО КІНЦЯ РОКУ ЗАСПІВАЮ З БЕЙОНСЕ»

Півроку українці стежили за розвитком вокального телепротистояння «Голос країни». 8 червня Україна обрала нового народного співака — 21-річного киянина Ігоря Грохоцького. Але й мешканцям першої столиці цього сезону пасти задніх не довелося.

ШОУ В НОВОМУ ФОРМАТІ

Четвертий сезон «Голосу країни» пройшов під гаслом перезавантаження. Цього року шоу кардинально змінило своє обличчя. На проект запросили нових тренерів. <...>

Що ж стосується самих учасників «Голосу країни», то з 56 співаків, які пройшли «сліпі» прослуховування і ще на цьому етапі підкорили зіркових суддів та глядачів, дев'ятеро — уродженці Харківщини. Найбільш вдалим у шоу була участь 18-річного **Вагіфа Нагієва**. Хлопець виступав у команді Тамари Гвердцители й залишив проект за крок до суперфіналу. <...> Ще шестеро харків'ян хоча й не потрапили у прямі ефіри, але виступили на головній співочій сцені країни не менш достойно. 21-річна Олександра Зарицька і 18-річний Янош Коломпар залишили проект на етапі «Нокаутів». А 25-річний **Ян Костирко**, 31-річна Вікторія Веннікова, 26-річний **Роман Голубєв** і 26-річна Марія Горобцова залишили шоу на етапі «Боїв».

<...>

Слобідський край. — 2014. — 21 червня. — С. 14.

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

Розпорядження
від 11 червня 2014 № 553-р.

Київ

ПРО ПРИЗНАЧЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ СТИПЕНДІЇ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ СТУДЕНТАМ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ТА АСПІРАНТАМ

Призначити академічну стипендію Кабінету Міністрів України студентам вищих навчальних закладів на II семестр 2013/14 навчального року та аспірантам на 2014/15 навчальний рік згідно з додатками 1 і 2.

Виплату стипендії здійснювати в межах стипендіального фонду вищих навчальних закладів.

Прем'єр-міністр України

А. Яценюк

<...>

Додаток 2
до розпорядження Кабінету Міністрів України
від 11 червня 2014 р. № 553-р

Список

аспірантів вищих навчальних закладів, яким призначено академічну стипендію Кабінету Міністрів України на 2014/15 навчальний рік

<...>

**Карчова
Юлія Іванівна**

аспірантка Харківської державної академії культури

<...>

Урядовий кур'єр. — 2014. — 25 червня. — С. 15–16.

СВЯТАЯ К МУЗЫКЕ ЛЮБОВЬ...

Вчера в театральном-концертном центре с грандиозным успехом прошел юбилейный вечер заслуженного деятеля искусств Украины Виталия Куценко — главного дирижера Харьковского национального театра оперы и балета. В концертной программе, посвященной 75-летию маэстро, приняли участие его коллега, первая в Украине женщина-дирижер **Алиса Видулина** и молодежный академический симфонический оркестр «Слобожанский».

В поочередном исполнении двух выдающихся харьковских дирижеров прозвучали знаменитая Четвертая симфония Петра Чайковского, увертюры к опереттам Жака Оффенбаха «Орфей в аду» и Франца фон Зуппе «Легкая кавалерия». В завершение вечера было виртуозно подано знаменитое скерцо Поля Дюка «Ученик чародея».

<...>

Встреча двух выдающихся дирижеров носила не случайный характер. Виталий Куценко воспринимает Алису Видулину как друга и профессионального наставника, а она признательна ему так, как может учитель быть признателен своему талантливому ученику. Объединили их за пультом «Слобожанского» оркестра не юбилейные даты, а творческий задор, нестареющий азарт и профессиональное вдохновение.

В этом году Алиса Константиновна встретила свое 85-летие, а с того момента, как впервые встала за пульт с дирижерской палочкой в руках, прошло уже шесть десятилетий. Студенткой Харьковской консерватории она стала в 1945 году, сумев за два года освоить полный курс музыкального училища. Это был первый послевоенный набор. Получив диплом дирижера оркестра народных инструментов, Алиса продолжила учебу на факультете оперно-симфонического дирижирования Киевской консерватории. Еще студенткой III курса одержала триумфальную победу на республиканском конкурсе музыкантов, который проводился на замещение вакантной должности дирижера Украинского комитета радиовещания...

Почти два десятилетия эта женщина-дирижер стояла за пультом оркестра Харьковского академического театра музыкальной комедии, на сцене которого осуществила постановку более тридцати спектаклей, работала с многими выдающимися режиссерами Украины и России. За годы педагогической деятельности в творческих вузах Харькова воспитала свыше 200 профессиональных музыкантов, в числе которых дирижер Киевского национального театра оперы и балета Аллин Власенко и дирижер оркестра «Слобожанский» Шалико Палтаджян. Почти все ее выпускники сегодня имеют звания заслуженных и народных артистов Украины.

Время. — 2014. — 27 июня. — С. 8.

М. Ефанова

ПРИНЦУ ПРИХОДИТСЯ КЛЯСТЬСЯ В ЛЮБВИ СРАЗУ ДВУМ РУСАЛОЧКАМ

Харьковский театр им. Пушкина решил погрузить зрителя в чистую атмосферу детства, где побеждают добро и любовь. 28 и 29 июня на сцене театра — премьера очень светлого и жизнеутверждающего спектакля «Сестра моя русалочка». Для постановки сказки пушкинцы пригласили коллег из Харьковского театра для детей и юношества, которые составили почти половину команды создателей «Русалочки».

Поставил сказку 27-летний режиссер ТЮЗа Андрей Лебедь. Притча Людмилы Разумовской, созданная по мотивам сказки Ганса Христиана Андерсена, будет близка и детям, и взрослым, считает постановщик.

<...>

РУСАЛОЧКЕ ПРИХОДИЛОСЬ СЛЕДИТЬ ЗА ХВОСТОМ

Главную героиню Русалочку в спектакле играют две актрисы — каждая в своем составе актеров.

— Русалка Екатерины Белой — возвышенная, одухотворенная, а героиня Лоры Читаки жестче и резче, — признает режиссер. — Мы шли от природного темперамента актрис, и это хорошо, что они разные: они выполнили свои задачи разными способами.

Лора Читака — студентка **Харьковской государственной академии культуры**. Девушка уже не дебютантка на сцене, но в сказке играет впервые. Конечно, признается Лора, ей не свойственна наивность Русалочки, вера во что-то неземное, поэтому в работе над образом пришлось немножко себя преодолевать. Не сразу привыкла Лора и к русалочьему хвосту — роскошному пенно-белому шлейфу.

— Хвост у мене легкий, но на сцені приходиться постійно слідити, чтобы ни я, ни кто другой на него не наступили, иначе упаду. И на качелях с ним не очень удобно, — смеється актриса. — Не могу сказать, что легко было освоить пластику подводного мира. Я просматривала мультіки о Русалочке, фільми і постановки о подводном мире — подмечала, как двигаются герои, и придумывала свои движения. Движения Русалки, наверно, уже успели войти в привычку и стали своими. <...>

НУЖНО СООТВЕТСТВОВАТЬ МЕЧТЕ

Принца в «Русалочке» в разных составах играют два молодых актера театра Пушкина Один из принцев — 25-летний актер театра Пушкина Дмитрий Бородий. Сказочная роль ему досталась впервые.

<...>

Доверчивый зритель вряд ли догадывается, что у чистого Принца на самом деле сразу две Русалочки — по крайней мере, он репетировал с обеими. Играть интересно и с одной, и с другой актрисой, признается Дмитрий. Поскольку морские дивы весьма отличаются по характеру, юноше королевских кровей пришлось к каждой подбирать ключик, чтобы не только влюбиться по роли в каждую, но и влюбиться в себя. Смотреть «Русалочку» придут и маленькие зрители. Принц — воплощение девчачьей мечты, а значит, ей нужно соответствовать. <...>

<...>

РУСАЛОЧКА ВЕРНУЛА В ДЕТСТВО И САМИХ СОЗДАТЕЛЕЙ

— Играя в спектакле, я чувствовала, будто возвращаюсь в детство, вспоминаю, как когда-то взлетала на качелях, — признается Лора Читака. <...>

<...>

Вечерний Харьков. — 2014. — 28 июня. — С. 20.

В. Шейко

ШАНОВНІ АБИТУРІЄНТИ!

— **Харківська державна академія культури** на сьогодні — це унікальний культурологічно-мистецький заклад України IV рівня акредитації, який не має аналогів. Ми готуємо фахівців європейського зразка, фахівців, які користуються шаленим попитом не тільки в Україні, а й далеко за її межами, фахівців, які озброєні методикою отримання знань, механізмами самонавчання, саморозвитку і самовдосконалення.

Наші найстарші факультети сьогодні святкують свої ювілеї. Так, своє 80-річчя уже відсвяткував факультет бібліотекознавства та інформатики. Знаковою подією для нас було 125-річчя бібліотеки ім. Короленка, бібліотеки, в якій більше 90% працівників — це випускники Харківської державної академії культури. Близько 50% наших випускників сьогодні продовжують керувати різними закладами культури й мистецтва України. Наші філії стали самостійними вищими навчальними закладами. Тобто, ми багаті на традиції, на минуле, на сьогоднішній день, ми маємо серйозний авторитет, знання, фундамент задля того, щоб і далі продовжувати залишатися найкращим елітним, лідируючим вищим навчальним закладом України і продовжувати готувати фахівців європейського зразка за спеціальностями, які є багато в чому унікальними.

Так, у 1996 році за рішенням Кабінету Міністрів ми відкрили дві принципово нові спеціальності як наукові галузі знань — «Культурологія» та «Соціальні комунікації». І це, звичайно, робить честь нашій вищій школі. Думаю, не так багато навчальних закладів, які б могли похвалитися подібними досягненнями.

Ми маємо чудовий науково-навчальний персонал, до складу якого входить більше 60% викладачів зі ступенями й званнями, майже 15% докторів наук. У нас є магістратура, аспірантура, докторантура, спеціалізовані вчені ради, фахові наукові видання.

В академії систематично проводяться всеукраїнські та міжнародні конференції, лекції, круглі столи, майстер-класи. 2013 року Академія уперше в історії нашої країни провела за підтримки Міністерства культури України Міжнародний симпозіум із питань культурно-мистецької освіти, в роботі якого взяли участь керівники, викладачі, науковці вищих навчальних закладів культури і мистецтв з 10-ти країн світу: України, США, Китаю, Болгарії, Данії, Німеччини, Італії, Росії, Білорусії...

З метою підвищення інтелектуальної і фахової майстерності своїх вихованців Харківська державна академія культури час від часу гостинно приймає в своїх стінах викладачів із-за кордону. Так, до нас приїздив професор з Університету Північного Колорадо (США) Ендрю Сведлов, який прочитав студентам факультету управління та бізнесу цикл лекцій, які були спроектовані на освоєння тактики та стратегій управління в мистецтві.

Серед почесних гостей академії був і професор Королівської школи бібліотекознавства та інформатики (Данія) Ханс Ельбесгаузен. Він читав нашим викладачам і студентам лекцію «Соціальний та культурний капітал публічних бібліотек». Прикметно, що це було англomовне спілкування, що іще раз підкреслює високий рівень підготовки нашого студентсько-педагогічного колективу.

Академія також славиться своїми чудовими колективами — хореографічними, музичними, театральними. Так, наприклад, студентський театр народного танцю «Заповіт», що успішно функціонує з 1990 року, неодноразово виборював гран-прі, ставав лауреатом міжнародних конкурсів і фестивалів у Бельгії, США, Іспанії, Росії та інших країнах світу; а **академічний хор** студентів неодноразово виступав на сцені Національної філармонії України, ставав лауреатом і дипломантом престижних конкурсів та фестивалів державного й міжнародного рівнів тощо. Тобто нам є чим пишатися! Ми з гідністю і радістю зустрічаємо цього року свій ювілей — 85-річчя!

Бурсацький узвіз. — 2014. — Червень. — С. 1.

С. Гордєєв

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ ГІДНО ПРЕДСТАВИЛА УКРАЇНУ НА XIII МІЖНАРОДНОМУ ФЕСТИВАЛІ ТЕАТРАЛЬНИХ ШКІЛ «ПОДІУМ» У МОСКВІ

Відкривати нові шляхи і ділитися своїми відкриттями — така мета об'єднала організаторів і учасників Міжнародного фестивалю театральних шкіл «Подіум», який втринадцяте пройшов у Москві в стінах театального інституту імені Б. Щукіна. Як зазначив художній керівник фестивалю, провідний режисер театру імені Є. Вахтангова, професор В. Іванов, «нам цікава методика виховання акторів, котра, як відомо, в кожному театральному виші, училищі, студії своя; а у мистецтві до істини сценічного існування можна йти зовсім різними шляхами». Цей принцип і було покладено в основу відбору учасників цього річного «Подіуму». Серед членів експертної комісії фестивалю були Костянтин Райкін (художній керівник Російського державного театру «Сатирикон» імені Аркадія Райкіна), Павло Любимцев (професор, заслужений артист РФ), Микола Шейко (режисер, заслужений діяч мистецтв РФ), Володимир Іванов (професор, заслужений артист РФ), Владислав Долгоруков (декан акторського факультету Російської академії театального мистецтва (ГПІС)). У фестивалі взяли участь 11 театральних вишів із різних країн світу, серед них була і **Харківська державна академія культури**, яку представляв завідувач кафедри режисури, заслужений діяч мистецтв України, кандидат мистецтвознавства, професор **С. І. Гордєєв**. У чому ж була унікальність XIII Міжнародного фестивалю «Подіум», ми і поцікавилися у Сергія Івановича:

— Цього року фестиваль, який мав назву «Як ми вчимося», дав новий імпульс для всіх театральних вишів: учасники з різних країн (України, Росії, Америки, Італії, Кореї) презентували не вистави, як це було завжди, а свою навчальну програму, тобто мета цього річного заходу — показати передусім свою театральну школу — від першого курсу до випуску. Окрім того, в рамках фестивалю були й майстер-класи провідних діячів, які проводили практичні заняття зі студентами театального інституту імені Б. Щукіна і студентами тих вишів, які приїхали на фестиваль. Це був такий своєрідний міжнародний театральний форум, який дав можливість кожній школі поділитися своїм досвідом акторської майстерності, своїми методиками навчання. Адже в кожному театральному виші своя методика, тож важливо і традиції зберегти, і бути відкритими до чогось нового.

У рамках фестивалю, окрім практичних показів, були й теоретичні, зокрема лекційні, заняття. Так, наприклад, наша театральна школа на прохання організаторів фестивалю підготувала ґрунтовну доповідь про видатного українського театального режисера, педагога Леся Степановича Курбаса. Ми привезли цікаві книжки, підібрали унікальні відеоматеріали, які подали загальне уявлення щодо творчих пошуків і експериментів Курбаса як режисера; провели цікаву пошукову роботу щодо педагогічної спадщини Курбаса в Україні, зацентували увагу на тому, як наші педагоги, режисери розшифровують усе те, що було в системі великого Майстра, і як на сьогодні можна виховати актора, який опановує метод «метафоричного перетворення».

За допомогою відеоматеріалів на тему «метафоричного перетворення» ми змогли продемонструвати учасникам фестивалю фрагменти тренінгів, що проводяться сьогодні в Україні — у Центрі театального мистецтва імені Леся Курбаса (м. Київ), у Львівському академічному театрі імені Леся Курбаса, а також у нашій академії. Ми показали уривки з студентської вистави «У неділю рано зілля копала...», яка була здійснена мною та **В. Бугайовою** саме метафоричним методом.

Чимало театральних інститутів запропонували аудиторії унікальні тренінги. Так, Вахтангівська школа показала майстер-клас щодо того, як вона готує актора, який би міг працювати в різних стильових напрямках, зокрема в комедії дель арте (комедії масок). <...>

Ярославська театральна школа була відзначена цікавими знахідками в методиці вокальної підготовки актора. <...>

Школа-студія МХАТ виступила з майстер-класом «Екстремальне звучання», показавши, як можна досягти висот володіння власним голосом.

Скатеринбурзька школа представила на суд глядачів ряд уривків з французької класики, а також з п'єс російських письменників 19 і 20 століття: Мольєр, Островський, Шукшин... — те, що, з одного боку, всім відомо, а з іншого — можна відкривати і відкривати щоразу заново.

Корейці запропонували публіці шекспірівські сонети, які були розказані мовою пластики.

Італійські студенти, звичайно, вразили своїм темпераментом. Вони продемонстрували власний погляд на гоголівського «Ревізора». Потрібно було бачити, з яким азартом і темпоритмом вони грали. Це була «чиста» школа «представлення». <...>

Отже, можна ще раз акцентувати увагу на тому, що в кожному театральному виші, училищі є своя методика виховання майбутніх акторів. На фестивалі «Подіум – 2013» відбувся обмін досвідом, а це завжди дуже цінно. Сьогодні театр потребує сучасного актора — який би проявляв прихильність традиціям і чутливість до нових віянь, експериментування.

До того ж мені особисто було приємно отримати від ректора театального інституту імені Б. Шукіна Євгена Князева листа на ім'я ректора нашої академії **Василя Миколайовича Шейка**, в якому висловлюється щира подяка за участь у фестивалі і в майстер-класах. За словами Є. Князева, наша лекція про Курбаса як про неперевершеного режисера, який підняв український театр на європейський рівень, була змістовною і пізнавальною як для студентів, так і для досвідчених майстрів театального мистецтва.

Бурсацький узвіз. — 2014. — Червень. — С. 4–5.

Д. Зеленская

ТЕАТРАЛЬНОГО ФОТОГРАФА В ЗАЛ «ПРИВЕЛИ» ЛОШАДИ

Сегодня редко можно встретить фотографа, который умеет не просто делать красивые снимки театральных сцен, но и передавать образность, символичность спектакля, вскрывать глубинные смыслы сценического действия.

В Украине театральной съемкой профессионально занимаются единицы. Для этого недостаточно иметь опыт и хорошую технику — фотограф должен быть как минимум приближен к театру, в идеале — быть заядлым театралом или даже актером, возвращаться в соответствующих кругах.

— Лучшими театральными фотографами, как правило, становятся люди театра — бывшие артисты или сотрудники, которые понимают специфику театральной съемки. Примеров масса: Валентин Гордин — бывший артист харьковской балетной труппы; российские фотомастера Леонид Жданов и Игорь Захаркин; Нина Аловерт — мастер балетной фотографии и театральный критик, у которой я многому научился. У них более удачные снимки, чем у фотографов без театрального опыта, — рассказывает заведующий литературной частью Харьковского национального академического театра оперы и балета имени Н. В. Лысенко, доктор искусствоведения **Александр Чепалов**.

Александр Чепалов занимается театральной фотографией с первых дней работы в ХНАТОБе, где он работает уже 40-й сезон. В свое время вместо того, чтобы искать профессионального фотографа, решил стать им сам. На его снимках представлены портреты харьковских актеров, сцены из спектаклей, а также запечатлены «звездные» гости: хореограф Радуга Поклитару, балерины Диана Вишнева и Анастасия Волочкова.

<...>

Вечерний Харьков. — 2014. — 19 июля. — С. 21.

А. Макаренко

ХАРЬКОВ СКВОЗЬ ВРЕМЯ

ФОТОПРОГУЛКИ

На улицы города вернулись извозчики, старые вывески, здания и автоматы с газировкой.

Харьковчанин **Дмитрий Ичетовкин** решил сравнить современный центр родного города с тем, каким он был в XIX–XX веках. Студент **Академии культуры** погрузил старые снимки в современное окружение: на его фото по улицам вместо автомобилей ездят извозчики, стоят автоматы с газированной водой и здания, которых давно уже нет.

Дмитрий Ичетовкин говорит, что необычную идею он подсмотрел у парня из Огайо. Снимки старого города парень нашел в интернете, распечатал и в 5:00 отправился на фотопрогулку. «В это время на улицах мало людей, так что снимки получаются более атмосферные. Я выбрал знаковые места, расположенные, в основном, в центре. В одной руке держал снимок, другой — фотографировал на камеру телефона», — рассказал Дмитрий. Свою серию он назвал «Харьков сквозь время», а любимая работа автора — открытие цирка в 1974 году на фоне современного здания. «Когда снимал, меня обходил мужчина, не желая мешать. Оказалось, что это работник цирка, и ему ровно столько же лет, сколько и самому зданию», — рассказывает Ичетовкин.

НА ТЕЛЕФОН

Дмитрий уже несколько лет увлекается мобилографией, объясняя, что это новый вид фотоискусства, когда снимают на электронные приборы со встроенной цифровой фотокамерой, не предназначенные для профессиональной фотосъемки. «Сначала я воспринимал такую камеру, как обычный довесок к телефону, пока не начал замечать интересные вещи в, казалось бы, обыденной жизни. Например, узнал, что Харьков не заканчивается «золотым кольцом» в виде Зеркальной струи, площади Свободы, Успенского собора и других известных достопримечательностей. Просто однажды я изменил утренний маршрут и путешествовал по дореволюционным улочкам. Плюс к разноплановой архитектуре — многочисленные граффити от харьковских художников, галереи, причуды погоды и забавные прохожие. Все это стало попадать в поле зрения моего мобильного телефона. Чуть позже я открыл свой блог мобилографии, который посещали достаточно много людей, увлекающихся таким видом творчества. Главным кредо этого сообщества было то, что не важно, насколько дорогой техникой снимать и какое качество, главное — что ты снимаешь и что в этот момент чувствуешь», — рассказал Ичетовкин. Кроме смартфона, он снимает на пленочный «Зенит», а в будущем все-таки планирует приобрести профессиональную фотокамеру.

Сегодня. — 2014. — 28 июля. — С. 9.

ОПРЕДЕЛЕНА ПОЧЕТНЫЕ ХАРЬКОВЧАНЕ 2014 ГОДА

Депутаты Харьковского городского совета на своей очередной сессии приняли решение о присвоении звания «Почетный гражданин города Харькова» в 2014 году.

В частности, почетными харьковчанами стали директор Института общей и неотложной хирургии Валерий Бойко, заведующий отделением, врач-нейрохирург детского нейрохирургического отделения городской клинической больницы скорой и неотложной помощи им. проф. А. И. Мещанинова Александр Духовский, генеральный директор ПАО «Завод Южкабель» Владимир Золотарев, а также председатель Харьковского областного совета, заслуженный работник сельского хозяйства Украины Сергей Чернов.

Кроме того, почетное звание получили народный артист Украины **Ефим Чемеровский**, скульптор, заслуженный деятель искусств Украины Александр Ридный...

<...>

Время. — 2014. — 7 августа. — С. 3.

М. Ефанова

СУДЬБА ПОЧЕТНЫХ ГРАЖДАН ХАРЬКОВА БУДЕТ РЕШАТЬСЯ В ПРОКУРАТУРЕ

Харьковский городской совет принял на сессии решение о присвоении звания «Почетный гражданин города Харькова» восьми гражданам, которые внесли весомый вклад в развитие Первой столицы.

В списке новоиспеченных почетных харьковчан — директор Института общей и неотложной хирургии Валерий Бойко; ... народный артист Украины **Ефим Чемеровский**...

<...>

Вечерний Харьков. — 2014. — 7 августа. — С. 3.

ЕКСПЕРТНА РАДА

з попереднього розгляду кандидатур на присвоєння звання
«Почесний громадянин міста Харкова»
ПРОТОКОЛ

засідання Експертної ради з попереднього розгляду кандидатур на присвоєння звання
«Почесний громадянин міста Харкова»
від 1 серпня 2014 року

<...>

Додаток 2

До рішення 34 сесії Харківської міської ради 6 скликання «Про присвоєння звання «Почесний громадянин міста Харкова» від 06.08.2014 р. № 1592/14

СПИСОК ГРОМАДЯН, ЯКИМ ПРИСВОЮЄТЬСЯ ЗВАННЯ «ПОЧЕСНИЙ ГРОМАДЯНИН МІСТА ХАРКОВА»

<...>

Чемеровський Юхим Аронович — доцент кафедри режисури Харківської державної академії культури, народний артист України;

<...>

Харьковские известия. — 2014. — 7 августа. — С. 2.

А. Симоненко

СЕССИЯ ГОРСОВЕТА: СИТУАЦИЯ В СТРАНЕ ВНОСИТ КОРРЕКТИВЫ

<...>

НОВЫЕ ПОЧЕТНЫЕ ГРАЖДАНЕ ГОРОДА

Как всегда, в августе депутаты утвердили кандидатов на звание «Почетный гражданин города Харькова».

Звание почетного гражданина города присвоили председателю Харьковского облсовета Сергею Чернову. Это же звание присвоили скульптору Александру Ридному, который является автором нескольких новых памятников в Харькове. В частности, монумента Независимости Украины, памятника Андрею Первозванному.

Также звание почетных граждан получили гендиректор завода «Южкабель» Владимир Золотарев, врач-нейрохирург Александр Духовский, директор ГУ «Институт общей и неотложной хирургии Академии медицинских наук Украины» Валерий Бойко, доцент кафедры режиссуры Академии культуры **Ефим Чемеровский**... <...>

<...>

Харьковские известия. — 2014. — 7 августа. — С. 3.

КОРОТКО

<...> Харківська міська рада на вчорашній сесії ухвалила рішення про присвоєння звання «Почесний громадянин міста Харкова» в 2014 році. Серед нагороджених цього року... народний артист України **Юхим Чемеровський**...

Слобідський край. — 2014. — 7 серпня. — С. 2.

ПІСНЯ СЕРЦЕ КРАЄ

Творчі колективи Харківського обласного центру культури і мистецтв започаткували цикл виїзних концертів для військових Харківського гарнізону. Перший такий виступ відбувся перед військовослужбовцями радіотехнічної частини Протиповітряних сил України, розташованої поблизу райцентру Борова.

На імпровізованому концертному майданчику просто неба виступили вокальне тріо «Обереги» у складі заслуженої артистки України Людмили Омельченко, **Вікторії Осипенко** й **Олени Шишкіної** та

ансамбль народної музики під керуванням Володимира Гейка. Звучали народні пісні, фольклорні композиції, інструментальна музика.

По завершенні концерту всьому особовому складу частини митці вручили оберегові ляльки-мотанки «Янгол-охоронець», які своїми руками у рамках започаткованої у Центрі культури і мистецтв акції «Підтримай героя — зроби оберіг» виготовили харків'яни, відвідавши майстер-клас майстрині Тетяни Оглобліної.

— Наступний концерт ми дамо для бійців військової частини, дислокованої поблизу селища Рогань, — сказала директор Центру культури і мистецтв Людмила Омельченко.

Культура і життя. — 2014. — 22–28 серпня. — С. 8.

М. Ефанова

АРТИСТЫ НАХОДЯТ ПОКЛОННИКОВ В ГОСПИТАЛЕ И ВОИНСКИХ ЧАСТЯХ

Чтобы поддержать боевой дух защитников Украины, харьковские артисты дают концерты в госпиталях и воинских частях. Они не требуют гонораров, ради выступлений перед бойцами порой рискуют жизнью и молятся, чтобы их зрители остались живы.

<...>

СОЛДАТЫ СЛУШАЛИ «АВЕ МАРИЮ» СТОЯ

Волонтерская группа Help Army считает очень важным не только поставлять армии гуманитарную помощь, но и морально поддерживать парней — поднимать боевой дух. В конце июля состоялись первые организованные волонтерами концерты. Стартовали с военного госпиталя, затем начались поездки «в поля».

<...>

ПЕРЕД ОТПРАВКОЙ НА ФРОНТ БОЙЦЫ РАССКАЗЫВАЛИ О СЕБЕ

В команде артистов-волонтеров, кроме Александра Кварты, — **Андрей Пиха**, Неля Каблучко, Виктория Рафальская, Владимир Бандерас, Александр Парф, Юлия Тараненко и другие талантливые ребята. В День Независимости они выступали перед бойцами, которым в ближайшее время предстояло уйти на фронт.

<...>

Вечерний Харьков. — 2014. — 29 августа. — С. 20–21.

Т. Адамович

НЕСКУЧНОЕ ТВОРЧЕСТВО

В селе Нескучное на Харьковщине (родина всемирно известной художницы Зинаиды Серебряковой) этим летом успели побывать и поработать будущие мастера кисти, студенты украинских и российских вузов. Совместно со своими педагогами они провели три «Нескучных пленэра–2014».

Всего в них приняли участие около двухсот художников из Харькова, Москвы, Сум, Запорожья, Николаева. Это преподаватели, студенты и выпускники Харьковской академии дизайна и искусств, Харьковского художественного училища, **Харьковской государственной академии культуры**, Харьковского национального университета городского хозяйства и других вузов города. Работали живописцы в три этапа, последний состоялся 17 августа. Компанию им также составили исследовательско-исполнительский фольклорный коллектив «Муравский шлях», бард Ирина Гопкалова и поэт Михаил Красиков, одна из основательниц бардовского движения в Харькове, профессор-фольклорист **Вера Осадчая**, известный искусствовед Олег Коваль и др.

Мероприятия были организованы обществом друзей Зинаиды Серебряковой при содействии администрации Харьковского района, Харьковского районного совета, Благотворительного фонда «Дар», Харьковской областной библиотеки для детей.

Результаты пленэра найдут отражение в многочисленных выставках, которые пройдут в 2014–2015 гг. в Харькове и области. <...>

Харьковские известия. — 2014. — 4 сентября. — С. 7.

СЕГОДНЯ — МАРИЯ, ЗАВТРА — АННА, ИЛИ НА ПУТИ К ЗАВЕТНОЙ РОЛИ

20 сентября отметит свой юбилей актриса Театра им. Т. Г. Шевченко Светлана Февралева. Сегодня она готовится к роли Анны — одной из главных в любовном треугольнике в спектакле «Украдене щастя», о чем и рассказала в интервью.

На студенческой скамье Харьковского университета искусств Светлану Февралеву приглашали и в русскую драму, и в украинскую. Анатолий Литко на правах руководителя курса отстоял свою ученицу для Театра им. Т. Г. Шевченко. Здесь она работает восьмой сезон. Участвовала со спектаклями театра в рамках международных театральных фестивалей, в том числе в Ереване (2010), в Тбилиси (2011) и Москве (2012).

<...>

— Что храните в эмоциональной копилке для воплощения роли Анны в спектакле «Украдене щастя» И. Франко?

— Прежде всего, еще детские впечатления об одноименном фильме-спектакле с Ужвией и Бучмой. Помню спектакль «Украдене щастя» с участием Леонида Тарабарина, Владимира Маляра, Агнессы Дзвонарчук и свои ощущения энергетически воздействовавшей на зрителя тайны. Хочу полного оправдания своей мученической Анне, счастье любви которой украли чуждые ей люди.

Режиссер спектакля **И. А. Борис** открыл мне совершенно иной способ существования на сцене, развернул передо мной некий мир, включающий не бытовое использование элементов этноса и фольклора украинских бойков, населяющих Закарпатье. Мне не приходилось сталкиваться с такой методикой работы и системой ассоциаций, которые предложил режиссер. В этой методике существует нечто взятое режиссером из его собственной практики, что он называет «параллельный мир существования актера в невидимой среде обитания сценических героев».

<...>

Харьковские известия. — 2014. — 18 сентября. — С. 7.

И. Стрельник

ХУДОЖНИКИ ПОЖЕРТВОВАЛИ БОЙЦАМ КАРТИНЫ

<...>

3 октября в Харьковском региональном институте госуправления Национальной академии государственного управления при Президенте Украины по инициативе культурно-художественной формации «Буриме» при поддержке ХОГА и благотворительного фонда «Ренессанс» состоялся благотворительный аукцион, на котором было выставлено 20 работ известных украинских художников и книга-альбом «Блаженны очи видящие».

— Десять лет мы ездили с творческой группой по миру — писали христианские святыни. И с каждым годом убеждались, что во всем мире все больше и больше признают Украину, и Украина уже состоялась как держава. Наша страна имеет тысячелетние корни — и это, невзирая на все трудности, питает каждого художника для новых творческих свершений, — отмечает художник Олег Лазаренко.

— Сегодня вся страна думает о том, как помочь нашей армии, — говорит художник **Валентин Грицаненко**. — А как может помочь художник? Художники группы «Буриме» выставили на аукцион по три-четыре своих работы.

Директор Института госуправления Людмила Белова подчеркнула, что благотворительный аукцион проходит в поддержку воинов-защитников из Харьковского региона.

— Эта акция — ради того, чтобы в нашем городе, в нашей стране воцарился мир, — пояснила она. — Уверена, что такие акции будут продолжаться.

По словам вице-губернатора Василия Хомы, часть средств от продажи картин будет направлена на нужды 22-го территориального батальона.

— Свой взнос в его обеспечение сделал и облсовет — была принята программа территориальной обороны Харьковской области, — ометил он. — Это позволит нам существенно улучшить материально-техническое оснащение батальона: привести в надлежащее состояние помещение, где будет размещаться батальон, который в ближайшее время выведут для повышения боеспособности, а также на ремонт техники и приобретение теплых вещей.

<...>

Организаторы акции выручили от продажи картин 155 тысяч 705 грн. и 700 долларов США. Из этой суммы 145 тысяч 505 грн. пойдет на закупку теплых вещей и другие нужды для военных 22-го отдельного харьковского территориального батальона, 10 тысяч 200 грн. будут переданы в госпиталь на лечение бойцов, раненных во время проведения АТО.

Вечерний Харьков. — 2014. — 7 октября. — С. 5.

ЛЮБЛЮ И ВЕРЮ

Заместитель Харьковского городского головы, профессор, кандидат социологических наук Светлана Горбунова-Рубан провела благотворительный вечер «Люблю и верю», в ходе которого познакомила харьковчан со своим творчеством.

<...>

Открывала благотворительную встречу с харьковчанами «Песня о Харькове» автора и исполнителя Дмитрия Дюкова. С. Горбунова-Рубан с удовольствием читала гостям свои любимые стихотворения. Творческий вечер проходил под музыкальное сопровождение артистов Харьковской филармонии: поэзия звучала на фоне произведений в исполнении скрипача, заслуженного артиста Украины Василия Дмитренко и пианиста, заслуженного деятеля искусств Украины **Александра Склярова**. <...>

<...>

Харьковские известия. — 2014. — 7 октября. — С. 7.

И. Стрельник

ЧИТАТЕЛИ ДАРЯТ УНИКАЛЬНЫЕ АРТЕФАКТЫ БИБЛИОТЕКЕ ИМ. КОРОЛЕНКО

Гость редакции — директор Харьковской государственной научной библиотеки им. В. Г. Короленко **Валентина Ракитянская**.

<...>

ЛИЧНОЕ ДЕЛО.

Валентина Дмитриевна Ракитянская в 1972 году окончила **Харьковский государственный институт культуры**. Начала профессиональную деятельность в Харьковской областной универсальной научной библиотеке, где проработала более 30 лет, из которых 11 лет — заместителем директора по научной работе и почти 12 лет — директором. С 01.01.2007 года — директор Харьковской государственной научной библиотеки им. В. Г. Короленко. Заслуженный работник культуры Украины.

Вечерний Харьков. — 2014. — 28 октября. — С. 4–5.

В. Шейко

НАШ ВУЗ ВСТРЕЧАЕТ ЮБИЛЕЙ С ОПТИМИЗМОМ

24 октября в **Харьковской государственной академии культуры** торжественно отметили 85-летие вуза, одного из старейших в стране и к тому же со стабильно высоким рейтингом. Последние по времени 25 лет ХГАК возглавляет **Василий Шейко**, регалии которого можно перечислять до бесконечности. Впрочем, из интервью, которое ректор дал в день празднования юбилея, многие его заслуги перед высшей школой в Украине очевидны.

За годы существования вуза, открывшего двери для своих первых воспитанников в 1929-м, в год так называемого «Великого перелома», его название неоднократно изменялось. Первоначально он назывался институтом политпросвещения, но уже в следующем году был переименован и стал называться институтом коммунистического образования, а вскоре после того приобрел статус всеукраинского высшего учебного заведения того же профиля. С 1935 года, с ростом числа библиотек, институт получил название библиотечного. В ту пору престижный харьковский вуз имел два филиала, в Киеве и Николаеве. С 50-х годов прошлого века вуз, помимо библиотечных кадров, начинает готовить культпросветработников, руководителей самодеятельных театральных, хоровых,

инструментальных коллективов. Этим обусловлена его очередная реорганизация в 1964-м — в Харьковский государственный институт культуры. Под таким «грифом» вуз «принял» Василия Шейко как ректора, под руководством которого в течение четверти века совершались дивные преобразования, связанные с решительным «поворотом оси» в коллективном сознании профессорско-преподавательского состава и его студентов в понимании методики стиля преподавания и усвоения учебного материала.

— Харьковская государственная академия культуры вполне конкурентоспособна на рынке труда, — сказал в интервью Василий Николаевич. — Наши студенты получают знания и навыки, которые позволяют им всецело реализовать себя в профессиональной сфере.

— С этим связан процесс модернизации высшей школы в Украине, который нашел яркое отражение в преобразованиях в руководимой вами академии?

— Безусловно. Наш вуз осуществляет профильную подготовку по многим специальностям, обучения которым не найти в других вузах страны. Образовательный процесс в академии основывается на лучших традициях, достижениях национальной системы высшего образования и на опыте ведущих зарубежных образовательных центров.

Мы открыли много новых специальностей. После развала СССР для вузов культуры — в Киеве, в Харькове, в Николаеве, в Ровно — сложились предпосылки для полного их закрытия, система библиотек «трещала по всем швам», клубы испытывали острую нужду в материальной помощи. наших выпускников-библиотекарей и специалистов по культурно-просветительской деятельности некуда было распределять на работу, хотя это были фундаментально подготовленные менеджеры культуры. Исчезла целая инфраструктура! В начале 1990-х годов мы выработали концепцию открытия новых специальностей с учетом новых потребностей жизни страны. Ее реализация коренным образом изменила облик вуза. Вместо двух специальностей, по которым раньше велась подготовка специалистов, сегодня в академии осуществляется подготовка бакалавров, специалистов, магистров по 7 отраслям знания и по 14 специальностям. Мы первыми в Украине начали подготовку социальных педагогов, культурологов, историков-музеевдов, хореографов и сегодня остаемся единственным в регионе вузом, который осуществляет обучение по таким востребованным профессиям, как менеджер социокультурной деятельности, телережиссер, телеоператор, режиссер эстрады и массовых представлений... Кстати, наша академия стала одним из первых вузов, которые открыли магистратуру по специальности «медиа-коммуникации». А это очень серьезное направление, благодаря которому академия готовит специалистов для цивилизованного информационного общества. В странах Европы, в США и Японии этот рубикон уже давно перейден, а мы на пути к созданию информационного общества, но довольно быстро к этому идем.

Ученым нашей академии принадлежит также идея создания и открытия такой уникальной и необходимой информационному обществу специальности, как «документоведение и информационная деятельность». Мы сделали попытку «посадить» и вырастить «на одном древе» специалистов по гуманитарной информатике и по одной из специальностей в области культуры. Наши выпускники — социальные педагоги, библиотекари-библиографы, культурологи, историки-музеевды — в совершенстве владеют информационной сферой и методологией сбора информации с помощью компьютеров, оказываются чрезвычайно востребованными в социуме. Однако госструктура сегодня не готова дать «зеленую улицу» такого рода специалистам. То есть мы опережаем время.

Поначалу было трудно с такими специальностями, как «телеискусство», «хореография», подобных специалистов готовили только в Москве и Ленинграде. Приходилось идти на риск, включать в преподавательский состав людей без специального высшего образования. Сегодня таких проблем нет, у нас десятки учебных художественных коллективов, которые являются своеобразными творческими лабораториями. Например, наш вузовский театр народного танца «Заповіт» каждое лето гастролирует по странам Европы, изучает одновременно зарубежный опыт.

Наша академия стала первооткрывателем многих новых вузовских специальностей. На этом пути было немало трудностей, ведь мы готовим специалистов не массово, а в индивидуальном порядке. В ходе индивидуального занятия по дирижированию, например, на одного студента приходится два-три доцента или профессора. Европа, кстати, охотится за нашими выпускниками.

— В 1986 году в академии, называвшейся тогда институтом культуры, была создана первая в Украине кафедра истории и теории культуры.

— Мы уже тогда работали над открытием двух новых отраслей знания — культурологии и социальных коммуникаций. Идея родилась ещё в восьмидесятые годы. В России к этой идее отнеслись сначала скептически, но в короткий срок, спустя годы, она получила там реализацию. У нас же эта идея была реализована позже.

— В конце 2006 года вам удалось утвердить документы для официального открытия новых отраслей знания — культурологии и социальных коммуникаций.

— Мы и до этого готовили культурологов с высшим образованием и более 20 лет этим занимаемся. А сегодня нет ни одного университета, в котором не было бы этой специальности.

— Хотя некоторые философы и сегодня принимают в штывы культурологию как отдельную отрасль знания, не так ли?

— Можно сказать, что и сегодня некоторые ведущие философы Украины и России не очень позитивно относятся к культурологии как к науке. Почему это происходит? Потому, что культурология, по мнению подобных специалистов, является соперницей... философии. Однако такой крупный по европейским меркам авторитет в области философии, как С. Б. Крымский, ныне покойный, в свое время на презентации в Киеве моей монографии «Формирование основ культурологии в период цивилизационной глобализации» сказал, что «видит» ее в качестве методологии гуманитаристики и что за ней стоит большое будущее. Даже при создании Ассоциации украинских культурологов — а она существует уже третий год — зарубежные специалисты с сомнением отнеслись к этой затее.

— Каковы корни такого скепсиса со стороны некоторых ваших коллег?

— Они считают, что культурология — это какая-то «удавка» на «теле» философского знания марксистского типа. Представители испанской философской школы выступали с особым неприятием культурологии. Правда, удалось их переубедить. Ведь культурология — наука, которая родилась на демократической основе, в рядах ученых еще советской школы. Культурология, конечно, противостояла официальной марксистской идеологии и тем самым многих ее приверженцев не устраивала. В шутку можно сказать, что за такие мои «крамольные» мысли меня «наказали», избрав на Всеукраинском организационном форуме культурологов президентом Украинской ассоциации культурологов. Другими словами, нашу школу, наконец, признали, и вместе со своими коллегами и многочисленными сподвижниками я горжусь этим. Хотя и сегодня ощущается недоверие к культурологии, отсутствие глубокого восприятия этой науки. Сегодня в области культурологии продолжается активный научный поиск, и я уверен в том, что за культурологией как наукой на основе разработанной методологии — будущее.

— Чем отличаются вузы культуры в Харькове и в Киеве?

— Киевляне — это наши «дети», а к детям надо относиться с уважением, с достоинством и... снисходительно. Мы гордимся тем, что породили «детей», «внуков», «правнуков», по всей Украине и за рубежом, гордимся тем, что «наши» дети получают статус «национальный», как в Киеве.

— Наш вуз трудно сравнивать с Киевским национальным университетом культуры и искусств. Специальности у нас почти одни и те же, но учебные программы разные. Киевский университет больше ориентируется на современную эстраду, а мы более академичны и, может быть, в чем-то консервативнее, потому что именно здоровый консерватизм держит на плаву высшую школу Украины. Многие наши преподаватели, особенно старой закалки, даже в ситуации невыплаты зарплат будут читать лекции и проводить занятия в академии, только бы иметь прямое отношение к этому источнику духовности и подпитываться от него. В этом заключается наша жизнь, в этом и особенность «ментальности» высшей школы Украины.

— Несколько слов о вас, как о ректоре. Можно ли сказать, вы сделали карьеру?

— Никогда не думал о карьере. В мои молодые годы образование было бесплатным, а сегодня коммерциализованная система высшего образования. Мой путь прочерчен таким образом: музыкальная школа, музыкальное училище, Харьковский институт культуры, преподавание в этом вузе. Затем меня заинтересовали научные аспекты культуры и искусства. В аспирантуре, в Москве, мне повезло со своим научным руководителем, крупным ученым, — Максимом Павловичем Кимом, который уже практически тогда был культурологом.

Если говорить о вузе, которым мне доверено руководить, то отмечу такой факт: лет 25 назад в нашей академии не было докторов наук, преподавателей с учеными степенями и научными званиями насчитывалось около 30%. Сегодня же у нас около 70% преподавателей с научными званиями и учеными степенями и почти 17% из них — доктора и профессора.

Раньше было 2 специальности, сегодня — 14, к тому же — бакалаврат, магистратура, аспирантура, докторантура, спецсоветы по защите кандидатских и докторских диссертаций.

Наша академия является членом нескольких зарубежных научно-учебных объединений. Несмотря на трудные времена, коллектив академии встречает 85-летний юбилей вуза с оптимизмом.

Харьковские известия. — 2014. — 30 октября. — С. 7.

В ПАМ'ЯТЬ О ВЕЛИКОМ ЗЕМЛЯКЕ

Коллектив Харьковского исторического музея выступил с инициативой присвоить учреждению имя известного этнографа, ученого, фольклориста Николая Федоровича Сумцова.

30 октября состоялось заседание «круглого стола», на котором обсуждался этот вопрос. В поддержку инициативы об увековечении памяти ученого высказались представители Харьковского национального университета, ученые-этнографы Политехнического института, Академии культуры и Фармацевтического университета. Присутствовала и внучка Сумцова, Анна Хирина. Сотрудники отдела научно-информационных технологий и маркетинга музея продемонстрировали созданный ими фильм о Николае Федоровиче.

В завершение заседания участники «круглого стола» единогласно высказались за присвоение учреждению названия «Харьковский исторический музей имени Николая Сумцова».

<...>

Харьковские известия. — 2014. — 6 ноября. — С. 7.

200 ПРЕТЕНДЕНТОВ

VIII областной конкурс им. А. С. Масельского на лучшее литературное произведение в нынешнем году собрал работы 200 авторов.

<...>

Жюри конкурса в этом году возглавляет Иван Прокопенко, ректор Харьковского национального педагогического университета им. Г. С. Сковороды. Кроме того, в состав жюри входят председатель областного союза писателей Анатолий Стожук, ведущий программы «Свобода слова» Андрей Куликов, литераторы и критики Владимир Брюгген, Виктор Бойко, Иван Маслов, Владимир Науменко, Александр Чепалов, Ольга Андреева-Леванда.

Подготовила А. Александрова

Харьковские известия. — 2014. — 20 ноября. — С. 6.

В. Шейко

АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ — СЕНС МОГО ЖИТТЯ, —

говорить ректор **Харківської державної академії культури**, член-кореспондент Національної академії мистецтв України, заслужений діяч мистецтв України, дійсний член Міжнародної академії інформатизації при ООН, повний кавалер ордену «За заслуги», доктор історичних наук, професор **Василь Миколайович Шейко**.

— Василю Миколайовичу, а що іще для Вас означає Академія культури, яке місце посідає у Вашому житті?

— Якщо говорити коротко, — одне з основних, бо академія для мене — це і юність, і зрілість, і творчі злети, і здобутки, і робота. Академія — це значна частина мого життя. У цих священних, так би мовити, «намолених» стінах пройшли десятки років, тут щодня проходить і точиться життя, тут ведеться боротьба за краще, це, справді, сенс мого життя!

— Цього року Академія культури святкує своє 85-річчя з дня заснування. А якою академія прийшла до свого ювілею?

— Якщо порівнювати Інститут культури, який був 25 років тому, і Академію культури, яка є сьогодні, то це абсолютно різні навчальні заклади. Тоді це був навчальний заклад фактично з одним факультетом — бібліотечним. Другий факультет, який готував фахівців для самодіяльного мистецтва СРСР, разом із СРСР пішов у небуття. Словом, існування інституту було поставлено на межу закриття. Зараз Академія культури має 9 факультетів і більше 50 спеціальностей і спеціалізацій, що є неймовірно популярними. Візьмімо хоча б соціальну педагогіку або культурологію — зараз усі навчальні заклади вважають за честь відкрити ці спеціальності, але саме ми були серед перших, хто почав випускати подібних фахівців, хто розробив і оприлюднив формули цих спеціальностей і напрями їх досліджень.

На сьогодні в Академії функціонує аспірантура (з 1994 р.) з 9-ти наукових спеціальностей та докторантура (з 1996 р.) з 4-х наукових спеціальностей. Раніше не було і спеціалізованих вчених рад, а

на сьогодні їх створено дві — із захисту докторських і кандидатських дисертацій у галузі культурології і мистецтвознавства та соціальних комунікацій...

Сьогодні Академія — це лідируючий вищий навчальний заклад IV рівня акредитації, який готує фахівців європейського зразка, фахівців, які користуються шаленим попитом не тільки в Україні, а й далеко за її межами, фахівців, які озброєні методикою отримання знань, механізмами самонавчання, саморозвитку і самовдосконалення.

Академія культури святкує своє 85-річчя, маючи потужний педагогічний колектив, маючи серйозні наукові школи, лідерами яких є відомі вчені, доктори і кандидати наук. Академія також славиться своїми чудовими колективами — хореографічними, музичними, театральними. Так, наприклад, студентський театр народного танцю «Заповіт» неодноразово виборював гран-прі, ставав лауреатом міжнародних конкурсів і фестивалів у Бельгії, США, Іспанії, Португалії..., а **академічний хор** студентів неодноразово виступав на сцені Національної філармонії України, ставав лауреатом і дипломантом престижних конкурсів і фестивалів. Тобто нам є чим пишатися, ми з гідністю зустрічаємо свій ювілей!

— А чи існують, на Ваш погляд, критерії віку вищого навчального закладу? 85 — це мало чи багато?

— Усе у світі відносно. 85 для навчального закладу — це чималий вік, враховуючи, що багато вишів в Україні мають по 10, 20, 30 років. Я вважаю, що Академія на сьогодні перебуває в ейфорії свого розвитку і зрілості, у віці, коли вона видає наукові, навчальні доробки і готує висококваліфікованих фахівців для України в галузі культури та мистецтва...

— І наостанок — традиційне вітальне слово ректора студентсько-педагогічному колективу з нагоди ювілею *alma mater*!

— Бажаю всім здоров'я, яке є запорукою можливості подальшого вдосконалення і розвитку нашої роботи, творчих успіхів, натхнення, сімейного благополуччя, щастя всім, хто у нас навчається чи навчався, працює чи працював!

Розмовляла І. Куриленко

Бурсацький узвіз. — 2014. — Листопад. — С. 1.

ЯКИМИ МИ, СТУДЕНТИ, ЗНАЄМО НАШОГО РЕКТОРА?!

Ректор **Харківської державної академії культури Василь Миколайович Шейко** є постійним героєм нашої загальноакадемічної газети «Бурсацький узвіз». У своїх численних інтерв'ю він неодноразово зосереджував увагу на тому, яким же має бути сучасний студент, студент XXI століття. «Студенти, — за словами Василя Миколайовича, — зараз набагато прагматичніші і ніяк не гірші, ніж були у минулому: якості інші, вимоги інші, цінності інші. І тому треба з порозумінням ставитись до сучасного студента, бо він набагато цивілізованіший і грамотніший. Студент сьогодні може мати увесь світ перед очима, не виходячи з аудиторії все бачити, все чути і все розуміти. Можливості для серйозного розвитку зараз суттєво збільшились для молоді. І молодь, я думаю, виправдає всі наші надії, адже саме їй належить майбутнє».

Цікаво, а що ж думають студенти і випускники Академії культури про свого ректора, яким вони його знають?

Анастасія Волчкова, випускниця ф-ту культурології:

— Як відомо, кожна *Альма матер* повинна мати своє серце. Добре, коли цим серцем є ректор, котрий не тільки досконало знає свою справу, а й користується великою повагою серед викладачів, студентів, всього наукового світу. Для мене, культуролога, Василь Миколайович є особливою людиною. Ще з перших курсів познайомилася із численними підручниками під його авторством, які надихають не просто на навчання, а й на наукову роботу. Дуже подобається те, що ректор завжди розмовляє українською мовою. Отже, знаю нашого ректора як провідного науковця, дослідника, гарного керівника та доброго друга всього студентства.

Олександра Шевченко, 5 курс ф-ту соціальних комунікацій:

— Василя Миколайовича часто зустрічаю в коридорах академії привітним і усміхненим. Він уособлює собою елегантного, ввічливого та ділового чоловіка. Здається, що народився саме для батьківства над нашою академією.

Юлія Костенко, 5 курс ф-ту соціальних комунікацій:

— Василя Миколайовича я вперше побачила на загальноакадемічному концерті, присвяченому 8 Березня. Мене дуже вразила його щира, красива і милозвучна промова, адресована жіночій аудиторії

академії. Його вміння триматися на публіці та висловлювати свої думки захоплює. Він дуже освічена та інтелігентна людина.

Валерій Полковник, 4 курс ф-ту соціальних комунікацій:

— Уперше побачив ректора 1 вересня на посвяченні в студенти, де він натхненно розповідав нам про майбутній професійний шлях. Згодом неодноразово чув його красномовні промови про нашу Альма матер у телевізійних передачах. Мене приваблює стиль його мовлення, його харизматичність.

Андрій Степаненко, випускник ф-ту музичного мистецтва:

— У людині все повинно бути гармонійно: і зовнішній вигляд, і душа, і думки... Так, трохи перефразувавши А. Чехова, можу сказати, що наш ректор В. М. Шейко являє собою приклад для наслідування: приклад розумної, пунктуальної та інтелігентної людини, яка надихає нас, студентів, ставати кращими, як у своїй спеціальності, так і в житті в цілому.

Бурсацький узвіз. — 2014. — Листопад. — С. 2.

О. Косачова

КРУГЛИЙ СТІЛ «ВИЩА КУЛЬТУРОЛОГІЧНО-МИСТЕЦЬКА ОСВІТА В УКРАЇНІ: ІННОВАЦІЙНІ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ»

На честь 85-річчя **Харківської державної академії** культури 24 жовтня відбувся круглий стіл із питань вищої освіти. Із доповідями виступили провідні вчені, кандидати та доктори наук ХДАК: **В. М. Шейко, М. М. Каністратенко, Н. М. Кушнарченко, О. В. Кравченко, І. О. Борис, О. І. Чепалов, В. М. Щепакін** та **О. І. Романюк**. Було обговорено шість базових тем: культурологічно-мистецька освіта у світлі Закону України «Про вищу освіту», культурологія в контексті кризи академічної ідентичності, збереження традицій корифеїв українського театру й кіно в умовах сучасної глобалізації, методологічні проблеми викладання хореології у вишах України, сучасні методології на заняттях із музичної критики, політична наука як навчальна дисципліна. Модерування дискусії здійснював ректор академії, д-р історичних наук, професор **В. М. Шейко**.

Учасники круглого столу відверто обговорювали питання щодо вищої освіти. Перший проректор ХДАК, професор **М. М. Каністратенко** у своїй доповіді виокремив кілька ключових аспектів Закону України «Про вищу освіту»: поступова відмова від освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст» на користь «магістра», а також перехід від наукового ступеня «кандидат наук» до ступеня «доктор філософії». **М. М. Каністратенко** розкрив тему класифікатора професій, а саме — роботу науково-педагогічного складу академії щодо забезпечення відповідності отриманої у ХДАК освіти майбутній професії випускника. **О. В. Кравченко**, професор, декан факультету культурології, окреслив базові проблеми обґрунтування дисципліни «Культурологія», зокрема запропонував розглядати культурологію як освітню й наукову дисципліну, обмежуючи її становлення географічними кордонами, а саме — Україною. Серед найгостріших питань — сприйняття культурології у науковому товаристві як незавершеного продукту; термінологічна плутанина; надмірна ідентифікація з радянською наукою та виникнення у зв'язку з цим ряду шаблонів. Доктор культурології, професор **О. В. Кравченко** запропонував кілька шляхів вирішення проблеми академічної ідентичності культурології: конкретизація предметної сфери «культурологія» в межах насамперед ХДАК; розширення спектру доцільності використання поняття «культурологія»; персоналізація навчального процесу; застосування резервів ситуативного менеджменту.

Провідним лейтмотивом доповіді декана факультету театрального мистецтва, професора **І. О. Бориса** була ідея збереження національної ідентичності українського театру, зокрема традицій світогляду. Одним із прикладів негативного впливу глобалізації автор доповіді вважає виставу «Криваве весілля» (за твором Гарсія Лорки) Мексиканського національного університету театру, музики і кіно. Ця вистава була продемонстрована на першому в Україні фестивалі-огляді театральних шкіл світу в 2008 р. у Київському національному університеті театру, кіно і телебачення ім. **І. К. Карпенка-Карого**. Відмовившись від можливостей власної театральної школи, вистава втратила свій колорит. <...>

О. І. Чепалов, д-р мистецтвознавства, професор кафедри народної хореографії, у своїй доповіді висвітлював питання відносно нової наукової та навчальної дисципліни «хореології». <...>

Доповіді кандидата мистецтвознавства, доцента **В. М. Щепакіна** та д-ра політичних наук **О. І. Романюка** мали більш прикладний характер. **В. М. Щепакін** розкрив особливості наукової роботи магістрів кафедри в межах предмету «Музична критика». **О. І. Романюк**, у свою чергу, проаналізував

еволюцію політичного виховання студентів ХДАК від радянських часів і до сьогодні. Автор наголосив на необхідності перегляду навчальних планів для різних спеціальностей, зокрема для менеджерів.

<...>

Бурсацький узвіз. — 2014. — Листопад. — С. 3.

І. Куриленко

СПРАВЖНЄ ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКЕ СВЯТО ДО ДНЯ УКРАЇНСЬКОЇ ПИСЕМНОСТІ ТА МОВИ

Загальновідомо, що мистецтво слова покликане одухотворити кожную особистість, відкривати їй шлях до загальнолюдських цінностей. І як приємно усвідомлювати, що вивчення української мови та літератури посідає одне з важливих місць у системі академічної підготовки висококваліфікованих фахівців з будь-якої спеціальності. Погодьтеся, без глибокого і всебічного освоєння мови та літератури повноцінне формування творчої особистості чи то бібліотекаря, менеджера, культуролога, актора, режисера, хореографа, музиканта... є практично неможливим. Як же прищепити інтерес студентів до багатовимірного світу українського слова, передати їм свою любов до української мови, культури, виховати в їх душах гордість за свою державу і за свій народ? Одним із найефективніших способів організації плідного навчального процесу, як на мене, є звітні, підсумкові літературно-мистецькі вечори, які передбачають яскраву театралізовану гру, інсценізацію уривків з творів українських письменників, виразне декламування поетичних творів, музичний супровід... Значущість такого заходу надзвичайно велика. Студенти мають чудову можливість продемонструвати вже набуті знання, розвинути свої ораторські здібності, вміння контактувати з аудиторією і до того ж вони можуть проявити себе як творчі особистості.

Ініціюючи проведення таких літературно-мистецьких вечорів в академії, я щоразу переконуюся, що сьогоднішнє студентство потребує такого культурного життя! Значущість такого заходу, як на мене, надзвичайно велика, адже він є невід'ємною частиною навчального процесу. Як підказує власний досвід, щось пережите людиною стає кращим поштовхом до читання, до зацікавлення національною літературою чи культурою. Приємно усвідомлювати, що подібні творчі зустрічі активно популяризують українське слово, крізь призму нетрадиційної театралізованої гри вони показують, що українська мова — це мова без суржику, мішанини та покручів і говорити нею сьогодні — це модно, стильно і до того ж — обов'язок кожного громадянина України, який має пишатися рідною мовою, культурою, літературою...

«Рідне слово — України слово» — саме під такою назвою в **Харківській державній академії культури** пройшов цьогорічний літературно-мистецький вечір, присвячений Дню української писемності та мови.

<...>

... Хочеться вірити, що такі творчі зустрічі допомагають і учасникам, і глядачам по-особливому відчутти красу української мови, спонукають до того, щоб ми активно використовували її в повсякденному житті, при цьому відчували себе справжніми українцями, які пишаються своєю національною літературою, музикою, культурою, рідним словом — словом України!

Бурсацький узвіз. — 2014. — Листопад. — С. 6–7.

К. Лазутіна

КВИТОК ДО КИЄВА

8–9 листопада 2014 року студенти та викладачі факультету хореографічного мистецтва взяли участь у IV Всеукраїнському фестивалі-конкурсі народної хореографії імені Павла Вірського, який традиційно проходив у Києві. На цьому заході **Харківську державну академію культури** представляли ансамбль народного танцю «Заповіт», ансамбль сучасного танцю «Естет» і викладач кафедри народної хореографії **Ірина Сергіївна Пісклова**. Учасники блискуче показали себе, чим викликали бурю позитивних емоцій у глядачів і членів журі. І як наслідок — ансамбль «Естет» і Пісклова І. С. посіли призові місця у категоріях «Стилізація» та «Сольний танець», а «Заповіт» виступив на гала-концерті як володар Гран-Прі III Всеукраїнського фестивалю-конкурсу народної

хореографії імені Павла Вірського. Глядач отримав масу позитивних емоцій, а наші студенти не тільки насолодилися красою столиці, а й набралися досвіду у своїй галузі.

У конкурсі брали участь колективи як професійні, так і аматорські: різного віку, з різних міст України (Луганська, Полтави, Харкова, Києва, Одеси, Херсона, Миколаєва, Вінниці). Цей фестиваль зібрав в одному місці масу людей із різних міст, щоб показати, наскільки ми дружні й скільки в нас спільного, незважаючи на різницю в переконаннях.

Бурсацький узвіз. — 2014. — Листопад. — С. 9.

Ю. Легостаєва

ЦЕНТР МІЖНАРОДНОЇ ОСВІТИ І СПІВРОБІТНИЦТВА

З новим навчальним роком продовжив свою роботу Центр міжнародної освіти та співробітництва **Харківської державної академії культури**, який займається підготовкою іноземних громадян для зарубіжних країн ще з 1975 року. За ці роки в нашій академії підготовлено більше ніж 400 фахівців для 45 країн Азії, Африки, Європи, Америки.

Цього року культурно-масове дозвілля студентів, іноземних громадян, котрі приїхали до нашої країни здобувати освіту, розпочалося з вечора-зустрічі, присвяченого знайомству з Україною. На цьому заході студенти академії знайомили майбутніх іноземних абітурієнтів із українськими звичаями, культурою та символікою. На вечорі були присутні як іноземці підготовчого факультету, так і студенти-іноземці, що вже навчаються в нашій академії. До того ж серед присутніх були студенти факультету соціальних комунікацій, що активно допомагають Центрові в організації дозвілля для студентів-іноземців. Сама зустріч відбувалась у гуртожитку № 2 і проходила в дружній атмосфері: всі присутні мали змогу знайомитися, спілкуватися та обмінюватися культурними новинками. Незважаючи на мовний бар'єр, усі легко порозумілися.

Під керівництвом **Олени Миколаївни Білик** такі вечори-зустрічі будуть проходити й надалі.
<...>

Бурсацький узвіз. — 2014. — Листопад. — С. 12.

С. Сорока

БОГОДУХІВСЬКА «НАДІЯ»

<...>

Коли в Богодухові проходить святковий концерт, то люди знають, що на сцені районного Будинку культури на них чекає не простий захід, а справжнє шоу — яскраве, видовишне, з оригінальним сценарієм, оформленням сцени, костюмами артистів. Знають, що буде неповторне колоритне свято, яке ще довго згадуватиметься й обговорюватиметься вдячними глядачами, тому що серед концертних номерів обов'язково будуть декілька яскравих танцювальних композицій у виконанні вихованців зразкового дитячого хореографічного ансамблю «Надія». А починалася його історія так.

...У квітні 2005 року поріг районного Будинку культури несміливо переступила тендітна дівчина-школярка **Надійка Педан** і попросилася разом із подругами, які займалися танцями в центрі дитячої та юнацької творчості, проводити репетиції танців на сцені закладу. У місті у той час була проблема з хореографами: спеціалістів жанру в районі не було взагалі. Тому охоче погодилися на пропозицію, і Надія разом з дівчатами створила дитячий танцювальний колектив, назву якому обрали самі учасниці — «Надія». Після закінчення школи Надія, не пориваючи зв'язків з колективом, здобувала професію хореографа в **Харківській державній академії культури**. Для неї ансамбль у той час був хорошою базою практики. Завдяки постійному пошуку, наполегливості та енергії художнього керівника колектив зріс, з кожним роком піднімалася на вищий щабель виконавська майстерність його учасників. У квітні 2013 року ансамблю присвоєне високе і заслужене звання — «зразковий».

Сьогодні в сучасно обладнаному класі ази хореографічного мистецтва осягають 140 дитлахів різного віку, а випускники колективу стають студентами хореографічного відділення Харківської державної академії культури.

<...>

Дитячий зразковий хореографічний ансамбль «Надія» на чолі з художнім керівником Надією Педан і хореографом Юлією Рідкокашею — це справжня окраса і гордість усього Богодухівського району.

Слобідський край. — 2014. — 2 грудня. — С. 3.

«КУРБАЛЕСІЯ»: ОДИНАДЦЯТИЙ ВАРІАНТ

Щороку у Харкові відбувається фестиваль недержавних театрів під дивною назвою «Курбалесія». Авторський неологізм належить класику української літератури Івану Микитенку, котрий, не приховуючи своєї зневаги до Леся Курбаса, назвав так одну з його вистав.

Сучасні молоді реформатори театру у пошуках нових форм і неординарних сюжетів взяли на озброєння цей термін, демонструючи тим самим своє прагнення сповідувати ідеї великого режисера.

Учасники «Курбалесії» перетворили фестиваль на творчу лабораторію драматургії, режисури та акторської майстерності. <...>

Засновники дійства — міжобласне відділення Національної спілки театральних діячів України і департамент культури Харківської міськради — завше підтримували ініціативи місцевих недержавних театрів, яких, до речі, більше тільки в Києві. «Курбалесія» традиційно відбувається в Будинку актора, на сцені якого ставлять вистави майже всі харківські театральні студії.

У місті завжди були сильні традиції новітнього театального руху (ще з часів Леся Курбаса і його «Березоля»). Будинок актора став своєрідним центром новаторства. Тут на попередніх «Курбалесіях» представляли свої п'єси Михайло Угаров, Максим Курочкін, Павло Руднев, біля каміна режисер харківського експериментального театру «Котелок» **Володимир Гориславець** читав з акторами сучасні п'єси. У палких дискусіях всі були одностайні: українському театру потрібні кадрові зміни, нові обличчя, сюжети і форми, потрібно знищити театральний пафос, зашкарублти режисуру і впустити свіжий вітер змін.

Сьогодні «Курбалесія» надає змогу молодим і талановитим заявити про себе. <...>

<...>

Як зазначила координатор фестивалю Ольга Дорофєєва, сьогодні «Курбалесії» не потрібно нікому нічого доводити. Цікаві спектаклі у репертуарі говорять самі за себе: яким би важким не було сьогодні, театр завжди з глядачем.

Культура і життя. — 2014. — 5–11 грудня. — С. 11.

Л. Салімонович

СУМУЮТЬ УСІ

У Харкові після тривалої хвороби помер відомий український хореограф **Олексій Литвинов**.

Завдяки кільком сезонам телевізійного шоу «Танці з зірками» Україна, без перебільшення, закохалася у бальні танці. Пізніше любов до хореографії посилило шоу «Танцюють всі!». Саме телебачення відкрило нам і особистість Олексія Литвинова, який запам'ятовся нам суворим, але справедливим, арбітром, який знає про цей красивий вид мистецтва абсолютно все.

Свій перший танцювальний ансамбль «Горизонт» Маєстро створив ще в далекому 1979 році. Цей проект був настільки успішним, що проіснував не одне десятиліття, давши творчий старт самодостатній школі Литвинова під брендовою назвою Litvinoff dans. Її студії з'явилися в усіх куточках країни. Знаменитий хореограф виховав більше 2 тисяч учнів, які ставали переможцями найрізноманітніших чемпіонатів не лише в Україні, а й США, Італії, Австралії, Ізраїлі, Угорщині, Німеччині, Канаді та Нідерландах. Олексій Литвинов устиг організувати і провести півсотні фестивалів, конкурсів і турнірів із бальних та сучасних танців, а також брав участь у роботі журі більш ніж 100 аналогічних міжнародних мистецьких заходів. Його вихованці наразі працюють і в Україні, і за кордоном, оскільки, будучи унікальним педагогом, він працював викладачем одразу у двох вітчизняних мистецьких ВНЗ — **Харківській академії культури** і Київському національному університеті культури. За мистецьке подвижництво хореограф був нагороджений орденом Святого Станіслава.

Про те, що Олексій Литвинов тяжко хворий, стало відомо ще влітку цього року. На продовження його лікування у Німеччині збирали кошти всім світом, але, на жаль, побороти недуг йому не вдалося. <...> «Таке відчуття, що пішла частина мене. Олексій Ігорович був одним із тих, хто вказав мені свій шлях у танці. Я щасливий, що доля звела мене з цією чудовою людиною, мені боляче від того, що не зміг допомогти, як хотілося б. Світ танцю став трішечки тьмянішим», — написав один із його учнів, Алекс Васерман.

Україна молода. — 2014. — 10 грудня. — С. 3.

ПЕРЕСТАЛО БИТЬСЯ СЕРДЦЕ АЛЕКСЕЯ ЛИТВИНОВА

9 декабря после тяжелой и продолжительной болезни ушел из жизни известный харьковский хореограф, заслуженный работник культуры Украины **Алексей Литвинов** (1954–2014).

Сегодня будет уместно привести слова из его интервью, которое он дал нашей газете.

— Рано увлекшись легкой атлетикой, я к пятнадцати годам уже считался олимпийской надеждой Украины по прыжкам в высоту, но тяжелая травма помешала моей удачно складывающейся спортивной карьере. Расставание с легкой атлетикой переживал трудно, а оттого постоянно присутствовал на тренировках самбистов, проходивших в спортивном обществе «Динамо». Однажды увидел, как на стадионе проводился конкурс бального танца — мне показалось их занятие таким смешным и никчемным, что, ерничая, потом с юмором показывал и рассказывал про «танцуристов» в школе. Смеялся весь класс, кроме одной девочки Наташи, которая пообещала мне дать списать контрольную по физике, если я соглашусь стать ее партнером в студии бального танца, существовавшей тогда при областном Дворце пионеров и школьников. С ужасом воспринял Наташино предложение, так как мальчиков, занимающихся бальными танцами, мои сверстники считали людьми с нетрадиционной ориентацией, обзывая их соответственно теме. Судьба сыграла со мной злую шутку, не давая выбора, и я вынужден был согласиться, так как рассчитывать, кроме двойки по физике, на другую отметку я не мог. После двух занятий бальными танцами ко мне подошла руководитель студии Любовь Ивановна Ленивенко со словами: «Молодой человек, слышите, как сотрясаются стекла в танцклассе? Это смеются ваши товарищи. Вы совершенно не приспособлены к данному виду творческой деятельности, займитесь чем-нибудь другим». Произнося ставшие для меня роковыми слова, она вряд ли понимала, какой переворот совершает в моей судьбе. Фраза ранила мое честолюбие, заставив доказать этой даме, что тот, кому она делает замечание, очень скоро обведет гордым взглядом победителя смеющихся соперников. Скажу без ложной скромности — так и случилось.

Алексей Литвинов доказал, что станет лучшим, не только руководителю студии, а всем, кто в этом сомневался. И это не просто слова. Он поставил цель стать профессионалом в своем деле и стал таковым, а в качестве первого шага к поставленной цели получил образование в Харьковском государственном институте культуры. Затем окончил Всесоюзный государственный институт культуры (Москва), Харьковскую государственную академию физкультуры и спорта. С 2000 по 2011 год заведовал кафедрой бального танца **Харьковской государственной академии культуры**, доцент. Был приглашен на преподавательскую работу в Киевский национальный университет культуры. Основатель и художественный руководитель танцевальных студий комплекса «Litvinoff danse». С 1979 года являлся бессменным художественным руководителем народного ансамбля бального танца «Горизонт». Воспитал более двух тысяч танцовщиков. Ученики Алексея Литвинова стали чемпионами США, Германии, Италии, Израиля, Венгрии, Канады, Австрии, Нидерландов. За время своей педагогической и творческой деятельности Алексей Литвинов организовал и провел более 50 фестивалей, конкурсов, турниров бального и современного танца. Входил в судейскую коллегию более 100 международных фестивалей. Известным на всю страну Алексея Литвинова сделало телевизионное шоу «Танцуют все!», членом жюри которого он являлся.

На протяжении всей своей профессиональной карьеры Алексей Игоревич дарил людям редкую возможность наслаждаться искусством бального и современного танца. Остается только горестно сокрушаться, что так рано перестало биться сердце, обогащенное колоссальной жизненной энергией, которую излучала эта замечательная творческая личность.

<...>

Время. — 2014. — 11 декабря. — С. 8.

І. Гудзь

ДЕРГАЧІВСЬКА «КВІТКА»

МУЗИКА ПОЄДНАЛА РІЗНІ ПРОФЕСІЇ

У 2006 році чотири різні дівчини об'єдналися, щоб створити вокальний гурт. За вісім років ансамбль «Квітка» Дергачівського районного будинку культури удостоївся почесного звання народного і став переможцем багатьох фестивалів.

ЗІ ЛЬВОВА З НАГОРОДАМИ

Нещодавно дергачівський колектив повернувся зі Львова, де з 27 по 30 листопада проходив Міжнародний конкурс-фестиваль молодіжної творчості «MUSIC START». Причому повернулися дівчата не з пустими руками. У номінації «естрадний спів» ансамбль завоював диплом лауреата першого ступеня.

<...>

Для дергачівської «Квітки» перемога стала приємною несподіванкою. Адже боротьба була запеклою. Дівчатам довелося співати акапельно, ще й без мікрофонів.

<...>

«ФОЛЬК-MUSIC» ПРИНІС ПАЛКОГО ПРИХИЛЬНИКА

Сьогодні в репертуарі дергачівського колективу переважно естрадні, але маловідомі пісні. Полюбляють дівчата переспівувати серед іншого й композиції Тамари Гвердцители. Є в репертуарі «Квітки» й народні пісні, але їх вокалістки виконують у своїй власній інтерпретації.

— У нас чотириголосся. І репертуар, і розписування партій, і аранжування пісень у нас не просте. Керівник нашого ансамблю, доцент **Харківської державної академії культури Володимир Откидач**, особисто робить аранжування, обробляє пісні. За його словами, ми співаємо складні речі, — каже Віолета Іваненко. — Співаємо російською, українською, англійською мовами.

<...>

Слобідський край. — 2014. — 11 грудня. — С. 4.

К. Терещенко

«ТАНЦЮРИСТИ ЖИВУТЬ ДОВГО...»

ОЛЕКСІЙ ЛИТВИНОВ І ЙОГО ОСТАННІ ПА

<...>

Заслужений працівник культури України, кавалер ордена Святого Станіслава, засновник власної танцювальної студії, найвідоміший танцівник Харкова **Олексій Литвинов** здобув широку популярність завдяки проектам «Танцюють всі!» та «Танці з зірками». Саме на цих шоу протягом не одного сезону він був беззмінним суддею, ставив танці для учасників проекту. До відомого бальника прислухалися, з ним радилися, а випускники проекту мріяли викладати або хоча б проводити майстер-класи в його хореографічному центрі в Харкові.

Проте, останні сезони «Танцюють всі!» виходили вже без шоумена. <...>

<...>

Йому було всього 60 років. Олексій Литвинов залишив дочку та сина, мережу танцювальних студій, близько 2000 вихованців, безліч професійних перемог і грандіозні плани на майбутнє.

<...>

Весною 1970-го він отримав свій перший чемпіонський титул у рідному Харкові. До речі, до кінця своїх днів Олексій Ігорович називав завоювання цього титулу найприємнішою перемогою в житті. Поступово в танцювальному класі він став кращим. І причиною цього були не тільки блискуча фізична форма та ідеальний слух, а й нестримне бажання розвиватися. <...>

<...>

МАЙСТЕР-КЛАСИ НА З'ЇЗДАХ КОМСОМОЛУ

Шкільне захоплення поступово переросло в покликання. І після школи Олексій вступив до **Харківської державної академії культури** на факультет хореографії. Потім навчався у Всесоюзному державному інституті культури та в Харківській державній академії фізкультури та спорту. Під час навчання він неодноразово ставав переможцем національних чемпіонатів. У 1979 році Литвинов заснував і почав керувати народним ансамблем бального танцю «Горизонт».

«Це ми, першопроходці, привозили всю танцювальну моду до нас. Я привіз у Радянський Союз ламбаду, я привіз сюди брейк. Я організовував перші чемпіонати, на з'їздах комсомолу проводив майстер-класи з бальних танців. Хочеться, щоб ми й далі домінували, але у світі вже стільки з'явилося нових танцювальних напрямів. Тому, концентруючись на певних стилях, у нас відбувається криза в розвитку танцю», — розповідав в одному зі своїх інтерв'ю Олексій Литвинов.

У 1980-х роках учасниками колективу навіть було поставлено рекорд, коли 800 танцівників одночасно виконували вальс на ювілеї київського «Динамо».

«Я ніколи не користувався чужою хореографією. Кожний мій продукт — моє особисте виробництво й винахід», — так казав про свою роботу в «Горизонті» Олексій Литвинов.

<...>

ТРОХИ НЕ ВСТИГ...

Протягом останнього десятиріччя Олексій Литвинов жив у двох містах — Києві та Харкові. Завідував кафедрою бального танцю Харківської академії культури, викладав у Київському національному університеті культури, керував ансамблем бального танцю «Горизонт» та своєю танцювальною студією «Litvinoff dance». У такому насиченому режимі він навіть встигав брати участь в українських танцювальних талант-шоу. У проектах «Майданс», «Танцюють всі!», «Танці з зірками» Литвинов виконував роль не тільки члена журі, а й постановника танців.

«Олексій Ігорович був для мене не просто колегою, він був одним з моїх перших учителів, — такий коментар дав одразу після звістки про смерть Олексія Литвинова інший український хореограф, Влад Яма. — Були часи, коли я до нього влітку на збори їздив під Харків на навчання. Він був найбільш позитивною людиною, яку я колись зустрічав, посмішка не сходила з його обличчя. Після себе він залишив багато «зернятко» — своїх учнів».

Причому розкидані ці «зернятка» по всьому світові. За приблизними підрахунками, Литвинов за 40-річний стаж своєї роботи виховав близько 2000 танцівників. Серед них багато призерів фестивалів бального танцю, чемпіони США, Німеччини, Австрії та Канади.

<...>

В одному з останніх інтерв'ю в Литвинова запитали, яким він себе бачить через 10 років. Хореограф упевнено відповів, що планує розширити мережу своїх танцювальних студій, продовжувати організовувати фестивалі (усього за своє життя Олексій Литвинов організував та провів понад 50 фестивалів з бального та сучасного танцю). <...>

Слобідський край. — 2014. — 13 грудня. — С. 13.

А. Инина

ОТ ИСТОКОВ — ДО НАШИХ ДНЕЙ

Октябрьскому району Харькова — 90 лет. Праздничный концерт, посвященный юбилею, прошел в Харьковском академическом театре музыкальной комедии.

Начался праздник с показа документального фильма о жизни района. <...>

<...>

А после поздравлений и благодарностей — праздничный концерт, который в честь юбилея подготовили вокальные и танцевальные коллективы **Харьковской государственной академии культуры**, а также артисты театра музкомедии.

Харьковские известия. — 2014. — 16 декабря. — С. 2.

НА ГОРОДСКИХ ПРАЗДНИКАХ ИСПОЛЬЗУЮТСЯ СУПЕРНОВЫЕ ТЕХНОЛОГИИ

Гость «Прямой телефонной линии» — народный артист Украины, почетный гражданин Харькова **Феликс Чемеровский**.

У ПРАЗДНИКОВ ЕСТЬ СОБСТВЕННАЯ ДРАМАТУРГИЯ

— Здравствуйте, Феликс Аркадьевич. Интересно, есть ли у праздников некие обязательные законы построения, которые существуют, может быть, с незапамятных времен?

— Структура праздников действительно сложилась с незапамятных времен. У режиссеров это называется архитектурой или композиционным построением. Мы, режиссеры массовых зрелищ, являемся и драматургами: пишем сценарии по законам драматургии. В каждом празднике обязательна экспозиция, чтобы пришедшие на действие люди вошли в его атмосферу; завязка — толчок, который дает ход всему мероприятию; развитие действия; кульминация и, естественно, эпилог — как правило, фейерверки или лазерные шоу.

— Мне кажется, в структуре праздников есть еще один, возможно, негласный закон. По моим наблюдениям, в начале концертов ставят малоизвестных артистов, а под финал выступают «гвозди» программы. Не в претензии ли артисты, если их выступлениями начинают концерты, не выясняют ли они отношения друг с другом?

— Сложилась, на мой взгляд, неправильная практика — если у артиста больше званий или популярности, он должен выступать в финале. <...> Но я хочу привести другой пример. Несколько лет назад в День города в начале праздника мы сделали для ветеранов Великой Отечественной войны подарок — эпизод «Любимые певцы». На сцену тихо и спокойно поднялись одна за другой настоящие легенды: Валентина Толкунова, Нани Брегвадзе, Людмила Гурченко. Они пели в той части праздника, которая называется «завязка», но этих певиц принимали так, как больше никого в тот день.

ИНОГДА ЗРЕЛИЩА НУЖНЫ БОЛЬШЕ, ЧЕМ ХЛЕБ

— Здравствуйте, Феликс Аркадьевич. У вас богатый опыт проведения масштабных праздников. Скажите, пожалуйста, чем отличаются нынешние праздники от тех, которые проводили десятилетия назад?

— Праздники диктует время, но мы стараемся, чтобы в наших мероприятиях присутствовало главное — любовь к харьковчанам. Потому что это прекрасная возможность раскрыть огромные возможности наших замечательных творческих коллективов, открыть свою душу городу — и город повернется к тебе лицом.

В 1996 году мы впервые поставили на площади Свободы елку. Елка была живая, и дети художественных школ и школ города делали для нее игрушки. Я не знаю, что мощнее по эмоциональному заряду — достижения техники или настоящая елка, на которой каждая игрушка была сделана руками ребенка: в нее были вложены душа, фантазия и любовь. Праздники действительно изменились — теперь с другим наполнением, да и мы стали современнее. Раньше зрители могли часами стоять возле сцены, потому что никуда не торопились — темп жизни был другой. Больше вслушивались в слова. Сейчас слов в сценариях стало меньше, большую часть занимает действие: мы должны постоянно чем-то поражать зрителей — множеством экранов, фейерверками, шоу, техническими приспособлениями. Но суть праздников остается та же — достучаться до зрителя. Зритель на праздниках — это не постоянная, а мигрирующая единица: если ему понравилось, он остановился, не понравилось — ушел, через час вернулся — а на празднике уже происходит другое действие. Прежде у режиссеров было время, чтобы не торопясь, полностью раскрыть тему, сейчас праздник — это смена картинок, и мы должны так зацепить человека, чтобы он остановился и стал частью действия.

Люди приходят на массовые действия, чтобы получить удовольствие и зарядиться энергией, и подчас зрелища нужны им больше, чем хлеб. <...>

<...> На мой взгляд, нынешние массовые харьковские праздники до сих пор следуют традициям советских времен — например, они, как правило, начинаются с детских выступлений. Между тем хочется все-таки современных зрелищ с использованием новых технологий. Есть ли у вас такие идеи?

— Я не уверен, что все, что было в Советском Союзе, в том числе детские выступления — так уж плохо. Каждое время имеет свои приметы, и самое лучшее стоит сберечь. 19 декабря, например, в ХНАТОБе прошел грандиозный гала-концерт школ эстетического воспитания Харькова, в котором принимали участие более 700 детей. Я не знаю, в какой другой стране можно было бы на сцене одновременно видеть симфонический оркестр, хор и хореографический коллектив. Что касается современных технологий, в Харькове впервые в Украине на здании ХОГА была трансляция 3D-шоу, на площади Свободы взлетали шары и били фонтаны. На праздниках, которые устраивает город, стараемся использовать все суперновые технологии. Мы не можем себе позволить закупить мировые технологии, например те, что используют в Китае или в Японии, но растем очень серьезно. Главное, чем наши праздники отличаются от западных, — у нас есть мысль, а не мелькание.

— Но, возможно, у вас на примете есть молодые талантливые режиссеры, с которыми вы вместе устраивали бы праздники, идущие в ногу со временем?

— Я уже 26 лет преподаю курс режиссуры массовых зрелищ в **Харьковской государственной академии культуры** и у меня есть талантливые выпускники. Но прежде, чем выйти в самостоятельное плавание, они должны пройти школу. Как говорил великий Всеволод Мейерхольд, режиссер начинается с 50 лет, и это тем более относится к массовому празднику на открытой площадке — технологически очень сложному зрелищу.

ГЛАВНОЕ — ПОНЯТЬ, ЧЕГО ТЫ ХОЧЕШЬ И КАК ЭТО СДЕЛАТЬ

<...> Вы организовывали праздники с большими коллективами, в том числе и со сводными. Сложно ли соединить в одном действе не только сотни артистов, но и разные творческие группы?

— Любой праздник или большой концерт не дается, а подается. Мысль приходит или не приходит. Главное для режиссера — понять, чего он хочет и как это сделать. Стакан воды можно выпить по-разному, и это будут два разных спектакля. Опытному режиссеру работать с большим количеством коллективов не страшно. <...> Главное в работе режиссера массовых праздников — найти правильный подход к постановке и работать в хорошей команде, которая создается не один год из специалистов своего дела: хореографов, дирижеров, хормейстеров, а режиссер должен соединить их умения и опыт ради воплощения своей идеи.

<...>

— Мне кажется, драматургия массовых праздников обязательно работает на стыке с психологией, особенно важно знание психологии толпы. Меня интересует, какими методами вы добиваетесь психологического равновесия зрителей, — чтобы разогреть, но не перегреть тысячи людей?

— С площадью нужно уметь работать — заводить людей лишь до определенного момента, иначе зритель превратится в толпу, а толпа — это неуправляемая масса людей. Это — Ходынка. Поэтому нужны исполнители, которые не перегревают зрителя, во время концерта важна их смена, чередование с танцевальными номерами.

НАСТОЯЩИЕ ПРОФЕССИОНАЛЫ РАБОТАЮТ, А НЕ КАПРИЗНИЧАЮТ

— У вас богатый опыт организации больших праздников. Расскажите, пожалуйста, с какими звездами приходилось работать?

— Пожалуй, со всеми, кто был или находится сейчас на большой эстраде... Мне повезло: ставил Людмиле Марковне [Гурченко] программу, и только сейчас я понимаю, с какой личностью работал.

<...> Я работал со многими, и практически никогда не слышал особых претензий, тем более что Харьков создает все условия для наших гостей, и это отмечают все приезжающие к нам артисты.

<...>

ЛИЧНОЕ ДЕЛО

Феликс Аркадьевич Чемеровский родился 12 августа 1950 года в Киеве. В 1967 году окончил киевскую школу № 71, в том же году поступил в Харьковский институт культуры на факультет культпросветработы («режиссер народных театральных коллективов»). После вуза год служил в армии, с 1973-го работал режиссером народного театра в ДК связи, с 1989-го работает доцентом на кафедре режиссуры Харьковской государственной академии культуры. В 1999 году получил звание заслуженного деятеля искусств Украины, в 2009 — народного артиста Украины. В 2014 году стал почетным гражданином Харькова.

Женат, есть сын, двое внуков. Хобби — чтение хорошей литературы.

Подготовила и провела М. Ефанова

Вечерний Харьков. — 2015. — 6 января. — С. 4–5.

ЭКСКУРСИЯ — ЗА МИНУТУ И ОНЛАЙН

<...>

Четверокурсница академии культуры Татьяна Столярова запустила интернет-проект, в котором каждый может стать экскурсоводом и поделиться интересными фактами о своем доме, улице или городе. Чтобы стать участником проекта «Маленькие истории великой Украины», нужно записать на видео короткий рассказ о здании или достопримечательности на их фоне, зайти на страничку проекта в Youtube или Facebook и отправить свой ролик личным сообщением. Главные требования — чтобы история длилась не более минуты, была интересной, а на видео было все хорошо видно и слышно.

Как рассказала нам Татьяна, она очень любит историческую литературу, а проект решила создать для того, чтобы Харьков не отставал от других украинских туристических центров. «Наш город очень насыщен историей, не уступает в этом плане Киеву или Львову. Однако здесь труднее найти туристические маршруты, памятные магниты и сувениры. Даже сами харьковчане не знают многого о своем городе, а также о людях, которые в нем жили. Почему бы тем, кто знает истории или легенды, не рассказать их другим. Для этого необязательно быть историком», — считает Татьяна Столярова. Девушка надеется, что к проекту вскоре присоединятся жители из разных уголков Украины. «Даже если вам кажется, что о львовской ратуше знают все, найдите и расскажите что-то такое, о чем редко говорят экскурсоводы. Или если вы находитесь за границей, отыщите место, где, быть может, жил украинский писатель или деятель», — предлагает варианты автор проекта.

О ХРАМЕ И ДОМЕ УКРАИНКИ

Первым на странице группы появилось видео, которое записала сама Татьяна. На нем девушка рассказывает об историческом районе Заиковка и Гольберговской (Трехсвятительской) церкви на улице Первой Конной Армии. «Я живу рядом, но только когда мы в вузе перечитывали известную пьесу Григория Квитки-Основьяненко «Сватанье на Гончаровке», заметила, что писатель упоминает речку Нетечу, а один из действующих персонажей — из Заиковки. А это же мой район! Тогда я даже рассказывала об этом открытии своим знакомым», — вспоминает Татьяна Столярова. К слову, в соцсетях вокруг этого видео даже разгорелся спор: некоторые пользователи уверяли, что православный храм якобы находится на Москалевке, а не на Заиковке. «Люди начали общаться на эту тему, искать информацию, дополнять — это то, чего я хотела добиться», — радуется Татьяна.

<...>

Сегодня. — 2015. — 21 января. — С. 9.

Т. Адамович

ВРЕМЯ ВЫБИРАТЬ ПРОФЕССИЮ

5 февраля в Харьковской областной библиотеке для юношества в рамках программы «Выбираем профессию — шаг за шагом» состоится ярмарка вузов, в которой примут участие представители более 10 высших школ города.

Это Харьковский национальный университет им. В. Каразина, Харьковский национальный педагогический университет им. Г. Сковороды, Харьковский национальный медицинский университет, Национальный технический университет «Харьковский политехнический институт», Национальный фармацевтический университет, Харьковская государственная академия культуры, Харьковский национальный университет городского хозяйства им. А. Бекетова, Харьковский национальный университет радиоэлектроники...

На ярмарке будущие абитуриенты смогут не только познакомиться с правилами поступления (в каждом вузе свои тонкости), напрямую пообщаться с сотрудниками приемных комиссий и прояснить все интересующие моменты, но также узнать варианты дальнейшей перспективы в плане трудоустройства.

<...>

<...> Программа «Выбираем профессию — шаг за шагом» была инициирована сравнительно недавно (мы разработали ее совместно с Харьковским областным центром занятости), однако быстро успела завоевать популярность как со стороны старшеклассников, так и педагогов. Преподаватели вузов с готовностью откликаются на приглашение поучаствовать в ярмарке, и это очень радует. Участникам будет предложена разнообразная печатная продукция (буклеты, брошюры, справочники), а также видеоматериалы о студенческой жизни того или иного учебного заведения. Но самое главное — это, конечно же, «живое общение». Так что добро пожаловать на «Ярмарку вузов»!

Харьковские известия. — 2015. — 29 января. — С. 3.

КУДА ПОЙТИ УЧИТЬСЯ?

Сегодня, 5 февраля, в Харьковской областной библиотеке для юношества пройдет Вторая ежегодная ярмарка вузов.

Как сообщили ее организаторы, цель мероприятия — предоставить информацию будущим абитуриентам из Харькова и Харьковской области об особенностях поступления в высшие учебные заведения и реализации государственной молодежной политики в сфере профориентации. Ярмарка пройдет в рамках совместной программы ХОБЮ и Харьковского областного центра занятости «Выбираем профессию шаг за шагом».

Программа мероприятия предусматривает презентацию ученикам 9–11 классов следующих вузов города Харькова:

1. Национальная академия Национальной гвардии Украины.
2. Национальный технический университет «Харьковский политехнический институт».
3. Национальный университет внутренних дел.
4. Национальный фармацевтический университет.
5. **Харьковская государственная академия культуры.**
6. Харьковский национальный университет городского хозяйства им. А. Н. Бекетова.
7. Харьковский национальный университет радиоэлектроники.
8. Харьковский государственный технический университет строительства и архитектуры.
9. Харьковский государственный университет питания и торговли.
10. Харьковский национальный экономический университет им. Семена Кузнеця.
11. Харьковский национальный медицинский университет.
12. Харьковский национальный педагогический университет им. Г. С. Сковороды.
13. Харьковский национальный университет им. В. Н. Каразина.

Харьковские известия. — 2015. — 5 февраля. — С. 3.

Т. Адамович

ВРЕМЯ ВЫБИРАТЬ ПРОФЕССИЮ

В Харьковской областной библиотеке для юношества прошла вторая ежегодная «Ярмарка вузов», в которой приняли участие более 500 школьников Харькова и Харьковской области. Данная акция организована в рамках программы «Выбираем профессию шаг за шагом», благодаря которой Харьковская областная библиотека для юношества впервые заняла второе место на самом престижном Всеукраинском профессиональном конкурсе «Библиотека года».

Надо сказать, на этот раз организаторы постарались на славу: мероприятие получилось более масштабным и интересным. «В этом году на предложение принять участие в нашей традиционной ярмарке откликнулись педагоги и студенты 19 вузов Харькова, среди которых Харьковский национальный университет им. В. Н. Каразина, Национальный педагогический университет им. Г. С. Сковороды, **Харьковская государственная академия культуры**, Харьковская национальная академия городского хозяйства им. А. Н. Бекетова, Национальный университет внутренних дел и др., — рассказывает заведующая отделом маркетинга ХОБЮ, автор проекта «Выбираем профессию шаг за шагом» Светлана Бацамут. <...>

<...>

Харьковские известия. — 2015. — 7 февраля. — С. 10.

Т. Адамович

НЕДЕЛЯ НОВЫХ ЗНАНИЙ

Как организовать качественное обслуживание читателей в условиях современной городской библиотеки? Именно этой теме был посвящен недельный семинар повышения квалификации, в котором приняли участие более 30 заведующих городскими библиотеками-филиалами публичных библиотек Харькова и Харьковской области.

Занятия проходили на базе Харьковской областной универсальной научной библиотеки, Харьковской государственной научной библиотеки им. В. Г. Короленко, Городской специализированной музыкально-театральной библиотеки им. К. С. Станиславского и Центральной городской библиотеки им. В. Г. Белинского ЦБС Дзержинского района г. Харькова. В учебный план

были включены лекции, консультации, методические рекомендации, а также самостоятельная работа слушателей. <...> Организаторы семинара — сотрудники Областного учебно-методического центра повышения квалификации работников культурно-просветительских учреждений — пригласили в качестве учителей опытных специалистов-практиков. <...> Секретами делового общения со слушателями поделилась директор НТБ НТУ «ХПИ» Лариса Семененко, советы по организации профессиональной деятельности библиотеки и охраны труда они получили от доцента **ХГАК Валерии Жуковой**. О том, как проводить работу по сохранению библиотечных фондов, рассказала заведующая отделом комплектования фондов ХОУНБ Галина Студеникина. Особое внимание было уделено внедрению новых подходов в предоставлении библиотечных услуг жителям города (о них рассказали ведущий методист научно-методического отдела ХОУНБ Наталья Грачева, зав. методическим отделом ЦГБ им. В. Г. Белинского Ольга Кошечева, директор ХОУНБ Наталья Шостко, зам. директора ХОБД Роман Драган. Участники семинара познакомились с наработками зарубежных библиотек в части инновационных услуг и такой специфической деятельности, как обслуживание людей с недостатками зрения. Также слушатели имели возможность узнать много нового о творчестве украинских писателей и поэтов. В частности, заведующая справочно-библиографическим отделом ГСМТБ им. К. С. Станиславского Татьяна Бахмет презентовала свою новую разработку — аудиокolleкцию, посвященную 85-летию со дня рождения украинской поэтессы Лины Костенко.

БИБЛИОТЕКАРЬ ПЛЮС ЖУРНАЛИСТ

Изюминкой семинарских занятий стало знакомство библиотекарей с азами журналисткой деятельности. <...> Показательно, что разбираться в журналистских премудростях помогали коллеги из Харьковской государственной научной библиотеки им. В. Г. Короленко. Именно здесь по грантовой поддержке программы «Библиомост» IREX/Украина успешно реализован учебно-инновационный проект «Школа библиотечного журналиста», который в 2013 году инициировала заместитель директора по научной работе **Людмила Глазунова**. «Направленность этого проекта достаточно амбициозная — научить писать и думать, как журналист, — подчеркнула она. — Занятия способствуют профессиональному развитию библиотекарей, закладывают основу творческой самореализации. За это время нашу школу прошли почти двести специалистов». <...>

<...>

Харьковские известия. — 2015. — 19 февраля. — С. 6.

М. Ефанова

ЭКСКУРСИИ В ТЕАТРЕ ПРОВОДИТ ДРУЖЕЛЮБНЫЙ ПРИЗРАК ОПЕРЫ

Харьковский национальный театр оперы и балета организывает экскурсии в загадочный мир закулисы. Харьковчан приглашают заглянуть в те уголки театра, в которых никогда не бывает зритель, увидеть и услышать, как шьют костюмы, гримируют актеров, раскрыть тайны сцены.

Экскурсии по театру проводили и раньше. По словам заведующего литературно-драматургической частью ХНАТОБа **Александра Чепалова**, работающего в театре более сорока лет, первым экскурсоводом был он, поэтому называет себя Призраком оперы. Так представляется и экскурсантам.

— До сих пор такие экскурсии проходили перед началом того или иного спектакля, и акцент делался на процессе создания именно этого представления. Теперь экскурсии к определенному спектаклю не привязаны, а кроме того, они стали интерактивными, — говорит Александр Иванович.

<...>

ЗРИТЕЛЯМ ПОКАЗЫВАЮТ «ЖЕЛЕЗНЫЙ ЗАНАВЕС»

Во время спектакля из зрительного зала видно только непрерывное волшебство на сцене, и зрители даже не догадываются, что декорации мгновенно меняются благодаря множеству механизмов. Демонстрация хорошо скрытых приспособлений — еще одна особенность экскурсии.

— Сцена механизирована со всех сторон: слева, справа, сверху и снизу, — говорит Александр Чепалов. — Это такие чудеса, глядя на которые посетители ахают от восторга. Мы рассказываем, сколько у механизмов возможностей для смены декораций, как действуют механизмы подъема и спуска. Площадь сцены может видоизменять свой профиль: одну из площадок поставить выше и установить на ней, например, крепостную стену, как в «Князе Игоре», поставить хор или посадить оркестр. Для зрителя это очень интересно. Огромный интерес вызывает огнеупорный занавес. Он находится перед основным занавесом, отсекая сцену от зрительного зала. «Железный занавес» активируют каждую ночь — если вдруг в театре возникнет пожар, огонь не перекинется на сцену

(и наоборот). Основа противопожарной защиты весом около 20 тонн состоит из металлической сетки и огнеупорных материалов. 1 сентября к нам обычно приходят студенты университета искусств, и мы устраиваем для них торжественную церемонию — поднятие многотонной машины. Это очень эффектное зрелище — почти как поднятие шлюзов на плотине реки.

ЭККУРСАНТЫ ЛЮБЯТ ПРИМЕРЯТЬ БАЛЕТНЫЕ ПАЧКИ

Кроме огромных масштабов сцены, экскурсантов впечатляют декорационные и вспомогательные цеха. Они наполнены несметными театральными богатствами. Количество костюмов в ХНАТОБе исчисляется тысячами, а число декораций — километрами, если применить к ним такую единицу измерения. Грандиозные спектакли требуют массивного оформления.

— На спектакле зритель не задумывается о том, какая колоссальная художественная работа предшествует представлению, — говорит Александр Чепалов. — Совсем другое впечатление складывается у зрителя, когда он может своими руками пощупать материалы, из которых сделаны костюмы, увидеть, как мастера расписывают ткани, шьют костюмы, головные уборы, обувь. <...>

<...>

МАЛЫШИ ПОЮТ, ПО-ОПЕРНОМУ ЗАЛАМЫВАЯ РУЧКИ

Очень часто экскурсии заказывают для детворы. А так как один из главных акцентов делается на интерактивность, у ребятни есть возможность и окунуться в волшебство, и почувствовать себя настоящими артистами. Дети очень любят фотографироваться в разных позах и костюмах рядом с античными статуями из оперы «Пиковая дама», на фоне хаты из «Наталки-Полтавки», в корабле из «Корсара». А еще им нравится посидеть на королевском троне, вообразить себя балеринами и танцорами в настоящем балетном зале с зеркалами и станками.

На сцене детишки не отказывают себе в удовольствии устроить беготню, и Призраку оперы приходится их дисциплинировать, чтобы малышня не угодила, например, в оркестровую яму. А вот их творчеству Александр Чепалов не мешает.

— Особенно непосредственны младшие школьники. На сцене они начинают воображать себя оперными артистами и даже петь, заламывая руки, — улыбается завлит. — Наверное, видели подобное по телевизору.

До сих пор экскурсии в театр оперы и балета были эпизодическими, но количество желающих постичь закулисные тайны растет, и в ХНАТОБе планируют сделать их регулярными.

Вечерний Харьков. — 2015. — 21 февраля. — С. 20.

Т. Адамович

УКРАИНСКАЯ БАНДУРА — НАШ НАРОДНЫЙ ИНСТРУМЕНТ

<...>

Этот неповторимый музыкальный инструмент известен еще со времен Средневековья. Однако у него и сегодня немало почитателей: классы бандуры есть почти во всех школах искусств и эстетического воспитания Харькова и Харьковской области. Среди преподавателей много настоящих мастеров своего дела, которые плодотворно работают с детской аудиторией, помогая юным музыкантам познавать тонкости бандурного искусства. Так, на днях на базе детской музыкальной школы им. Коляды был организован очередной семинар преподавателей по классу бандуры, посвященный работе с ученическим ансамблем бандуристов. Его провела старший преподаватель народных инструментов **Харьковской государственной академии культуры Надежда Мельник**. Она продемонстрировала варианты распевки, подчеркнув ее значение для сохранения здоровья голосового аппарата ребенка, рассказала об эффективных приемах работы с дыханием. В частности, речь шла о подборе репертуара, который должен соответствовать возрасту учащихся, их вокальным возможностям и быть интересным для детей.

«Искусство игры на бандуре — дело, в котором нет мелочей, — уверена Н. Мельник. — Использование скороговорок, элементов художественного свиста, простых хореографических приемов во время исполнения произведений — все это добавляет задора маленьким музыкантам, учит их проявлять фантазию, делает выступления выразительнее и ярче».

На протяжении общения Н. Мельник акцентировала внимание на индивидуальном подходе к каждому ученику, необходимости учета его музыкальных способностей, а следовательно, и выбора вектора развития ребенка. «Бандура как инструмент дает исполнителю возможность проявить себя и в вокальном и инструментальном искусстве, — подчеркнула она. — Поэтому, собрав в ансамбль учащихся с разными возможностями, дайте им почувствовать свою особую миссию в этом маленьком творческом коллективе. Подберите для каждого участника какое-то соло и убедите, что именно он

может справиться с ним наилучшим образом. Все дети способные, вселяйте в них уверенность, ведь любой ребенок, пришедший в музыкальную школу, должен развиваться, верить в себя».

Один из советов касался совместной игры в ансамбле учеников и преподавателей. Такая игра вселяет начинающим больше уверенности — в этом лектор убедилась еще в детстве. Ее замечательный педагог Елена Иванова из города Кременное всегда была рядом с учениками, и не только в классе, но и на сцене. В ходе занятия звучало много музыки в исполнении дуэта бандуристок «Вайда» в составе студенток Харьковской государственной академии культуры, учениц Н. Мельник. Сама педагог также демонстрировала игру и пение. Великолепное исполнение прекрасных образцов украинской песни и инструментальной музыки служило удачной иллюстрацией методического материала, предлагаемого вниманию участников разговора.

«Помните, что вы — носители национального достояния, украинской песни, музыки, культуры. Бандура — это особый инструмент, который способствует привлечению людей к украинской культуре, раскрытию ее красоты и уникальности, — сказала она напоследок. — Ученики должны видеть в вас личность и пример для подражания. Их глаза — отражение ваших глаз. Их развитие как музыкантов существенно зависит от того, насколько комфортно они чувствуют себя на ваших уроках».

Харьковские известия. — 2015. — 24 февраля. — С. 3.

М. Ефанова

АКТЕРЫ РАБОТАЮТ В ЭКСТРЕМАЛЬНЫХ УСЛОВИЯХ

25 февраля в ЕрмиловЦентре стартовал фестиваль экстремального театра «Я и Села Брук».

Традиционно спектакли ставят в театре, где непременно есть сцена, кулисы, партер, но организаторы фестиваля принципиально выбрали для своего проекта пространство, в котором привычная граница между сценой и зрительным залом попросту отсутствует.

— Разумеется, центр изобразительного искусства — это неудобные для театра условия, не подходящие для спектаклей интерьер и акустика, — рассказывает автор проекта, преподаватель кафедры режиссуры **Харьковской государственной академии культуры Владимир Гориславец**. — Но мы решили, что привычная для режиссеров, драматургов и актеров среда должна быть нарушена. Молодые уже поняли ритм, летящее к ним из космоса слово, поэтому мы предложили им условия для работы именно здесь. К тому же наша цель — привлечь людей, которые в театр не ходят.

Для необычной площадки подбирали новейший драматургический материал. В проекте участвуют больше двух десятков молодежных театров. Каждый фестивальный день насыщен мини-спектаклями и мастер-классами, перформансами и тренингами, в которых может поучаствовать любой желающий. Еще одна особенность фестиваля — открытые обсуждения с участием искусствоведов, режиссеров и критиков. Погрузиться в театральную атмосферу помогают группы музыкантов «Достоевский FM», «Улица Курзу», «Крамница думок» и BusiaCama.

<...>

Вечерний Харьков. — 2015. — 28 февраля. — С. 20.

О. Калмикова

КЕРІВНИЦТВО ХАРКІВСЬКОЇ МІЛІЦІЇ ВІДЗНАЧИЛО ВНЕСОК НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ У РОЗВИТОК МІЛЦЕЙСЬКОГО ТЕАТРУ ТА ВИХОВАННЯ МОЛОДІ

За ініціативою начальника ГУМВС України в Харківській області генерал-майора міліції Анатолія Дмитрієва ректор **Академії культури** та директори шкіл, в яких навчаються актори міліцейського театру, були нагороджені Подяками.

Радник начальника Олександр Сирота та керівник театру «Діти майбутнього» Альона Ніколайчук вручили від імені очільника харківської міліції Подяки ректору Харківської державної академії культури **Василю Шейку** та директору школи № 123 Валентині Макаренко.

Таким чином був відзначений їхній вагомий внесок у розвиток та виховання молоді, співпрацю з Головнім управлінням МВС України в Харківській області, проведення виховної та профілактичної роботи та всебічну допомогу професійно-аматорському міліцейському театру «Діти майбутнього».

<...>

Преступление и наказание. — 2015. — Февраль. — С. 8.

ЭКСПЕРИМЕНТ «НА СТЫКЕ» ТЕАТРА И МУЗЫКИ

«Я и Села Брук» — театрально-музыкальный экспериментальный фреш-фестиваль, который проходит в Харькове уже несколько лет. Но только в этом году он вышел на городской уровень благодаря **Владимиру Гориславцу** (главный режиссер харьковского театра «Котелок»), который стал одним из инициаторов и авторов проекта; при поддержке компании Cisco.

В этом фестивале все необычно: от названия, места проведения до самой цели, идеи и концепции проекта.

«25 февраля, день открытия фестиваля, — день рождения великого украинского режиссера Леся Курбаса... У названия есть рабочая легенда, а есть простой ребус, который несложно разгадать», — поясняет В. Гориславец.

Основные цели фестиваля — это возрождение интереса к театру, расширение границ традиционной драматургии, выход за пределы существующих законов, жанров, образов, ликвидация диссонанса между «жизнью, скачущей галопом, и театром, неуспевающим за жизнью, скачущей галопом», разрушение барьера между зрителем и сценой», — рассказывают организаторы.

Так, с 25 февраля по 3 марта фестиваль «Я и Села Брук–2015» проходил в галерее «ЕрмиловЦентр». «Мы специально выбрали такое помещение, где трудно представить какое-либо действие, где звук превращается в гул и очень много разных отвлекающих, развлекающих моментов. Надеюсь, что мы сможем доказать, что театральное действие может совершаться где угодно», — делится режиссер.

<...>

На фестивале представляли свое творчество 23 участника, среди которых — харьковчане, полтавчане, а также выпускники британской школы современного театра. Большую часть драматургических произведений представляли сами авторы.

<...>

Помимо блиц-показов, на фестивале прошли мастер-классы и тренинги, которые провели известные харьковские театральные режиссеры, драматурги, актеры: Кира Малинина, Роза Саркисян, **Елена Апчел**, Егор Мартыненко, представители «Мастерской комедии».

<...>

Харьковские известия. — 2015. — 7 марта. — С. 8.

Е. Зеленина

КУЛЬТУРА И БИЗНЕС, ЧЕГО ОНИ ЖДУТ ДРУГ ОТ ДРУГА...

В медиа-центре «Время» представители бизнеса и деятели культуры вместе оценивали потенциал взаимодействия, спорили о том, есть ли взаимопонимание между бизнесом и культурой, обсуждали плюсы и минусы коммерциализации культурной сферы, а также проблемы эстетического воспитания.

<...>

Круглый стол под названием «Культура и бизнес, чего они ждут друг от друга, или Любовь без взаимности?» состоялся в рамках проекта «Точка роста». Это — интеграционный междисциплинарный проект медиа-центра «Время», который направлен на поиск эффективных моделей социально-экономического и гуманитарного развития Харьковского региона, повышение его конкурентоспособности в различных сферах деятельности. <...> Круг участников — представители бизнеса, образования, науки, культуры, гражданского общества.

Инициаторами проекта «Точка роста» и данной встречи за круглым столом выступили председатель правления концерна АВЭЖ и Ко Андрей Колос и президент Харьковского регионального центра инвестиций Игорь Тулузов.

— К сожалению, на протяжении долгого времени люди, которые занимались поддержкой проектов, связанных со сферой искусства, рассматривали их исключительно с позиции спонсорства, — задал тон дискуссии Андрей Колос. — И сегодня, наверное, это уже не самая эффективная модель. Без сомнения, Харьков — город с огромным и разнообразным культурным потенциалом. Но нам представляется, что если мы будем только эксплуатировать наш потенциал, не задумываясь о модернизации, то, наверное, на нашем историческом капитале мы долго не протянем. <...>

<...>

— Здесь мы можем говорить о взаимоотношениях власти и бизнеса, — обращает внимание Олег Орищенко. — Ведь этот грант нам упал не с неба, его вместе с правительством Японии предоставила известная компания Mitsubishi Corporation.

<...>

Доктор искусствоведения, член Всемирного совета танца при ЮНЕСКО, руководитель литературной части ХНАТОБ **Александр Чепалов** демонстрирует один из выпусков журнала «Танец в Украине и мире»:

— Это журнал, в котором Украина позиционирует себя как танцевальное государство. Увидели свет восемь номеров и сейчас готовится девятый. Танец приносит огромные имиджевые дивиденды Украине в Канаде, США, Европе. И когда я задаю вопрос бизнесменам: «Вам интересно, чтобы был такой журнал?», — мне отвечают: «Да, это хорошо». — «А сколько бы вы могли выделить на него средств?» — «Вы понимаете, денег у нас нет». Потому что бизнесу это не приносит никаких дивидендов, — сокрушается Александр Чепалов.

Ему вторит старший преподаватель кафедры рисунка Харьковской государственной академии дизайна и искусств Алексей Будник:

— Зарабатываешь деньги, где угодно, на то, чтобы оплатить мастерскую, и на то, чтобы выставиться. <...>

— Художник вынужден ежедневно заниматься... бизнесом, — подтверждает художник Леонид Золотарев. — Ты не просто пишешь картину, вложив в нее и финансы, и талант, но еще и продаешь ее. <...>

<...>

Сопредседатель Международного фонда памяти Бориса Чичибабина Лилия Карась-Чичибабина обратила внимание на то, что в Харькове много лет проводился ежегодный международный фестиваль поэзии. Фестиваль имел статус муниципального, поддерживался городской властью:

— Нам важно не утратить связь с нашей культурной средой. Я бы очень хотела, чтобы в 2015 году нам помогли провести наш фестиваль, — сказала Лилия Семеновна.

<...>

ОТКУДА БЕРУТСЯ ИНВЕСТИЦИИ

Участники из-за рубежа делились опытом, как вместо банального спонсорства наладить партнерство между культурными организациями и бизнесом.

<...>

ВМЕСТО ЭПИЛОГА

Надо сказать, что название для круглого стола, за которым обсуждалось взаимодействие культуры и бизнеса, его организаторы намеренно выбрали провокационное, вынеся в него вопрос: «Любовь без взаимности?». В итоге дискуссии выяснилось, что «взаимная любовь» все же есть, бизнес ищет пути взаимодействия с культурой, а культура — с бизнесом.

Однако сегодня между ними пролегла своеобразная пропасть, которая заключается в том, что на сегодняшний день отсутствует законодательная база для эффективного партнерства. Закон о меценатстве и закон о государственно-частном партнерстве — это, образно говоря, тот мост, который проложит между ними путь навстречу друг другу.

Время. — 2015. — 12 марта. — С. 3.

Е. Ковальская

В ХАРЬКОВЕ ПЕРЕСНИМУТ «СОБАЧЬЕ СЕРДЦЕ»

Всеукраинская молодежная общественная организация «Фундация региональных инициатив» приглашает харьковчан сделать ремейк любимого фильма. Одно из главных условий проекта — короткометражку нужно создать за 40 часов.

20–22 марта в Харькове пройдет так называемый швединг — конкурс коротких киноремейков.

— Швединг — международная практика. Такие конкурсы уже проходили в Украине — в частности, в Луганске, Донецке, Николаеве, Львове. В Харьков швединг пожелает первый раз, — рассказывает координатор мероприятия Мария Григорьева. — Мы хотим доказать, что Харьков — город творческих людей, поэтому ждем активного участия команд. Этот конкурс — отличная возможность для каждого открыть в себе таланты сценариста, оператора, режиссера, актера и усовершенствовать свои навыки. <...>

Швединг — конкурс командный. Задача команд — переснять самую известную сцену из популярного фильма. Команда может выбрать для ремейка любой фильм. <...>

<...>

Режиссерское мастерство, актерскую игру, идею, творческий подход к процессу оценят профессионалы: автор и ведущая телепрограмм, режиссер, сценарист и продюсер Лидия Стародубцева, режиссер, оператор и автор фильма «Депеш мод» Михаил Лукьяненко, профессор, доктор искусствоведения **Зоя Алферова**. Условия конкурса обещают равные для всех. <...>

<...>

Вечерний Харьков. — 2015. — 14 марта. — С. 21.

МОЯ СЕМЬЯ — МОЕ БОГАТСТВО

В центре культуры Киевского района подвели итоги Харьковского городского творческого конкурса «Моя семья — мое богатство», организатором которого стал департамент по делам семьи, молодежи и спорта совместно с ассоциацией многодетных семей «АММА».

На протяжении двух месяцев проходил прием творческих работ. Более 100 семей приняли участие в конкурсе и представили свои работы в пяти номинациях: «Фотоискусство», «Видео семьи», «Декоративно-прикладное искусство», «Изобразительное искусство», «Художественная самодельность». Всего в конкурсе приняли участие более 300 человек.

Перед началом мероприятия всех гостей ждали разнообразные мастер-классы, игры и викторины от многодетных семей организации «АММА», волонтеров Харьковской гуманитарно-педагогической академии и **Харьковской государственной академии культуры**.

«В очередной раз мы проводим этот конкурс, цель которого — поддержание семейных ценностей. Это прекрасно, когда у детей есть общие интересы с родителями. Этот конкурс не только дает возможность ребятам развивать свои творческие способности, но и способствует объединению семей. Помогает понять, что такое семейная забота и любовь», — отметил директор Департамента по делам семьи, молодежи и спорта Константин Лобойченко.

<...>

Харьковские известия. — 2015. — 19 марта. — С. 1.

Ю. Коваленко

ТЕАТР КАК МОДЕЛЬ ИДЕАЛЬНОГО МИРА

По случаю Всемирного дня театра (в этом году он отмечается завтра, 27 марта) мы заглянули за кулисы и пообщались с представителями разных творческих цехов Харьковского национального театра оперы и балета им. Н. Лысенко.

<...>

Александр Чепалов, доктор искусствоведения, театровед, заведующий литературной частью театра.

— Что для вас театр?

— Для меня это повод для бессонницы. После хорошего спектакля невозможно завалиться спать. Надо все обдумать, записать карандашом на программке какие-то мысли. А потом, завтра, или через много лет, почитать свои заметки и получить эмоциональный импульс из дня вчерашнего. Если он сохранился и есть что вспомнить, значит, то был настоящий театр.

— За столько лет в данном театре и с вашей колоссальной практикой критика, написавшего тысячу рецензий на спектакли других театров, можете ли вы выделить кого-то одного из мастеров театра, о ком в полной мере можно сказать «человек-театр»?

— Да, пожалуй, из тех, кого я видел и с кем общался, это Богдан Сильвестрович Ступка. Он, практически не играя, в смысле особых приемов лицедейства, подчеркивания характерности своего персонажа, умел влезть в его «шкуру», будь то Лев Толстой или Тевье-молочник. С появлением Ступки на сцене заканчивалась фальшь и начинался настоящий театр внутреннего перевоплощения.

— Почему театр продолжает быть незаменимым в жизни общества даже сейчас, а может быть, именно сейчас?

— В эпоху кинотеатров с попкорном и пепси, где можно (и даже принято) разговаривать по мобильнику, хороший театр дает преимущество хрупкого и непосредственного общения с артистами.

Не просмотра вживую тех, кто до этого примелькался в телесериалах, а встречи с людьми, способными донести что-то важное до зрителя.

— Что бы вы хотели пожелать театру и его зрителям?

— Театру — оставаться таким же непредсказуемым и уникальным. Только здесь можно из вымысла создать правдивую историю, из трагедии — сказку со счастливым концом. А зрителям — поверить и воплотить в жизнь создаваемую театром иллюзию, что человек сам творит мир, в котором ему суждено жить.

<...>

Харьковские известия. — 2015. — 26 марта. — С. 5.

Е. Плаксин

ЮБИЛЕЙ ТЕАТРАЛЬНОГО БОССА

Об актере Харьковского театра украинской драмы и педагоге актерского мастерства **Харьковской академии культуры Евгении Плаксине** в городе пишут с завидной регулярностью.

Особенно под Новый год. Еще бы: не один десяток лет он — главный Дед Мороз Харькова! <...> У мэтра недавно прогремели юбилеи: 70 лет — со дня рождения и 50 — с начала творческой деятельности. Кроме того, 27 марта отмечается Всемирный день театра, и Евгений Фролович, конечно, не был против того, чтобы эта публикация явилась поздравлением для всех, кто любит Театр.

— Маэстро, каковы юбилейные ощущения? Оглянуться успеваете?

— Вы знаете, настолько быстро бежит время, невероятно, сам удивляюсь. Мне даже кажется, что земной шар начал крутиться вдвое быстрее. Вот, казалось бы, не так давно под названием «60 мгновений весны» состоялся мой юбилейный вечер. Прошло, кажется, совсем немного времени, а оказывается, пять лет — и еще один юбилейный вечер. <...>

<...>

<...> Меня часто спрашивают и журналисты, и будущие артисты, в чем секрет Деда Мороза и как можно добиться успеха на этом поприще, а я всегда говорю одно и то же: «Самая главная вещь — уяснить себе: вы любите дарить или получать подарки. Если человек любит отдавать, то из него выйдет Дед Мороз более или менее нормальный». Хотя эта роль очень непростая, я называю ее синтетической, потому что в ней соединены актерское мастерство — грим, костюмы и т.д. — и эстрадное мастерство — умение вести диалоги, монологи и все то, что требуется для массовой публики, массовых представлений.

— Расскажите, пожалуйста, о ваших эстрадных персонажах. Вы в них так преуспели, что даже коллеги называют вас и на все руки мастером, вернее, на все сцены мастером; и наш пострел везде поспел; и главным ведущим, тамадой, конферансье — а я бы назвала вас театральным боссом, потому как, по известному выражению и в силу достигнутого, тянете на сценического или театрального начальника.

— Два года назад мне позвонили из Малиновской поселковой администрации и попросили провести праздник в честь открытия памятника, которыми теперь изобилуют Харьков и область, кинорою Попандопуло. Я подумал: что значит «провести»? Это же надо сыграть, а как? Потом посидел, посообразал, пошел посмотреть, что у нас есть из подходящих костюмов, и через два дня был в Малиновке. Образ, как жизнь показала, удался, персонаж вошел в историю моей биографии, с тех пор меня каждый год приглашают в Малиновку на все праздники, что, безусловно, приятно.

— А куплеты «На морском песочке» о розовых чулочках и талии в корсете поете?

— Конечно! И фонограмму записал, и вживую пою — как попросят, так и делаю. Так же и с кумом Сливой — тоже интересным образом у меня получилось. Этот ярмарочный, придуманный мной персонаж родился в 1995 году на праздновании 100-летия ярмарки в Липцах. Туда меня тоже пригласили, спросив, не могу ли я сам что-нибудь интересное придумать и сыграть. С тех пор являюсь исполнителем и этой роли.

<...>

— А есть ли такая роль, которую хотелось сыграть, но уже, извините, не светит?

— Да, есть и такая. Мечтал сыграть Бабу Ягу, но не удалось. Женя Романенко меня совершенно обставил, обогнал, в общем, сыграл ее потрясающе, я его уже не перещегооляю. Иное дело — Дед Мороз. <...>

<...> Дедушка Мороз, ваша очередь загадывать желание!

— Сейчас, наверное, желания всех мало чем разнятся. Конечно, хочется быть здоровым и чтобы все у всех было хорошо и мирно. Загадываю простого благополучия для всех нас и еще — вечной родеоновской весны в сердце.

Беседовала М. Чайка

Харьковские известия. — 2015. — 31 марта. — С. 6.

О. Косачева

«ПРОБЛЕМЫ СТАНОВЛЕНИЯ МОЛОДЫХ СПЕЦИАЛИСТОВ ГУМАНИТАРНО-ИСКУССТВОВЕДЧЕСКОЙ СФЕРЫ В СОВРЕМЕННЫХ РЫНОЧНЫХ ОТНОШЕНИЯХ» —

именно под таким названием в **Харьковской государственной академии культуры** прошла межвузовская региональная научная конференция. Ее цель — раскрыть проблемы, с которыми сталкиваются студенты и преподаватели разных специальностей в рыночных условиях, — материальными, организационно-технологическими, духовными. Наполнение этой, казалось бы, сложной темы осознали не только научные исследователи, но и студенты, о чем свидетельствуют сложные экономические и мировоззренческие темы, заявленные в программе конференции. Несмотря на региональный статус конференции, она смогла заинтересовать преподавателей из Ровно, Запорожья, Одессы. В целом, в научном мероприятии приняли участие 115 студентов, аспирантов и преподавателей с разных вузов нашей страны.

Чрезвычайно насыщенным было пленарное заседание конференции, на котором выступили 10 докладчиков. Открыл заседание **Н. Н. Канистратенко**, канд. ист. наук, проф., засл. работник культуры Украины, первый проректор ХГАК. Тон конференции задал её инициатор и творческий вдохновитель — **И. А. Борис**, зав. каф. актерского мастерства, декан факультета театрального искусства ХГАК, засл. деятель искусств Украины. Его доклад «Влияние профессионального искусства театра, кино, телевидения, эстрады на мировоззрение человека XXI ст.» касался ряда ценностных категорий, заложенных в искусстве.

<...>

Следующие два доклада имели значение для всех специальностей. Это исследования **Д. Э. Сытникова**, канд. техн. наук, зав. каф. информационно-документных систем, доц. ХГАК «Дистанционное образование в рыночных условиях» и **В. П. Жуковой**, канд. наук по соц. коммуникациям, доц. ХГАК «Идентификация факторов электронной среды как валеологический аспект становления молодого специалиста». <...>

Не менее актуальным для научной деятельности вуза в целом и академии в частности был доклад **Н. Е. Шолуха**, канд. культурологии, доц. ХГАК «Особенности популяризации науки в информационном обществе». Докладчиком были раскрыты псевдонаучные («фейковые») способы популяризации науки (агитплакаты, разнообразные «утки», заполитизированные справочные выдержки); традиционные способы (научные лаборатории, фестивали), а также новые методы популяризации науки, отвечающие законам массовизации культуры (игровые формы раскрытия сложных научных законов, шокирующие образы и вызывающее поведение современных ученых).

<...>

Также на пленарном заседании рассматривался ряд проблем: искусствоведческие (доклад **З. И. Алферовой**, д-ра искусствоведения, проф. ХГАК, декана ф-та кино-, телеискусства «Между синтезом и дифференциацией: зачем нужна пропедевтика для подготовки специалистов по кино-, телеискусству»; доклад **Ю. Б. Коваленко**, канд. искусствоведения, ст. преп. ХГАК «Специфика работы телерепортера в условиях развлекательного телевидения»); экономические (доклад **Н. В. Лысенковой**, канд. экон. наук, доц. каф. менеджмента и администрирования ХГАК «Инновационный путь развития экономики в социокультурной сфере»); книговедческие (доклад С. К. Бондаренко, асп. ХНУ им. В. Н. Каразина «Становление современного читателя (1789–1989): отечественный контекст»); социально-педагогические (доклад **И. А. Шепляковой**, асп. ХГАК «Деонтологическая культура социального педагога»); театроведческие (доклад **О. В. Волковой**, преп. каф. мастерства актера ХГАК «Перспективное развитие профессиональных негосударственных театров-студий в современной Украине»).

<...>

Бурсацький узвіз. — 2015. — Березень. — С. 2–3.

ВНЕДРЕНИЕ ДИСТАНЦИОННОГО ОБРАЗОВАНИЯ

В стенах **Харьковской государственной академии культуры** состоялось очередное заседание Школы педагогического мастерства. Оно было посвящено теории и практике внедрения дистанционного образования в учебный процесс как вуза в целом, так и академии в частности. Еще 15 лет назад ЮНЕСКО отметило дистанционное образование (далее – ДО) одним из ключевых направлений обучающих программ. Оно активно вводится в учебный процесс украинских и в частности харьковских вузов, поэтому интерес к нему со стороны руководства и профессорско-преподавательского состава является закономерным и оправданным.

Тему «Дистанционное обучение в системе высшего образования» разработали преподаватели кафедры информационно-документных систем ХГАК — **Д. Э. Сытник** (канд. техн. наук, доц., зав. кафедры), **А. И. Коваленко** (канд. техн. наук, доц., ст. науч. сотрудник) и **С. В. Титов** (канд. техн. наук, доц.). Среди дискуссионных вопросов, поднятых докладчиками, — является ли ДО образованием или обучением (о чем в мире нет устоявшегося мнения); относиться ли к ДО как к результату, или все-таки как к процессу учебной деятельности; стоит ли ставить знак равенства между ДО, заочным отделением и экстернатом.

<...> На заседании Школы педагогического мастерства обсуждались и законодательные коллизии процесса дистанционного образования. <...>

<...> На сегодняшний день внедрение ДО в ХГАК зависит от многих факторов, однако проведенное авторами исследование позволило рассмотреть преимущества этой формы образования с разных сторон.

Бурсацький узвіз. — 2015. — Березень. — С. 4.

І. Куриленко

З ГАЗЕТОЮ 5 РОКІВ

<...>

Історія нашої загальноакадемічної газети починається з жовтня 2007 року, коли з ініціативи **Алли Олександрівни Рижанової**, завідувача кафедри соціальної педагогіки, доктора педагогічних наук, професора, побачили світ шпальти газети «Academia». За час свого існування газета дещо змінила свій формат і, що найголовніше, з об'єктивних причин змінила свою назву на «Бурсацький узвіз». З 12 травня 2009 року вона є офіційно зареєстрованим друкованим засобом масової інформації.

Особливість нашої газети в тому, що вона є передусім літописом найважливіших академічних подій... <...>

<...>

До того ж газета є своєрідним орієнтиром або путівником, що знайомить студентів і викладачів з життям їх рідної академії, її факультетами, спеціальностями. Читачам газети постійно пропонуються нові рубрики, які втілюють важливі й актуальні для нашої академії питання: «Трибуна ректора», «Трибуна проректора», «Трибуна декана», «Академічна зупинена мить», «Учителю, перед іменем твоїм...», «Знай наших», «Ексклюзивне інтерв'ю», «Маршрутами екскурсій», «Спортивні новини», «Поетична творчість» та інші. У цілому, на сторінках газети «Бурсацький узвіз» відображається все, чим жила і живе сьогодні Академія культури, висвітлюються різноманітні проблеми, яскраві факти, знакові події.

<...>

Газета постійно розповідає про зірковий професорсько-викладацький склад усіх факультетів, публікує ексклюзивні інтерв'ю. Так, наприклад, серед героїв численних нарисів нашої газети варто назвати **Василя Миколайовича Шейка** — ректора **Харківської державної академії культури**, **Алли Олександрівну Рижанову** — завідувача кафедри соціальної педагогіки, **Сергія Івановича Гордєєва** — завідувача кафедри режисури, **Бориса Миколайовича Колногузенка** — декана факультету хореографічного мистецтва, **Зою Іванівну Алфьорову** — декана факультету кіно-, телемистецтва, **Тетяну В'ячеславівну Большакову** — декана факультету музичного мистецтва, **Людмилу Іванівну Колесник** — заступника декана факультету управління та бізнесу, **Людмилу Яківну Філіпову** — декана факультету соціальних комунікацій, **Віру Миколаївну Осадчу** — завідувача кафедри українського народного співу та музичного фольклору та ін.

<...>

Сторінки газети «Бурсацький узвіз» завжди відкриті і для викладачів та співробітників нашої alma mater. Безсумнівно, на сьогодні газета «Бурсацький узвіз» уже має своє неповторне творче обличчя, вона зарекомендувала себе як серйозне (офіційно зареєстроване!) періодичне видання з перспективою на майбутнє. <...>

<...>

Бурсацький узвіз. — 2015. — Березень. — С. 5.

Н. Васильєва

СТУДЕНТКА — БІБЛІОТЕКАР — ПИСЬМЕННИЦЯ

Нещодавно відбулася презентація збірки оповідань «Відкрий мої двері» **Наталки Васильєвої** — випускниці факультету бібліотекознавства та інформатики (соціальних комунікацій), на сьогодні — співробітника нашої загальноакадемічної бібліотеки. У чому ж полягають секрети творчості молодої письменниці та які її подальші творчі плани, — читаймо в ексклюзивному інтерв'ю:

— Завдяки кому (люди на Вашому шляху) і чому (події, факти, обставини) Ви стали письменницею?

— Писати я почала десь 15 років тому, але довго не вважала це заняття серйозним. Мені здавалося, що пишу щось таке, що може написати кожен. Але мене все одно тягнуло до прози, у старших класах почала писати ще й вірші. Мені пощастило: я завжди відчувала підтримку своїх шкільних вчителів і викладачів академії з мови й літератури: **О. В. Зими**, **Н. М. Меркулової**, **І. А. Куриленко**, **Н. М. Сімейкіної**, і особливо, **О. М. Білик** і **Л. С. Мігіної**. На першому курсі я випадково потрапила до літературної студії «Зав'язь», її і досі очолює **О. С. Тараненко**. Унікальність цієї студії у тому, що на заняттях ми вчилися правильно сприймати критику своїх творів і аргументовано критикувати твори інших. Таким чином, у кожному з нас виріс такий собі внутрішній редактор. Він нікому не дає схибити на творчому шляху.

— Коли Ви відчули, що письменницька праця — це Ваше і на все життя?

— Це відчуття було завжди в мені, десь у глибині, на рівні інтуїції, а усвідомлення прийшло із часом. У студентські роки я пробувала підробляти копірайтингом, але нічого з цього не вийшло, я зрозуміла, що не можу механічно писати текст на замовлення, мені необхідно вкласти в нього душу. А коли вкладаєш у щось свою душу, воно автоматично стає справою життя, а як інакше?

— Хто Ваші вчителі-письменики в літературі?

— Мені завжди подобалися письменники, що працювали в жанрі критичного реалізму: **О. де Бальзак**, **Г. де Мопасан**, **Г. Флобер**, **Е. Золя**, **А. Франс**, **Стендаль**, **Б. Шоу**, **Ф. Достоєвський**, **А. Чехов**. Мені здається, що немає нічого цікавішого за життя, і тому люблю читати про справжніх людей, без вигадок і прикрас. У своїй творчості я дотримуюся принципу «цього не було, але може бути з кожним із нас»: беру реальні події, деталі, факти і подаю їх під іншим соусом, ніж було насправді. У своїх улюблених письменників я знову і знову вчуся бачити, відчувати і виносити на-гора побачене і відчуване.

— Сідаючи за письмовий стіл, завжди знаєте про що будете писати? Як пишете свої твори? Де віднаходите теми? Що Вас надихає до праці (читання творів інших авторів, подорожі...)

— Мені дуже поталанило — в мене завжди є ідеї, великі й маленькі. Вони з'являються нізвідки, найчастіше — після спілкування з людьми. Більше всього люблю слухати історії з життя. Нізачо не опишу того, що не було насправді, але так хочеться знати, як складається людська доля! На жаль, останнім часом я пишу дуже мало, зараз у мене в роботі є велика річ, яка, можливо, стане потім романом, вона забирає багато творчих зусиль.

— Збірка оповідань «Відкрий мої двері» — це Ваша перша збірка? Які почуття опанували Вас, коли взяли до рук свою першу збірку? Чому така назва, звідки народилася?

— Так, це моя перша збірка. Насправді, вона повинна була вийти ще в 2013 році, але не судилося. Напевно, то і добре, тому що тоді б на обкладинці була б інша назва, і зміст був би інший — повість «А жити хочеться!» була закінчена після того, як друк першого варіанту збірки було відкладено. Коли почала вдруге збирати рукопис до друку, довго не могла визначитися з його назвою. Взагалі, немає для мене нічого складнішого за назву. Мені допомогли друзі з літературної студії — разом ми влаштували «мозковий штурм». Виникла ідея зв'язати назву із дверима, але як це зробити? Мені не хотілося, щоб назва «висіла в повітрі» окремо від книги, тому з'явилася передмова. Складно описати мої почуття, коли я вперше побачила її у друкованому вигляді. Це було довгоочікувано, радісно і боляче, тому що, коли випускаєш книжку, відрізаєш від себе все те, чим жив до сьогодні, відпускаєш і починаєш жити спочатку.

— Окрім письменницької праці, Ви ще – бібліотекар. Досвід цієї професії сприяє літературній праці?

— Окрім роботи в бібліотеці, я ще займаюся версткою книг, журналів, газет... Це унікальна можливість — розуміти книгу з усіх сторін: бібліотечної, літературної, книговидавничої. Бібліотека подарувала мені безцінний досвід роботи з людьми і дала можливість розкрити себе.

Інтерв'ю брала І. А. Куриленко

Бурсацький узвіз. — 2015. — Березень. — С. 11.

А. Александрова

ПАМЯТИ МАЭСТРО

В Харькове пройдет международный конкурс танца памяти харьковского хореографа **Алексея Литвинова**.

Конкурс состоится 16 мая во Дворце культуры железнодорожников, где в свое время Алексей Литвинов основал и начал руководить ансамблем бального танца «Горизонт».

Алексей Литвинов родился в 1954 году, окончил Харьковский государственный институт культуры, Всесоюзный государственный институт культуры, Харьковскую государственную академию физкультуры и спорта. С 2000 по 2011 гг. был заведующим кафедрой бального танца **Харьковской государственной академии культуры**. Преподавал в Киевском национальном университете культуры. С 1979-го был художественным руководителем народного ансамбля бального танца «Горизонт». За этот период воспитал более 2 тысяч танцоров.

Также Алексей Литвинов — основатель и руководитель танцевальной студии «Litvinoffdance».

За свою жизнь хореограф организовал и провел более 50 фестивалей, конкурсов и турниров бального и современного танца. Принимал участие в качестве судьи более чем в сотне международных фестивалей, конкурсов и турниров. Ученики Алексея Литвинова — чемпионы США, Германии, Италии, Израиля, Венгрии, Канады, Австрии, Голландии.

<...>

Судьями конкурса будут известные в Украине и мире хореографы и деятели искусства: Татьяна Денисова, Светлана Колыванова, Александр Бобик, Ирэна Бусь, победители и финалисты телевизионного проекта «Танцуют все»: Мариам Туркменбаева, Даниель Сибилли, Вася Козарь и др.

Харьковские известия. — 2015. — 7 апреля. — С. 4.

А. Макаренко

ПАРАД ОРКЕСТРОВ И ЛАГЕРЬ С 1940-Х

<...>

В Харькове готовятся отмечать 70-ю годовщину Победы над фашизмом во Второй мировой войне. И хотя парада военной техники в городе в этом году не будет, 9 мая будет праздничным: с концертами и военным лагерем, словно перенесенным в современность из 1940-х.

Торжества в День Победы традиционно начнутся в 9.00 с возложения цветов к Мемориалу Славы в Лесопарке. После памятной церемонии ветеранов доставят в сквер на площади Свободы, где организуют полевую кухню и концерт. Как рассказал нам режиссер праздника **Феликс Чемеровский**, концерт пройдет в стиле выступления фронтовой бригады — с песнями, частушками и духовым оркестром.

<...>

Харьковские известия. — 2015. — 5 мая. — С. 9.

ДАВАЙТЕ ПОЗДРАВИМ

<...>

9 мая — день рождения ректора **Харьковской государственной академии культуры Василия Николаевича Шейко**.

<...>

Харьковские известия. — 2015. — 7 мая. — С. 2.

В ДЕНЬ ПОБЕДЫ ПО СУМСКОЙ ПРОШЕСТВУЮТ ДУХОВЫЕ ОРКЕСТРЫ

Празднование 70-летия Победы во Второй мировой войне в Харькове пройдет на нескольких городских площадках. Концерты запланированы и на пл. Свободы, и у ХНАТОБа, и в парке им. Горького, и на «Стрелке».

Городские торжества начнутся в 9.00 с возложения цветов на Мемориале Славы в Лесопарке. Затем ветеранов повезут в сквер на площади Свободы, где в 10.30 начнется ретро-концерт. По словам режиссера праздничного мероприятия **Феликса Чемеровского**, концерт будет представлен в форме выступления фронтовой бригады артистов — с военными песнями, плясками, стихами и частушками. Здесь же, на площади, будет организована традиционная полевая каша.

<...>

Вечерний Харьков. — 2015. — 7 мая. — С. 1.

ДЕНЬ ОТКРЫТЫХ ДВЕРЕЙ

День открытых дверей пройдет в воскресенье, 17 мая, в главном корпусе **Харьковской государственной академии культуры** (Бурсацкий спуск, 4). Начало — в 10.00. Посетить его могут все желающие.

Харьковские известия. — 2015. — 16 мая. — С. 1.

В ХАРЬКОВЕ БУДЕТ «ВСЕ В ПОРЯДКЕ»

PR-команда **Харьковской государственной академии культуры** провела социальную акцию «Все в порядке» на центральных улицах Харькова. С 13.00 до 16.00 в парке возле Покровского монастыря, на Красношкольной набережной, в парке Поэзии возле «Аве Плаза» и на площади Конституции были размещены нестандартные локации возле урн.

Прохожие были приятно удивлены и получили положительные эмоции от совершенно простого процесса — выбрасывания мусора в урну. В парке у монастыря они прошли по красной дорожке к «золотой» урне, получили грамоту и сфотографировались на память с «Оскаром» и бокалом шампанского. На Красношкольной набережной харьковчане проверили себя на меткость, пробуя попасть через баскетбольное кольцо прямо в урну. В парке поэзии «Пушкин» на самокате призывал их выбрасывать мусор, за что вручал свои поэтические строки на пергаменте. И на площади Конституции оглушительными овациями прохожие были поприветствованы за такое же простое действие.

Основная цель акции — обратить внимание общественности на проблему загрязнения окружающей среды в родном городе. Харьковчане должны задуматься над тем, что от них самих зависит, в каком городе им жить в будущем, и соблюдать чистоту окружающей среды — очень просто. Соблюдение чистоты вокруг себя, в своем же городе — обязанность каждого жителя. Но начинать нужно с самого простого, ведь выбросить мусор в урну — это уже большой шаг к чистоте.

Хотелось бы верить, что для этого необязательно каждый раз устраивать яркое шоу с аплодисментами и наградами. Чистый и красивый Харьков будет наградой для харьковчан.

Харьковские известия. — 2015. — 16 мая. — С. 6.

ШАГ В МИР ПОЭЗИИ

Каждую весну в литературной гостиной библиотеки Харьковского торгово-экономического института собираются читатели, чтобы отметить Всемирный день поэзии.

Еще в 2007 году библиотекари создали в институте Литературную гостиную, гостями которой были многие харьковские поэты...

<...>

Среди участников гостиной в этом году были не только начинающие поэты, но и просто любители поэзии, поэтому на празднике звучали прекрасные стихи Сергея Есенина, Марины Цветаевой, Анны Ахматовой.

Из гостей особенно хотелось бы отметить стихи Анны Щеголевой из Университета городского хозяйства, на бис Анна читала прозу «Маленькие рассказы», — рассказывает заведующая библиотекой Н. Левченко. — На встрече прозвучало много авторских песен выпускника ХГАК, выступавшего под псевдонимом Честер. У него очень интересные тексты, а музыка дала дополнительную эмоциональную нагрузку. <...>

<...>

Харьковские известия. — 2015. — 16 мая. — С. 7.

Т. Адамович

С ТАНЦЕМ — ПО ЖИЗНИ

Более 2300 участников и около 100 творческих коллективов в возрасте от трех лет приняли участие в международном конкурсе танца памяти харьковского хореографа **Алексея Литвинова**.

«Мы присутствуем на конкурсе памяти великого хореографа и гениального человека, который внес огромный вклад в развитие хореографического искусства в Украине и подарил миру большое количество чемпионов, — сказал директор Департамента спортивных имиджевых проектов и маркетинга Алексей Чубаров. — Алексей Литвинов был влюблен в танец и пронес эту любовь через всю свою жизнь, делился и заряжал всех этим чувством. Он учил не только танцевать — он учил жить».

Конкурс проходил во Дворце культуры железнодорожников. Участниками были представлены самые разные танцевальные направления (сольно, в дуэтах или коллективом). В состав жюри вошли известные в Украине и мире хореографы и деятели искусства: Татьяна Денисова, Светлана Кольванова, Анатолий Сачивко, Александр Бобик, Анжелика Карасева, Юлия Чубарова, Ольга Бигус, победители и финалисты телевизионного проекта «Танцуют все».

Харьковские известия. — 2015. — 19 мая. — С. 4.

ХАРКІВСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ЦЕНТР КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВА

З 21 травня по 20 червня — соціокультурний проект «Дивовижна Україна: давні пам'ятки поряд з нами». Уперше здобутки досліджень кафедри музеєзнавства та пам'яткознавства **Харківської державної академії культури** буде представлено для широких верств населення. Понад десятків історій, підготовлених студентами, відкривають можливість зануритись у різні шари української культури.

Ця фотовиставка об'єднує пам'ятки історії та культури з різних куточків України та надає можливість у супроводі тематичних екскурсій здійснити подорож у часі, стати свідками язичницького культу на святилищі, побачити містичні печери та замки, побувати на дитинцеві давнього міста, відвідати дивовижний монастир. У рамках виставки пройде круглий стіл на тему можливостей використання пам'яток у сучасному житті. Екскурсії проводяться щогодини, починаючи з 10.00, остання о 17.00

Слобідський край. — 2015. — 23 травня. — С. 9.

Е. Богомазова, В. Мизяк

ИСТОРИЯ НА ВСЕ ВРЕМЕНА

Пьесу харьковчанина и автора «Дня» **Александра Чепалова** ставят в Киеве.

29 и 30 мая в Театре драмы и комедии на левом берегу Днепра состоится премьера мюзикла «Пой, Лола, пой!» в постановке режиссера Дмитрия Богомазова.

<...>

Для новой работы режиссер выбрал оригинальный драматургический материал: пьеса Александра Чепалова впервые ставится на сцене и, несомненно, представляет собой удачную идею для мюзикла. История происходит в портовом кабаре, а ее главная героиня — очаровательная певица Лола.

Интересна и предыстория сюжета, и история его персонажей. Пьеса написана по мотивам романа Генриха Манна «Учитель Гнус, или Конец одного тирана» и культового фильма 1930-х «Голубой

ангел» с Марлен Дитрих в роли Лолы. Примечательно, что само по себе социально-обличительное произведение Г. Манна хоть и стало классикой немецкого реализма, мало известно современным читателям. Но совершенно иначе сложилась судьба литературных героев и его основной сюжетной коллизии. Имя учителя гимназии по прозвищу Гнус — мелкого тирана, человеконенавистника и ограниченного педанта сразу стало нарицательным. А вот история о том, как этот блюститель нравственности попадает в кабаре «Голубой ангел», где встречает местную звезду — певичку Лолу, забывая обо всем на свете, влюбляется как мальчишка и, в результате, женится на ней, — оказалась в определенном смысле универсальной и в разное время вдохновляла различных художников.

Эта история стала основой для двух кинофильмов (уже упомянутый «Голубой ангел» австрийского режиссера Джозефа фон Штернберга и более поздний — «Лола» немецкого режиссера Райнера Вернера Фасбиндера), а выдающийся французский хореограф Ролан Пети поставил балет «Голубой ангел» и сам в возрасте 61 года (!) станцевал в нем главную мужскую роль. Каждый автор по-своему разрабатывал судьбу мезальянса, заново пересочиняя или интерпретируя историю. В пьесе «Пой, Лола, пой!» Александр Чепалов также предлагает свою версию известного сюжета. По словам драматурга, его произведение, прежде всего, о любви — любви обреченной, дразнящей и мучительной...

Следует отметить, что идея создания пьесы — пример удивительного чутья на сценический материал. И в какой-то мере это закономерно, ведь почти полвека жизни ее автора — Александра Чепалова связано с театром. Он — известный украинский театровед и критик, доктор искусствоведения, профессор, главный редактор журнала «Танец в Украине и мире», автор ряда инсценировок и либретто для музыкального и драматического театра. Более 40 лет А. Чепалов руководит литературной частью Харьковского национального академического театра оперы и балета имени Н. Лысенко.

Накануне премьеры «День» побеседовал с автором пьесы А. Чепаловым.

— Замысел пьесы пришел даже не от книги Генриха Манна, — рассказывает А. Чепалов. — Сначала я увидел балет Ролана Пети, а потом посмотрел фильм «Голубой ангел», где главную мужскую роль исполнил замечательный немецкий актер Эмиль Яннингс, а главную женскую — Марлен Дитрих. Если от «ледяной» Дитрих и ее меланхолического пения я был не в восторге, то игра Яннингса потрясла. Когда писал пьесу, у меня перед глазами стоял эпизод с его рыдающим кукареканьем и разрывающимся сердцем. За этим хриплым, отчаянным кукареканьем было не только унижение героя, но и его обреченность, конец дразнящей, мучительной любви и фактически — смерть... Кстати, в романе, фильме, балете и в моей пьесе и эти эпизоды, и концовки — разные. Сейчас даже не могу сказать, какой финал будет в спектакле. Это теперь зависит от режиссера.

Я рад, что пьесу ставят в Театре на левом берегу, и ее «крестным отцом» стал Эдуард Маркович Митницкий, и еще, что за «Лолу» взялся его ученик и один из лучших украинских режиссеров Дмитрий Богомазов. Хорошо зная его театральный стиль и яркие работы, я легко отдал ему пьесу на откуп. Тем более что он покорила меня своим режиссерским замыслом — поставить мюзикл в стиле кабаре.

Практически все артисты в спектакле будут петь и играть на разных инструментах. На сцене будет целый оркестр, кордебалет. И никакой фонограммы, только живая музыка! Мне это очень близко и дорого, потому что я сам много лет работаю в музыкальном театре.

Мне очень нравится актерское распределение. На роль Гнуса назначены два исполнителя, играющие в очередь. Александр Ганноченко, который покоряет своей эксцентрикой и темпераментом. Он не похож на солидного, одутловатого профессора. Но этот мелкий тиран может и молодиться перед Лолой. А второй — прекрасный актер Анатолий Ященко, который в своих сценических работах достигает больших высот в трагикомическом плане.

В пьесе не меньшее значение имеет главная героиня. Молодая и внешне порочная, она совсем не однозначная и по-своему страдающая натура. Выбор исполнительницы главной женской роли стал для меня большим сюрпризом (думаю, что станет и для зрителей)! Розу Фрейлих (Лолу) репетирует молодая артистка Оксана Жданова. Она только в этом году заканчивает актерский курс в Киевском национальном университете театра, кино и телевидения им. И. Карпенко-Карого у Дмитрия Богомазова, хотя уже сыграла несколько заметных сценических работ в Театре на Левом берегу и главную роль в телесериале «Дворняжка Ляля». Посмотрев сериал о строптивой рыжей цыганке, я понял, что Оксану выбрали не зря. Она — восходящая звезда! К тому же, у Ждановой замечательные вокальные данные.

В пьесе нет второстепенных персонажей. И, судя по назначениям на роли, здесь не должно быть ни одного сбоя. <...>

<...>

День. — 2015. — 27 мая. — С. 11.

НАГРАДЫ РЕКОРДСМЕНАМ

Харьковчанам, которые приняли участие в социальном проекте «Фейерверк любви», вручили награды Харьковского городского совета. По этому случаю 28 мая в горсовете прошел торжественный прием.

Почетные грамоты исполнительного комитета Харьковского городского совета и Благодарности Харьковского городского головы участникам проекта вручили заместитель городского головы Светлана Горбунова-Рубан и начальник регистрационной службы Харьковского городского управления юстиции Олег Дробот.

Почетными наградами были отмечены представители Харьковского национального академического театра оперы и балета им. Н. Лысенко, **Харьковской государственной академии культуры**, молодежного симфонического оркестра «Виртуозы Слобожанщины», регистрационной службы, а также фотографы, флористы, дизайнеры, художники, руководители свадебных агентств и танцевальных коллективов.

<...>

Харьковские известия. — 2015. — 30 мая. — С. 4.

А. Морозова

ГОРОЖАНАМ ПРЕДЛАГАЮТ ПУТЕШЕСТВИЕ ВГЛУБЬ ВЕКОВ

В Харьковском областном организационно-методическом центре культуры и искусства открылся проект «Удивительная Украина: древние памятники рядом с нами».

Проект состоит из трех частей: «Киевская Русь», «Монастыри Слобожанщины» и «Мистическая Украина» и представляет собой не только выставку, на которой собраны фотографии колоритных памятников архитектуры в Украине от древности до современности, но и увлекательный экскурс в историю культуры. Проект подготовлен студентами-музееведами **Харьковской государственной академии культуры**.

— Это не обычная выставка фотографий, а социокультурный проект, — говорит руководитель проекта, доцент кафедры музееведения и памятниковедения ХГАК **Елена Жукова**. — Мы исследуем памятники истории культуры на территории нашей страны, оставленные здесь человеком с самого начала своего существования, — примерно 100 тысяч лет назад. Проект представляет собой, с одной стороны, иллюстрации, а с другой — экскурсионное сопровождение. Фотоматериалы — мои, я собирала их много лет по разным уголкам Украины. Экскурсии проводят студенты академии.

Взрослым гостям галереи предлагают отправиться в путешествие вглубь веков — узнать о мистической Украине, памятниках Древней Руси в современности, духовных святынях Левобережья. Младшим школьникам расскажут, о чем шепчут камни древних храмов, в кого и во что верили наши предки. Старшеклассников ждет рассказ о памятниках истории, о которых наверняка не знают школьники, о том, чем славилась Киевская Русь, о тайнах древних монастырей Левобережья Украины.

<...>

Вечерний Харьков. — 2015. — 30 мая. — С. 20.

Ю. Байрачная

«НАЕДИНЕ С ДРЕВНИМИ БОГАМИ»

— под таким названием в областном организационно-методическом центре культуры и искусства прошел тематический вечер, подготовленный студентами **Харьковской государственной академии культуры**.

Древние верования наших предков и принятие христианства Владимиром молодежь преподнесла в формате интерактивной постановки — с шутками и типично народными выражениями. Сами студенты назвали ее «сказанием на основе реальных событий». Их главная идея — показать, что язычество не исчезло бесследно. Колядование, поедание блинов в Масленицу, празднование Ивана Купала — все это языческие ритуалы.

Помимо знакомства с пантеоном языческих богов, слушатели узнали о духах, в которых продолжали верить и христиане. <...>

<...>

Сопровождался рассказ показом прекрасных фотографий — языческих капищ и храмов, чудом сохранившихся до наших дней. На Харьковщине таких объектов, к сожалению, нет.

— В дохристианский период территория области была почти не заселена, — рассказывает доцент кафедры музееведения и памятниковедения академии культуры **Елена Жукова**. — Только на северо-востоке и северо-западе региона жили племена северян, которые пришли с Черниговщины и Сумщины. Возможно, там были капища. Но их видимых останков мы не найдем. Подобные объекты сохранились преимущественно в лесных зонах, потому что они непригодны для земледелия, следовательно, не привлекали людей. Например, на Тернопольщине обнаружен храмовый комплекс, который позже назвали «украинским Стоунхенджем». В эту заболоченную местность до XVII века мало кто рисковал заходить. Трудно добраться и до Стольского комплекса во Львовской области: семь километров идешь в гору, ни дороги, ни указателей, ни домов. Идешь, потому что знаешь, что где-то там есть это чудо. На себе я ощутила, что подобные места обладают мощной энергетикой. Некоторые из них были дольменами, то есть, как считается, порталами в иной мир. Информация о том, когда в них заходить, что делать, утеряна полностью. Но тысячу лет наши предки верили в это, значит, они могли работать.

И сегодня, говорит Елена Жукова, в Украине, и в Харькове тоже, есть группы язычников. Но, на ее взгляд, их нельзя считать настоящими последователями. <...>

<...>

Время. — 2015. — 4 июня. — С. 7.

ЭКСКУРСИИ ДЛЯ ВОИНОВ

Каждое воскресенье группа солдат-срочников Национальной гвардии Украины будет отправляться на экскурсию по Харькову, знакомиться с его достопримечательностями, особенностями, традициями, культурой и людьми.

Проект является совместной акцией журналистов и экскурсоводов Харькова — как профессиональных, так и любителей, а также студентов кафедры телерепортерского мастерства **Харьковской государственной академии культуры**.

Как отметили участники проекта, его цель — познакомить ребят с Харьковом, городом, в котором они будут служить полтора года.

<...>

Харьковские известия. — 2015. — 16 июня. — С. 2.

В ХАРЬКОВЕ ПРОЙДЕТ БЛАГОТВОРИТЕЛЬНЫЙ АУКЦИОН

25 июня в бальном зале отеля «Харьков Палас» пройдет благотворительно-художественная акция-аукцион «Відаємо серце дітям». Организаторами этого интересного и социально важного мероприятия стали: Генеральное консульство Республики Польша в Харькове, Ротари-Клуб «KHARKIV MULTINATIONAL», Украинско-норвежский центр культуры и сотрудничества имени Фридьйофа Нансена.

Лотами на аукционе будут картины всемирно известных художников, которые бесплатно передали свои работы для этого проекта.

Среди авторов представленных на аукционе картин такие знаменитые художники, как Владимир Гольба, **Валентин Грицаненко**, Олег Лазаренко, Владимир Лещук, Александр Лысенко, Петр Мось, Александр Шеховцов.

Все средства, вырученные в ходе мероприятия, будут направлены на помощь детям вынужденных переселенцев с территории вооруженного конфликта.

На аукцион будут приглашены представители городской и областной власти, посольств и консульств, национально-культурных центров города Харькова, а также все неравнодушные люди, для которых творить добро является неотъемлемой частью жизни.

<...>

Харьковские известия. — 2015. — 18 июня. — С. 7.

В ОПЕРНОМ ТЕАТРЕ НАМЕЧАЕТСЯ МАСШТАБНАЯ ПОНОЖОВЩИНА

Харьковский национальный театр оперы и балета имени Лысенко завершает сезон премьерой оперы Жоржа Бизе «Кармен». Создатели спектакля рискнули отойти от классического видения оперы.

Премьера оперы Жоржа Бизе «Кармен» состоится 27 июня в большом зале театра. Две последние «Кармен» в Харькове были поставлены в 1976 и 1994 годах.

ЗРИТЕЛИ СКУЧАЛИ ПО «КАРМЕН»

— Харьковский зритель уже заждался этой постановки. Когда я встречался в перерыве со зрителями, меня спрашивали: «Когда же вы «Кармен», наконец-то, поставите?» — рассказывает художественный руководитель ХНАТОБа Владимир Болдырев. — Последний спектакль «Кармен» на нашей сцене прошел в 2008 году, и без него наш репертуар был немного обеднен. Несомненно, «Кармен» является золотым фондом оперы, и мы работали над новой постановкой с радостью и содроганием. Я принимал участие в четырех постановках в Харькове и в других городах, воспитан на лучших традициях классики, но в этом спектакле будет совершенно другая концепция: режиссер Армен Калоян делает ставку прежде всего на молодежь.

РЕЖИССЕР УВИДЕЛ КЛАССИЧЕСКУЮ ОПЕРУ ИНАЧЕ

— Мне давно хотелось поставить «Кармен», — уверяет режиссер спектакля Армен Калоян. — Во-первых, в этой опере хорошая музыка и интересная драматургия. Во-вторых, она популярна и масштабна и, наверное, каждому режиссеру хочется ее поставить — возможно ради своего эго.

<...>

Режиссер решил не использовать в спектакле классическую балетную пластику — для «Кармен» пригласили хореографа **Елену Розину**, которая специализируется на аутентичных испанских танцах и проходила мастер-классы в Испании.

<...>

Вечерний Харьков. — 2015. — 20 июня. — С. 20.

ДИАГНОЗ... ДЕЛА СВОЕЙ ЖИЗНИ

На такой смелый шаг отважился Дмитрий Богомазов в спектакле «Пой, Лола, пой!» в Театре драмы и комедии на левом берегу Днепра.

Автор пьесы **Александр Чепалов** — это сценический пересказ многостраничного романа Генриха Манна «Учитель Гнус, или Конец одного тирана», который когда-то уже стал сценарной основой популярного фильма «Голубой ангел» с Марлен Дитрих в главной роли. Впрочем, обращение этого текста к театру произошло не из-за желания постановщика продолжить жизнь старого кино. Рассказ о хождениях в театр гимназического учителя с унижительным прозвищем Гнус и черно-белую кинокартину режиссер выбрал, скорее всего, потому, что главным местом событий здесь является театр. Бесцеремонный жалкий театр, предельно фальшивый, бесстыдный, где хозяйничает своевольная и развращенная публика.

Ни одного примечательного для прозы Манна места — казенных гимназических стен, наполненных холодным ветром улиц припортового немецкого местечка, ободранного помещения Гнуса в мюзикле «Пой, Лола, пой!» нет. На сцене представлено лишь важное для Богомазова: очертания постыдного театра-балагана, в который порядочные люди ни ногой, которые сценограф Петр Богомазов означил занавесами-кулисами, похожими на передвижные трюмо на колесиках.

<...>

День. — 2015. — 24 июня. — С. 11.

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ ОГОВОРИТЬ ПРИЙОМ СТУДЕНТІВ У 2015 РОЦІ НА ДЕННУ ТА ЗАОЧНУ ФОРМИ НАВЧАННЯ

— Шановні абітурієнти! **Харківська державна академія культури** на сьогодні — це унікальний культурологічно-мистецький заклад України IV рівня акредитації, який не має аналогів. Ми готуємо

фахівців європейського зразка, фахівців, які користуються шаленим попитом не тільки в Україні, а й далеко за її межами, фахівців, які озброєні методикою отримання знань, механізмами самонавчання, саморозвитку і самовдосконалення.

Близько 50% наших випускників сьогодні продовжують керувати різними закладами культури й мистецтва України. Наші філії стали самостійними вищими навчальними закладами. Тобто ми багаті на традиції, на минуле, на сьогоднішнє, ми маємо серйозний авторитет, знання, фундамент задля того, щоб і далі продовжувати залишатися найкращим елітним, лідируючим вищим навчальним закладом України і продовжувати готувати фахівців європейського зразка за спеціальностями, які є багато в чому унікальними.

Так, ще в 1996 р. за рішенням Кабінету Міністрів ми відкрили дві принципово нові спеціальності як наукові галузі знань — «Культурологія» та «Соціальні комунікації». І це, звичайно, робить честь нашій вищій школі. Думаю, не так багато навчальних закладів, які б могли похвалитися подібними досягненнями.

Ми маємо чудовий науково-навчальний персонал, до складу якого входить близько 70% викладачів зі ступенями й званнями та майже 17% з них — доктори наук. У нас є магістратура, аспірантура, докторантура, спеціалізовані вчені ради, фахові наукові видання.

В Академії систематично проводяться всеукраїнські та міжнародні конференції, лекції, круглі столи, майстер-класи. 2013 року Академія вперше в історії нашої країни провела за підтримки Міністерства культури України Міжнародний симпозіум із питань культурно-мистецької освіти, в роботі якого взяли участь керівники, викладачі, науковці вищих навчальних закладів культури і мистецтв з 10-ти країн світу: України, США, Китаю, Болгарії, Данії, Німеччини, Італії, Росії, Білорусії...

З метою підвищення інтелектуальної і фахової майстерності своїх вихованців ХДАК час від часу гостинно приймає у своїх стінах викладачів із-за кордону. Так, до нас приїздив професор з Університету Північного Колорадо (США) Ендрю Сведлов, який прочитав студентам факультету управління та бізнесу цикл лекцій, які були спроектовані на освоєння тактики та стратегій управління в мистецтві.

Серед почесних гостей Академії був і професор Королівської школи бібліотекознавства та інформатики (Данія) Ханс Ельбесгаузен. Він читав нашим викладачам і студентам лекцію «Соціальний та культурний капітал публічних бібліотек». Прикметно, що це було англomовне спілкування, що іще раз підкреслює високий рівень підготовки нашого студентсько-педагогічного колективу.

Академія також славиться своїми чудовими колективами — хореографічними, музичними, театральними. Так, наприклад, студентський театр народного танцю «**Заповіт**» неодноразово виборював гран-прі, ставав лауреатом міжнародних конкурсів і фестивалів у Бельгії, США, Іспанії та інших країнах світу; а **академічний хор** студентів неодноразово виступав на сцені Національної філармонії України, ставав лауреатом і дипломантом престижних конкурсів та фестивалів державного й міжнародного рівнів тощо. Тобто нам є чим пишатися! Ми з гідністю і радістю нещодавно зустріли свій ювілей — 85-річчя!

Бурсацький узвіз. — 2015. — Червень. — С. 1.

С. Євсеєнко, Н. Кушнаренко, Н. Березюк

НАДІЯ ЯКІВНА ФРІДЬЄВА — БІБЛІОТЕКОЗНАВЕЦЬ, ПЕДАГОГ, ФУНДАТОР ВИЩОЇ БІБЛІОТЕЧНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

Надія Яківна Фрідьєва — це не стільки ім'я, скільки символ, який асоціюється з такими поняттями, як інтелігент, учений, наставник, фундатор вищої бібліотечної освіти в Україні. Ця особистість поряд із Л. Б. Хавкіною та К. І. Рубинським належить до когорти славетних корифеїв, котрі набули міжнародного визнання харківської бібліотекознавчої школи.

Ідеї та праці Н. Я. Фрідьєвої не втратили актуальності й нині: вони є надійним теоретичним підґрунтям для подальших наукових розвідок у галузі бібліотекознавства. Надія Яківна — наш оберіг. Усі, хто навчався в неї і ознайомлений із її творчою спадщиною, високо цінують талант дослідника, теоретика, педагога й людини.

До 120-річчя від дня народження Н. Я. Фрідьєвої в серіях «Видатні педагоги **Харківської державної академії культури**» та «К биобібліографії діячів бібліотекознавства» за підтримки відділення «Бібліотекознавство» Міжнародної академії інформатизації при ООН вийшов друком біобібліографічний покажчик — перше у вітчизняному бібліотекознавстві видання, яке всебічно

висвітлює її як ученого-бібліотекознавця, фундатора вищої бібліотечної освіти в Україні, непересічну особистість української, зокрема харківської наукової школи. Видання покажчика ініційовано під час проведення наукової конференції «Надія Яківна Фрідьєва — видатний український бібліотекознавець і педагог», що відбулася на базі ХДАК у квітні 2014 року. Учасникам конференції надіслав вітання доктор педагогічних наук, професор, президент відділення «Бібліотекознавство» Міжнародної академії інформатизації при ООН Ю. М. Столяров, котрий наголосив на необхідності бібліографування та подальшого дослідження наукового доробку вченого-бібліотекознавця.

<...>

29 квітня 2015 року в читальній залі бібліотеки ХДАК відбулася презентація біобібліографічного покажчика, на якій виступили його укладачі — провідний бібліограф бібліотеки ХДАК **С. В. Євсєєнко**, головний бібліограф ЦНБ Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна **Н. М. Березюк**, науковий редактор, доктор педагогічних наук, професор, проректор з наукової роботи ХДАК **Н. М. Кушнарєнко** та почесні гості — доктор педагогічних наук, професор **А. А. Соляник**, заст. директора з наукової роботи ХДНБ ім. В. Г. Короленка **Л. В. Глазунова**, канд. пед. наук, доцент **В. В. Сєдих**, **Н. С. Русавська**, яка була особисто знайома з **Н. Я. Фрідьєвою**, і **О. П. Щербініна**. Вітання та схвальний відгук на вихід покажчика надіслав із Москви доктор педагогічних наук, професор, президент відділення «Бібліотекознавство» Міжнародної академії інформатизації при ООН Ю. М. Столяров. Укладачами та учасниками презентації наголошено: біобібліографічний покажчик «Фрідьєва Надія Яківна: до 120-річчя від дня народження» — данина нашої пам'яті Учителю, Вченому, Наставнику.

Бурсацький узвіз. — 2015. — Червень. — С. 6.

ТВОРЧІ КОЛЕКТИВИ АКАДЕМІЇ КУЛЬТУРИ — НА ВЕЛИКІЙ СЦЕНІ ОПЕРНОГО ТЕАТРУ

<...> 9 квітня 2015 року о 19.00 на великій сцені Харківського національного академічного театру опери та балету ім. М. В. Лисенка відбувся святковий концерт, присвячений 50-річчю творчої діяльності народного артиста України, професора, академіка, Почесного громадянина Харківської області, декана факультету хореографічного мистецтва ХДАК **Бориса Миколайовича Колногузенка**. Концерт відбувся за участю Великого Слобожанського ансамблю пісні і танцю, а також театру народного танцю «Заповіт» й ансамблю сучасного танцю «Естет» — вихованців ювіляра.

Море незабутніх вражень, неповторні хвилини спілкування з високим мистецтвом музики і танцю, бурхливі оплески та безмежні вигуки «браво!» — саме така атмосфера панувала на святковому концерті. <...>

<...>

Бурсацький узвіз. — 2015. — Червень. — С. 7.

СТУДЕНТИ АКАДЕМІЇ КУЛЬТУРИ НА ТРЕНІНГУ З «Е-УРЯДУВАННЯ»

<...> 27 травня в Харківській державній науковій бібліотеці ім. В. Г. Короленка відбувся тренінг «Життєві перспективи, кар'єра та професіоналізація в е-середовищі», учасниками якого стали студенти **Академії культури**, зокрема другокурсники факультету соціальних комунікацій спеціальності «Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія». Мета тренінгу — наблизити майбутніх бібліотечних працівників до органів державної влади та дати їм зрозуміти, що в Інтернеті є не тільки соціальні мережі, а й адміністративні послуги, якими вони можуть скористатися. <...>

<...>

Бурсацький узвіз. — 2015. — Червень. — С. 8.

А. Печенікіна, І. Дриль

ПІСНЯ — ДЗЕРКАЛО НАЦІЇ

Останнім часом у нашій державі зростає зацікавленість до народної пісні. Активно працюють гурти автентичного співу. Влаштовуються конкурси та фестивалі народної пісні, в навчальних закладах відкриті кафедри українського народного співу. Така кафедра працює і на базі **Харківської**

державної академії культури, зокрема народний спів представлений діяльністю фольклорного гурту «Фарби».

На сьогодні до складу гурту входять: **Цуріна Ксенія** (5 курс денного відділення), **Подоляка Марія** (5 курс заочного відділення), **Рязанова Інна** (3 курс денного відділення), **Дриль Інна** та **Печінікіна Аліса** (2 курс денного відділення) під керівництвом лауреата всеукраїнських конкурсів **Галини Миколаївни Бреславець**.

За цей навчальний рік гурт «Фарби» був учасником багатьох конкурсів і фестивалів. Найбільше запам'ятався виступ на фінальному гала-концерті фестивалю автентичного співу «Крокове коло» для дітей і молоді, що проходив 11 травня в Центральному парку культури та відпочинку ім. М. Горького.
<...>

Приємно, що наш академічний фольклорний гурт «Фарби» посів друге місце в номінації «Автентичний гуртовий спів». Перше місце в номінації «Автентичний солоспів» посіла **Оксана Бреславець** — третьокурсниця заочного відділення ф-ту музичного мистецтва ХДАК. Друге місце посіли дівчата з денного відділення — **Дар'я Василенко** та Інна Дриль (2 курс).

<...>

Бурсацький узвіз. — 2015. — Червень. — С. 10.

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

Розпорядження

від 27 травня 2015 р. № 543-р.

Київ

ПРО ПРИЗНАЧЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ СТИПЕНДІЇ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ СТУДЕНТАМ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ТА АСПІРАНТАМ

Призначити академічну стипендію Кабінету Міністрів України студентам вищих навчальних закладів на II семестр 2014/15 навчального року та аспірантам на 2015/16 навчальний рік згідно з додатками 1 і 2.

Виплату стипендій здійснювати в межах стипендіального фонду вищих навчальних закладів.

Прем'єр-міністр України

А. Яценюк

<...>

Додаток 2

до розпорядження Кабінету Міністрів України

від 27 травня 2015 р. № 543-р.

Список

аспірантів вищих навчальних закладів, яким призначено академічну стипендію Кабінету Міністрів України на 2015/16 навчальний рік

<...>

**Ростовцев
Сергій Сергійович**

аспірант Харківської державної академії культури

<...>

Урядовий кур'єр. — 2015. — 1 липня. — С. 12.

Е. Богомазова

ОТ ПРИТЧИ ДО МЮЗИКЛА

Завершил свой 37-й сезон Киевский академический театр драмы и комедии на левом берегу Днепра. Чем запомнится?

Режиссер Дмитрий Богомазов спектаклем «Пой, Лола, пой!» в очередной раз впечатлил зрителя, продемонстрировав отменные вокальные и музыкальные способности труппы, в неожиданном для драматического театра жанре — мюзикл в стиле кабаре. В основе постановки — пьеса харьковского автора **Александра Чепалова** по известному роману Генриха Манна «Учитель Гнус». В нехитром, по сути, сюжете спектакля (а законы жанра и не предполагают иного) речь идет о морали, и ее

условности, и, конечно же, о любви. Но для режиссера главной темой становится Его Величество Театр, который бывает столь же разным, как и любовь.

<...>

День. — 2015. — 2 июля. — С. 11.

С. Чепижный

ТВОРЧЕСКИЙ КОНКУРС — БИТВА ТАЛАНТОВ

25 июля в нескольких харьковских вузах начнутся творческие конкурсы.

Есть специальности, которые требуют демонстрации не только общеобразовательных знаний, но и творческих навыков и способностей, далеко выходящих за рамки школьной программы. Нужно показать, что абитуриент может играть, рисовать или петь. И внешнее независимое оценивание здесь может определить далеко не все.

ОБРАЗОВАНИЕ ВЫШЕ СРЕДНЕГО

«Вес» предоставленных на творческие специальности документов равен лишь половине от общего проходного балла (10% — балл атестата и по 20% — результаты ЗНО). Однако, в отличие от прошлых лет, действительны сертификаты ЗНО, выданные только в 2015 году с минимальным баллом не ниже 100. Творческий конкурс составляет вторую половину от общего балла.

Где же можно подготовиться к нему? Не в школе. Можно получить, например, среднее специальное образование в художественном или музыкальном училище, закончить среднюю специальную музыкальную школу или иметь богатый опыт участия в самодеятельных коллективах. Ответственный секретарь приемной комиссии **Харьковской государственной академии культуры** профессор **Юрий Лошков** замечает: «На музыкальную специальность вряд ли можно поступить без среднего музыкального образования, способности к театру формируются в студиях учреждений культуры, а навыки хореографии — в детских коллективах».

<...>

Результат творческого конкурса может быть оспорен. <...>

<...>

ПРОБЛЕМЫ КОНКУРСА И НЕ ТОЛЬКО

<...>

Ю. Лошков: «Самая большая проблема — низкий интеллектуальный уровень большого количества абитуриентов: они просто ничего не читают. Это особенно заметно на театральных специальностях, где есть список обязательных произведений. Очень много проблем с грамотностью, и об этом говорят даже ошибки в заявлениях о приеме. Ребята разучились писать ручкой, привыкнув к тому, что авторедактор компьютера все исправит. Но талантливых ребят немало».

Время. — 2015. — 18 июля. — С. 7.

Л. Омельченко

СКРИПКУ В ХАРЬКОВЕ ПОТЕСНИЛА ГАРМОШКА

Гость редакции — директор Харьковского областного организационно-методического центра культуры и искусства, заслуженная артистка Украины **Людмила Омельченко**.

<...>

— Сложно ли в XXI веке сохранять исконно слобожанские песни?

— Одна из миссий нашего центра — сохранение и репрезентация фольклора. Традиционных коллективов остается все меньше: села пустеют, бабушки уходят из жизни. Но преемники слобожанских традиций есть: мы проводим семинары, на которые приглашаем студентов профильных вузов: **академии культуры**, университета искусств, училищ, где изучают народные традиции.

При ОМЦКИ работает лаборатория фольклора по сохранению культурного наследия. Наши специалисты ездят в экспедиции по селам, собирают фольклор, который сохраняют и изучают. Сбором фольклора в селах занимаются не только наши сотрудники. В Харьковской области немало специалистов в этой отрасли, они предоставляют нам свои материалы.

Много и фольклорных коллективов, около 15 из них имеют звание образцового или народного, мы предоставляем им методическую помощь и учимся у них сами.

Одна из главных задач центра — популяризация народного творчества. Поэтому мы организуем фестивали «Святовид», «Покуть», «Кроковое коло». Кроме того, центр инициировал концерты под названием «Традиции одного села». <...>

<...>

— К сожалению, на Слобожанщине почти исчезла народная инструментальная культура. На Харьковщине было очень развито искусство народных скрипачей, но скрипку вытеснила гармошка. Правда, при этом на Слобожанщине возрождается кобзарское искусство — есть своя школа кобзарей. При нашем центре работает фольклорный коллектив «Муравский шлях», который не только сохраняет и воссоздает инструментальный, танцевальный и вокальный жанры, но и популяризирует народное музыкальное творчество во время массовых мероприятий. <...>

<...>

ЛИЧНОЕ ДЕЛО

Людмила Григорьевна Омельченко родилась 28 апреля 1973 года в с. Опошня Полтавской области. В 1993 г. окончила Полтавское музыкальное училище, в 1998 г. — Харьковский государственный институт культуры по специальности «Народное художественное творчество». В 2011 г. завершила обучение в Харьковском национальном педагогическом университете им. Г. С. Сковороды по специальности «правоведение».

Трудовую деятельность начала в 1992 году на должности артиста ансамбля песни и танца «Полтава» Полтавской областной филармонии. С 1998 года по 2003 год работала ведущим методистом отдела культуры Харьковской районной государственной администрации, затем методистом в Харьковском областном центре народного творчества.

С 1993 по 2013 год работала по контракту артисткой-вокалисткой театра народной музыки Украины «Обереги».

С 2006 по 2012 год — помощник-консультант народного депутата Украины, с 2013 года по сегодняшнее время работает директором коммунального учреждения «Областной организационно-методический центр культуры и искусства».

В 2005 году присвоено звание «Заслуженная артистка Украины». Депутат Харьковского областного совета V–VI созывов. <...>

Беседовала М. Ефанова

Вечерний Харьков. — 2015. — 28 июля. — С. 4.

ДАВАЙТЕ ПОЗДРАВИМ!

12 августа свой день рождения отмечает почетный гражданин Харькова, доцент кафедры режиссуры Харьковской государственной академии культуры, народный артист Украины **Ефим Аронович Чемеровский**.

Харьковские известия. — 2015. — 11 августа. — С. 2.

А. Анничев

СБАЛАНСИРОВАТЬ РАЗБАЛАНСИРОВАННОЕ — СУТЬ ТЕАТРАЛЬНО-ОБРАЗОВАТЕЛЬНОЙ РЕФОРМЫ

Многих харьковских театралов интересуют судьбы выпускников двух творческих вузов — театральных отделений университета искусств и академии культуры.

Часто бывающие в театрах зрители задаются одними и теми же вопросами: «Ежегодно профессиональное актерское образование получают полсотни молодых выпускников харьковских вузов, но почему же никто из них не становится заметным явлением на театральных подмостках? И что с теми, кто не получил места в театре?»

ОСТОРОЖНО, МОЛОДОЕ ДАРОВАНИЕ!

Отвечая на эти вопросы, хочу сразу заметить: не может такое количество выпускников, ежегодно получающих актерское образование, «оптом» стать событием в театральной жизни ни одного города и даже всей Украины. Все же из полсотни дипломированных молодых специалистов небольшая часть, что вполне естественно, находит свое место в труппах драматических или музыкальных театров и, получив интересную роль, становятся украшением спектакля. Кстати, на страницах газеты «Время» всегда отслеживаются удачные актерские и режиссерские дебюты. Например, в этом театральном

сезоне в рамках проекта «Точка роста» на соискание премии «Открытие театрального сезона 2014–2015» номинировались два артиста — Евгений Моргун (академический театр им. Т. Г. Шевченко, спектакль «Танго») и одержавший победу Павел Савельев (академический театр кукол им. В. А. Афанасьева, спектакль «Женитьба»).

<...>

ПРОКЛЯТЫЙ КВАРТИРНЫЙ ВОПРОС

Руководители актерских курсов университета искусств и академии культуры делают все возможное, чтобы харьковские театры обратили внимание на их воспитанников и пополнили свои составы трупп самыми способными, которыми впоследствии могли бы гордиться их педагоги.

Но каждый руководитель курса понимает, что в лучшем случае каждый из театров Харькова может предложить от силы две-три вакансии с неременным условием, что зачисленный в труппу актер сам обеспечит себя жильем.

<...>

Из прошлогоднего актерского выпуска те, кто по разным причинам не остался в Харькове, получили роли в театрах Чернигова, Сум, Львова и даже Киева. Те, кто не смог устроиться в государственные театры, с успехом работают на сценах коммерческих трупп или по договорам в так называемых краткосрочных антрепризах. Многие, осознав бесперспективность своего творческого пути в театре, стали звездами корпоративных вечеринок, шоуменами на свадьбах или ди-джеями в ночных клубах.

НЕ НУЖЕН ИМ БЕРЕГ ТУРЕЦКИЙ...

Слухи о том, что часть выпускников театральных вузов, не востребованных на родине, уехали искать признание в Беларусь, Россию, а некоторые даже в Польшу, при моем исследовании данной проблемы не подтвердились. Часто единичный случай выдается молвой за массовое явление. Уверю вас, в тех далеких краях перед студентами стоят столь же серьезные проблемы. <...>

К сожалению, на слишком большой поток ежегодно выпускаемых вузами Украины актеров существует слишком мало театров. В Украине естественным путем исторически сложились две театральные школы — киевская и харьковская, позже лучшими представителями творческого альянса была создана львовская. Такой театрально-воспитательный триумvirат вполне способен снабдить наше государство необходимым количеством молодых профессионально подготовленных артистов. Искусственно созданные театральные студии, училища и отделения при институтах культуры разбалансировали общую систему, ослабив конкурсные наборы абитуриентов при поступлении, и ограничили молодым специалистам возможности трудоустройства при выпуске.

<...>

Время. — 2015. — 3 сентября. — С. 7.

Е. Зеленина

«ТЕАТРАЛЬНАЯ БЕССОННИЦА» ДЛИНОЮ В 40 ЛЕТ

В Харькове увидела свет новая книга ученого-искусствоведа, драматурга, педагога и журналиста **Александра Чепалова**.

Она называется «Театральная бессонница в летнюю ночь» и с первых же страниц вызывает аллюзии с известной шекспировской пьесой, поскольку книга начинается с очерка о путешествии автора на родину Шекспира.

Перед читателем открывается многогранный и порой таинственный, наполненный страстями мир театра, кинематографа, эстрады, встреч с интересными людьми.

«Театральная бессонница в летнюю ночь» — своеобразный творческий отчет автора, поскольку в книге собраны написанные за 40 лет статьи для журнальной и газетной периодики, в числе которой особенно приятно видеть «Время» и даже «Красное знамя».

— Получилась довольно пестрая панорама событий далеко не местного масштаба, — говорит Александр Иванович. — Здесь есть рецензии, попытки создания театральных портретов, интервью со многими хорошо известными в искусстве личностями, проблемные статьи, заметки «театрального туриста».

Начав читать этот сборник, буквально «проглатываешь» его, не отрываясь, за один вечер. Как интересно: проходят десятилетия, а проблемы нашего искусства и культуры остаются. И они даже не в банальной нехватке финансов (с этим все ясно), они в постоянном сопротивлении пошлости, серости, произволу чиновников и алчности. Вечный вопрос: сможет ли победить «новая цензура» коммерции

то безотчетное, что заключено в подлинном искусстве и художественном творчестве? Тем и привлекательно творчество Александра Чепалова, что он не избегает острых обобщений и аналогий.

Казалось бы, небольшая ремарка автора, а сколь многое она говорит о нынешнем времени: «Любопытная деталь: ни один лондонский мюзикл сегодня не становится бенефисом яркой артистической личности. Поэтому ставку делают не на имя, а на технику зрелища — кто кого перещеголяет в соперничестве с кино, видео, поп-концертами — все звезды эстрадной музыки мигрировали на стадионы, откуда выкачать деньги гораздо легче».

На страницах книги Александр Чепалов и его герои поднимаются до афористичных философских сентенций. Меня, например, заставила задуматься парадоксальная авторская мысль: «Свободен тот, кто к чему-то привязан...». А ведь верно, не правда ли? Искренняя привязанность к профессии, своему делу или искусству, не они ли дают ощущение полноты жизни, счастья и свободы?

Или ремарка дирижера греческого происхождения Теодора Курентзиса, сыгравшего роль Ландау на съемках фильма в Харькове: «Жизнь и любовь важнее музыки. Но разве это не одно и то же? Разве музыка их не отражает? Звуки без этого — просто шум».

Современный читатель любит познавательное чтение. И книга открывает перед ним немало новых эксклюзивных фактов. Например, я знала, что основателем харьковского музея Клавдии Ивановны Шульженко был уже ушедший от нас харьковчанин Борис Агафонов. Но оказывается, здание, в котором обустроен муниципальный музей, он... купил. «Двухэтажное строение, похожее на барак, где раньше жили в пролетарской тесноте рабочие близлежащих заводов, а позже находилась диспетчерская автотранспортного предприятия. Место для мемориала Шульженко было выбрано удачно — уже не центр и еще не окраина. Рядом универмаг, рынок и харьковская достопримечательность — огромный заводской Дворец культуры, где до войны был театр, в котором играла Клавдия Ивановна».

Впрочем, сам Чепалов выбрал бы для музея Шульженко и других знаменитых харьковчан другой дом — на Конторской, 7, где в незапамятные времена находилась частная хореографическая школа-студия Натальи Александровны Дудинской-Тальори. Эта студия в Харькове выучила будущую выдающуюся советскую эстрадную певицу «не меньше, чем репетиции с Синельниковым и музыкальные уроки Дунаевского».

Перед нами проходят, открываясь новыми фактами и качествами, такие разные и такие знакомые Лариса Голубкина и Мстислав Ростропович, Булат Окуджава и Юрий Богатиков, Анатолий Эфрос и Андрей Вознесенский.

— Я сам задавался вопросом, нужно ли собирать в отдельную книгу то, что было написано по разным поводам много лет назад, — признается Александр Иванович. — Но все же решил, что «избранное» имеет смысл издать. Мы окружены потоками информации и в последние десятилетия видим, как стремительно меняются ее носители. Многие весьма ценные и авторитетные «бумажные» издания сегодня уже невозможно найти. Вряд ли в ближайшие десятилетия они станут доступнее. К тому же электронная память безразлична к качеству текстов, их значимости. В книге же все, что может быть востребовано сегодня, отбирает автор. Судят же читатели и само время.

Время. — 2015. — 15 сентября. — С. 7.

ХАРЬКОВСКИХ СТУДЕНТОВ ОБУЧАТ ГРУЗИНСКИМ ТАНЦАМ

Директор Театра «На Жуках» Дмитрий Терновой в рамках программы «Танцевальное окно в Европу» организовал для студентов **Харьковской государственной академии культуры** мастер-класс грузинского танца.

По его словам, основная идея проекта — расширить горизонты в изучении культуры разных стран. «Наша задача — открыть будущим актерам многообразие европейских актерских школ. У нас уже был один проект с поляками, один — с французами, вот сейчас привезли грузин», — рассказал Д. Терновой.

Обучать харьковских студентов танцевальному мастерству будут участники тбилисского ансамбля «Элва». Руководитель ансамбля Акакий Чоговадзе уверяет: грузинские танцы являются своего рода театральным представлением, поскольку в них заключена мощная эмоциональная составляющая. «Каждый грузинский танец (будь то ачарули, джайрани, даиси), как отдельная история из жизни, которую исполнитель представляет на сцене, — говорит он. — Ты должен понимать смысл танца, прочувствовать все эмоции и передавать их другим». Кстати, по словам студентов Харьковской государственной академии культуры, которые уже начали познавать основы танцевального мира Грузии, отмечают, что во время исполнения грузинских танцев чувствуешь себя так, словно играешь

роль в спектакле. «Ты можешь на какое-то время превратиться в кокетливую девушку в танце ачарули и сильного мужественного мужчину, который состязается за женщину в танце мтиулури», — отмечает студентка 2-го курса актерского факультета Алина. «Общаться с представителями другой культуры, другой нации — само по себе очень интересно и познавательно, — говорит студент 4-го курса актерского факультета ХГАК **Кирилл Феоктистов**. — Ведь не только приобретаешь определенный опыт, но и открываешь для себя много ценного». По словам Дмитрия Тернового, следующими наставниками студентов в сентябре станут британцы и режиссеры из Германии, с мастер-классами по документальному и музыкальному театрам.

Харьковские известия. — 2015. — 17 сентября. — С. 4.

Д. Ильина

НЕ ПРОСИТЕ ТО, ЧТО МОЖЕТ ПОДАРИТЬ ТЕАТР!

Советует **Александр Чепалов** в новой книге «Театральная бессонница в летнюю ночь».

Всегда с любопытством, радостью и какой-то неистребимой театральной жадностью читаю все попадающиеся на глаза тексты этого автора в газетах, журналах, интернет-изданиях, будь-то рецензии на спектакли, репортажи о гастролях, статьи о театральных фестивалях и просто каких-то неординарных событиях. И не только потому, что интересуюсь театром, а еще и потому, что у Александра Ивановича особая стильная простота и сдержанность повествования, ясность мысли и, что в наше время далеко не само собой разумеющееся, абсолютная языковая грамотность и логичность. В этом смысле он вообще «человек из раннего времени», как сказал бы небезызвестный герой романа Ильфа и Петрова, потому что сейчас мало кто так просто и понятно пишет. И говорит.

Сейчас почему-то модно писать как можно заумнее, многословнее и запутаннее, чтобы вообще никто не догадался, о чем речь. При этом еще кучу синтаксических и грамматических ошибок можно допустить. Тут Чепалов безупречен. И, увы, почти уникален. В общем, каждая его статья для меня радость. А тут целая книга случилась. Хотя «случилась»-то она не случайно и не вдруг. Это, как я поняла позже, своеобразный «отчет о проделанной работе» к юбилейному дню рождения. В книге собраны лучшие материалы почти за сорок лет творческой жизни Чепалова. Это театральная летопись нашего города, нашей страны и многочисленных театрально-музыкальных достопримечательностей зарубежья, где побывал неутомимый «театральный турист» Александр Чепалов. Для людей, имеющих театр частью своего бытия, эта книга — просто находка! И не надо быть знатоком каких-то профессиональных тонкостей. Просто читайте и получайте удовольствие от этого калейдоскопа жизненно-театральных впечатлений.

Все истории, описанные в этой книге — о театре, даже если они не напрямую о театре. Как, например, рассказ о том, как маленький Саша прятался в комнате соседей по коммунальной квартире от учительницы, приходящей учить его музыкальному уму-разуму («Как цветущий миндаль...»). Или щемящее душу повествование на фоне музыки Шуберта о горькой судьбе Осипа Мандельштама («И Шуберт на воде, и Моцарт в птичьем гаме...»). Или точное описание, почти реконструкция, так и не получившего постоянного пропуска на сцену спектакля Андрея Жолдака «Ромео и Джульетта» («По ком звонил телефон Жолдака»). А вот грустный рассказ о вечере, посвященном столетнему юбилею Зинаиды Райх, который проходил в квартире Мейерхольдов, тогда еще только начинавшей превращаться в музей гениального театрального Мастера («Как я пил чай у Мейерхольдов»).

Читаю и каждый раз удивляюсь тому, насколько лаконично и емко автор передает суть происходящего и дает ему точную характеристику. Некоторые театральные события, описанные в книге, я видела сама, потому с особым интересом пережила их еще раз в изложении Александра Ивановича. А многие факты, почерпнутые из книги, просто заполнили пробелы в моем театральном сознании. Вот, например, подробный отчет о знаменитом фестивале «Березиль–93» («Дороги, которые мы выбираем»). Как давно это было — будто в прошлой жизни! Там еще живы его именитые гости — Богдан Ступка, Донатас Банионис, Иннокентий Смоктуновский, Олег Ефремов, поразительно молоды на фестивальных фотографиях мои любимые актеры Олег Стефан и Степан Пасечник. И везде, почти под каждым снимком отличительная подпись: «Фото автора». Вот она, еще одна ипостась Александра Ивановича, его творческая сущность, сполна отраженная в этой книге: фотохудожник он ничуть не меньший, чем художник аналитического театрального слова.

Далеко не каждый театровед может быть писателем. (И наоборот!) И уж точно не каждый театровед — фотохудожник. Александр Иванович счастливо объединяет в себе эти два замечательных качества. Сделанные им фотографии — не просто иллюстрации к его статьям, не просто фотоотчеты

из разных уголков мира, это отдельная, самостоятельная, самоценная фотолетопись нашей театральной истории. В ней отразились лики великих — Булата Окуджавы и Дюка Эллингтона, Иннокентия Смоктуновского и Андрея Вознесенского, Тото Кутуньо и Вениамина Смехова, Мстислава Ростроповича и Мишеля Леграна, Раду Поклитару и еще многих-многих других, с кем счастливо свела судьба Александра Чепалова.

Есть книги, которые читаешь медленно, неспешно, экономно. И не потому, что они не увлекают, а как раз наоборот: они настолько ценны и интересны, что жалко добираться до последней страницы, вот и «тянешь» их потихоньку, как через соломинку. Чепаловская «Бессонница» для меня — одна из таких книг. Поэтому ее послевкусие остается надолго.

В общем, ходите в театр, смотрите, слушайте, ощущайте его и наслаждайтесь им! Главное — не проспать то, что может дать спектакль и путешествие в театральный мир. Об этом и книга.

Харьковские известия. — 2015. — 19 сентября. — С. 10.

А. Морозова

СТУДЕНТОВ ХАРЬКОВА НАУЧИЛИ ТАНЦЕВАТЬ ПО-ГРУЗИНСКИ

Грузинские танцоры поделились с харьковскими студентами особенностями национальной хореографии.

Тбилисский танцевальный коллектив «Элва» провел в Харькове серию мастер-классов по национальному грузинскому танцу.

<...>

<...> Занятия прошли в Харьковском национальном университете искусств им. И. Котляревского и **Харьковской государственной академии культуры**. Участниками мастер-класса стали не менее сотни студентов, в течение двух двухчасовых занятий им показали два сложных грузинских танца. По словам Дмитрия Тернового, гости были удивлены тому, что за такое короткое время студентам удалось схватить основы грациозного и темпераментного танца, которому в Грузии учатся с самого детства.

— Безусловно, сложным грузинским танцем нужно заниматься всерьез. За такое короткое время овладеть мастерством невозможно, но эти занятия дали возможность почувствовать грузинскую культуру, нырнуть в нее с головой. Студенты университета искусств записали уроки на видео и смогут восстановить любой момент танца. Ребята имеют возможность использовать танцевальные элементы в своих постановках, на экзаменах по танцу, — рассказывает Дмитрий Терновой. — Этот проект — часть долгосрочной программы «Театральное окно в Европу», которую мы начали в 2011 году. Программа нацелена на то, чтобы познакомить студентов театральных вузов с разными европейскими современными театральными культурами и школами.

<...>

Вечерний Харьков. — 2015. — 19 сентября. — С. 20.

А. Анничев

«СТАНИСЛАВКА»: ДОМ, ГДЕ СОГРЕВАЮТСЯ СЕРДЦА

Харьковская специализированная музыкально-театральная библиотека им. К. С. Станиславского — это уникальное собрание редких книг, нот и документов из личных архивов выдающихся деятелей литературы, музыкального и драматического искусства Украины.

— Безымянная в то время библиотека, — рассказывает ее старейший сотрудник Валентина Петрова, — была основана молодым ученым-театроведом **Валерием Николаевичем Айзенштадтом** в 1955 году. На протяжении всей своей жизни он, будучи уже профессором **Харьковской академии культуры**, до конца дней своих оставался нашим почетным читателем. По сей день регистрационный формуляр Валерия Айзенштадта хранится нами как начало истории созданной им библиотеки. После смерти Валерий Николаевич завещал библиотеке личное собрание книг с автографами писателей, поэтов и композиторов. Они находятся в краеведческом отделе, оставаясь доступными для наших читателей. ...Первые поступления книг от харьковских режиссеров, артистов и почитателей театра хранились в подвальном помещении Дома народного творчества на улице Пушкинской, 62. Там в небольшой комнате располагалось книгохранилище, а в перегородженном фанерным щитом помещении находился стол со старой пишущей машинкой, при помощи которой составлялись списки поступавшей литературы; рядом ютились абонементный и читальный залы, где обслуживались первые

посетители. Сотрудников было трое: заведующие театральным и нотно-музыкальным отделами и первый директор — Лариса Леонидовна Чудновская, которая в этом году празднует 90-летний юбилей. Только через 13 лет благодаря титаническим усилиям этой удивительной женщины библиотека переехала в новое помещение, заняв два этажа в доме по Инженерному переулку, 1-а, где работает поныне. <...>

<...>

Время. — 2015. — 24 сентября. — С. 7.

ПРОСТРАНСТВО ГРАНИЦ

С 23 по 27 сентября в рамках проекта «Пространство границ» в Доме актера пройдет ряд мероприятий, которые объединят опыт харьковских, львовских кураторов и художников, а также польских мастеров сцены.

Программа включает в себя показ спектаклей «В начале и в конце времен» харьковского театра им. Т. Шевченко и «Dracula» театра «Прекрасные цветы», мастер-классы театрального куратора, кандидата искусствоведения **Елены Апчел**, координатора культурных проектов Оксаны Данчук, директора фестиваля современной драматургии Drama.ua Виктории Быстро и всемирно известного польского уличного театра Wiuro Podrozy.

<...>

Харьковские известия. — 2015. — 24 сентября. — С. 4.

Т. Адамович

О ЧЕСТНОМ ТЕАТРЕ И ЖИЗНЕННЫХ ИСТОРИЯХ

Британский документалист Томми Лексен, создатель лондонского BeFrank Theatre, проведет в Харькове, Львове и Киеве тренинги для студентов театральных вузов.

РАСПИСАНИЕ ЗАНЯТИЙ

Театральное отделение Харьковского университета искусств им. Котляревского (ул. Чернышевская, 79)

<...>

Театральное отделение **Харьковской государственной академии культуры** (ул. Краснооктябрьская, 1)

<...>

Занятия проходят с 26 сентября по 7 октября в рамках программы харьковского Театра на Жуках «Театральное окно в Европу». Данный проект осуществляется при поддержке европейской программы Тандем «Диалог перемен».

Напомним, весной этого года BeFrank Theatre выпустил в Лондоне спектакль «Точка невозвращения» о февральских событиях на Майдане, над которым Томми Лексен работал больше года и который получил высокие оценки критиков и зрителей. Британский режиссер отметил, что счастлив возможности поделиться своим опытом с украинскими студентами.

«Мы стремимся делать честный театр, основанный на реальных жизненных историях, и, думаю, украинцам будет очень полезно узнать о нашем методе работы», — подчеркнул режиссер.

<...>

Харьковские известия. — 2015. — 26 сентября. — С. 7.

ЮБИЛЕЙ УНИКАЛЬНОЙ БИБЛИОТЕКИ

Харьковской городской специализированной музыкально-театральной библиотеке им. К. С. Станиславского в этом году исполняется 60 лет.

На мероприятие, посвященное юбилею, коллектив библиотеки от имени Харьковского городского головы Геннадия Кернеса пришла поздравить заместитель мэра Светлана Горбунова-Рубан.

Отметив, что библиотека им. Станиславского — уникальное и одно из старейших учреждений подобной направленности в Украине, где собраны десятки тысяч нотных изданий, грампластинок, альбомов по искусству, справочной литературы, и поблагодарив коллектив за работу, она вручила лучшим сотрудникам Почетные грамоты Харьковского городского совета, исполнительного комитета городского совета, Благодарности городского головы, а также грамоты Департамента культуры.

<...>

Напомним, Харьковская городская специализированная музыкально-театральная библиотека им. К. С. Станиславского создана в 1955 году. Ее основатель — доктор искусствоведения, профессор **В. Н. Айзенштадт**. Фонд библиотеки насчитывает более 160 тыс. изданий, в том числе 33 тыс. нот и 12 тыс. аудио- и видеозаписей. Ежегодно книжный фонд пополняется на 2 тыс. экземпляров. Библиотека общедоступна, ее читателями являются работники культуры и искусства, руководители коллективов художественной самодеятельности, студенты, преподаватели специальных учебных заведений, школьники, пенсионеры — харьковчане и жители других регионов Украины.

Харьковские известия. — 2015. — 8 октября. — С. 1.

М. Ефанова

МУЗЫКАЛЬНО-ТЕАТРАЛЬНАЯ БИБЛИОТЕКА ПРОСИТ ХАРЬКОВЧАН ПОДЕЛИТЬСЯ КНИГАМИ ПО ИСКУССТВУ

Харьковская специализированная музыкально-театральная библиотека им. К. С. Станиславского — это уникальное место, где горожане могут прикоснуться к вечному искусству. Не так давно старейшему в Украине и единственному в Восточном регионе учреждению такого рода исполнилось 60 лет.

ПЕРВЫЕ ЭКЗЕМПЛЯРЫ ПОДАРИЛ ДОМ НАРОДНОГО ТВОРЧЕСТВА

Идея создания первой в Украине библиотеки для деятелей культуры и искусств принадлежала молодому тогда театроведу, позднее профессору искусствоведения Валерию Айзенштадту.

— Наше учреждение было открыто 28 сентября 1955 года, — рассказывает директор Харьковской городской специализированной музыкально-театральной библиотеки им. К. С. Станиславского Ирина Аввакумова. — **Валерия Николаевича Айзенштадта** мы считаем основателем. В библиотеке он проработал недолго, но всю свою жизнь был нашим читателем и другом. Его регистрационный формуляр хранится в нашей библиотеке как начало ее истории.

Начало библиотечному фонду было положено подарком Дома народного творчества на улице Пушкинской, 62, где тогда размещалась библиотека (сейчас здесь находится областной центр культуры и искусства). Первое собрание насчитывало около 1500 экземпляров. Библиотеке здесь было тесно, фонд хранился в подвальном помещении, и в 1968 году она отметила новоселье — переехала в новое просторное помещение, заняв сначала первый, а потом и второй этажи дома в Инженерном переулке, 1 а (сейчас ее площадь составляет почти 700 кв. м.).

ФОНД БИБЛИОТЕКИ УВЕЛИЧИЛСЯ В СТО РАЗ

Теперь фонд библиотеки им. Станиславского насчитывает более 150 тыс. экземпляров. Это — единственное место в Восточном регионе Украины, где в максимально полном объеме можно найти информацию по истории театра, литературы, изобразительных видов искусства, информацию о жизни и творчестве выдающихся деятелей национальной и мировой культуры и искусства.

<...>

ЧИТАТЕЛИ — ВЕСЬ ГОРОД

Библиотека Станиславского обслуживает всех, кто любит и изучает искусство.

— Наши читатели — весь город, — говорит Ирина Аввакумова. — Библиотека доступна всем: от детей до пенсионеров, от любителей искусства до директоров театров. <...>

Как и 60 лет назад, библиотека продолжает сеять разумное, доброе и вечное, но при этом идет в ногу со временем. В конце позапрошлого года в ХСМТБ им. К. С. Станиславского открылся интернет-центр, и теперь читатели могут слушать музыку, смотреть фильмы знаменитых режиссеров, записи телепередач, фонограммы радиоспектаклей и передач, фильмы-оперы, фильмы-балеты, детские музыкальные сказки и мюзиклы, видео-уроки для музыкантов, листать в интернете ноты и книги об искусстве.

<...>

Вечерний Харьков. — 2015. — 17 октября. — С. 21.

В. Сергеева

ИСКУССТВО ОБЪЕДИНЯЕТ

Сегодня, 22 октября, стартует IV Международный фестиваль-конкурс искусств DanceSong Fest – 2015.

В этом году в фестивале принимают участие представители Украины, Китая, Грузии, Армении и Израиля.

<...>

Участники фестиваля будут бороться за победу в следующих номинациях: хореография, эстрадный вокал, оригинальный жанр, театральное творчество, шоу и хор. В составе жюри — деятели искусств из Украины (Днепропетровск, Полтава, Харьков, Луганск), Китая.

Отличительной чертой фестиваля станет исполнение обязательной песни для профессионалов (для остальных участников — по желанию) из репертуара Александра Пономарева или Русланы Квинты. Артисты онлайн определяют победителей, которых наградят именными дипломами музыкантов.

Также в гала-концерте выступят солисты и творческие коллективы учебных заведений, Дворцов культуры, Центров детско-юношеского творчества, творческих студий из Украины и других стран.

<...>

Организаторами феста выступают Департамент по делам семьи, молодежи и спорта, Харьковский городской центр досуга молодежи, **Харьковская государственная академия культуры**.

Харьковские известия. — 2015. — 22 октября. — С. 4.

Ю. Коваленко

В МИР ЧИСТЫХ СВЕТЛЫХ ГРЕЗ, ГДЕ НЕТ НИ ГОРЯ, НИ СЛЕЗ...

22 октября не стало одной из ярчайших звезд театрального Харькова, заслуженной артистки Украины **Веры Харитоновой**. Примадонна оперетты... Какие эталонные имена, какие лица встают в памяти каждого, кто любит этот искрометный жанр? Ханна Хонти... Татьяна Шмыга... Лилия Амарфий... Теперь к их небесному созвездию можно причислить и Веру Харитонову.

В жизни и на сцене яркая, обжигающая красотой белокурой брюнетки Харитонova пришла в театр музыкальной комедии после окончания харьковской консерватории по классу вокала. На протяжении двадцати последних лет знаю великолепный, влекущий голос Харитоновой — полного диапазона сопрано с неповторимой лирико-драматической экспрессией героини. Потому трудно даже представить, что начинала она в ролях субреток — пела колоратурные куплеты Адели («Летучая мышь»), Арсены («Цыганский барон»), играла в мюзикле М. Карминского для детей «Робин Гуд».

Однако публика сразу распознала в Харитоновой свою любимицу, а коллеги — в ту пору главный режиссер театра Ю. Старченко и главный дирижер Ш. Палтаджян — уже очень скоро доверили ей роли героинь. Безусловно, к ним в Вере располагало все: скорее южный, так идущий к ролям в опереттах венгра Кальмана, темперамент; великолепные внешние данные статной красавицы; редкое чувство ритма в танце; ну и, конечно же, голос, который искрился, переливался, завораживал и пленял любовной страстью, интриговал вечной загадкой женственности, одним словом, уже создавал образ. А сколько их было!..

В. Харитонova останется в памяти боготворивших ее зрителей и своих коллег как блистательная героиня классической оперетты. Нет, она, конечно, играла и в современных музыкальных комедиях. Трудно забыть, например, ее трогательно сентиментальную, такую беззащитную и столь безоглядно любящую своего ревнивого мужа, Кетти («Моя жена — лгунья»). А ее сказочная Фея («Золушка») — буквально воплощение детского представления о могуществе и волшебстве сказки. Урожденная сибирячка (но как знать — туда ведь переселили так много наших!), Вера с правдивой национальной органикой играла героинь украинской музыкальной комедии — Ульяну в «Сватанье на Гончаровке» и Парасю в «Сорочинской ярмарке».

Но для меня именно с голосом Харитоновой ассоциируется вся опереточная классика: изысканная, трепетная парижанка Одетта («Баядера»); кокетливая, обольстительная, хотя и неистребимая мещанка Галатhea («Прекрасная Галатhea»); исполненная решимости бороться за свое семейное счастье Розалинда («Летучая мышь»); экзотическая цыганка Саффи («Цыганский барон»); обворожительная и опасная примадонна Эдит Флавон («Вальс любви»); светская и непреклонная Теодора («Принцесса цирка»); нежная, романтическая Роз-Мари («Роз-Мари»); гордая Марица («Марица»); ироничная красавица, знающая о мужчинах все, — Ганна Главари («Веселая вдова»). Все они были настоящими женщинами, со взглядом дерзким и томным одновременно. У Харитоновой ведь был неповторимый взгляд карих глаз под горделиво взметнувшимися бровями. Слово именно о ней поют в спектакле «Сильва»: «Частица черта в вас, сиянье женских глаз, и ваш коварный взгляд в душе рождает ад».

Да и какая же из сыгранных В. Харитоновой героинь знала об этом лучше, чем Сильва? Роль потому особенно дорогая актрисе, что здесь все было так, как у нее в жизни, — любовь и почитание зрителей, яркая сценическая жизнь, которая бывает подчас реальнее «настоящей», обыденной жизни, ну и, конечно, любовь. Сильва В. Харитоновой была из породы гордых и чистых женщин, неизменно оказывающихся перед выбором: принципы или чувства. Если одним словом определить самобытность ее трактовки Сильвы, то это слово будет «испепеляющая»... страсть... гордость... гневливость...

страдание... отчаяние. Теперь тем важнее, но и больнее говорить именно об этом образе, что Сильва Веры Харитоновой — это и была сама жизнь. Жизнь, которая сильнее разлук и предательства, а сильна она своей неукротимой волей к счастью. Думаю, именно за такое послание со сцены Харитонову просто обожали ее зрители.

За 33 года на сцене харьковской музкомедии оперетта стала для В. Харитоновой призванием, истинной радостью творчества. Однако, стремясь к полноте выражения своего творческого диапазона, певица в соавторстве с музыкантом **А. Скляровым** задумала и воплотила ряд великолепных сольных концертных программ, которые она исполняла в харьковской филармонии. Новый взлет В. Харитоновой был связан уже с романсом, в котором она пробовала себя также как автор.

Среди почетных званий и наград Веры Харитоновой — звание заслуженной артистки Украины, муниципальная премия как лучшей актрисе года за роль в работе театра «Атташе посольства» и Почетный золотой знак Харьковского академического театра музыкальной комедии за неоценимый вклад в развитие театра.

На протяжении последних лет уже тяжело больная Вера Харитонова всячески избегала сочувствия, несла свой крест сама и, по словам сына Богдана, тратила себя на сто процентов в семье, на двести — в университете искусств и в академии культуры, и на триста процентов на сцене. Необычайное мужество, человеческую прямооту, верность Харитоновой отмечали десятки ведущих деятелей культуры и поклонников, друзей актрисы в сердечных выступлениях на гражданской панихиде. Директор театра И. Коваль подчеркнул в своей речи истинно присущее Вере качество, сделавшее ее незаменимой, — неиссякаемую сценическую энергетику. Несмотря на ранний час прощания, оба фойе театра заполнили сотни людей. Особенно больно было слышать выступления старейшин зрительского и актерского цеха, которые со слезами говорили о всей жизни актрисы, прошедшей перед ними, и о такой несправедливо ранней утрате человека солнечного, всегда пленявшего своим жизнелюбием. По старинному сценическому обычаю в последний путь из театра Харитонову провели тремя театральными звонками и долгими аплодисментами. Могила Веры Харитоновой по праву оказалась среди пантеона звезд харьковской сцены на 13 городском кладбище.

Вера Харитонова очень ценила актерское братство, старалась не пропускать все праздники своей корпорации в Доме актера, о чем с такой понятной и искренней болью напомнил в день прощания с ней глава Союза театральных деятелей С. Бычко. Одна из благородных черт актрисы — верность памяти ушедших коллег, партнеров по сцене. Никогда не забуду ее выступления на вечере памяти трагически рано умершего Г. Бабича, когда сердце актрисы разрывалось, но она нашла в себе силы не только говорить, но и петь: «...и кружится моя голова от жестокого слова «все было»!» Когда не стало корифея театра, заслуженной артистки М. Свирской, многим запомнились слова, сказанные В. Харитоновой на панихиде: «Пусть ей там будет хорошо».

В постановке «Марица», где блистала Вера, она, в частности, пела такую строчку: «Мир светлых чистых грез, где нет ни горя, ни слез...» Эти слова, будто адрес новой, вечной «прописки» звезды харьковского театра музыкальной комедии, все не выходят у меня из головы...

Харьковские известия. — 2015. — 27 октября. — С. 6.

ПОБЕДИТЕЛИ ОБЪЯВЛЕНЫ

Завершился IV Международный фестиваль-конкурс искусств «DanceSong Fest–2015».

В гала-концерте, состоявшемся в концертном зале «Украина», приняли участие солисты и творческие коллективы учебных заведений, Дворцов культуры, Центров детско-юношеского творчества, студий Украины и других стран.

Организаторами фестиваля, как обычно, выступили Департамент по делам семьи, молодежи и спорта горсовета, городской центр досуга молодежи и **Харьковская государственная академия культуры**.

Как уже писали «Харьковские известия», в этом году за победу боролись около 500 представителей Украины, Китая, Грузии, Армении и Израиля. Отличительной чертой фестиваля стало исполнение обязательной песни для профессионалов (по желанию — для остальных участников) из репертуара Александра Пономарева или Русланы Квинты. Эти артисты сами определили своего победителя в режиме онлайн.

В итоге, именным дипломом от Александра Пономарева была награждена Вероника Завялова, а Руслан Квинта присудил первое место Илоне Кахидзе.

Гран-при фестиваля в номинации «Вокал» получил Эрик Мкртчян, а в номинации «Хореография» — народный ансамбль танца «Весна» Полтавского национального педагогического университета им. В. Г. Короленко.

Харьковские известия. — 2015. — 29 октября. — С. 4.

АКТУАЛЬНЫЙ ФОРМАТ ТЕАТРА ДЛЯ ДЕТЕЙ И ЮНОШЕСТВА

В рамках недель Германии в Харькове состоялись первые премьеры спектакля «Депеш Мод». Спектакль поставлен в рамках реализации программы Goethe-Institut в Украине, при поддержке Генерального консульства ФРГ, а также Дома Нюрнберга.

«Депеш Мод» стал вторым в истории Театра для детей и юношества ко-продуктом с европейскими постановщиками, но, в отличие от предыдущего опыта с болгаринцем Г. Велчовским, спектакль является действительно масштабным и резонансным событием.

Впервые режиссер Маркус Бартль и сценограф Филип Кифер побывали в Харькове, когда решили поставить «Депеш Мод» в государственном театре Нижней Баварии (Германия). Заинтересовавшись романом, переведенным, к слову, на 8 языков, в 2009 году они приехали в наш город изучать жадановскую топографию и даже увезли с собой костюмы эпохи распада СССР. Идея продолжить жизнь спектакля в Харькове, на родине романа, показалась творчески перспективной как главному режиссеру Театра для детей и юношества Александру Ковшуну, так и директору Андрею Гапановичу, которые стремятся побороть стереотипы восприятия театра для юных как сцены исключительно сказочного и пуритански-классического формата. Постановку предварял кастинг. <...>

И вот настал тот день, когда «Депеш Мод» впервые увидела харьковская публика. Переаншлаг, который во вместительном зале театра специально и не организуешь, засвидетельствовал колоссальный интерес к международному проекту театра. <...>

Поскольку действие романа протекает в среде юных, то сыграли их новички в театре и одновременно студенты университета искусств 4-го курса кафедры мастерства актера, а также недавние выпускники ХНУИ и ХГАК.

Студентка Юлия Ермакова в дуэте с опытным актером театра **Виталием Мизяком** играют по сути самодостаточный яркий концертный номер: шоу блестящего и экзальтированного американского проповедника, непрестанно востылающего к небесам свое «Аллилуйя!», в котором роль скептически-тупого комментатора отведена его нерадивой переводчице. <...> Виолетта Яковлева сыграла Марусю. <...> Анна Дровлиненко мелькнула в функциональных образах медсестры, работницы метрополитена, а сосредоточила на себе внимание уже в финальных «аккордах» спектакля, когда в поезде-смерти главные герои Сергей и Вася-коммунист встретили ее тетку с сумкой-кравчучкой — неизбежную приметку времени. <...>

Приметой спектакля является многофункциональность актеров в ансамбле. <...>
<...>

В спектакле Бартля и Кифера есть, безусловно, головокружительная актуальность, социальный вызов обществу и даже яркие сцены, которые полностью захватывают внимание энергией театральности. <...>
<...>

Тема спектакля «Депеш Мод» — трудное, болезненное вхождение молодых в жизнь, построенную их предшественниками — вписывает новый спектакль театра в своеобразную трилогию с постановками А. Ковшуна «Капитан Фракасс» и «Вся жизнь впереди». <...>

Одной из задач театра считается воплощение школьной программы, и роман помог театру выполнить свое предназначение — говорить со зрителем принципиально, без табу, без тени иллюзий и инфантилизма, говорить с молодежью об актуальном и вечном, вместе выбирая из публики героев нашего времени, и при этом говорить на литературном украинском языке.

Харьковские известия. — 2015. — 3 ноября. — С. 5.

ОБНОВЛЕННЫЙ ЭКИПАЖ КОРАБЛЯ ФРАКАССА

Есть в нашем городе спектакли, на которые театралы ходят столько раз, сколько их играют. К ним принадлежит и «Капитан Фракасс» по роману Т. Готье в Театре для детей и юношества. Очередной показ любимого спектакля в несколько обновленном составе блестяще состоялся на минувшей неделе.

Напомню, что три года назад тогда еще приглашенный из театра им. Т. Шевченко режиссер Александр Ковшун поставил в ТЮЗе «Капитана Фракасса» — и поставил программно, ворожа своей концепцией театру, с которым только начал сотрудничество на добрую долю. Спектаклем, в котором была задействована вся труппа, Ковшун востребовал (а то и раскрыл!) все лучшее, что было в потенциале старших актеров, и дал «зеленый свет» едва пришедшей в театр молодежи. Теперь постановка, в финале которой корабль капитана Фракасса под парусами надежды отправляется бороздить моря-океаны, воспринимается как пророчество. ТЮЗ действительно сейчас «на всех

парусах», а международным проектам театра для детей и юношества и его главного режиссера А. Ковшуна может позавидовать любой «взрослый» театр нашего города.

За три сезона жизни спектакля окреп и возмужал в роли главного героя — капитана Фракасса (урожденный барон де Сигоньяк) Дмитрий Герасимчук. Чего и хотел режиссер-постановщик, эта роль «запрограммировала» молодого актера на внутренний рост. <...>

<...>

Спектакль «Капитан Фракасс» — метатеатральный. За увлекательной для подростков приключенчески-лирической фабулой таится глубокое знание режиссером театрального мира. Потому-то нашлось в «Капитане Фракассе» место и сумеречному театру «альтернативщиков» — мистически притягательных разбойников в исполнении Юрия Суржко и Дарьи Ямпольской; и «театру» для самой массовой публики (представление с «одалисками» в замке у Маркиза), девиз которой: «сделайте нам весело и красиво», вроде «Примадонн» и «Зойкиной квартиры» А. Аркадина-Школьника; и, наконец, «театру» нашей повседневности — где под личиной короля запросто может оказаться прожженный комедиант, такой себе Леандр (двуликим Янусом предстает в спектакле **Виталий Мизяк**).

<...>

Харьковские известия. — 2015. — 24 ноября. — С. 5.

Т. Адамович

ПЕСНЯ — ЭТО ЖИЗНЬ

В **Харьковской государственной академии культуры** стартовал цикл музыкальных вечеров «Песня — это жизнь», посвященных романсам 30–50 годов. Гостям вечера была представлена действующая программа солистки Харьковской областной филармонии **Альбины Житеневой**, выпускницы Академии культуры, и **Александра Склярова**, заведующего кафедрой теории музыки и фортепиано.

«У таких вечеров есть своя особенность. Это концерт нестандартного формата. Как правило, в таких мероприятиях участвуют студенческие ансамбли и коллективы. И сегодня в этом зале выступают как раз педагоги и выпускники академии. Таким образом мы решили раскрыть творческий потенциал педагогического состава», — отметила организатор вечера, заслуженный работник культуры Украины, заведующая кафедрой телерепортерского мастерства **Татьяна Логинова**.

По ее словам, сборный филармонический концерт, состоящий из множества программ, — это предложение Академии культуры для всех желающих провести вечер в компании трогающих душу романсов. «На таком вечере нельзя было обойти нашу землячку — харьковчанку Клавдию Шульженко. Поэтому в зале прозвучали песни из ее репертуара в исполнении Альбины Житеневой».

Организаторы ждут от таких вечеров отклика именно молодежи. Ведь главной задачей цикла является популяризация высокой музыкальной культуры, которая когда-то существовала на эстраде.

Харьковские известия. — 2015. — 24 ноября. — С. 4.

С. Лунева

МУЗЫКА, КОТОРАЯ НАС ОБЪЕДИНЯЕТ

Как говорил еще Лев Толстой, «музыка — высшее в мире искусство». Продолжая мысль классика, музыка — это универсальный вид искусства, который без слов понятен каждому. Однако любители серьезной, классической музыки, живущие в нашем индустриальном городе, не так часто имеют возможность послушать ее «вживую».

Тем более приятно было побывать на концерте **академического хора Харьковской государственной академии культуры**, состоявшемся на днях в зале Днепродзержинского областного музыкального училища, которое с 1 сентября 2015 года стало называться музыкальным колледжем. Эти два учебных заведения связывают многолетняя творческая дружба и сотрудничество. За 48 лет существования училища из его стен вышло множество талантливых музыкантов, которые работают во всех уголках бывшего СССР и в дальнем зарубежье. В свою очередь, многие из них затем продолжили образование в Харьковской государственной академии культуры (до 1998 года — институт культуры), а среди нынешних педагогов училища есть немало выпускников ХГАК.

Несмотря на то, что этот коллектив студенческий и, прежде всего, преследует учебные цели, хор является лауреатом многих конкурсов хорового искусства, в том числе и международных. Его концертная деятельность достаточно разнообразна. Это, в первую очередь, подготовка программ государственных экзаменов, ежегодные отчетные концертные программы, программы по возрождению классического национального наследия «Украинская духовная музыка», концерт из произведений А. Гречанинова; премьеры с эстрадно-симфоническим оркестром.

Начиная с 1998 года, хор дает ежегодные отчетные концерты в Колонном зале им. Н. В. Лысенко Национальной филармонии Украины, Национальном Дворце «Украина» в Киеве, в залах Харьковского академического театра оперы и балета им. Н. В. Лысенко, в Органном зале областной филармонии. В последнее время хор осуществил ряд записей на радио и телевидении, подготовил несколько программ с современной отечественной музыкой и музыкой современного зарубежья поставангардного направления. Его нынешний художественный руководитель — заведующий кафедрой хороведения и хорового дирижирования, кандидат искусствоведения **Вячеслав Бойко**. Большое место в репертуаре хора занимает духовная музыка.

Не случайно свою концертную программу гости начали с произведений выдающегося русского композитора, мастера вокальных шедевров А. Гречанинова, исполнив одно из его песнопений из цикла «Страстная седмица». Чарующее многоголосие, умиротворяющая мелодия произвели на слушателей огромное впечатление, впрочем, как и последующие номера.

<...>

Знамя Дзержинки. — 2015. — 26 ноября. — С. 24.

«ДУЛІБИ» ПРЕЗЕНТУЮТ КНИГИ

С 23 ноября в Харькове находится команда киевского издательства «Дуліби», которая вместе со своим харьковским автором Михаилом Красиковым представит свои издательские новинки.

«Дуліби» специализируются на издании современной украинской литературы и научной, научно-популярной литературы исторического и этнологического характера. Огромный резонанс получило 5-томное энциклопедическое издание «Народная культура украинцев. Жизненный цикл человека», «Украинская народная культура в канадских прериях».

В 2015 году издательство осуществило широкомасштабный просветительский проект — издание мирового исторического бестселлера Тимоти Снайдера «Кровавые земли: Европа между Гитлером и Сталиным», который распространяется в библиотеках и учебных заведениях бесплатно. Издательство в нашем городе презентуют директор Марина Гримич и один из авторов презентованных книг — Игорь Осташ, участником и модератором встреч выступит известный харьковский фольклорист Михаил Красиков.

В программе — презентация в книжном магазине «Є» «Отчаянная non-fiction: горячие новинки от издательства «Дуліби» (23 ноября, начало в 18.30); «Танго спой мне...» (презентация изданий, посвященных Богдану Веселовскому) и презентация книги Тимоти Снайдера «Кровавые земли» в **Харьковской государственной академии культуры** (24 ноября, начало в 12.20); «Научные и научно-популярные новинки издательства «Дуліби» — презентация в Харьковской государственной научной библиотеке имени В. Г. Короленко (24 ноября, начало в 16.00) и 25 ноября — презентация «Всемирный исторический бестселлер Тимоти Снайдера «Кровавые земли» в Харьковском государственном педагогическом университете им. Г. С. Сковороды (начало в 11.20).

Харьковские известия. — 2015. — 26 ноября. — С. 4.

ХАРЬКОВ — МЕЖДУНАРОДНАЯ СТОЛИЦА ТАЛАНТОВ

26 ноября во Дворце студентов НТУ «ХПИ» прошел традиционный, уже XI Международный фестиваль иностранных студентов.

В фесте принимают участие иностранные студенты различных вузов города, в частности Харьковского национального университета им. В. Н. Каразина, Харьковского национального медицинского университета, Харьковского национального автомобильно-дорожного университета, **Харьковской государственной академии культуры**, Национальной фармацевтической академии Украины, Национального технического университета «Харьковский политехнический институт».

Свою культуру представляют студенты из разных стран мира, в частности из Анголы, Вьетнама, Китая, Конго, Марокко, Нигерии, Казахстана, Узбекистана, Таджикистана и других стран.

В фестивалі прийняв участь начальник відділу по роботі з об'єднаннями громадян Харківського міського ради Олександр Стерин. Він відзначив, що проведення такого фестивалю сприяє зміцненню дружби та взаєморозуміння між іноземними студентами та громадянами України, знайомству з культурними традиціями та життям різних народів, що проживають в Харкові.

<...>

Організатором фестивалю виступила Харківська міська громадська організація іноземних студентів та громадян при підтримці Харківського міського ради.

<...>

Харківські новини. — 2015. — 28 листопада. — С. 1.

О. Косачова

ДНІ НАУКИ В АКАДЕМІЇ КУЛЬТУРИ

Наукові конференції незалежно від часу їх проведення і кількості учасників — це завжди непересічна подія в житті **Харківської державної академії культури**, бо повноцінне існування і розвиток нашої *Alma mater* не можливі без науки. Адже, як відомо, без навчання немає науки, а без науки навчання втрачає внутрішню наповненість і доцільність. У даному контексті цілком доречною і актуальною була чергова Міжнародна наукова конференція «Культурологія та соціальні комунікації: інноваційні стратегії розвитку», яка відбулася 26–27 листопада і дала можливість усім її учасникам і гостям отримати знання передусім у культурологічній та соціально-комунікаційній сферах, а також продемонструвати свій власний науковий досвід відповідно до тематичного спрямування секцій.

<...>

Конференція традиційно відбулася під патронатом ректора академії, доктора історичних наук, професора, члена-кореспондента Національної академії мистецтв України, заслуженого діяча мистецтв України, дійсного члена Міжнародної академії інформатизації при ООН **Василя Миколайовича Шейка**. У програмі конференції було заявлено понад 160 доповідей із актуальних питань розвитку культурології, соціальних комунікацій, менеджменту, театрального, хореографічного, музичного мистецтв, кіно-, телемистецтва. Серед учасників наукового дійства були доктори, кандидати наук, докторанти, аспіранти, магістри, студенти, викладачі та інші науковці з України, Чехії, Данії, Китаю та Росії. На пленарному та секційних засіданнях пролунали доповіді представників із дев'яти регіонів України: Харкова, Києва, Полтави, Львова, Одеси, Сум, Миколаєва, Вінниці, Маріуполя та ін.

Згідно з регламентом роботи конференції 26 листопада відбулося пленарне засідання, яке відкрив ректор ХДАК, професор В. М. Шейко доповіддю «Науковий форум з культурології та соціальних комунікацій». У своєму вітальному слові Василь Миколайович зазначив, що і напрям, і тематика даної наукової конференції мають глобальне значення: «Проблем у сучасному світі чимало — і міграційні потоки, пов'язані з регіональними війнами, і терористичні акти... Усе це має на кожного з нас неабиякий вплив. Сподіваюся, що на конференції ми будемо враховувати всі проблеми і по можливості дамо відповіді на ті виклики часу, які є сьогодні». Особливості цього річної конференції висвітлила науковий консультант пленарного засідання, проректор із наукової роботи, д-р пед. наук, професор **Н. М. Кушнарєнко**.

<...>

СЕКЦІЙНІ ЗАСІДАННЯ

На Міжнародній науковій конференції «Культурологія та соціальні комунікації: інноваційні стратегії розвитку» працювало 9 секцій різної тематичної спрямованості: 1) методологічні та теоретичні проблеми культурології і соціальних комунікацій; 2) українська культура в системі міжнародних комунікацій: історія, теорія, практика; 3) історія, музеєзнавство, екскурсознавство, туризм; 4) соціальна педагогіка в інформаційному суспільстві: культурологічний підхід; 5) документально-комунікаційні системи суспільства: стратегії, теорії, інновації; 6) інформаційно-комунікаційні технології глобального соціокультурного простору; 7) теоретичні та прикладні проблеми розвитку аудіовізуального мистецтва та виробництва; 8) сучасні стратегії розвитку менеджменту й адміністрування в соціокультурній сфері; 9) музичне мистецтво в часопросторі культури: минуле та сучасність. Усі учасники секційних засідань продемонстрували активність, ґрунтовну підготовку виступів і жваве обговорення дискусійних питань.

КРУГЛИЙ СТІЛ «ДІАЛОГ КУЛЬТУР»

Другий день роботи конференції було розпочато із засідання круглого столу «Діалог культур», модератором якого був ректор ХДАК В. М. Шейко. На засіданні були присутні професорсько-

викладацький склад факультетів культурології, кіно-, телемистецтва, театрального мистецтва, докторанти, аспіранти та студенти академії. Дискусія велася у форматі діалогу, зокрема слово мали співголова круглого столу — **О. В. Кравченко** (д-р культурології, проф., декан факультету культурології); **З. І. Алфьорова** (д-р мистецтвознавства, проф., декан факультету кіно-, телемистецтва); **О. І. Романюк** (д-р політ. наук, проф., доц.); **І. О. Борис** (проф., заслуж. діяч мистецтв України, декан факультету театрального мистецтва); **О. М. Білик** (канд. пед. наук, докторант, доцент); **А. Л. Щербань** (канд. іст. наук, докторант). Почесним гостем був спостерігач ОБСЄ Алессандро Нанні, який проявив інтерес щодо обговорення поставленої проблеми. Усі учасники наукової дискусії висловили слушні спостереження:

В. М. Шейко: — Панове, на сьогодні людство просто приречене до діалогу культур, адже відсутність діалогу призводить до війни культур. Ми спостерігаємо суспільні виклики, що пов'язані з мусульманським світом, численними війнами, агресією держав, тероризмом... Ми маємо шалені міграційні потоки, які загрожують можливостям європейської безпеки й існуванню Європи як такої. Викликів у нас сьогодні безліч. І це лише поверхня айсберга.

О. В. Кравченко: — Коли ми говоримо про діалог культур, ми передбачаємо, що це діалог між якимись явищами і позиціями, які чітко зазначені й окреслені. Та чи можливо це сьогодні, в контексті тих самих глобальних процесів, коли гібридується культура? Я не впевнений, що сьогодні ми можемо говорити про культуру як цілісність.

О. І. Романюк: — Існують різні типи культур. Ми повинні з'ясувати, які саме типи можуть у діалог вступати, а які не можуть. <...> Згідно функціонального підходу виділяють тоталітарні, авторитарні, демократичні культури. Знову питання — чи може бути діалог між демократичною культурою і авторитарною? Я вважаю, що для того, щоб був діалог, культура має відкритися. Ми виходимо на проблему трансформації культур.

<...>

ПРЕЗЕНТАЦІЯ ВІДЕО-ПРОЕКТУ «АРТ-ДОПИТ»

У ході роботи Міжнародної наукової конференції «Культурологія та соціальні комунікації: інноваційні стратегії розвитку» відбулася також презентація відео-проекту «Арт-Допит» Л. В. Стародубцевої (д-ра філос. наук, проф., зав. кафедри медіа- комунікацій ХНУ ім. В. Н. Каразіна) та І. Я. Померанцева (поета, драматурга, журналіста «Радіо Свобода» (м. Прага, Чехія)). У своєму привітанні Ігор Померанцев розкрив секрети радіожурналістики та подав своє бачення проекту «Арт-Допит», що є продуктом спільного виробництва «Радіо Свободи» та «Mediatopos Films» і виходить в аудіо- та відео-форматах.

<...>

КОНЦЕРТ-ВІТАННЯ УЧАСНИКІВ КОНФЕРЕНЦІЇ

Фінальним акордом Міжнародної наукової конференції «Культурологія та соціальні комунікації: інноваційні стратегії розвитку» став урочистий концерт, який пройшов 27 листопада у великому актовому залі. Кращі творчі колективи Академії культури звітували про свої мистецькі доробки і вітали всіх учасників науково-творчого свята. Цього року організаторами концерту стали студенти режисерської майстерні **С. І. Гордєєва** — канд. мистецтвозн., проф., зав. кафедри режисури ХДАК. Ведучі концерту — **Ангеліна Бойко** та **Ігор Сікалов** (він же — і режисер заходу), звукорежисер — **Яніна Жукова**. Робота, проведена студентами, характеризується свіжим та креативним підходом до вибору концертних номерів, побудовою органічної композиції святкового дійства. Урочистий настрій та внутрішнє піднесення організаторів концерту свідчили про глибoku відданість власній справі та академічному життю в цілому.

На концерті пролунали композиції ансамблю студентів кафедри інструментів духового та естрадних оркестрів (художній керівник — лауреат міжнародних джазових конкурсів **Юрій Ковач**); ансамблю сучасного танцю «Естет» (художній керівник та головний балетмейстер — **Євгенія Яніна-Ледовська**); ансамблю народних інструментів **Харківської державної академії культури** (художній керівник — лауреат міжнародних конкурсів **Надія Мельник**). Творчі вітання від тріо «Обереги» у складі заслужених артисток України **Вікторії Осипенко**, **Олени Шишкіної** та Людмили Омельченко якнайкраще підкреслювали національно-культурологічну тематику конференції, внутрішні настрої та сподівання її учасників і гостей.

На святковому концерті лунали й сольні номери у виконанні студентів факультету музичного мистецтва: інструментальна композиція «Соната в стилі джаз» (**Ігор Япринцев**); інструментальна композиція Клода Болінга «Велос» (**Сергій Рочев**); інструментальна композиція Роланда Діенса «Феліціада» (**Павло Станевський**). Яскравим номером концерту була вокальна композиція Жоржа і Айре Гершвінів «Туманний день» — у виконанні лауреата міжнародних вокальних конкурсів **Артема Верещаки**. Високим професійним рівнем виконання позначилися хореографічні номери театру

народного танцю «Заповіт» (художній керівник та балетмейстер — народний артист України, почесний громадянин Харківської області, професор, академік **Борис Колногузенко**). Енергетичного запалу та динаміки концерту додали хореографічні композиції «Ча-ча-ча» та «Румба» від солістів ансамблю бального танцю **Ігоря Шапки** та **Єви Аддо** (художній керівник — **Зоя Носова**). У цілому концерт продемонстрував, що мистецьке життя в Академії культури вирує й підживлюється новим поколінням справжніх артистів. Побажаємо творчої наснаги та подальших наукових досягнень усім учасникам конференції та науковцям.

Бурсацький узвіз. — 2015. — Листопад. — С. 1–3.

С. Лиман

КАФЕДРА ТУРИЗМА: ВЧЕРА, СЕГОДНЯ, ЗАВТРА

<...> С 1979 года ежегодно 27 сентября отмечается как Всемирный день туризма. Цель праздника — пропаганда туризма, освещение его вклада в экономику мирового сообщества, развитие связей между народами разных стран... Накануне праздника студенты кафедры туристического бизнеса Академии культуры решили побеседовать с ее заведующим — **Сергеем Ивановичем Лиманом**:

— Сергей Иванович, кафедра туризма — самая молодая кафедра в академии, расскажите, пожалуйста, об истории ее создания.

— Кафедра туризма была создана 28 мая 2012 года, до этого подготовку туристов осуществляла кафедра менеджмента, администрирования и туристического бизнеса. В 2012 году состоялся первый набор студентов на туристическое направление, и в течение года кафедра, руководимая **А. О. Дегтярем**, осуществляла эту подготовку. В связи с продолжением набора на отделение туризма в 2013 году было принято решение создать самостоятельную кафедру, которая получила название «кафедра туристического бизнеса». На сегодняшний день она существует уже 2 года.

— Какая практическая деятельность ожидает студентов кафедры?

— Туристам очень повезло, потому что для них, согласно новому плану, полагается 4 практики: на 1 курсе — ознакомительная, на 2-м — организационно-методическая, на 3-м — технологическая, на 4-м — производственная. Каждая из этих практик открывает уникальные возможности для студентов нашего отделения в изучении памятников культуры Харькова, Харьковской области, Украины в целом и даже зарубежья.

— Почему абитуриентам-туристам стоит выбирать Академию культуры?

— Академия культуры — это единственное высшее учебное заведение Министерства культуры города Харькова, которое осуществляет набор студентов на туристическое отделение. Туризм и культура очень тесно связаны друг с другом. Сам процесс подготовки туристов нашего отделения предполагает глубокое знакомство студентов с памятниками материальной и духовной культуры, с историей культуры, с различными периодами культурной деятельности человека и человечества в целом. И, на мой взгляд, готовить туриста легче и логичнее всего в вузах Министерства культуры.

— Кем смогут работать выпускники кафедры?

<...> ... поскольку наши выпускники учатся на факультете управления и бизнеса, то изначально, с первого курса, мы готовим управленцев бизнеса: руководителей туристических агентств и многочисленных коммерческих организаций, а также руководителей в соответствующих отделах областных и городских администраций, занимающих должности в консульствах и посольствах.

<...>

Беседу провели М. Грабарь и А. Екимова

Бурсацький узвіз. — 2015. — Листопад. — С. 4.

С. Гордєєв

XIV МІЖНАРОДНИЙ ФЕСТИВАЛЬ ТЕАТРАЛЬНИХ ШКІЛ «ПОДІУМ – 2015» У СПОГАДАХ ЙОГО УЧАСНИКІВ

У XIV Міжнародному фестивалі театральних шкіл «Подіум – 2015», який проходив з 24 по 26 жовтня в стінах Театрального інституту ім. Б. Щукіна (м. Москва), взяли участь 9 театральних вишів із різних країн світу. Серед членів експертної ради фестивалю були ректор Вищого театрального училища (інституту) ім. М. С. Щепкіна, кандидат мистецтвознавства, заслужений діяч мистецтв РФ,

професор Борис Любимов; ректор Ярославського державного театрального інституту, заслужений артист РФ, професор Сергій Куценко; заслужений артист РФ, заслужений діяч мистецтв Дагестану, завідувач кафедри режисури та майстерності актора Московського державного інституту культури, режисер-помічник художнього керівника Московського художнього театру ім. А. П. Чехова, лауреат премії А. П. Чехова Микола Скорик; народний артист РФ, професор Сергій Яшин; декан режисерського факультету Російського інституту театрального мистецтва (ГІТІС), головний режисер театру «Чехівська студія» в Меліхові, директор міжнародного театрального фестивалю «Меліховська весна» Володимир Байчер. Для участі в роботі експертної ради був запрошений і почесний гість фестивалю — завідувач кафедри режисури **Харківської державної академії культури**, заслужений діяч мистецтв України, кандидат мистецтвознавства, професор **Сергій Гордєєв**. У чому ж була унікальність цього річного фестивалю ми і поцікавилися в Сергія Івановича.

С. І. Гордєєв:

— Тема міжнародного фестивалю театральних шкіл «Подіум–2015» звучала так: «Літературний матеріал і виховання актора». Як зазначила під час відкриття фестивалю його художній керівник, заслужена артистка РФ, кандидат мистецтвознавства, професор А. Л. Дубровська, ця тема продовжує професійну розмову, яка була розпочата на «Подіумі – 2013» (тоді фестиваль мав назву: «Як ми вчимося»).

<...>

«Подіум – 2015» дав новий імпульс для всіх театральних вишів: учасники з різних країн презентували інсценізації літературних творів. Метою цього річного заходу було відповідати на запитання, які виникають перед театральними педагогами під час створення студентських практичних робіт на літературній основі. Вистава — це завжди художній текст. З чого він складається сьогодні? Що таке літературний матеріал? Фестиваль закликав усіх учасників до відкритої дискусії. Окрім того, у рамках фестивалю були й майстер-класи. Це був такий своєрідний театральний форум, який дав можливість провідним майстрам театру, які водночас є й досвідченими педагогами, поділитися своїм досвідом та методиками, які вони використовують у процесі навчання, пов'язаними зі сценічним втіленням літературного матеріалу. <...>

<...>

...на «Подіумі – 2015» було представлено 9 театральних шкіл, кожна з яких показала свою навчальну роботу-виставу, або уривок із майбутньої вистави за літературним твором. Усі інсценівки були подані в різних стилістичних і жанрових формах. <...>

<...>

Безумовно, фаворитами фестивалю стали студенти Театрального інституту ім. Б. Щукіна, які показали сцени із майбутньої вистави за інсценізацією роману Ф. Достоевського «Ідіот». Це складна за формою і змістом робота педагога (А. А. Коручекова) і студентів 4 курсу, що знаходиться ще в стадії режисерської розробки сценічної композиції роману. Але присутніх на виставі вразила глибока психологічна гра виконавців ролей. І перш за все — князя Мишкіна. Цю роль грають одночасно троє акторів, органічно доповнюючи один одного в рисах характеру головного персонажу роману Ф. Достоевського. І тут необхідно підкреслити, що авторитет педагогів Театрального інституту ім. Б. Щукіна дуже високий не тільки в Росії, а й у світі. Достатньо згадати, що методологія виховання актора, застосована Євгеном Вахтанговим, справила великий вплив на педагогіку видатного українського режисера Леся Курбаса. Педагогічний колектив інституту складається з випускників-щукінців, які передають вахтангівські традиції з покоління в покоління, а принципи школи — із рук у руки. Так, під час дослідження театральної школи Леся Курбаса я особисто знайшов багато спільного в його методичних підходах щодо виховання «синтетичного актора» з методикою виховання учнів вахтангівської школи.

Серед кращих творчих робіт на фестивалі стали й інсценівки за творами І. Буніна у виконанні студентів Ярославського державного театрального інституту. При обговоренні показу інсценівок щукінців і ярославців члени експертної ради підкреслили високий акторський професіоналізм виконавців та цікаву композиційну форму сценічних версій літературних творів, що були взяті для постановки.

<...>

Отже, «Подіум – 2015» зацентрував увагу на тому, що в кожному театральному виші є своя методика виховання майбутніх акторів, що сьогодні театр потребує сучасного актора, який би проявляв прихильність традиціям і чутливість до нових віянь, до експерименту, а також показав, що вахтангівська школа повна творчих сил та енергії, як і в ті часи, коли в її стінах викладали великі артисти — безпосередні учні Євгенія Вахтангова, а саме: Захава, Орочко, Мансурова, Алексєєва, Львова, Шихматов, а пізніше — учні «учнів», яких мені пощастило бачити на сцені Вахтангівського

театру в роки своєї театральної юності — Етуш, Симонов, Катін-Ярцер, Борисова, Лановий, Кузнецов...

Заключним акордом театального дійства стало нагородження всіх учасників пам'ятними дипломами. Окрім диплому, мені особисто було приємно отримати від ректора Театрального інституту імені Б. Щукіна Євгена Князева листа, в якому висловлюється подяка за участь у цьогорічному фестивалі в ролі почесного гостя: «Сергей Иванович, Ваше участие в работе экспертного совета и заседании круглого стола, ваше профессиональное мнение на тему фестиваля — «Литературный материал и воспитание артиста» — были чрезвычайно важны для нас. Мы надеемся, что и для Вас «Подиум – 2015» не был бесполезным времяпровождением, а, наоборот, три дня, проведенные в нашем институте, стали источником новой информации, новых идей».

Бурсацький узвіз. — 2015. — Листопад. — С. 5–7.

ЗВІТ КАФЕДРИ РЕЖИСУРИ

6 листопада 2015 року в Києві в Інституті мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського відбулася наукова конференція «Образні системи в українській культурі в історичному та типологічному аспектах: театр, кінематограф, музика, образотворче мистецтво», яка зібрала фахівців із різних міст України: Києва, Харкова, Львова та ін. У пленарному засіданні конференції виступив зі змістовною доповіддю за темою «Театрально-педагогічні принципи народної артистки України В. М. Чистякової у формуванні образного світу українського актора» завідувач кафедри режисури нашої академії, професор **С. І. Гордєєв**. Ми звернулися до Сергія Івановича з проханням розповісти про свої враження від конференції.

Сергій Іванович Гордєєв:

— Коли я отримав запрошення від голови оргкомітету конференції, доктора мистецтвознавства, члена-кореспондента НАМУ І. М. Юджіна взяти участь у конференції, то звернув увагу на різноманіття напрямків, за якими повинні відбутися наукові доповіді. Тут і театр, і кінематограф, і музичне, і образотворче мистецтво. Таке широке інформаційне поле для пізнання дослідницьких пошуків у сучасній науковій практиці! Це мене зацікавило. Викликала інтерес в організаторів конференції і тема моєї доповіді. Це пов'язано з тим, що про педагогічну діяльність видатної української актриси, найталановитішої учениці Леся Курбаса до цього часу науковцям було не відомо. Усі знають про В. М. Чистякову як визначну постать у театральному мистецтві України, яка створила незабутні сценічні образи Оксани в «Гайдамаках» Т. Шевченка, Катерини в «Грозі» О. Островського, Марії Лучицької у «Талані» М. Старицького, Євгенії у «Євгенії Гранде» за О. Бальзаком та ін. Тож у своїй доповіді, адресованій широкому загалу науковців, я вперше доторкнувся до педагогічної палітри актриси. Після виступу було чимало запитань, зокрема щодо використаних мною архівних матеріалів, які надали можливість усім присутнім зрозуміти метод роботи актриси зі студентами під час викладання акторської майстерності в Харківському театральному інституті протягом 1950–1974 років. У своїй педагогічній практиці Валентина Миколаївна Чистякова багато застосовувала з того, що засвоїла під час проходження «школи Курбаса» у студії «Молодого театру» та роботи з Курбасом у театрі «Березіль». Що ж до доповідей, які я почув під час конференції, мене особливо зацікавили такі теми як: «Театральна образність в українській літературі: сценічні витоки і можливості інсценізації» (І. М. Юджін, м. Київ), «Сучасні режисерські пошуки в театральній культурі» (М. О. Гарбузюк, м. Львів), «Перформативні практики українських художників» (Г. М. Хитрич, м. Київ), «Ритм у теорії та практиці українського кінематографа межі 20–30-х років ХХ ст.» (Л. В. Наумова, м. Київ).

<...>

Бурсацький узвіз. — 2015. — Листопад. — С. 7.

В. Будьоний, Ю. Бредихін

СВЯТО «ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ МУЗИКИ» ЗА УЧАСТЮ ДЖАЗОВОГО АНСАМБЛЮ ХДАК

<...>

Справжнє свято «інтелектуальної» музики відбулося нещодавно в Харківській середній спеціалізованій музичній школі-інтернаті. У рамках ХХІІ Міжнародного фестивалю виконавського мистецтва «Музика — наш спільний дім» музиканти мали нагоду проявити свої здібності в першому

відкритому естрадно-джазовому конкурсі «Джаз Фієста – 2015». У святковому дійстві брали участь виконавці не тільки з харківських музичних закладів, але й гості з багатьох міст України, які протягом конкурсного дня демонстрували високу творчу майстерність та професіоналізм. Не оминула «Джаз Фієста – 2015» і нашу академію, яка була представлена **джазовим ансамблем** під керівництвом **Юрія Ігоровича Ковача**, старшого викладача кафедри інструментів духового та естрадного оркестрів, лауреата міжнародних джазових фестивалів та конкурсів. До складу ансамблю входять кращі студенти та виконавці: **Дмитро Цибрук** (труба), **Павло Гаряжа** (труба), **Артур Бредихін** (альт саксофон), **Ігор Япринцев** (тенор саксофон), **Максим Шахрай** (баритон саксофон), **Андрій Гресь** (тромбон), **Юрій Бредихін** (гітара), **Володимир Ковальов** (бас-гітара), **Віталій Будьонний** (барабани). Разом із ансамблем ХДАК погодився виступити також асистент-стажист Харківського національного університету мистецтв імені І. П. Котляревського, піаніст Богдан Стецюк.

<...>

Поважне журі, яке складалося з іменитих музикантів, не залишило поза увагою жодного конкурсанта і належним чином розподілило призові місця. Так, за результатами конкурсу, джазовий ансамбль **Харківської державної академії культури** став лауреатом I премії у номінації «Інструментальні ансамблі». <...>

Бурсацький узвіз. — 2015. — Листопад. — С. 8.

ПРИГЛАШАЕТ ФОТОКОНКУРС

В Харькове проходит отбор фото- и видеоработ о волонтерах в рамках проекта «Філософія серця. Почуття, що формують життя».

<...> Конкурс проводят Департамент массовых коммуникаций Харьковской областной государственной администрации (ХОГА) и Национальный союз журналистов Украины.

Принять участие в конкурсе могут все, кому исполнилось 18 лет. Жюри будет оценивать работы в двух категориях — «профессионалы» и «аматоры». Главные требования конкурса: к участию допускаются фото- и видеоматериалы, в которых отражена деятельность волонтеров Харьковской области. <...>

Организаторы отмечают, первые материалы, которые прислали неравнодушные фотографы и видеографы, не оставят равнодушным даже того, кто никогда не соприкасался с волонтерством. «Мы получаем сильные, эмоционально наполненные работы. Для всех нас является чрезвычайно важным тот факт, что волонтерство приобретает силу и мощь, достигает высокого уровня и набирает популярность в обществе. Сегодня волонтерство — это не только отдельные организации и движения, а стиль жизни многих украинцев. И материалы, которые присылают на наш конкурс, это только подтверждают», — отметила организатор конкурса, директор Департамента массовых коммуникаций ХОГА Виктория Аннапольская.

Оценивать работы участников конкурса будет профессиональное жюри, в состав которого вошли известные харьковские фотографы, общественные деятели и представители волонтерских организаций. Возглавила жюри декан факультета кино- и телеискусства **Харьковской государственной академии культуры Зоя Алферова**.

Харьковские известия. — 2015. — 1 декабря. — С. 3.

О. Шубина

НЕ ПРИЗРАК ОН, А ПОВЕЛИТЕЛЬ МУЗ!

(ПО СЛЕДАМ ПРОМЕНАД-КОНЦЕРТА «ПРОГУЛКИ С «ПРИЗРАКОМ ОПЕРЫ»)

В стенах харьковской оперы бывает иногда очень уютно и несмотря на величественные масштабы тут можешь ощутить себя почти как дома.

Вот и пример: променад-концерт, который, вопреки погодным катаклизмам, налетевшим так неожиданно на Харьков, стал поводом для чествования юбилея одного из духовных хранителей традиций ХНАТОБа, бессменного завлита — **Александра Чепалова**. Он — в амплуа «призрака оперы» — знает о театре действительно все, и потому в честь своего праздника сделал праздник и для зрителя со всем великолепием, которое способны представить артисты харьковской оперы. И не только они.

Очевидно было, что программа концерта — это особый, оригинальный коктейль по рецепту опытного драматурга и ведущего Александра Чепалова. Уж он-то знает, что зрителя вряд ли

заинтересуют привычные оперные сцены и балетные па-де-де. Ими можно насладиться и в репертуарном спектакле. А вот совсем другое дело — преподнести зрителям сюрпризы, подав на блюде труппе и зрителям ранее не звучавшую музыку, собрав коллекцию музыкальных шедевров разных эпох, — настоящая феерия! Так, например, впервые со сцены ХНАТОБа прозвучала забавная музыкальная шутка — ария Заики из оперы П. Масканьи «Маски» (Владимир Козлов) и ария дирижера из оперы «Деревенские певицы» В. Фьораванти, тщетно пытающегося обучить деревенский оркестр правилам классического музицирования (Никита Маринчак).

В новом режиссерском решении Армена Калояна прозвучала ария Лисички из детской оперы Н. Стецюна «Когда звери говорили» на либретто Александра Чепалова. Хитрая Лисичка (Оксана Мишарина), исполняя свою незамысловатую песенку, тем временем занималась отнюдь не благопристойным делом — копошилась в вещах дирижера, но была схвачена полицией прямо на месте преступления!

Классика жанра — концертные шлягеры, без которых, конечно, не обошлось. Но призрак оперы знает чем удивить! Знаменитая украинская песня «Ніч яка, Господи!» (именно этот текстовый вариант является оригинальной версией) стала дебютом на большой сцене молодого артиста хора Максима Ворочака. А роскошная неаполитанская песня «Не плачь» прозвучала в исполнении ветерана ХНАТОБа, выдающегося харьковского тенора **Константина Шаши**. Его бесподобно чистый и трепетный голос с живой интонацией покорила всех. И с трудом верилось, что на сцене артист в возрасте 86 лет!

Не обошлось в концерте и без хора, тем более что виновник торжества имеет к профессии хормейстера самое непосредственное отношение, являясь выпускником Харьковского музыкального училища. И, что самое удивительное, спустя много лет после выпуска он продирижировал произведение своей юности — «Как цветущий миндаль» Х. Лундвика. Юбиляр посвятил это исполнение Инессе Богатовой, своему педагогу, которая уже не может его услышать. Педагогу, как видно, хорошему, если ее ученик мог воссоздать школу дирижирования, полученную без малого полвека назад. Артисты хора решили оттенить импрессионистскую красоту этой партитуры немецкой народной песенкой «Ах, Анна-Сюзанна», которую главный хормейстер Алексей Черникин превратил в задорную польку, спетую будто после пары кружек баварского пива.

Нежная и драматичная музыка «Лебединого озера» этим вечером не раз звучала со сцены. Но не в исполнении артистов балета, которые сейчас находятся на гастролях в Бельгии. В первом из вариантов был исполнен дуэт из оперы «Ундина» П. И. Чайковского (Ксения Бахритдинова и Алексей Сребницкий), который в дальнейшем лег в основу известного балетного адажио. Во второй версии танец маленьких лебедей был показан чуть «по-хулигански» — с вкраплениями брейк-данса и элементов акробатики, благодаря облеченному в балетную пачку удалому танцюру. И это было дерзко, но талантливо и смешно.

Знаете ли вы, что дирижеры могут не только увлеченно орудовать палочкой, а еще, например, превосходно играть джаз на губной гармошке? Именно так, как это сделал Юрий Яковенко, исполнивший в сопровождении оркестра под управлением Виталия Куценко знаменитую «Колыбельную» из оперы «Порги и Бесс» Дж. Гершвина.

Мир танца, представленный в концерте, удивил своим разнообразием. Это и страстное танго, которое исполнили сразу три поколения танцоров — от самых юных до более опытных и зрелых (хореограф **Зоя Носова**). Это фрагмент «Коппелии» Делиба и канкан в исполнении артистов детского балетного театра Харьковской хореографической школы. И, наконец, вальс из спектакля-праздника Вахтангова «Турандот» (постановщик **Вадим Мелихов**). Вальс, аранжированный композитором Геннадием Фроловым, прозвучал дважды — в прологе и в финале, когда постоянные спутники этого концерта-представления — безмолвные, но такие выразительные маски — раздавали зрителям воздушные шарики, наполненные гелием. И хоть достались они не всем, публика подскочила со своих мест и бурными овациями приветствовала юбиляра, «призрака оперы». Но нет, не призрак он, а повелитель муз!

Время. — 2015. — 5 декабря. — С. 8.

Д. Ильина

«ЮБИЛЕЙ — ОЧЕНЬ ТРУДНОЕ ДЕЛО, НО ПОПРОБУЙ ЕГО ОБОЙТИ...» —

признался зрителям, собравшимся в зале оперного театра на променад-концерте, **Александр Иванович Чепалов** — бессменный завлит и «призрак оперы», как он сам себя то ли шутейно, то ли всерьез назвал в книге об истории родного театра «Записки призрака оперы».

В предисловии к книге автор объясняет выбор этого прозвища тем, что, дескать, завлит — это должность призрачная, почти невидимая. И вообще не профессия. Только Александр Иванович лукавит. Никакой он не «невидимый» и «незаметный». Его вклад в развитие оперного, а в особенности балетного

искусства, сложно переоценить. Он театровед, журналист, фотограф, писатель, автор либретто, член жюри многих международных танцевальных конкурсов и фестивалей, издатель журнала «Танец в Украине и мире». А еще Александр Иванович — доктор искусствоведения и профессор **Харьковской государственной академии культуры**, имеет учеников и именитых коллег-друзей по всему миру. Вот такой получается «призрак оперы» с далеко не призрачными достижениями.

По собственному признанию юбиляра, он чувствует себя экскурсоводом в прямом и переносном смысле — волнующий мир сцены вдохновляет его на новые статьи и книги. Он же с каждой новой экскурсией в тайны закулисья прибавляет поклонников оперного и балетного искусства — от мала до велика. На сцене Александр Чепалов тоже признавался в любви к театру и талантам коллег. Но, как всегда, без ложного пафоса, тепло и искренне.

Как и полагается «призраку», концерт в его честь проходил со всякими фантастическими сюрпризами, по преимуществу веселыми. Никаких дежурных «Виолетт» и «тореадоров» — весь репертуар свежий, оригинальный. И ставка сделана была на одаренную молодежь.

Начался концерт вполне логично знаменитым дуэтом Кристины и Призрака из мюзикла Уэббера «Призрак оперы» в исполнении Юлии Вакулович и Владимира Ефименко. А потом настоящим сюрпризом для зрителей стало появление на сцене горячо любимого харьковчанами тенора **Константина Шаши**. Неаполитанская песня Куртиса «Не плачь» в его исполнении прозвучала как напутствие юбиляру, призыв следовать его примеру — потрясающую вокальную и физическую форму сохраняет Константин Григорьевич в свои 86 лет!

Но, пожалуй, самым трогательным, волнующим номером в первом отделении концерта стал рассказ Александра Ивановича о его любимом педагоге в музыкальном училище Инессе Тихоновне Богатовой и исполнение хором театра удивительно красивого произведения шведского композитора Хильдора Лундвика «Как цветущий миндаль...». Оно входило в программу выпускного экзамена Александра Чепалова. И вновь хором, как много лет назад, дирижировал юбиляр...

В начале второго отделения прозвучали тексты телеграмм и видеопоздравления от именитых друзей и коллег — Владимира Васильева, Дмитрия Остапенко и Владимира Лукашева, Раду Поклитару, от актеров Киевского театра на левом берегу и режиссера Дмитрия Богомазова. Надо сказать, что с этим театром у Чепалова сложились особые отношения: в мае там состоялась премьера мюзикла «Пой, Лола, пой!» по его пьесе. Харьковчане пока не имели возможности посмотреть этот спектакль, вызвавший волну пристрастных публикаций профессиональных критиков и необычайный зрительский интерес. Но «призрак» не исключает того, что приезд в Харьков киевских артистов со спектаклем «Пой, Лола, пой!» может состояться.

После поздравлений веселые музыкальные чудеса продолжились. Отсутствующую балетную часть труппы театра (она сейчас на гастролях в Бельгии) с успехом заменяли **ансамбль балетного танца Харьковской академии культуры** под руководством **Зои Носовой** и **Вадима Мелихова**, юные артисты детского балетного театра хореографической школы (с трогательным приветствием от ее директора Натальи Ржевской), и танцовщики из школы «Мипарти». Кстати, «мипартийцы» **Светлана Двояшкина** и **Александр Авдеев** — бывшие студенты Александра Чепалова. Они приготовили замечательный номер с «маленькими лебедями», который начинался вполне классически, а закончился, ко всеобщему восторгу зрителей и самого именинника, фееричным брейк-дансом. Интрига была почти в каждом номере — так фокусник неожиданно показывает в ладошке искусно спрятанный платок или превращает обычную указку в букет распустившихся цветов.

Удивительным открытием для меня (думаю, и для многих других зрителей тоже) стал прозвучавший во втором отделении дуэт Ундины и Гульбранда из оперы Чайковского «Ундина» в исполнении Ксении Бахритдиновой и Алексея Сребницкого — это же дуэт Одетты и Зигфрида из второго акта «Лебединого озера»! Только там «поют» виолончель и скрипка, здесь — оперные герои, которым, увы, Чайковский впоследствии отказал в сценической жизни. Но музыка дуэта осталась жить и по-прежнему впечатляет.

Инсценированные отрывки из малоизвестных оперных шедевров В. Фьораванти «Деревенские певцы» и П. Масканьи «Маски» в исполнении Никиты Маринчака и Владимира Козлова отлично дополнили общую буффонадную атмосферу концерта. А приструнить «распоясавшуюся» Лисичку (Олеся Мишарина) из оперы Николая Стецюна (либретто Александра Чепалова) «Когда звери говорили», смогли только подоспевшие вовремя «полицейские». Все эти мизансцены, удачно придуманные Арменом Калояном, тоже украсили концерт.

Дирижер концерта Виталий Куценко (который и возродил 15 лет назад традиции старинных променадов в нашем городе) опытной рукой направлял оркестр по избранным маршрутам музыкальных прогулок. И еще весь вечер на сцене были маски комедии дель арте с отраженными на красочном заднике «двойниками» — то ли помогали артистам, то ли просто вносили потешную

сумятицу в это именинно-концертное гулянье «призрака оперы». Вот так легко и весело творилось «трудное дело» юбилея Александра Ивановича Чепалова. Говоря словами поэта, своей авторской концертной программой он «уважать себя заставил, и лучше выдумать не мог». Но выдумка — выдумкой, а сделать интересным концерт, не погрешив против художественного вкуса, и в то же время развлечь слушателей, подарить им много необычных впечатлений, не всегда получается. Главному действующему лицу вечера удалось сдружить в одной программе несколько поколений артистов, показать, что в наших творческих вузах и школах подрастают недоюжинные таланты. Однако и сам юбиляр к этому руку приложил. И потому концерт-променад с «призраком оперы» — зеркальное отражение того, что делает Александр Чепалов в других своих делах и начинаниях.

От всех зрителей юбиляру — многая лета и новых творческих взлетов!

Харьковские известия. — 2015. — 8 декабря. — С. 6.

«НАЦГВАРДЕЙЦЫ» НА ЭКРАНЕ

Студенты и выпускники факультета кино и ТВ Харьковской государственной академии культуры совместно с Восточным управлением Нацгвардии Украины сняли документальный фильм «Нацгвардейцы».

Фильм повествует «о людях, которые ежедневно защищают страну, как на передовой так и в мирных городах», говорится в аннотации к фильму.

Авторы — студенты и выпускники факультета кино и ТВ Харьковской государственной академии культуры **Александр Бородин, Ксения Бондаренко, Лана Дмитренко...**

<...>

Харьковские известия. — 2015. — 8 декабря. — С. 4.

В. Заболотна

ГОЙДАЛКА НА «КОЗІ»

ЯКИМИ ВИСТАВАМИ ЗАПАМ'ЯТАЄТЬСЯ 2015 РІК?

<...>

У жанрі мюзиклу конкурує з Оперетою і Театр на лівому березі виставою «Співай, Лоло, співай!». І знову фільм покладено в основу п'єси **Олександра Чепалова** — «Блакитний янгол» із Марлен Дитріх. Фільм і роман Г. Манна «Вчитель Гнус». Режисер Дмитро Богомазов, спираючись на музично професійних акторів драматичного театру, створив трагікомедію, де кожна постать несе свою історію, свій біль, свою унікальність...

<...>

День. — 2015. — 18–19 грудня. — С. 9.

Н. Шостакович

ГЛАВНЫЙ ХАРЬКОВСКИЙ ДЕД МОРОЗ ЗА 60 ЛЕТ СМЕНИЛ ОКОЛО ПОЛУТЫСЯЧИ СНЕГУРОК

Заслуженный артист Украины **Евгений Плаксин**, который играет на сцене драматического театра им. Т. Шевченко, уже более полувека накануне Нового года превращается в доброго волшебника. По словам Евгения Фроловича, он надел костюм сказочного героя еще в школе, и с тех пор каждый праздник зажигает в нашем городе елки, водит хороводы с детьми и дарит всем подарки.

Плаксин Евгений Фролович.

Родился 20 марта 1945 г. в Харькове. В 1962-м окончил школу № 110, а в 1966-м — Харьковский театральный институт. На III курсе института был приглашен в театр им. Шевченко, где работает по сегодняшний день. В 1997 г. получил звание заслуженного артиста Украины. С 2000 г. преподает в **Харьковской государственной академии культуры**. Хобби: собирает камни. В коллекции есть находки с Тянь-Шаня, Памира, Карпат, Урала, из средней Азии, реки Эльбы, Евпаторийского побережья и даже глубин Чудского озера.

<...>

Форум. — 2015. — Декабрь. — С. 9.

2016

ФРЕШ-ФЕСТИВАЛЬ «Я И СЕЛА БРУК»

Организаторов и участников фреш-фестиваля «Я и Села Брук» объединяет идея необходимости «освежения» существующей городской культурной среды любыми доступными способами. Проект собирает истинных театральных лидеров.

<...> Участники представят свое творчество в разнообразных формах: блиц-показы, перфомансы, тренинги, мастер-классы, акции и концерты. Как и в прошлом году, обязательные условия — отсутствие «классической» театральной сцены, современный материал и продолжительность представления не более часа.

Завершается каждый показ открытой дискуссией, к которой приглашены искусствоведы разных профилей, режиссеры и критики. Открытие театрального фреш-фестиваля «Я и Села Брук» пройдет 25 февраля в ЦСИ «ЕрмиловЦентр». Вход — свободный.

Напомним, что театральный фреш-фестиваль «Я и Села Брук» проходит с 2012 года. Автор идеи — художественный руководитель Харьковского авторского театра «Котелок», преподаватель **Харьковской государственной академии культуры Владимир Гориславец**. В прошлом году ЦСИ «ЕрмиловЦентр» с 25 февраля по 3 марта выдержал более 20 околотеатральных событий фестиваля и принял сотни заинтересованных посетителей. Соорганизаторами в 2016 г. выступают: Мария Коренева, Маргарита Русина, Владимир Гориславец, **Анна Старкова**, Андрей Щерблюкин, Мария Бангрович. Проект осуществляется при поддержке Сергея Бирюкова, Максима Швыдченко и многих других.

Харьковские известия. — 2016. — 26 января. — С. 5.

Е. Лобач

В ХАРЬКОВЕ ОТКРЫВАЕТСЯ НОВЫЙ ФЕСТИВАЛЬ ПАМЯТИ АЛЕКСЕЯ ЛИТВИНОВА

Сложно найти в нашем городе человека, который хотя бы краем уха не слышал о хореографе **Алексее Литвинове**. А участие в популярных телепроектах «Танці с зірками», «Танцюють всі», «Україна має талант», «Майдан'с» в качестве судьи и тренера сделали его знаменитым на всю страну. В эти выходные в Харькове пройдет I Всеукраинский фестиваль хореографического искусства памяти Алексея Литвинова, идеологом и организатором которого является дочь известного хореографа Мария.

— Идея проведения фестиваля возникла несколько месяцев назад, — рассказывает хореограф-педагог, чемпионка Украины по десяти бальным танцам, чемпионка Европы и мира в европейской программе Мария Литвинова. — Очень хочется продолжать дело своего папы, дать возможность принять участие в конкурсе всем, кто его знал, кто у него учился.

Организовать фестиваль Марии помог друг и ученик Алексея Литвинова, хореограф, основатель одного из танцевальных клубов Харькова, вице-президент Союза общественных организаций спортивного танца Украины, президент Харьковской областной федерации танцевального спорта Владимир Караченцев. Мероприятие задумывалось в некотором роде как семейное — соберутся друзья и ученики знаменитого хореографа, которые не только покажут свое мастерство, но и поделятся воспоминаниями об этом неординарном человеке. <...>

<...>

В перспективе организаторы хотят сделать фестиваль ежегодным и международным. Основной посыл — продемонстрировать то, чему научились за год участники, показать уровень профессионализма и обязательно делиться опытом.

— Так случилось, что многие талантливые папины ученики оказались за бортом танцевальной жизни Харькова. Мы хотим вернуть их, объединить одной идеей и возродить былую славу школы Алексея Литвинова, — делится Мария. — Фестиваль памяти Алексея Литвинова будет популяризировать не только бальные танцы. Мы дадим возможность проявить себя всем новым талантам, откроем новые имена.

Это первое мероприятие подобного масштаба, за организацию которого взялась Мария. И ее не страшит ответственность.

— Вы знаете, как начинал мой отец? В начале 1980-х годов ему пришла идея учить бальным танцам маленьких детей. В то время никто в Советском Союзе не решался взвалить на себя такую ношу, желающих заниматься бальными танцами принимали с 14 лет. А он не побоялся. Я характером пошла в отца, поэтому если поставила определенную цель — значит, я ее добьюсь. Иначе мне будет стыдно носить фамилию Литвинова, — говорит дочь Алексея Литвинова.

<...>

Об Алексее Литвинове, руководителе, педагоге, хореографе нам рассказала его бывшая жена, педагог-хореограф, участница всесоюзных и международных турниров, чемпионка Советского Союза по бальным танцам, лауреат международных конкурсов Лилия Усик.

<...>

— Танцевальный клуб «Горизонт», основанный Алексеем Игоревичем, родился при вашем участии?

— Это было в 1979 году. В то время на бальные танцы принимали с 14 лет. Литвинов первым в Советском Союзе начал заниматься детским бальным танцем, мы стали набирать в группы детей от 7 до 12 лет. Корифеи бального танца, которые сегодня устраивают конкурсы, — выходцы из ансамбля «Горизонт». <...> В середине 1980-х клуб вырос настолько, что в одиночку поднимать такое количество детей было уже тяжело. Спустя пять лет «Горизонт» уже насчитывал 400 человек. Тренировки проходили каждый день, и Литвинов не допускал пропусков. Его любимой фразой всю жизнь была следующая: «Если школа мешает танцу, надо бросить школу». В 1990-е клуб стал переходить на коммерческую основу. Появились индивидуальные занятия. Леша в девять утра заходил в зал и в девять вечера буквально выпадал оттуда.

<...>

— Когда «Горизонт» достиг своего расцвета и за счет чего?

— Удивительно, но расцвет коллектива пришелся на те годы, когда за проведение конкурсов бального танца руководителей ДК, при которых работали такие клубы, лишали партбилетов и увольняли с работы. Согласно советской идеологии бальные танцы вырабатывали в человеке чувство превосходства, дух соперничества, а значит, выделяли из общей серой массы. Они не были запрещены, но выступать можно было только в коллективе, без номера на спине. Находясь в таком положении, хореографы придумали уловку — они создали третий вид выступлений — помимо латиноамериканской и европейской придумали советскую программу, куда входили «Сударушка», «Русский лирический танец» и т.д. При таком раскладе на конкурсы смотрели более или менее сквозь пальцы. До 1985 года все конкурсы в Харькове проходили нелегально — Лешин друг разрешал проводить их на базе Дворца студентов, директором которого он тогда был. Это традиционный конкурс, куда приглашали пары из Севастополя, Полтавы и Москвы. Это были основные четыре клуба, которые соревновались между собой. После того как Леша начал работать с детьми в «Горизонте» с 1979 года, через год-два эту практику переняли и другие клубы. И вот воспитанники Вадима Елизарова из Севастополя, Петра Горголя из Полтавы, Станислава Попова из Москвы и Алексея Литвинова из Харькова и соревновались между собой. С этого и началось развитие детского бального танца не только в Украине, но и во всем Советском Союзе. После начала перестройки в 1986 году нас уже начали выпускать за рубеж. С 1991 года в ДК ХЭМЗ в рамках своего традиционного конкурса Леша стал проводить первенство СССР среди профессионалов. Люди-легенды, которые проводили мастер-классы за сумасшедшие деньги, приезжали в Харьков, чтобы посоревноваться! Лучшие художники создавали сценографию, конкурс вел один Александр Масляков, зал в ДК ХЭМЗ на 1600 мест был забит до отказа, а билеты спрашивали еще на трамвайной остановке. Это была многолетняя традиция.

<...>

Вечерний Харьков. — 2016. — 28 января. — С. 6–7.

М. Ефанова

«Я И СЕЛА БРУК» ПЕРЕВЕРНУЛА «КУРБАЛЕСИЮ»

В Харькове 25 февраля стартует восьмидневный театральный фреш-фестиваль «Я и Села Брук».

Мероприятие, которое объединит режиссеров, актеров, музыкантов, танцоров и поэтов, обещает непривычное авангардное представление о театре.

Фестиваль «Я и Села Брук» проходит с 2012 года. Автор идеи — художественный руководитель авторского театра «Котелок», преподаватель **Харьковской государственной академии культуры Владимир Гориславец**.

ФЕСТИВАЛЬ НАЗЫВАЮТ ОКОЛОТЕАТРАЛЬНЫМ СОБЫТИЕМ

Организаторы принципиально уходят от официального понимания театрального представления.

— Когда я сделал фестиваль «Курбалесия», мы стали приглашать молодых авторов, и это вызвало бурную реакцию посетителей фестиваля, — вспоминает Владимир Гориславец. — Тогда мы подумали: а не поискать ли материал, который вообще не входит в формат государственных театров? В Харькове есть и свои Шекспиров, и авангардисты, и нужно собирать не только театралов, как в «Курбалесии», но и зрителей, которые не посещали ни одного государственного театра и туда не пойдут, равно как в авангардный театр не придут те, кто привык ходить в театр Пушкина или в театр музыкальной комедии. Мы стали подтягивать к проекту команду живописцев, музыкантов, литераторов. Идея себя оправдала. Она дает возможность творческим людям находить друг друга в соседнем поле, искать новые формы из соседнего жанра. Задача «Я и Села Брук» — найти неисследованные поля в драматургии. Мы обнаружили, например, интересные моменты в клоунаде, в смеси эстрады и трагедии.

ФЕСТИВАЛЬ ОТКРЫВАЕТСЯ В ДЕНЬ РОЖДЕНИЯ ЛЕСЯ КУРБАСА

25 февраля — дата для фестиваля традиционная, он всегда открывается в день рождения Лесьи Курбас. Интрига заложена не только в участниках, которые готовы экспериментировать, используя любые творческие приемы — режиссерские, драматургические, художественные, актерские, музыкальные или поэтические, — но и в странном, вызывающем очень разные ассоциации названии — «Я и Села Брук».

— Получается — «Я и нечто непонятное», — говорит Владимир Гориславец. — Когда у нас интересуются, кто такая Села Брук, мы врем: отвечаем, что это незаконнорожденная дочь гениального современного режиссера Питера Брука, которая предоставила нам средства для организации нашего фестиваля. На самом деле «Я и Села Брук» — обманное название: это слово «курбалесия», перевернутое в обратную сторону.

КАК ВПИСАТЬСЯ В НЕТРАДИЦИОННОЕ ПРОСТРАНСТВО

Одна из изюминок фестиваля — необычные для театра условия: каждый участник должен вписаться в нетрадиционное пространство. На прошлогоднем фестивале и сценой, и зрительным залом стала двухъярусная галерея ЕрмиловЦентра. В этом году «Я и Села Брук» откроется здесь же, но перетечет и на другие просторы. По словам соорганизатора фестиваля **Анны Старковой**, мастер-классы предполагаются и в подвальном помещении на ул. Чернышевской, 13. Возможно, фестиваль будет проходить и на третьей площадке — пока организаторы ищут помещение.

— Авангардные проекты как раз рассчитаны на расширение театрального поля. И в Харькове немало точек, где можно было бы устраивать театральные показы. Например, вполне можно играть даже в переходе метро, — считает Владимир Гориславец.

НА БОЛЬШУЮ ТУСОВКУ ПОКА НЕ ХВАТАЕТ ДЕНЕГ

Новых участников в нынешнем фестивале немного, в проекте участвуют в основном харьковчане, поскольку на массовый приезд гостей пока не хватает финансов.

— Так или иначе с годами образуется некий круг, тусовка, и наша задача — из нее вырваться и найти свежие, необычные даже для нас лица, иначе это будет харьковская каша, которая будет застаиваться, — делится Владимир Гориславец. — Но у нас волонтерское фестивальное движение, государство нам никак не помогает. Если бы мы смогли приглашать из ближайших регионов хотя бы по пять режиссеров, это была бы серьезная тусовка. А мы не можем пригласить даже одесситов — сейчас ищем деньги, чтобы оплатить им дорогу.

В программе фестиваля — блиц-показы, перформансы, тренинги, мастер-классы, акции и концерты. Каждый показ будет завершаться дискуссией, на которую приглашены искусствоведы, режиссеры и критики. Программа еще уточняется, идут просмотры и прослушивания участников. О своем участии уже заявили театральные, музыкальные и поэтические лаборатории. Фестиваль будет проходить до 3 марта.

Вечерний Харьков. — 2016. — 6 февраля. — С. 11.

В. Сергеева

ЯРМАРКА ВУЗОВ: ВЫБИРАЕМ ПРОФЕССИЮ

На базе Харьковской областной библиотеки для юношества 9 февраля открывается двухдневная, уже третья по счету, ежегодная «Ярмарка вузов».

Как сообщили организаторы, задачей мероприятия являются повышение осведомленности будущих абитуриентов из Харькова и Харьковской области об особенностях поступления в высшие учебные заведения города и реализация государственной молодежной политики в сфере профориентации. Акция проводится в рамках программы «Выбираем профессию шаг за шагом» при поддержке областного и городского департаментов образования и при участии Харьковского городского центра занятости.

Программа предусматривает презентацию ведущих вузов города Харькова для учащихся 10–11 классов. Так, свои программы обучения и информационную продукцию представят следующие вузы:

1. Национальная академия Национальной гвардии Украины.

<...>

9. Харьковская государственная академия культуры.

<...>

20. Харьковский национальный университет строительства и архитектуры.

Кроме того, в этом году будущие абитуриенты смогут пройти электронное экспресс-тестирование по выбору будущей профессии.

Харьковские известия. — 2016. — 9 февраля. — С. 3.

О. Гаркавець

ХАРКІВСЬКІ АРТИСТИ ПІДКОРЮЮТЬ НОВІ ЗЕМЛІ

На початку року Великий академічний Слобожанський ансамбль пісні і танцю, якому, до речі, зараз виповнюється п'ять років, виступав на концерті урядового рівня у В'єтнамі.

За свою невелику історію це вже був другий вояж харківського колективу до В'єтнаму.

— У грудні позаминулого року ми виступали в двох в'єтнамських містах — Ханой та Халонзі. Але головний концерт з широким розмахом, звісно, пройшов у столиці. Жоден український творчий колектив не брав участі в концертах у В'єтнамі. Тоді ми виступили дуже добре, про що свідчить повторне запрошення, — розповідає художній керівник колективу **Борис Колногузенко**.

Цього ж разу колектив запросили в Хошемін на концерт, присвячений 30-річному ювілею головної газети країни — Thanhnien.

Зіркове турне колективу розпочалося відразу з борту літака — ансамбль зустрічала величезна делегація кореспондентів, які брали інтерв'ю у артистів і фотографували їх. 3 січня був сам концерт. Колективів було небагато, бо виступали лише найбільш відомі артисти країни, найпопулярніші ведучі та переможниці конкурсів краси різних років.

Крім того, що завдяки цій поїздки ансамбль ближче познайомився з в'єтнамською культурою, організатори надали нашим артистам дводенний відпочинок на одному з місцевих курортів. А в останній день перед від'їздом колектив запросили в редакцію газети, на концерті якої вони виступали. На знак подяки головний редактор вручив харків'янам пам'ятну нагороду, якої за виступ на концерті удостоїлися лише кілька провідних виконавців країни.

Слобідський край. — 2016. — 11 лютого. — С. 5.

ПАМ'ЯТИ ГЕНІАЛЬНОГО МУЗЫКАНТА

Вечер памяти, посвященный 100-летию со дня рождения выдающегося пианиста Святослава Рихтера, состоится 23 февраля в **Харьковской государственной академии культуры** (Бурсацкий спуск, 4), начало — в 16.00.

Как сообщили организаторы, в программе вечера — рассказ исследователя наследия Святослава Рихтера о жизни великого музыканта, просмотр видео и прослушивание аудиозаписей с концертов пианиста. Гости смогут насладиться его исполнением произведений Бетховена, Шумана, Шопена, Листа, Грига, Дебюсси, Штрауса, Рахманинова.

Кроме того, в академии покажут фото и документы, связанные со Святославом Рихтером, которые ранее не демонстрировались.

Проект осуществляется по инициативе Совета немцев Украины, Международной общественной организации «Общество немцев Украины Видергебурт» при финансовой поддержке Федерального министерства внутренних дел Германии через благотворительный фонд «Общество развития».

Харьковские известия. — 2016. — 18 февраля. — С. 4.

А. Морозова

В ХАРЬКОВЕ ПРОЗВУЧИТ МУЗЫКА СВЯТОСЛАВА РИХТЕРА

В **Харьковской государственной академии культуры** состоится вечер памяти, посвященный столетию со дня рождения одного из крупнейших пианистов XX века Святослава Рихтера.

Прокт проходит по инициативе Совета немцев Украины, Международной общественной организации «Общество немцев Украины Видергебурт» при финансовой поддержке Федерального министерства внутренних дел Германии через благотворительный фонд «Общество развития».

— Вечера памяти, посвященные столетнему юбилею Святослава Рихтера, уже состоялись в нескольких городах Украины, — рассказывает председатель Харьковского областного общества немцев Андрей Фукс. — 23 февраля состоится такой вечер и в Харькове. Наш город интеллигентный, с развитой музыкальной культурой, у нас много любителей музыки Святослава Рихтера.

В программе вечера — общение с исследователем наследия Святослава Рихтера Юрием Бохоновым, который расскажет о жизни и творчестве великого музыканта.

<...>

<...> На вечере будут показаны редчайшие фотоснимки и документы, связанные с жизнью мастера.

Также гости смогут насладиться великолепной музыкой и виртуозной игрой великого пианиста — посмотреть видео и послушать аудиозаписи с исполнением произведений Бетховена, Шумана, Шопена, Листа, Грига, Дебюсси, Штрауса, Рахманинова. <...>

Вечерний Харьков. — 2016. — 20 февраля. — С. 5.

ФЕСТИВАЛЬ ТАЛАНТОВ

I Всеукраинский фестиваль-конкурс искусств «Kharkiv-Fest – 2016» пройдет 1–3 апреля в Харькове.

Для участия в конкурсе приглашаются все талантливые дети и молодежь. В фестивале-конкурсе могут принимать участие солисты и творческие коллективы учебных заведений, Дворцов культуры, Центров детско-юношеского творчества, студий из Украины и других стран мира, независимо от ведомственной принадлежности, а также профессиональные исполнители.

Конкурс пройдет в следующих номинациях: эстрадный вокал, народный вокал, джазовый вокал, академический вокал (солисты, дуэты, ансамбли); авторская песня; шоу-композиции; хореография; классический танец; оригинальный жанр (художественное чтение, песочная анимация); театральное творчество.

Организаторы конкурса-фестиваля — Национальный союз хореографов Украины, Харьковский городской совет, Департамент по делам семьи, молодежи и спорта, Управление по делам семьи и молодежи, Харьковский городской центр досуга молодежи, **Харьковская государственная академия культуры**, благотворительный фонд поддержки талантливых детей и молодежи «Жар-птица».

Харьковские известия. — 2016. — 20 февраля. — С. 2.

А. Моргун, Н. Ляшенко

ВСПОМИНАЯ ВЕЛИКОГО РИХТЕРА

23 февраля в Харьковской государственной академии культуры прошел вечер воспоминаний, посвященный выдающемуся пианисту XX века Святославу Теофиловичу Рихтеру.

Мероприятие состоялось по решению Совета немцев Украины, Международной общественной организации «Общество немцев Украины» — «Видергебурт» при финансовой поддержке Федерального министерства внутренних дел Германии через Благотворительный Фонд «Общество Развития».

Вдохновенно провел вечер многолетний поклонник и знаток творчества легендарного музыканта, владелец, возможно, крупнейшей в мире коллекции записей его концертов, доцент Института прикладного системного анализа НТУУ «КПИ», кандидат физико-математических наук Юрий Бохонов.

Вечер памяти открыла проректор **Харьковской государственной академии культуры**, доктор искусствоведения, профессор **Елена Рощенко**. «История культуры знает множество портретов Святослава Рихтера, прежде всего — музыкальных. Кроме того, это портреты, связанные с фотоискусством, портреты в области изобразительного искусства. Что же касается словесных образов великого Маэстро, то создать их невероятно сложно потому, что Рихтер, как известно, не очень любил общаться с журналистами. И только в последние дни своей жизни он дал одно развернутое интервью, которое стало основой большого фильма о нем, который называется «Рихтер непокоренный». Чтобы попытаться создать словесный портрет Святослава Рихтера, Елена Георгиевна обратилась к творчеству трех великих поэтов, которых Святослав Рихтер предпочитал среди всех гениев,

творивших в этом виде искусства, — Пушкину, Блоку и Пастернаку. «Как ясен он. В то время, когда слушаешь его игру, как становится внезапно ясным замысел композитора, чью музыку, только что, казалось бы, играл для тебя этот гений. Вместе с тем тут же, одновременно, возникает мысль о том, что это необъяснимо и непостижимо, парадоксально сочетающиеся и несочетающиеся вещи — ясность и непостижимость — гениальность», — восторженно высказалась Елена Рощенко.

Любовь Христофорова — директор ДМШ № 1 им. Л. Бетховена поприветствовала почитателей искусства великого Рихтера от имени Департамента культуры Харьковского городского совета и детских музыкальных школ города Харькова. <...>

Слова приветствия выразила менеджер почетного консула Германии в Харькове Екатерина Заславская. <...>

<...>

Гости вечера смогли не только послушать, но и посмотреть уникальные записи с концертов и репетиций Рихтера. <...>

<...>

Харьковские известия. — 2016. — 3 марта. — С. 6.

О. Шубина

«ПОЙ, ЛОЛА, ПОЙ!»

Театральный Киев уже более полугода увлечен новым спектаклем, слава которого интригует и харьковского зрителя. Тем более что «корни» детища режиссера Дмитрия Богомазова растут из столицы Слобожанщины.

Спектакль «Пой, Лола, пой!» в киевском театре «На левом берегу» — это творческий эксперимент нашего земляка, бессменного завлита Харьковского театра оперы и балета **Александра Чепалова**. За его плечами 40 лет преданной службы театру, он — импозантный конферансье, критик, авторитетный ценитель и летописец всей музыкально-театральной жизни оперного (и, разумеется, не только его). И вот новая грань таланта — драматургия. Хотя стоит заметить, что литературно-драматический опыт у автора «Лолы» довольно внушителен. Это и всевозможные либретто к балетам и операм (Д. Клебанова, В. Золотухина, Н. Стецюна и В. Бибика), среди которых большинство состоялись как спектакли и не один год шли на сцене театра, а также драма «Святая грешница Евлалия», поставленная в жанре «спектакль-романс» на малой сцене оперного еще в 2000 году. «Лола» же доселе не видела света ramпы. И только в минувшем году Киевский академический театр драмы и комедии «На левом берегу» взялся поставить драму А. Чепалова, премьеры которой пришлось в аккурат под занавес театрального сезона. В результате сработал эффект разорвавшейся бомбы — мюзикл в стиле ретро «Пой, Лола, пой!», созданный по мотивам романа Генриха Манна «Учитель Гнус» и кинофильм «Голубой ангел» (1930 г., режиссер Джозеф фон Штернберг), стал одним из самых ярких театральных впечатлений ушедшего года.

<...>

Мировая литература знает не мало душещипательных историй о театральном закулисье, поэтому для того, чтобы спектакль состоялся, необходимо было не на шутку удивить зрителя. И очевидно, что режиссер Дмитрий Богомазов, известный далеко за пределами Украины, с этим справился. Весь спектакль (а это почти трехчасовое действие) идет под живую музыку... Актеры сами поют (в основном, конечно, поет Лола, и надо сказать, что весьма убедительно). Это ли не признак высшего мастерства синтетического актера? Еще одна фишка спектакля — танцы. Танцуют там много и хорошо, создавая особый кабарежный антураж. <...>

Остается добавить, что постановка увидела свет ramпы благодаря творческой дружбе автора с патриархом отечественной сцены, руководителем театра «На левом берегу» Эдуардом Митницким. <...>

Время. — 2016. — 3 марта. — С. 7.

М. Ефанова

ЖЕНЩИНЫ-РЕЖИССЕРЫ ВЫБИРАЮТ СВОЕЙ ТЕМОЙ ЛЮБОВЬ

Настоящей женщине некогда размышлять о логике. Она сначала покупает пуговицы, потом ломает голову, куда бы их пришить, хватается за все сразу, устраивая настоящий бедлам.

О том, может ли женщина-режиссер из хаоса сделать конфетку и есть ли место слабому полу в мужской профессии, мы поговорили с преподавателем кафедры режиссуры и актерского мастерства **Харьковской государственной академии культуры Владимиром Гориславцем**.

— В СССР до 1950-х годов бытовала поговорка: «Курица — не птица, женщина — не режиссер», — рассказывает Владимир Гориславец. — Это расхожее мнение сломала актриса, режиссер, искусствовед, педагог Мария Кнебель. Она собрала всю систему Станиславского в современное поле восприятия, и после нее все меньше стали говорить о несоответствии женщин и этой профессии. В 1960–1970-е годы стала уверенно появляться женская режиссура — в частности, Лариса Шепитько сняла свой первый фильм «Восхождение». В те годы режиссеры-женщины были действительно мужланистыми, с солдатскими манерами и мужской походкой. Но в XXI веке в театре и кино становится все больше женщин-драматургов, режиссеров и даже — несмотря на тяжеленные камеры — женщин-операторов. При этом о мужских качествах речь не идет — они женственны, очаровательны и убедительны. Типичный пример — Оксана Дмитриева в нашем театре кукол: она невероятно нежная и женственная, причем у нее что ни спектакль — то открытие.

<...>

ОНА ПРИБИРАЕТ К РУКАМ ВСЮ МУЖСКУЮ ИНФОРМАЦИЮ

Женщин по-прежнему учат режиссуре мужским, левополушарным способом — логическим путем.

— Я считаю, что нам, мужчинам, учить женщину — только портить, — говорит Владимир Гориславец. — Если мы учим будущих режиссеров-женщин идти логическим путем, они становятся мужеподобными — с солдатскими манерами. Если студентка — одаренный человек, ее лучше не трогать, а просто помогать работать. На моем курсе училась **Елена Гайдукова** (сейчас Шумейко-Роман). Недавно она поставила в театре имени Франко в Киеве спектакль. Ей было непросто, но она перемонтировала пьесу, сменив и художников, и два состава актеров. В нее поверили, результат получился очень необычным, и сейчас на поставленный Еленой спектакль нет билетов на полгода вперед.

<...>

Вечерний Харьков. — 2016. — 5 марта. — С. 20.

А. Анничев

СИМФОНИИ — МОЯ ЖИЗНЬ, МОЯ СТРАСТЬ, МОЯ ЛЮБОВЬ!

В 2013 году **Алиса Видулина** снова встала за дирижерский пульт симфонического оркестра «Слобожанский», управляя увертюрой к опере Джузеппе Верди «Набукко».

ШЕСТЬ ПЛЮС ОДНА

То был вечер, проходивший в рамках международного проекта «Парад оркестров», на котором звучали увертюры к операм Джузеппе Верди в исполнении семи дирижеров из разных стран. Когда с дирижерского пульта спустилась Алиса Константиновна, оркестр и зал разразились долгими аплодисментами. Единственная не только среди шести мужчин, а и в Украине женщина-дирижер, целуя волшебную в её руках палочку, оставила сцену, выразив надежду на новые встречи с обожаемой ею симфонической музыкой.

Встречала меня маэстро в своей уютной квартире на Павловом Поле. Царство нотного стана с пола до потолка наполнено прекрасной музыкой, куда ни глянь — везде толстые фолианты партитур и клавиров всех любимых хозяйкой симфоний, опер и оперетт. Шкафы забиты старыми пластинками и современными электронными носителями, способными по желанию Алисы Константиновны воспроизвести звучание любого произведения, исполняемого лучшими симфоническими оркестрами под управлением самых выдающихся дирижеров мира. «Симфонии, — со слезой в голосе произносит Алиса Константиновна, — моя жизнь, моя страсть, моя любовь! Собственно, вся моя жизнь звучит как неоконченная симфония...»

ФАНЕРНЫЙ РОЯЛЬ

А началось всё много лет тому назад, с магазина «Детский мир», а конкретно — с отдела, в котором продавались игрушечные музыкальные инструменты. Попадая туда, маленькая Алиса кидалась от одного красочного товара к другому. Особенно привлекали фанерные рояльчики и миниатюрные гармошки. Однажды всё же упростила маму приобрести понравившуюся гармонь, с которой не расставалась ни днем ни ночью. За короткое время девочка научилась подбирать простенькие мотивы знакомых песен. Перед самой войной мама отвела способную девочку в

музыкальную студию харьковского Дворца пионеров, где Алиса быстро освоила основы музыкальной грамоты. Кроме того, пела в детском хоре и преуспевала в игре на фортепиано. Оккупацию пережила в Харькове, а когда город был освобожден, Алиса Видулина начала творческую деятельность музыкантом в оркестре народных инструментов Харьковской филармонии.

Давняя мечта — поступление в консерваторию — могла осуществиться только после окончания музыкального училища, и Алиса, завершив полный курс за два года, получает диплом этого учебного заведения. А в 1945-м становится студенткой Харьковской консерватории.

Это был первый послевоенный набор. Получив диплом дирижера оркестра народных инструментов, Алиса продолжает учебу на факультете оперно-симфонического дирижирования Киевской консерватории. Студенткой 3-го курса одержала триумфальную победу на республиканском конкурсе музыкантов, который проводился на замещение вакантной должности дирижера Украинского комитета радиовещания. Обойдя всех претендентов, становится вторым дирижером оркестра народных инструментов Всеукраинского радиокomiteта.

ЖИЗНЬ ДИКТУЕТ СВОИ УСЛОВИЯ

В прямом эфире работает над концертными программами выдающихся мастеров украинской оперной сцены — Ивана Паторжинского, Марии Литвиненко-Вольгемут, Бориса Гмыри и Михаила Гришко.

После главного экзамена по специальности народный артист СССР Натан Рахлин пригласил талантливую выпускницу Киевской консерватории на должность третьего дирижера Государственного симфонического оркестра УССР.

Киев раскрывал перед Видулиной далеко идущие творческие перспективы, но жизнь диктовала свои условия, к сожалению, не всегда совпадающие с желаниями талантливого дирижера. Алиса Константиновна возвращается в Харьков, начав педагогическую деятельность в консерватории с должности старшего преподавателя. Попытка профессионального сотрудничества с симфоническим оркестром областной филармонии не принесла ожидаемых результатов. Художественный руководитель филармонии очень ревниво отнесся к успеху, сопровождавшему Видулину после её выступления с программными симфоническими произведениями Бизе и Листа, сделал всё возможное, чтобы отстранить женщину-дирижера от исполнительской деятельности. Алиса Видулина не искала причин, не выясняла отношений, а, улыбнувшись, отложила в сторону дирижерскую палочку и ушла. Мужчины её любили, но только не мужчины-коллеги, с которыми у дирижера складывались, мягко говоря, сложные отношения. Особенно это касалось музыкантов, с которыми в одно время училась в консерватории, а затем они оказывались в составе оркестра под её дирижерской палочкой. С самого начала своей профессиональной деятельности Алиса Видулина пристально следила за столичными коллегами, которые разрабатывали систему сбалансированного звучания оркестровых групп, пытались внедрить такой метод на практике, но чаще всего все её новаторские идеи встречались в штыки, а затем выдавались за личное достижение дирижерами-мужчинами. Напомним, что в прошлом веке Алиса Константиновна была единственной в Украине женщиной, стоявшей за дирижерским пультом Киевского симфонического оркестра, а позже — Харьковского.

Просматривая DVD с фрагментами выступлений Алисы Константиновны, переданные мне её дочерью, харьковским музыковедом Жанной Комлевой, поймал себя на мысли, что попадаю под влияние её самобытной трактовки давно знакомых произведений Чайковского, Листа, Штрауса, Кальмана. Те фрагменты, которые раньше не являлись важными, вдруг обретали совершенно иной смысл. Ценю в музыке то, что называется странным словом — наваждение. Оно редко посещает нас, но эмоциональное значение наваждения, возникающего на конкретном музыкальном фоне, дает потрясающий эффект причастности. Вызвать к жизни это ощущение, заставив испытать его всех, слушающих музыку, способен не каждый, а вот Видулиной это удастся. Может быть, оттого, что женщины-дирижеры по-иному используют давно разработанную профессиональную систему жестов, мимики при исполнении того или другого музыкального произведения. То, как Алиса Константиновна чувствует форму, как руководит ритмическими колебаниями, как быстро ориентируется в партитуре, говорит о том, что перед нами не просто дирижер, а личность в музыкальной исполнительской культуре. С оркестром под её руководством любили сотрудничать вокалисты, которых она чувствовала, как говорится, кончиками пальцев.

ВСТРЕЧА С ОПЕРЕТТОЙ

После того, как однажды по воле случая Видулина провела спектакль в театре музыкальной комедии, она становится страстной поклонницей оперетты. Ее увлекает здесь и непредсказуемость ситуаций, и хитроумное сплетение жанров, и живой дух мягкого музыкального юмора. Алиса Константиновна не просто дирижирует, она фантазирует вместе с композитором, да так, словно играет «волшебной» палочкой не его, а свою музыку. Поэтому именно с ней во время гастролей в Харькове выступали любимые всей страной актеры: Татьяна Шмыга, Герард Васильев, Михаил Водяной, Георг

Отс, примадонна венгерской оперетты Мария Тибольди и каждый раз дарили дирижеру свои портреты с дарственными надписями «Даме-маэстро!».

Два десятилетия Алиса Видулина стояла за пультом оркестра Харьковского академического театра музыкальной комедии. На его сцене осуществила постановку более чем тридцати спектаклей, работала с такими выдающимися режиссерами, как Владимир Канделаки, Лесь Ивашутич, Георгий Кугушев и многими другими.

НЕТИТУЛОВАННЫЙ НАСТАВНИК

С 1974 года Видулина начинает преподавать в **Харьковском государственном институте культуры** (ныне **Академия культуры**).

Педагогическая деятельность всецело захватила ее. По твердому настоянию Алисы Константиновны в институте была открыта кафедра оркестрового дирижирования, а в учебный план впервые был внесен государственный экзамен по композиции и дирижированию. Тогда её удачный опыт переняли многие творческие вузы Украины.

За годы педагогической деятельности она воспитала свыше 200 профессиональных музыкантов, в ряду которых дирижер Киевского национального театра оперы и балета Аллин Власенко, известные харьковские дирижеры и педагоги университета искусств Виталий Куценко и Шалико Палтаджян. Почти все её выпускники имеют сегодня звания заслуженных и народных артистов Украины, а вот их учитель и наставник, талантливый музыкант и педагог, в конце концов, первая в Украине женщина-дирижер — не обременена никакими отличиями.

Только в 2013 году Алиса Видулина стала обладателем Государственной стипендии президента Украины, присвоенной выдающимся деятелям культуры и искусства.

Оглядываясь на свой творческий путь с высоты 70-летнего профессионального стажа, она с уважением вспоминает всех, кто помог ей достойно пройти его, не поступаясь честью и совестью.

— Через два года я встречу свой 90-летний юбилей, — с улыбкой говорит Алиса Константиновна. — И, вы знаете, о чем я мечтаю? Встать за пульт большого симфонического оркестра и, сливаясь с ним в звуках, забыв об обидах, невзгодах и трудностях, которыми меня щедро одарила жизнь, при помощи дирижерской палочки воспеть гимн любимой музыке. Сегодня, пользуясь редкой возможностью, очень хочу поздравить с праздником всех женщин, посвятивших себя искусству, всех, кто связал свою жизнь и судьбу с музыкой. Пусть станут явью ваши несбывшиеся мечты!

Время. — 2016. — 5 марта. — С. 7.

МАСЛЕННИЦА ПЕЛА И ПЛЯСАЛА

<...>

КУРСАНТЫ ПОПРОЩАЛИСЬ С ЗИМОЙ

Театрализованным представлением отметили Масленицу в Национальном университете гражданской защиты Украины.

Здесь подготовили развлекательную программу, участниками которой стали руководство, научно-педагогические работники, курсанты и студенты НУГЗУ, а также других вузов Харькова — Национальной академии Национальной гвардии Украины, **Харьковской государственной академии культуры**, Харьковского университета Воздушных Сил им. И. Кожедуба, Национального университета внутренних дел, гимназии-интерната с усиленной военно-физической подготовкой «Кадетский корпус» и школьники.

<...>

«Для курсантов, студентов, преподавателей, школьников, гостей и всех присутствующих — это настоящий праздник. Главное — воспитанники высших учебных заведений силовых структур, участвуя в спортивных мероприятиях, нашли общий язык и прониклись временами былых традиций, народных гуляний, старинных обрядов, от которых в наше время нельзя отказываться», — отметил ректор университета Владимир Садковой.

При этом ректор на празднике выполнил жим штанги в 130 кг лежа, показав тем самым, что спорт в университете — неотъемлемая часть обучения будущих спасателей.

Перед гостями праздника также выступили танцевальный и вокальный коллективы НУГЗУ «Флейм» и «Анима», а также вокальный ансамбль «Пять Стихий» Национальной академии Нацгвардии и ансамбль «Краски» [«Фарби»] Государственной академии культуры. Также все желающие могли принять участие в конкурсах и викторинах, проявить свой талант, спев в караоке.

Кульминационным моментом мероприятия стало сжигание чучела Масленицы и традиционный хоровод с песнями.

С праздником Масленицы совпал День открытых дверей в Харьковском национальном университете внутренних дел. Руководство университета предложило будущим абитуриентам отметить оба события вместе.

<...>

Директор Департамента образования Харьковского городского совета Ольга Деменко, которая также приняла участие в мероприятии, отметила, что ей понравился такой необычный формат мероприятия. «Получилось содержательно, интересно и весело, и учебное заведение от этого только выиграло», — добавила директор департамента.

<...>

Харьковские известия. — 2016. — 15 марта. — С. 1, 6–7.

В. Субота

СТУДЕНТИ — ЗА ПОРОЗУМІННЯ У СУСПІЛЬСТВІ

У **Харківській державній академії культури** пройшла перша сесія форуму «Єднаючи Україну: історико-культурне порозуміння за досвідом Європи», організованого громадським об'єднанням «LIONS Clubs International».

Реалізація цього проекту, як відомо, кілька днів тому розпочалася у Львові, де місцева молодь активно підтримала задекларовану мету організаторів цього заходу. Згідно з домовленостями тепер харків'янам потрібно буде відібрати 20 кращих студентів, котрі надалі продовжать працювати у рамках форуму.

— Ми із задоволенням долучилися до акції «Єднаючи Україну», бо цінності, якими переймаються учасники, дорогі серцю кожного члена нашого колективу. Академія є провідником культурної політики у суспільному житті держави і брати участь у таких проектах для нас почесно, — сказав проректор академії **Микола Каністратенко**.

Харків — студентське місто, отож охочих долучитися до дебатів про менталітет мешканців східних та західних регіонів України виявилось чимало. <...>

<...>

— Харків межує із областями, де проводиться АТО. Пропаганда, яка чиниться там російськими ЗМІ, доходить до нас і по-різному оцінюється харків'янами. Дехто сприймає ту інформацію як стовідсотково достовірну. Передусім йдеться про всілякі інтерпретації на теми національної гідності, європейського вибору країни, історичної правди... Вміти критично оцінювати те, що подається на телебаченні та в газетах — завдання не з легких для молоді, — зауважила аспірантка Академії культури **Ганна Новикова**.

Україна як європейська держава нічим не відрізняється, наприклад, від Німеччини, Франції чи Іспанії, території яких населяють жителі з різними уподобаннями, звичаями, традиціями. Не слід прагнути, щоб харків'яни були схожими на львів'ян, чи навпаки. Кожен живе звичним життям і є складовою частиною багатонаціональної держави.

Палка дискусія, яка з цього питання точилася на сесії, не залишила байдужим нікого. <...>

<...>

Утім, усіх проблем, які поки що перешкоджають повному порозумінню жителів Сходу і Заходу України, учасники акції не обговорили. Зустрінуться через тиждень. До Харківської державної академії культури саме завітають представники студентства Львова. Отож спільно шукатимуть шляхи виходу із ситуації, яка турбує наше суспільство.

Культура і життя. — 2016. — 18–24 березня. — С. 8.

КОНЦЕРТЫ

ФИЛАРМОНИЯ. ДОМ ОРГАННОЙ И КАМЕРНОЙ МУЗЫКИ

<...>

23 марта, 18.30 — «Песни любви». Исполнитель — заслуженный артист Украины **Юрий Данильчишин**. Принимают участие студенты **Харьковской государственной академии культуры**.

<...>

Вечерний Харьков. — 2016. — 19 марта. — С. 21.

В ХАРЬКОВЕ КАТАСТРОФИЧЕСКИ НЕ ХВАТАЕТ ГАЛЕРЕЙ И МАСТЕРСКИХ

Гость редакции — арт-менеджер творческого объединения «Буриме», директор украино-норвежского центра культуры и сотрудничества имени Фритьофа Нансена **Владимир Гальперин**.

«СЛОБОЖАНСКОЕ БУРИМЕ» ОБЪЕДИНИЛО РАЗНЫХ ХУДОЖНИКОВ

— Расскажите, пожалуйста, кто составляет костяк «Слобожанского Буриме»?

— За всю историю «Слобожанского Буриме», а ему уже больше 25 лет, через объединение прошли десятки художников. Они составляют так называемый круг «Слобожанского Буриме». Сейчас в объединение входят четыре мастера: заслуженные художники Украины **Валентин Грицаненко**, Олег Лазаренко, Александр Лысенко и заслуженный деятель искусств Александр Шеховцов.

— Расскажите, как возникла идея объединить в «Буриме» таких разных по мировоззрению и видению искусства людей?

— Это очень интересный вопрос. Действительно, каждый из входящих в группу художников — личность. Они абсолютно разные по стилю и манере написания — и в этом уникальность объединения, ведь вместе они создают общие полотна. И таких совместных картин очень много. Причем это достаточно грандиозные полотна — размером 2х3, 3х4 метра. Зритель оценивает работу в общем и видит цельный художественный мир. И только присмотревшись и зная творчество каждого художника, можно определить, какая часть работы принадлежит отдельному мастеру. В этом и прелесть общих полотен настоящих мастеров живописи. Приглашаю харьковчан на наш проект под названием «Цивилизация любви», который проходит в два этапа. Сначала каждый художник объединения по две недели представляет свои работы в галерее имени Семирадского. Выставка Александра Шеховцова уже прошла, и сейчас в экспозиции представлены работы Олега Лазаренко. Затем покажем Александра Лысенко и Валентина Грицаненко. А на втором этапе, 15 мая, в ЕрмиловЦентре выставим большие совместные работы всех четырех художников.

<...>

ХУДОЖНИКИ «БУРИМЕ» МЕЧТАЮТ ОТКРЫТЬ СЕЛЬСКУЮ ГАЛЕРЕЮ

— Интересно, нашла ли отражение в творчестве художников «Буриме» ситуация в Украине?

— Художники группы «Буриме» принимали участие в десятках благотворительных аукционов: они бесплатно предоставляли свои работы в помощь и украинской армии, и детям переселенцев. В частности, в 2015 году мы проводили благотворительный аукцион при поддержке ректора Харьковского регионального института государственного управления Национальной академии государственного управления при президенте Украины Людмилы Беловой. От продажи картин группы «Буриме» на аукционе удалось собрать почти 30 тысяч долларов. На эти средства мы закупили и сами возили в зону АТО берцы, бушлаты, более 400 комплектов термобелья, медикаменты. На средства, собранные во время другого благотворительного аукциона, который состоялся при поддержке Генерального консульства Польши в Харькове, мы открыли в селе Бугаевка Изюмского района (оно находится недалеко от линии фронта) компьютерный класс имени выдающегося польского педагога и общественного деятеля Януша Корчака. Работы художников приобретали бизнесмены... <...>

— Есть ли в планах новые благотворительные культурно-художественные проекты?

— <...> Есть проект открытия в Изюмском районе галереи современного украинского искусства. Художники группы «Буриме» готовы бесплатно представлять свои работы. Это цивилизационные проекты: сельские дети должны знакомиться с искусством. Очень хочется, чтобы они вырастали патриотами, а живопись группы «Буриме» как раз вдохновляет наших детей на патриотизм. <...>

<...>

ЛИЧНОЕ ДЕЛО

Владимир Израилевич Гальперин родился 2 мая 1965 года в Харькове. В 1988 году окончил с отличием **Харьковский государственный институт культуры**, работал руководителем ряда коммунальных и коммерческих структур. Организовал сотни выставок, концертов, конференций в Украине и различных странах Европы.

Заслуженный работник культуры Украины. Член Союза дизайнеров Украины. Лауреат Всеукраинской художественной премии им. Петра Василенко, творческой премии имени Петра Иванова. Кавалер ордена Святого равноапостольного великого князя Владимира.

Вечерний Харьков. — 2016. — 22 марта. — С. 4–5.

СТАНЕМ САМЫМИ КРАСИВЫМИ!

Харьковчанки принимают участие в конкурсе Miss Online. <...>

Победительница, которую выберут интернет-голосованием, получит приз в 50 тыс. грн, а также станет участницей конкурса «Мисс Украина – 2016».

Так, по состоянию на 23 марта в топ-10 красавиц входит харьковчанка **Марина Храмова**. Она набрала 471 голос и занимает 10-е место. Храмовой — 25 лет, она учится в **Харьковской государственной академии культуры** на факультете артистов театра и кино, финалистка конкурса красоты «Королева Харькова – 2007», участница конкурса «Мисс Донбасс – 2010».

Харьковские известия. — 2016. — 26 марта. — С. 4.

Т. Хайбуллина

«КЛАССИКА НА СЦЕНЕ» ТРЕБУЕТ СЕРЬЕЗНОГО ПОДХОДА

В преддверии профессионального праздника — Международного дня театра — на театральном факультете Уфимского государственного института искусств имени Загира Исмагилова стартовал Первый Международный фестиваль «Классика на сцене». Форум проходит в рамках федеральной целевой программы «Культура России». В нем принимают участие около двадцати театральных коллективов высших и средних учебных заведений и учреждений министерств культуры и министерств образования Российской Федерации и ближнего зарубежья.

<...>

Студенческий театр **Харьковской государственной академии культуры «Академия»** представил инсценировку повести классика украинской литературы Ольги Кобылянской «В воскресенье рано зелье собирала». Труппу театра составляют студенты режиссерской мастерской лауреата международных театральных фестивалей и творческих премий, заслуженного деятеля искусств Украины, профессора **Сергея Гордеева**. В основе спектакля заложена трагическая история любви молодых людей, в нем воспевается красота и непреодолимая сила человеческих чувств.

<...>

Творческие работы фестиваля оценивает жюри, в состав которого вошли преподаватели кафедры истории и теории искусства УГИИ; обсуждать представленные работы будет коллегия критиков — студенты театроведческого отделения нашего факультета под председательством профессора Суфии Гильмановны Кусимовой.

<...>

Вечерняя Уфа. — 2016. — 25 марта. — С. 12.

С. Євсеєнко

«БІБЛІОТЕКАР РОКУ – 2015»

Редакція газети щиросердно вітає провідного бібліографа бібліотеки **Харківської державної академії культури Євсеєнко Світлану Василівну** з перемогою в професійному конкурсі та бажає подальших успіхів, досягнень і творчого натхнення на користь улюбленій бібліотечній справі.

— Світлано Василівно, участь у конкурсі «Бібліотекар року» Ви берете не вперше. Скажіть, будь ласка, а чи очікували Ви, що і цього року будете кращою з кращих? Поділіться секретами своєї успішної професійної діяльності.

— Дещо несподіваною була номінація, в якій я отримала перемогу, — «За особистий внесок у розвиток бібліотечної справи». Але спочатку декілька слів про сам конкурс. Він проводиться Харківським зональним методичним об'єднанням бібліотек вищих навчальних закладів (сюди входять також бібліотеки ВНЗ Полтавської та Сумської областей) із 2007 р. Мета конкурсу — стимулювати реформування бібліотечної справи, активізація науково-дослідної роботи, заохочення фахівців, які зробили значний внесок у розвиток бібліотеки. Переможці визначаються в різних номінаціях, зокрема і в номінації «За кращий бібліографічний показник». Головна ж номінація — «За особистий внесок у розвиток бібліотечної справи».

Інформаційно-бібліографічний відділ бібліотеки ХДАК, де я працюю, тричі подавав на конкурс бібліографічні показники (у 2010 р. — біобібліографічний показник «Кушнарєнко Наталя Миколаївна: до 60-річчя від дня народження», у 2011 р. — дайджест «Віват, Академіє!», у 2012 р. —

бібліографічний покажчик «Творчий спадок Леся Курбаса у ХХІ столітті») у номінації «Кращий бібліографічний покажчик», і кожного разу ми перемагали. У підготовці видань у різні роки мені допомагали **Т. О. Шикаленко, О. С. Хижна, О. М. Левченко**. Цього року було подано на конкурс біобібліографічний покажчик «Фрідьєва Надія Яківна: до 120-річчя від дня народження» (укладачі — С. В. Євсеєнко та Н. М. Березюк). Це вже 26-й бібліографічний покажчик у моєму «послужному» списку. Якби була номінація «За закоханість у професію», або «Закоханість у бібліографію», я б обов'язково подала заявку на конкурс. До речі, це і є секрет моєї успішної професійної діяльності.

— Переконана, що Ви як Бібліотекар не уявляєте свого життя без книг, без щоденного читання. А чи є у Вас улюблений письменник (або письменники) і чи є така книжка, яка мала величезний вплив на Вас, яка, можливо, змінила Ваш світогляд, світорозуміння і яку б Ви радили обов'язково прочитати читачам нашої газети?

— Звичайно ж, я люблю читати. У різні періоди життя мене вражав Ф. М. Достоєвський, потім Ф. Кафка, А. Платонов, Ф. Іскандер. Але, як згадували мої батьки, коли в 5 років я навчилася читати — почала з газет. У цьому щось є, адже всі роки, відколи працюю в інформаційно-бібліографічному відділі бібліотеки ХДАК після закінчення Харківського державного інституту культури (з 1984 р.), я щодня переглядаю газети, які передплачує бібліотека, здійснюю інформаційне забезпечення керівництва академії з питань вищої освіти, готую дайджести преси «Віват, Академіє!» і т.д.

— На сьогодні все більше людей віддають перевагу електронній книжці, ніж паперовій. Як Ви особисто ставитеся до цього нововведення і чи користуєтеся ним самі?

— Я вітаю процес читання незалежно від форми. Читаю скрізь — вдома, у транспорті, у чергах...

— Чимало абітурієнтів на сьогодні знаходяться перед вибором свого майбутнього професійного шляху. Скажіть, будь ласка, для того, щоб вибрати професію бібліотекаря, чи достатньо лише любити читати?

— Скажу про професію бібліографа. Треба не тільки любити читати, якщо Ви маєте на увазі художню літературу. Треба бути готовим до дуже різноманітної роботи. Перш за все треба бути готовим читати наукові журнали з культурології, філософії, соціології, економіки, менеджменту, політології, документознавства, історії, музеєзнавства, і не тільки читати, а й розуміти прочитане, бо потрібно в результаті такої аналітичної роботи подати інформацію в електронний каталог у вигляді ключових слів, щоб потім вдячний читач швидко знайшов потрібну інформацію. І читати треба незалежно від настрою. Це тільки одна грань нашої професії. Потрібно любити читача, бути готовим дати відповіді на різноманітні запити, бути доброзичливим, толерантним, вихованим, грамотним. Бібліограф — творча професія. Це покликання!

Розмовляла І. Куриленко

Бурсацький узвіз. — 2016. — Березень. — С. 3.

А. Павлова

ВІД БУРСИ ДО АКАДЕМІЇ

Головний корпус **Харківської державної академії культури** — це яскрава архітектурна пам'ятка історичного центру нашого міста. А чи замислювалися ми, крокуючи щодня загадковими коридорами Альма матер, скільки історії вона увібрала в себе? Скільки незвичайних спогадів, бурхливих емоцій, сильних почуттів зберігають ці старовинні стіни?

Як відомо, раніше в цій будівлі була Бурса (духовне училище), створена при Харківському колегіумі (1727 р.) — найавторитетнішому навчальному закладі та освітньому центрі тогочасної України. Тут навчалися юнаки всіх соціальних станів — козацтва, духовенства, городян. Зміст навчальних планів був близьким до програм Києво-Могилянської академії та Московського університету. З 1740 року на деякий час за закладом закріпилася назва «академія». У колегіумі вивчали церковно-слов'янську, латинську, грецьку мови, історію, географію, основи математики, поезику, риторику, філософію та богослов'я. Прикметно, що з 1759 по 1769 роки в Харківському колегіумі працював з перервами Г. Сковорода, який викладав синтаксис, грецьку мову, поезику і християнське «добронравіє». Харківський колегіум мав велику бібліотеку, яку започаткував єпископ Є. Тихорський пожертвою багатьох своїх книг латинською і грецькою мовами. До того ж ще в 1727 році тут був створений перший у Харкові церковний хор із студентів колегіуму.

Згодом у цих стінах розташовувалося чимало інших навчальних закладів — Харківський інститут народної освіти, Харківський інститут політичної освіти, Харківський бібліотечний інститут, а сьогодні тут — Харківська державна академія культури. Усі ці заклади мають спільну мету — просвітництво, донесення культурних надбань до сердець та душ простого народу.

Безумовно, зміна назви не впливала на творчу енергетику та духовну атмосферу, що завжди панували в цих стінах і що є серцем й душею цієї старовинної будівлі на Бурсацькому. Академія завжди була берегиною різноманітних наук, осередком знань, путівником у мінливому та загадковому світі мистецтва й культури. І сьогодні її білострункі колони урочисто вітають усіх охочих долучитися до знань. Це місце гіпнотизує, переносить в інший час та викликає бажання повернутися сюди знову і знову...

Бурсацький узвіз. — 2016. — Березень. — С. 5.

С. Гордєєв

В ПАМ'ЯТЬ О РЕЖИССЕРЕ АНАТОЛИИ ЭФРОСЕ

В Харькове по решению городских властей установили мемориальную доску выдающемуся режиссеру театра и кино Анатолию Эфросу на доме по улице Потемки, 12/14, в котором он родился и жил с 1925 по 1941 год. Идея отметить таким образом знаменательную дату — 90-летие со дня рождения известного режиссера принадлежит харьковчанам Анатолию и Валентине Андреевым. Автор работы — скульптор Михаил Ятченко. Среди присутствующих на торжественной церемонии открытия памятной доски были заместитель Харьковского городского головы Светлана Горбунова-Рубан, актеры и режиссеры харьковских театров, театроведы, преподаватели и студенты **Харьковской государственной академии культуры** и Национального университета искусств им. И. Котляревского. В открытии мемориальной доски принял участие сын легендарного деятеля российского театра — режиссер и художник Дмитрий Крымов, а также журналист, театровед, выпускница МГУ факультета высшей школы телевидения и студентка ГИТИСа Елизавета Кешишева, которая сняла фильм об Анатолии Эфросе.

Церемонию открыл председатель правления Харьковского межрегионального отделения Национального союза театральных деятелей Украины Сергей Бычко, который в своем выступлении подчеркнул, что имя Анатолия Эфроса в театральном мире настолько значительно, настолько много весит, что переоценить это невозможно.

В свою очередь, Светлана Горбунова-Рубан сообщила, что решение открыть мемориальную доску Анатолию Эфросу было принято городским главой Геннадием Кернесом. К нему с таким предложением обратились харьковские театральные деятели, представители общественности. В итоге дом, где жил известный режиссер, отреставрировали и мемориальную доску на здании укрепили. <...>

На церемонии открытия Дмитрий Крымов в своем обращении к харьковчанам отметил, что увидел дом детства отца впервые, до этого он в Харькове никогда не был. Режиссер обратился ко всем инициаторам создания памятной доски со словами: «В это совершенно безумное время меня охватывает просто стыд за то, что происходит между нашими странами. Вы установили памятную доску человеку, который родился здесь, в Украине, но долгое время жил в России — это гениальный жест, дающий надежду на будущее...» <...>

<...>

На следующий день состоялась памятная встреча Дмитрия Крымова с педагогами и студентами творческих вузов, которая проходила на базе театрального отделения Университета искусств имени И. Котляревского. Во время дискуссии о путях развития современного театра студенты, в частности воспитанники **Харьковской государственной академии культуры**, задавали вопросы Дмитрию Крымову о современной режиссуре, о его методе работы с актерами, о его понимании, что такое художественный образ спектакля...<...>

<...>

В заключение творческой встречи был показан документальный фильм об Анатолии Эфросе, сделанный специально к его юбилею студенткой театроведческого факультета ГИТИСа, выпускницей высшей школы телевидения при МГУ Елизаветой Кишишевой.

Бурсацький узвіз. — 2016. — Березень. — С. 8–9.

С. Євсєєнко

В ГОСТЯХ У БІБЛІОТЕКИ ХДАК

У червні 2015 р. **Харківська державна академія культури** отримала ліцензію на надання освітніх послуг із підвищення кваліфікації за спеціальністю «Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія». Курси з підвищення кваліфікації організовано на базі Центру безперервної освіти

ХДАК. Їх навчальний план передбачає ознайомлення працівників бібліотек із інноваціями в теорії, організації, методиці та технологіях бібліотечно-інформаційної діяльності.

У грудні минулого року перша група бібліотекарів наукових бібліотек вищих навчальних закладів м. Харкова — Національного аграрного університету ім. В. В. Докучаєва, Державного університету харчування і торгівлі, Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського, Національного університету цивільного захисту України, Національного технічного університету сільського господарства ім. П. Василенка — два тижні проходила стажування в стінах вишу, який є фундатором вищої бібліотечної освіти в Україні. Для слухачів курсів це було особливо цікаво й корисно, адже вони багато років пропрацювали в бібліотеках вищих навчальних закладів Харкова, але вищої бібліотечної освіти не мають. Це було знайомство з вишем, знайомство з висококваліфікованими викладачами — представниками Харківської бібліотечної школи, здобутки якої відомі далеко за межами України.

Перед складанням комплексного іспиту бібліотекарі завітали до своїх колег у бібліотеку ХДАК, яка має давню історію, свої традиції, але намагається у своїй діяльності йти в ногу з часом. Тут відбувся круглий стіл на тему «Трансформація функцій бібліотек в умовах інформатизації суспільства». Гостей привітала директор бібліотеки **Тетяна Олександрівна Шикаленко**, яка наголосила на важливості теми заходу та закликала обмінятися досвідом роботи.

<...>

Бурсацький узвіз. — 2016. — Березень. — С. 10.

В. Скрипник

ВИРТУАЛЬНЫЕ ВЫСТАВКИ КАК ИННОВАЦИЯ БИБЛИОТЕКИ АКАДЕМИИ КУЛЬТУРЫ

Объектами инноваций в библиотеке являются как технологические процессы, так и продукты, и услуги. Использование мультимедийных технологий позволяет внедрить новшество в традиционную деятельность библиотеки — выставочную. Яркий пример этому — виртуальные выставки, появившиеся около 10 лет назад и получившие широкое распространение в работе научных и вузовских библиотек.

<...>

Концепция виртуальных выставок в библиотеке **Харьковской государственной академии культуры** находится в процессе становления. Вдохновившись опытом библиотеки ХНУРЭ, мы научились создавать виртуальные выставки в таких программах как: CALAMEO, Adobe InDesign, Microsoft PowerPoint и Windows Movie Maker. На сайте библиотеки виртуальные выставки размещаются с 2014 г. Сначала они представляли собой изображения книжных обложек и аннотации к изданиям. В настоящее время с их помощью мы информируем пользователей о значительных событиях, происходящих в академии, о юбилеях как преподавательского состава, так и известных творческих людей: «Виставка, присвячена 25-річчю перебування на посаді ректора **Василя Миколайовича Шейка**», «Авторитетна постать вітчизняної науки: до дня народження **Наталі Миколаївни Кушнарєнко**», «Багатогранна творчість генія У. Шекспіра», «Декоративно-прикладне мистецтво співробітників ХДАК», «Людмила Марковна Гурченко — королева карнавальної ночі!».

<...>

Бурсацький узвіз. — 2016. — Березень. — С. 11.

М. Мастер

В МИЛОМ ГОРОДЕ МОЕМ...

...под таким лозунгом миновала вся прошедшая неделя в плане культурной жизни первой столицы: праздновали 110-летний юбилей прославленной харьковчанки, народной артистки СССР Клавдии Шульженко. <...>

— Харьков отпраздновал 110-летие со дня рождения Клавдии Ивановны Шульженко, — рассказывает директор Музея знаменитых харьковчан им. К. И. Шульженко Елена Гроссу. — Праздничные мероприятия проходили на разных площадках. Основной, конечно, был Музей им. К. И. Шульженко — кстати, единственный во всем мире музей певицы.

— Елена Анатольевна, с этого момента, пожалуйста, поподробнее — не каждый день в городе такие события случаются, тем более, кажется, у музея это дебют в части проведения праздника подобного масштаба.

— Действительно. Так что расскажу о каждом праздничном дне, — есть что. Итак, 24 и 25 марта, именно в день рождения Клавдии Ивановны, в музее проходила конференция под названием «В милом городе моем», как поется в одной из песен Клавдии Ивановны. В конференции принимали участие харьковские краеведы, ученые, работники библиотек. Темы докладов были разные, но объединяла их одна тема — «Харьков и харьковчане». <...>

24 марта же состоялся и концерт во Дворце культуры Червонозаводского района. Организаторами были Департамент культуры Харьковского городского совета, Дворец студентов Харьковской национальной юридической академии им. Ярослава Мудрого, конечно, ДК Червонозаводского района и Музей им. К. И. Шульженко. <...>

26 марта в музее состоялась литературно-музыкальная встреча, на которую мы пригласили творческую интеллигенцию Харькова: поэтов, артистов, преподавателей и студентов консерватории, учащихся Детской музыкальной школы № 12, которая носит имя прославленной харьковчанки. Конечно, состоялся и концерт. <...>

Еще 26 марта состоялся музыкальный праздник в Харьковской филармонии, концерт известных харьковских артистов — А. Житенева исполняла песни из репертуара Шульженко, аккомпанировал ей **А. Скляр**.

<...>

Харьковские известия. — 2016. — 5 апреля. — С. 5.

А. Анничев

РОМАН ЧЕРКАШИН: «АЙСБЕРГ» БОЛЬШОЙ И СЛОЖНОЙ ЭПОХИ

12 апреля завершил свою работу VII Всеукраинский конкурс профессионального чтеца имени Романа Черкашина (1906–1993), посвященный 110-летию сподвижника Леся Курбаса, мастера художественного слова, актера-березилевца, режиссера, педагога, театрального деятеля.

ПАМЯТИ МАСТЕРА ПОСВЯЩАЕТСЯ

В конкурсной программе принимали участие артисты киевского театра «Золотые ворота», Харьковского театра для детей и юношества, а также студенты выпускных курсов Днепропетровского театрально-художественного колледжа, Киевского национального университета театра, кино и телевидения им. И. Карпенко-Карого, Львовского национального университета им. И. Франко, Харьковского национального университета искусств им. И. Котляревского, **Харьковской государственной академии культуры**. На сцене Дома актера выступили 23 представителя нескольких театральных школ Украины.

Жюри конкурса возглавила ведущий мастер сцены Харьковского академического украинского театра, заслуженная артистка Украины Анна Плохотнюк, а в его состав вошли: заслуженный артист Украины Игорь Арнаутов — директор харьковского Дома актера им. А. И. Сердюка; заслуженная артистка Украины Людмила Важнева — заведующая кафедрой сценической речи, профессор Харьковского университета искусств; Татьяна Мараховская — заместитель директора департамента культуры Харьковского горсовета; заслуженная артистка Украины **Майя Струнникова** — артистка Харьковского академического украинского драматического театра, преподаватель мастерства актера Харьковской государственной академии культуры.

<...>

Завершалась конкурсная программа на малой сцене «Березиль» Харьковского академического украинского драматического театра им. Т. Шевченко литературно-драматическим действием...

<...> Стихи и выдержки из биографии Романа Алексеевича звучали в исполнении заслуженной артистки Украины Майи Струнниковой, актеров Дмитрия Петрова, Михаила Терещенко, Ирины Кобзарь, Максима Стерлинка, Екатерины Матвиенко, студентов актерского отделения ХНУИ.

<...>

<...>

Время. — 2016. — 14 апреля. — С. 8.

А. Анничев

«ОТ КЛАССИКИ ДО МОДЕРНА» ЗА ДВА ЧАСА

Ярким событием в жизни «первой столицы» стал концерт учащихся отделения классической хореографии Харьковского училища культуры, состоявшийся на сцене Национального театра оперы и балета им. Н. В. Лысенко.

ЛЕГЕНДАРНАЯ «КОППЕЛИЯ»

В первом отделении танцевальной программы на суд профессионалов, ценителей и почитателей хореографического искусства был представлен третий акт из балета «Коппелия» Лео Делиба в хореографической версии Артура Сен-Леона. <...>

<...>

«МАРКИТАНТКА» И МАЛЕНЬКИЕ ФЕИ

Второе отделение открывалось танцем из балета «Маркидантка» Цезаря Пуни. <...>

<...>

ТВОРЧЕСКИЙ ДИАЛОГ

После «Оживленной картины» Ханса Циммера, поставленной студенткой Киевского национального университета театра, кино и телевидения Ангелиной Босенко и одухотворенной в танце солисткой театра оперы и балета Еленой Шевченко, нахлынула волна экспрессивного авангарда, и мы попали в совершенно иную танцевальную стихию «Шага к жизни» в аскетичном исполнении Яны Бердуды и артиста Теодора Цакова (Болгария).

В заключение убедительно прозвучала хореографическая сюита «Карнавал животных» Камила Сен-Санса в хореографической версии Алены Павленко и **Натальи Чиликиной**. В этом масштабном танцевальном кружении, изобретательно поставленном Натальей Замесовой, были заняты все, кто принимал участие в эффектном хореографическом шоу «От классики до модерна».

<...>

Время. — 2016. — 19 апреля. — С. 8.

Н. Семененко

СЕРГІЙ РАХМАНІНОВ — FOREVER!

<...>

<...> Сергій Рахманінов належить до тих геніїв, чия притягальна сила не розчиняється з плином часу в історичному просторі, а лише набуває масштабності, еволюціонуючи у свідомості нових поколінь.

<...>

<...> В широкій географії світового визнання видатного композитора саме Харкову вдалося здобути славу «рахманіновської столиці». Тут завершився вже XVIII Міжнародний фестиваль «С. Рахманінов та українська культура», присвячений 25-річчю Незалежності України.

Музичний форум відкрився на високій ноті концертом із промовистою назвою «Хоровий Олімп». Прекрасному хоровому колективу **Харківської державної академії культури**, переможцю багатьох міжнародних конкурсів під орудою диригента **В. Бойка** вдалося майстерно відтворити неповторний сакральний-просвітлений концерт Рахманінова «В молитвах неусыпающую Богородицу», а також духовних творів О. Гречанінова та П. Чеснокова. Окрасою вечора стало прем'єрне у Харкові виконання єдиної рахманіновської обробки української народної пісні «Чоботи», що за життя автора так і не знайшла свого видавця.

<...>

Фестиваль відбувся за підтримки Міністерства культури України, Харківської облдержадміністрації, Харківської міської ради, Національного юридичного університету ім. Ярослава Мудрого, Благодійного фонду на честь сім'ї Алчевських, Національної спілки композиторів України та Всеукраїнської музичної спілки.

<...>

Олена Рощенко-Авер'янова

проректор Харківської державної академії культури:

— У непросту нинішню годину ми всі, а особливо молодь, потребуємо своєрідного «щеплення» мужності й водночас ніжності. Саме ці якості присутні в безсмертній музиці Сергія Рахманінова. Завдяки Фонду сім'ї Алчевських і насамперед його голові — Ларисі Трубніковій Харків став основним у Європі осередком зі збереження в історії та сучасності спадщини музичного генія. Концертні програми рахманіновського фесту впродовж 18 років — це виховання цілого покоління молоді з розумінням та любов'ю до класичного мистецтва, це і «контрапункт» епох, і прагнення до діалогу національного музичного мистецтва із зарубіжним, сучасного з минулим.

День. — 2016. — 28 квітня. — С. 23.

ПРАЗДНИК ПОКЛОННИКОВ МЕЛЬПОМЕНЫ

С 22 по 24 апреля в ДК «Металлист» прошел театральный шоу-фестиваль «Платформа 77» при поддержке Департамента по делам семьи, молодежи и спорта Харьковского городского совета.

В Харькове подобное мероприятие было организовано впервые. Шоу-фестиваль позволил каждому желающему окунуться в мир театра и отвлечься от обыденных дел. «Платформа 77» длилась три дня, программа мероприятия была очень насыщенной и включала в себя спектакли, театральные перформансы, квесты, музыкальные выступления, пикник на природе, показ мод экоодежды и даже веселую уборку.

<...>

В рамках фестиваля проводился конкурс среди аматорских и студенческих театров. Судьями выступили: Людмила Зайцева (свободный режиссер), Армен Калоян (режиссер ХНАТОБа), **Владимир Гориславец** (театр «Котелок»), Екатерина Федоренко (театр FORTE) и Роза Саркисян (режиссер Театра DeFacto).

<...>

Харьковские известия. — 2016. — 30 апреля. — С. 5.

Е. Ковальская

ЧТО ИЩУТ ПРИЗРАКИ В СТАРИННЫХ ЗАМКАХ

Как в Украине возникли неприступные крепости, какие страсти кипели в старинных замках и какие кровавые тайны и ужасные легенды скрываются за мрачными стенами?

В мир величественных замков и древних легенд можно окунуться в Харьковском областном организационно-методическом центре культуры и искусства, где открылся образовательно-выставочный проект «Удивительная Украина: истории и легенды замков и крепостей».

СУЛТАН НЕ СТАЛ СОПЕРНИЧАТЬ С ЖЕНЩИНОЙ

Проект «Удивительная Украина: истории и легенды замков и крепостей» разработали специалисты кафедры музееведения и памятниковедения **Харьковской государственной академии культуры**.

— Когда-то на территории Украины насчитывалось около 3 тысяч оборонительных сооружений, до наших времен сохранилось меньше 200, — рассказывает автор проекта, заведующая кафедрой музееведения и памятниковедения ХГАК, кандидат исторических наук **Елена Жукова**. — В выставочном зале ХОЦКИ можно ознакомиться с 80 замками и крепостями, сохранившимися в Украине. — Замки начали появляться в Украине в XIV веке, каждый — это уникальный объект, в котором создавалась история, плелись интриги, зарождались истории любви и происходили драматические события.

К сожалению, на территории Харьковской области, как и во всей Левобережной Украине, ни старинных замков, ни крепостей нет. В период, когда их строили, в нашем регионе люди еще не жили. Зато очень богата древними сооружениями и колоритными историями Правобережная Украина.

<...>

Вечерний Харьков. — 2016. — 7 мая. — С. 20.

ДАВАЙТЕ ПОЗДРАВИМ

<...>

9 мая — день рождения ректора **Харьковской государственной академии культуры Василия Николаевича Шейко**.

<...>

Харьковские известия. — 2016. — 7 мая. — С. 2.

А. Анничев

«МАДРИГАЛ» НА ДВА ГОЛОСА

40-ЛЕТНИЙ ТВОРЧЕСКИЙ ПУТЬ НЕСТАРЕЮЩЕГО МОЛОДЕЖНОГО ТЕАТРА

В 1976 году в Доме пионеров Московского района Харькова начался творческий путь театра «Мадригал». За четыре десятилетия, не поменяв своего названия, он превратился из самодеятельной литературно-драматической студии в популярный молодежный театр.

Известность театр на улице Халтурина, 42 получил быстро благодаря сразу нескольким спектаклям, поставленным молодым выпускником режиссерского отделения **Харьковского института культуры Владимиром Какуриным**.

<...>

Ваш корреспондент встретился с Владимиром Какуриным, а затем продолжил разговор с нынешним художественным руководителем «Мадригала», заслуженным деятелем искусств Украины **Алексеем Настаченко**.

ОСНОВАТЕЛЬ

— Владимир Игоревич, почему театр получил имя «Мадригал»?

— В музыке существует такой вид вокальной поэмы с очень разными значениями. Хотелось создать универсальный театр, способный осуществлять драматические спектакли и модные в то время зонг-оперы.

Представляете, как трудно было создать театр с нуля?! Ходил по школам, рассказывал, что будем ставить рок-оперы. Заинтересовавшиеся мальчишки и девчонки становились моими первыми артистами, но попытки воплотить на сцене с неопытными исполнителями то, что задумал, ни к чему не привели. Со временем пришлось отказаться от этого сложного направления.

— Когда пришел первый успех?

— Театр состоялся, когда все работавшие кружки по интересам переехали в другое помещение, а в доме на Халтурина остался только «Мадригал». Интерес зрителей привлек спектакль «Девочка выздоровела» по рассказу Аркадия Арканова. То была попытка сделать спектакль без событийного ряда, просто на конкретном действии, создающем напряженную атмосферу. Мы искали свой почерк в процессе общетеатрального творческого эксперимента, который витал тогда над профессиональными сценами хороших театров. Конечно же, основное внимание было сосредоточено на поиске серьезной драматургии — познавательной для нас и интересной для наших потенциальных зрителей.

— Через пять лет афиша «Мадригала» составляла конкуренцию многим харьковским театрам. «Мадригал» развивался и обретал новое поколение зрителей. Так почему вы приняли решение «убить» свое детище?

— В 1985-м на нашей афише было 13 названий спектаклей, которые при полных аншлагах артисты играли по 23 вечера ежемесячно. Особым успехом пользовались «Две стрелы» А. Володина, «А все-таки она вертится» Г. Хмелика, «Отпуск по ранению» В. Кондратьева, «Ночь после выпуска» В. Тендрякова. В том же году я выпускал свой первый творческий курс в институте культуры, на который возлагал перспективные планы, но... у нас отобрали здание. Попытки восстановить справедливость ни к чему не привели...<...>

ПРОДОЛЖАТЕЛЬ

Новый этап жизни театра начался в том же 1985-м. Именно в этом году ведущий актер «Мадригала» Алексей Настаченко оканчивал режиссерский факультет Харьковского института культуры. Решив продолжить дело, начатое его творческим наставником Владимиром Какуриным, он обратился к оказавшимся без сцены мадригаловцам с предложением принять участие в работе над своим дипломным спектаклем. Получив согласие, Алексей Настаченко начинает аналитическое исследование социальной драмы «Вагончик» Нины Павловой. Спектакль был востребован и имел скандальный успех, поскольку в «Вагончике» режиссером был дешифрован закодированный драматургом спектр психологических проблем, касающихся семьи, школы, взаимоотношений между подростками. <...>

— Алексей Алексеевич, репетиции «Вагончика» проходили в аудиториях института культуры, а где вы играли спектакль?

— «Вагончик» получился созвучным времени или, как теперь принято говорить, был актуален. Поэтому на наши предложения показа спектакля с удовольствием откликнулись все клубы Харькова. После дебюта «Вагончика» на сцене Дома культуры завода «ФЭД» дирекция этого известного предприятия предложила нам творческое сотрудничество. С 1986 года мы уже три десятилетия показываем спектакли на этой сцене. Вот так заводской Дом культуры стал для «Мадригала» родным домом.

— Как театр наполнялся новыми идеями и исполнителями?

— То был очень сложный период, когда надо было начинать все с «белого листа». Необходимо было пройти через комплекс студийной работы, затем некоторое время пребывать в статусе народного драматического коллектива и только через полтора десятилетия выйти на уровень самокупаемого театра. В 1999 году «Мадригал» достиг долгожданной цели и стал самостоятельным юридическим лицом как профессиональный коммерческий театр.

Ныне мы существуем пока еще не в статусе муниципального, но уже по законам профессионального молодежного театра. На протяжении многих лет при «Мадригале» работает творческая лаборатория, в которой повышают свою квалификацию выпускники актерских и режиссерских факультетов Харьковской академии культуры. Особо заинтересованные студенты становятся ассистентами режиссера и принимают участие в репертуарных спектаклях. Таким образом на базе нашего театра осуществляется возможность прохождения сценической практики, создания дипломных спектаклей студентами выпускных курсов.

— Руководит творческой мастерской старший преподаватель кафедры режиссуры ХГАК, заслуженный деятель искусств Украины Алексей Настаченко?

— Да, я её создатель и пока единственный руководитель. Такая мастерская необходима для воспитания специалистов, постановщиков различных профилей по таким направлениям, как режиссер драматического театра, режиссер массовых зрелищ, постановщик мюзиклов и шоу-программ. <...>

<...>

— Помимо художественного руководства «Мадригалом», педагогической деятельности в академии культуры и театральной школе, вы еще являетесь главным режиссёром городских мероприятий. Создаете и воплощаете в массовом действе «Открытие Слобожанской ярмарки», «Открытие главной ёлки Харькова», проводите «Новогодние ночи на городской площади», открываете малые олимпийские игры «Дети Харьковщины». Уже много лет без вашего участия не обходится ни один выпускной бал на площади Свободы — и это далеко не полный перечень результатов вашей бурной деятельности. А когда собираетесь жить, Алексей Алексеевич?

— Жизнь — есть не что иное, как обретение смысла жизни. Мне кажется, я его, этот смысл, обрел. Главное — любить дело, которому посвятил свою жизнь.

<...>

Время. — 2016. — 12 мая. — С. 7.

ТЕАТР БУДУЩЕГО

С 15 по 22 мая на базе **Харьковской государственной академии культуры** состоится II фестиваль театрального искусства «Театр «Будущего».

Цель фестиваля — показ лучших театральных спектаклей высших учебных заведений, театральных колледжей, училищ культуры и искусства, театральных лицеев и экспериментальных студий. Параллельно, в рамках II фестиваля театрального искусства «Театр «Будущего», будет проведен конкурс чтецов «Белые ландыши», в котором тоже будут принимать участие ученики и студенты разных возрастных категорий, чтобы выявить талантливую молодежь Харькова. 20 мая в 15.30, по адресу Конторская, 1, в аудитории № 10 состоится дискуссионный диалог круглого стола преподавателей и студентов — «Традиции и новаторство в современном театре и кино».

Открытие фестиваля «Театр «Будущего» состоится в большом зале академии культуры 15 мая, в 15.00, по адресу: Бурсацкий спуск, 4. Официальное закрытие и вручение дипломов и грамот состоится 22 мая в 15.00 по этому же адресу.

Приглашаем всех желающих на просмотр программы II фестиваля театрального искусства «Театр «Будущего».

Харьковские известия. — 2016. — 14 мая. — С. 5.

«КРОКОВЕЄ КОЛО»

У Центральному парку культури і відпочинку імені М. Горького пройшов гала-концерт XV Відкритого фестивалю традиційної народної культури для дітей та молоді «Кроковеє коло», серед яких — 21 гурт та 34 солісти — дослідники української культури, майстри традиційних ремесел і декоративно-ужиткового мистецтва, виконавці народної музики, учні шкіл естетичного виховання та студенти вищої школи.

На сцені були відтворені весняні, троїцький, купальський обряди, різдвяний вертеп та щедрування з «козою».

Найкращі фольклорно-етнографічні дійства продемонстрував народний колектив із Нової Водолаги «Вербиченька». Особливо цікавим було їхнє відтворення актуальної на сьогодні теми провідів до війська (фольклористична програма «А я свого миленького в похід виряджала»). Одразу всі групи гурту (молодша, старша та студентська) вибороли перемогу у різних номінаціях фестивалю.

Перемогу у гуртовому співі здобули зразковий фольклористично-етнографічний колектив «Мережка» (гімназія № 6, Харків), фольклорний гурт «Веселка» (Дитяча школа мистецтв, Харків), вокально-хореографічний ансамбль «Візерунок» (Чугуївський районний будинок культури), дует у складі Ольги Никитюк та Лайлі Сулхдост (Харківський палац дитячої та юнацької творчості), фольклорний ансамбль «Джерельце» (Шарівський СБК Богодухівського району), фольклорний гурт «Щебетушки» та дует із цього ж гурту у складі Марії Лупан та Дарини Кулімякіної (Харківський обласний палац дитячої та юнацької творчості), фольклористичний гурт «Фарби» та фольклористичний гурт «Лада» (**Харківська державна академія культури**).

Переможцями серед солістів стали Віра Христина з Нової Водолаги, Анастасія Синепол із села Шарівка Богодухівського району, харків'яни Денис Воропаєв, Марія Лупан, Ольга Никитюк, Дарина Кулімякіна, Катерина Сафонова, Дарина Грінчук, Ірина Львова, Катерина Жук, Вікторія Клименко, Олена Мисевич, Олена Биканова та Вікторія Пудченко.

Культура і життя. — 2016. — 20 травня. — С. 45.

В. Субота

«ТЕАТРАЛЬНЕ ВІКНО У ЄВРОПУ»

«Театр на Жуках» (назва походить від найменування житлового масиву імені М. Жуковського у Харкові) — один із 19 недержавних театрів міста.

Заснований майже десять років тому сімейною парою Ольгою і Дмитром Терновими. Песимісти не вірили в успіх їхнього проекту, оскільки трупа орендувала зал в одному з коледжів на околиці Харкова. Ставили одне-єдине питання: «Хто з глядачів поїде туди?» Тим більше, що зала лише на сорок місць.

Та перший спектакль Григорія Горіна «Забути Герострата» пройшов з аншлагом. Ольга Тернова здійснює режисерську політику, орієнтуючись на класичну та сучасну драматургію, як правило, з непрофесійними акторами або студентами театральних навчальних закладів. Таким чином прагне самостійно виховувати акторів у стилі театру. Дмитро Терновий — журналіст за фахом, продюсер та драматург. Лідери трупи займаються улюбленою справою свого життя і залучили до театру 30 однодумців, котрі тут проводять увесь вільний час. Для них сцена стала не місцем заробляння грошей, а місцем, де реалізується їх особистий творчий потенціал.

Як відомо, віддані справі завше досягають успіху. Перше визнання прийшло на фестивалі «Живи» у Сімферополі, де «Театр на Жуках» показав спектакль, створений за участю волонтерів з Японії, Німеччини, Польщі, Швеції, України.

Потім була участь у фестивалі «Театральна весна», у театральному таборі у замку Хартенберг (Чехія), гастролі у Польщі. Сьогодні в репертуарі театру більше десяти спектаклів.

Кілька років тому театр започаткував власний проект «Театральне вікно у Європу», за яким до України передбачений приїзд європейських театральних діячів для передавання досвіду.

— У нас небагато хто обізнаний із європейським театром. Вони і ми — це два окремих світи. Отож нам хочеться запрошувати у країну тих, хто може показати щось нове. Не таке, як у нас. І не тому, що вони кращі, а тому, що просто інші, — каже Дмитро Терновий.

У рамках цієї ініціативи студенти театального відділення Харківського національного університету мистецтв імені І. Котляревського, Національного університету кіно, театру і телебачення ім. І. Карпенка-Карого, **Харківської державної академії культури** вже співпрацювали із польським режисером з театру «Брама» Даніелем Яцевичем. За всіма канонами європейського театру спільно була поставлена п'єса «Людина як поле бою».

— Це не класична постановка у повному розумінні цього слова, — розповів режисер. — У ній немає визначених мізансцен. Ми пропонуємо глядачам долучитися до розмови і самим розставити акценти. Це, найвірогідніше, імпровізація. Для європейських країн це звична ситуація. Адже там прихильні до «німецького брехтівського театру», котрий прагне, щоб глядач розмірковував над тим, що він бачить, і постійно це аналізував.

Зовсім інший театр продемонстрували актори Марк Жакє і Жиль Совестр із Регіонального центру драматичного мистецтва міста Клермон-Ферран (Франція) студентам театральних відділень шести мистецьких навчальних закладів Києва, Харкова і Миколаєва. Вони провели майстер-класи з мистецтва комедії дель арте (це комедія масок — вид народного театру). Найбільш відомими персонажами комедії масок є Панталоне, Арлекін, Коломбіна та Бригелла. Негативні персонажі виступають у масках, а позитивні — без них.

А недавно в рамках згаданого проекту Україну відвідав британський режисер Томі Лексен, котрий представляв лондонський BeFrank Theatre...

Безумовно, студентам цікаві такі тренінги, оскільки з першоджерел дізнаються про сучасний європейський театр. Проект «Театральне вікно у Європу» створює для цього всі умови.

Трупа «Театру на Жуках» намагається слідувати сучасній драматургії і театральним процесам. І треба віддати належне, що у репертуарі — не тільки твори відомих авторів. Дмитро Терновий пише п'єси, які користуються популярністю у глядачів. Його «Деталізація» перемогла в австрійському конкурсі «Говорити про кордони: життя в добу змін», організованого режисером Крістіаном Папке та Австрійським федеральним міністерством з європейських та міжнародних справ.

«Театр на Жуках» не обмежується власним творчим процесом. Він уболіває за всю театральну спільноту і сучасний український театр.

— Свого часу в Україні народилася ідея проводити так звані шоукейси, на яких європейським критикам і менеджерам показуються кращі здобутки наших театрів. У грудні минулого року був проведений останній, але потрапити на нього, на жаль, було неможливо. Отож ми ініціювали звернення до Європейської театральної конвенції як організатора цього заходу, у якому прохаємо надалі проводити спершу відбіркові конкурси серед театральних колективів країни для подальшої участі у цьому шоукейсі. Це дасть змогу європейському глядачеві побачити кращі українські вистави, а не ті, які хтось для цього обере. Сьогодні цей документ підписали вже 25 театрів, — розповідає Дмитро Терновий.

Нині «Театр на Жуках» на гастролях: виступає у Парижі, де бере участь в акціях «Українського сезону у Парижі», Нюрнберзі, Мюнхені та Кракові, показує спектаклі «Ромео і Джульєта» за однойменною п'єсою Вільяма Шекспіра та спектакль-медитацію «Ex Nihil», проводить майстер-класи.

Культура і життя. — 2016. — 20 травня. — С. 45.

Е. Ковальская

ХУДОЖНИКИ НЕ РАССТАЮТСЯ ЧЕТВЕРТЬ ВЕКА

В центре современного искусства «ЕрмиловЦентр» открылась выставка «Цивилизация любви» творческого объединения «Буриме».

— Создатели проекта «Цивилизация любви» — творческий союз, которому в этом году исполнилось 25 лет, — рассказывает директор центра современного искусства «ЕрмиловЦентр» Наталия Иванова. — Костяк этого объединения составляют четверо художников: **Валентин Грицаненко**, Олег Лазаренко, Александр Лысенко и Александр Шеховцов. Проект «Цивилизация любви» стал финальным аккордом празднования 25-летия «Буриме».

Дело в том, рассказывает Наталия Иванова, что в преддверии проекта каждый из четырех художников отдельно в течение двух недель представлял свое творчество в галерее имени Генрика Семирадского. В галерее прошли персональные выставки мастеров, и даже так совпало, что в день открытия проекта в «ЕрмиловЦентре» завершилась демонстрация экспозиции Валентина Грицаненко в галерее Семирадского.

Арт-менеджер творческого объединения «Буриме», директор украино-норвежского центра культуры и сотрудничества имени Фригтофа Нансена Владимир Гальперин считает каждого из входящих в группу мастеров личностью.

— Уникальность объединения в том, что абсолютно разные по стилю и манере написания художники вместе создают общие грандиозные полотна. Результатом их работы становится цельный художественный мир, созданный творчеством отдельных мастеров, — хвалит коллег Владимир Гальперин.

— Четверть века назад создание объединения было достаточно смелым шагом для художников, работающих в разных жанрах, направлениях и техниках, любящих разную живопись. Тем не менее они объединились, чтобы создавать совместные работы, наполненные общим содержанием и смыслом, — говорит Наталия Иванова. — Их совместные работы достаточно философские, в них есть параллели с великими художниками, аналитика арт-процесса. Несмотря на зрелый возраст каждого художника, они остаются романтиками: по их работам видно, что они верят — красота спасет мир. На открытие выставки собралось очень много зрителей: немало поклонников есть и у каждого из художников в отдельности, и у творческого объединения в целом.

Экспозиция представляет собой по сути историю союза художников. На верхнем ярусе размещается проект «Цивилизация любви» четырех маэстро объединения, на нижнем — произведения других авторов «Буриме», которые на протяжении 25 лет периодически работали в составе творческого объединения.

<...>

Вечерний Харьков. — 2016. — 21 мая. — С. 21.

ДИАЛОГ КУЛЬТУР СПАСЕТ МИР

20 мая в Харькове состоялся I Фестиваль талантов студентов КНР в Украине «Диалог культур». Мероприятие прошло по инициативе посольства Китайской Народной Республики в Украине и при поддержке **Харьковской государственной академии культуры**, которая и принимала гостей.

Как сообщила проректор по творческой работе **Елена Рощенко**, на адрес академии пришло письмо из посольства Китая за подписью первого секретаря посольства Ван Цзиньго, в котором и было предложение организовать на базе академии культуры для их студентов, которые учатся в различных вузах Харькова, такой фестиваль.

В академии охотно откликнулись на эту просьбу. И работа закипела. Чуть больше месяца длилась подготовка к мероприятию. Кстати, идея, сценарий, режиссура, декорации — все это придумали сами студенты, как наши, так и китайцы, под руководством Иванны Мащенко — магистра, студентки факультета театрального искусства кафедры режиссуры и студента третьего курса факультета музыкального искусства Ян То. В фестивале приняли участие, помимо студентов академии культуры, учащиеся Харьковского национального университета им. В. Н. Каразина, Харьковской государственной академии дизайна и искусств, Харьковского национального университета искусств им. И. П. Котляревского, Харьковского национального автомобильного университета и других вузов.

Почетным гостем феста стал директор института Конфуция ХНУ им. В. Н. Каразина Дин Ши Вен.

Открывая фестиваль, к собравшимся обратился ректор академии культуры **Василий Шейко**: «Рад принимать в наших стенах такой замечательный фестиваль. Хотелось бы думать, что этот праздник будет иметь продолжение. А дружба становится крепче. Хочу пожелать успехов в наших обоюдных творческих планах. Чтобы они не были случайны, а имели постоянную основу. Перефразируя классика, отмечу: культура, диалог культур спасет мир!»

Это был настоящий праздник. С помощью различных творческих номеров, среди которых были и хореографические выступления, и театральные композиции, вокальные и музыкальные номера, ребята рассказали о самобытной культуре двух стран, о дружбе народов. Помимо концерта, гости могли увидеть выставку картин, на которых были изображены виды Харькова. Свои работы для этой выставки представили китайские студенты Харьковской государственной академии дизайна и искусств.

Фестиваль, как пообещали организаторы, теперь станет ежегодным и будет собирать все больше талантливой молодежи.

Также в этот день в Академии культуры состоялось еще одно не менее значимое событие — концерт камерного оркестра **Academus** под руководством **Сергея Романенко**. В программе «В. А. Моцарт. Концертная симфония». Солистами выступили **Екатерина Стронская** (скрипка) и **Анастасия Попова** (альт). Также были исполнены произведения Г. Форе, С. Рахманинова, И. Ковача, **А. Литвинова**.

В концерте также принимали участие **Сергей Рочев**, **Илья Бакшеев** — флейты; **Николай Плахута**, **Виталий Котий** — валторны; **Нина Пересада** — фортепиано.

Харьковские известия. — 2016. — 24 мая. — С. 7.

ИСКУССТВО В НОЧИ

ТРАДИЦИОННАЯ КУЛЬТУРНАЯ АКЦИЯ «НОЧЬ МУЗЕЕВ» ПРОШЛА 21 МАЯ В ХАРЬКОВЕ

В этом году в мероприятии приняли участие 23 учреждения культуры, которые подготовили разнообразную и насыщенную программу, охватывающую различные виды искусства.

Так, в Центре современного искусства «ЕрмиловЦентр» был представлен выставочный проект «Цивилизация любви» творческого объединения «Буриме». Также зрители смогли увидеть проект «Перекаטיפоле и ...», который подготовили студенты **Харьковской государственной академии культуры**. Как рассказала руководитель проекта **Алена Шабалина**, это танцевальная философская история, базирующаяся на импровизации. <...>

<...>

Харьковские известия. — 2016. — 24 мая. — С. 6.

И. Борис

«ТЕАТР УЖ ПОЛОН, ЛОЖИ БЛЕЩУТ...»

...Так было в Харькове не один год, не один век. Хочется, чтобы так было всегда — культурная столица Украины все-таки! Но для этого нужно стараться, любой педагог подтвердит. И начинать надо с себя. В общем, так и поступили ректор и педагоги **Харьковской государственной академии культуры**, устраивая новый фестиваль театрального искусства «Театр будущего». <...>

— Игорь Александрович, — обращаюсь к декану театрального факультета ХГАК, режиссеру, заслуженному деятелю искусств Украины, профессору **Игорю Борису**, — в программе фестиваля вы обнаружили такой список театральных объединений, что невольно стыдишься: в городе они не очень известны, однако на фестивале показали себя весьма достойно. Это **учебный театр ХГАК**; Театр теней Харьковского государственного училища культуры, Театр-студия Альтер Ску; самостоятельные работы по произведениям Т. Яблонской и других авторов; физический театр, импровизация, перформанс, мастер-классы; лаборатория телесных образов; экспериментальная мастерская театральных исследований; дипломные спектакли; фестиваль чтецов ХГАК «Белые ландыши»; курсовые работы — инсценировки классики; спектакли анимационного курса ХНУИ им. Котляревского; круглый стол «Научно-практический диалог, традиции и новаторство в современном театре и кино»; школа современных сценических направлений; даже само открытие фестиваля имело оригинальное авторское название «На крыльях искусства», а закрытие — «Театр мысли «Вольный полет». Маэстро, в рамках половины академического часа расскажите, пожалуйста, хоть о некоторых. <...>

— <...> Да, на базе ХГАК состоялся Второй фестиваль театрального искусства под названием «Театр будущего», в рамках которого, как и в прошлом году, был также конкурс чтецов «Белые ландыши». Но в отличие от прошлого года, в фестивале приняли участие и ученики лицеев искусств Харькова, театральных классов харьковских гимназий, ХГУК. Своим заданием мы сочли привлечение молодежи города к системе понимания главного: если я хочу стать профессиональным актером и режиссером, то должен уже в гимназии, колледже, училище, институте доказывать право на представление собственной индивидуальности. <...> Участие брали 2, 3, 4, 5 курсы. Интересными, например, стали дипломные спектакли творческой мастерской педагогов засл. арт. Украины и мастера сцены **П. Кучина** и его жены — засл. арт. Украины **В. Кучиной** по определенной форме обучения — «Майская ночь» по Гоголю и «Дядя Ваня» по Чехову на языке оригинала. Эти спектакли привлекли внимание, поскольку всем хотелось увидеть известное произведение в результате прочтения, предложенного нашим учебным процессом. Также исполнители-пятикурсники — специалисты и магистры театрального искусства — показали не безынтересную вещь: режиссеры-дипломники ХНУИ Е. Димитрова и Н. Мостепалова показали свои дипломные спектакли моей творческой мастерской по специализации «режиссер драматического театра» с актерами-исполнителями ХГАК. Такое объединение двух вузов — режиссеров драмы ХНУИ и режиссеров и актеров ХГАК дало весьма положительный результат: серьезный, психологический, неореалистический моноспектакль по Ж. Кокто «Человеческий голос», в нашей интерпретации он называется «Остановка на зеленый свет», и еще более сложный и интересный спектакль «Урок» по Э. Ионеско, представляющий собой театр-парадокс, театр абсурда, экзистенции, сюрреализма. Суть этих спектаклей в том, что в них исследуется система обучения в ХГАК, ведь студенты, которые учатся у нас на 5 курсе, имеют отдельную программу обучения. То есть 4 года они учатся в мастерской, скажем, Кучиных, потом уходят и вновь поступают, но у нас, в отличие от других вузов искусств, имеется отдельная программа, то есть для продолжения обучения студенты попадают в другую творческую мастерскую. Дает ли это результат? Конечно! Ибо мы проходим самый сложный вариант, ставя Ф. Кафку, разные произведения Б. Славомира, С. Беккета, Ж.-П. Сартра др. Это современное сюрреалистическое мышление. <...>

<...> Заметными были и показы спектаклей творческой мастерской засл. арт. Украины **М. Струнниковой**, когда-то учившейся у меня, и аспиранта ХГАК, актера Театра для детей и юношества **В. Мизяка**. Далее, предвосхищая ваш вопрос, объясняю, чем отличается наша, ХГАК творческая мастерская, от других и, собственно, почему она была создана? Мы разрешаем эксперименты, этим отличаемся от других вузов Харькова, Львова, Киева, Днепропетровска, Одессы, словом, тех, где есть базовое обучение театральной режиссуре и актерскому мастерству. Дело в том, что когда ректор, доктор исторических наук, профессор **Василий Николаевич Шейко** и педагоги нашей кафедры решили открыть профессиональное обучение актеров драматического театра и кино, а также режиссеров драматического театра в 2001 году, встал вопрос: зачем это делать? Мы понимали, что должны не просто открыть еще одно направление, а найти систему современного, синтетического, полифонического, если хотите, образования актеров. Так, на 1 курсе у нас проходят все, что и в других вузах, базу: систему Станиславского, логику, реалистический театр; со 2 курса у нас изучают другие театральные школы, что после внедряется в работу мастерских, — скажем, вахтанговский метод, брехтовский, курбасовский.

<...>

<...> 15 лет назад при поддержке нашего ректора Василия Николаевича, кстати, он же является председателем оргкомитета фестиваля, мы решили усовершенствовать учебный процесс. Потому у нас и рождаются такие необычные вещи — самостоятельные работы студентов, где они пробуют себя,

экспериментируют. Ведь нельзя же в XXI веке загонять в прокрустово ложе будущего режиссера или актера. Нет! Сегодня студенту нужны не только базовые знания, но и шанс раскрыться, иметь возможность выбора из всего существующего профессионального не только в своей стране, но и в России, Европе, Америке, других странах. Поэтому я утверждаю: невозможно выпускнику сказать: «Вот после окончания учебы вы будете экспериментировать и делать, что и как захотите, а сейчас — так, как учились 20, 30 и 40 лет назад». Нет! Жизнь не стоит на месте, и мы не можем отставать и быть музеем, и спасибо нашему ректору: он это понимает и поддерживает. В этом и состоит мое утверждение: мы — другие! Я бы не назвал это выпадом, альтернативой, мы просто другие в хорошем смысле слова, ибо наши выпускники могут спокойно войти не только в какие-либо украинские государственные, академические, частные театры, театры-студии, экспериментальные театральные лаборатории, причем разных жанров, но и реализовать себя в Европе, иначе говоря, стать конкурентоспособными. Оказавшись, скажем, в Германии, они уже будут знать Б. Брехта, в Польше — Е. Гротовского; в Америке знать, кто такой М. Чехов и его последователи, а в России обязательно будут знакомыми с работами Е. Вахтангова и В. Мейерхольда, изучив их здесь, а не потратив на это время и деньги за границей. Также они сумеют представить там Л. Курбаса; при этом я называю только самые главные направления, но, понятно, чем шире познания будут у наших выпускников, тем лучше. Природа существования актера меняется, его мировоззрение, интеллектуальный уровень, иное мышление — их нужно развивать. А это и голос, и тело, и пластика — всевозможное сценическое разнообразие, которое нужно знать, уметь и, конечно, понимать. Это очень сложно, но этому необходимо учиться.

— Игорь Александрович, простите, но ведь вы сами в советское время этому научились. Значит, было, где и у кого...

— Да, в советское время мы получали прекрасное базовое образование, но больше в жизни приобретали те, кто не был ленивым! Помню, М. Чехова я купил за 25 советских рублей в 1968 году и буквально проглотил. «Записками вахтанговской школы», которая не была еще распространена в начале 70-х, мы обменивались со студентами Училища им. Щукина; изучать лабораторию Е. Гротовского нас посылали во Вроцлав, на стажировку — тех, не ленивых, активных студентов, если ты вращался не только в кругу советской системы Станиславского и Немировича-Данченко и направления реалистично-психологического театра. Смотреть и сопоставлять можно было и смотря фильмы Феллини, Бергмана, Бедара, Пазолини, Тарковского, начинающего Миколайчука, к сожалению рано ушедшего из жизни, а также спектакли Театра на Таганке, театра Матквявичуса, театров в Паневежисе, Тарту, я уже не говорю о Берлин-ансамбле Брехта, школы Дюлена, Бюнуэля, список, как говорится, можно продолжать. Но, повторяю, только человек неленивый познавал сам. Да, программы были другими, нас больше учили реализму, однако были педагоги! У меня, спасибо, царствие небесное, это М. Верхацкий, ассистент Курбаса в Киевском институте театрального искусства им. Карпенко-Карого, где я учился, и И. Молостова, однокурсница Эфроса — вот вам мое соединение школ, которое вышло из системы российской классической драматургии и школы Курбаса. Естественно, что на этом противопоставлении возможен был поиск: а что ты сможешь понять, найти, сделать? И мы делали! К примеру, с моим однокурсником, теперь одним из ведущих актеров Украины А. Хостикоевым, — «Вестсайдскую историю», я был режиссером-четверокурсником, а И. Молостова художественным руководителем курса, при чем, как говорят, «замахивались мы не только на Вильяма нашего Шекспира», но и на Чехова, Карпенко-Карого, других. Да, у нас не было сюрреализма и абсурда, до этого нужно было доходить самим. А сегодня смешно останавливаться на каком-то одном из методов, необходимо движение, что мы и внедряем в наши учебные программы. В результате рождаются такие маленькие театры, как «Комната Т» — театр-студия выпускников ХГАК, где преподает **О. Волкова** или воспитываются такие студенты, как **Л. Верховенская**, победившая на Всеукраинском профессиональном конкурсе чтецов в Киеве, куда съехалось более 50 участников, и где председателем жюри была нар. арт. СССР, знаменитая киноактриса Раиса Недашковская.

<...>

«Не доверяйте первому побуждению, — сказал давным-давно Морис Талейран, — оно почти всегда благородно», но... закончить сказанное хочется все-таки по-своему: поверьте, поверьте и запомните эти новые имена, может быть, когда-нибудь вы станете гордиться тем, что узнали о них первыми из статьи в газете «Харьковские известия». Носители же их, став знаменитыми, не забудут alma mater и своих педагогов.

Харьковские известия. — 2016. — 28 мая. — С. 5.

ГЛАВНЫЙ ДИРИЖЕР В ТЕАТРЕ, КАК ВЕРХОВНЫЙ ЖРЕЦ В ХРАМЕ ИСКУССТВ

ИНТЕРВЬЮ С НОВЫМ ГЛАВНЫМ ДИРИЖЕРОМ ХНАТОБА ИМ. Н. В. ЛЫСЕНКО ВЛАДИМИРОМ ГАРКУШЕЙ

Пожалуй, самую ключевую и ответственную должность в оперном театре занимает главный дирижер. Он — тот стержень, который направляет творческую деятельность, выстраивая репертуарную политику храма искусств. Долгое время ХНАТОБ существовал без главного дирижера, и теперь, пройдя серьезный конкурсный отбор, им стал народный артист Украины Владимир Гаркуша. Его имя не раз мелькало на афишах Харькова, он, как главный дирижер Днепропетровской оперы, хорошо известен в нашей стране и за ее пределами. Теперь же во многом в его руках — судьба харьковского коллектива.

<...>

— Какими вы видите дальнейшие пути развития репертуарной политики нашего театра?

— Чтобы опера развивалась, она должна быть посещаемой. Только это убеждает наших властей в необходимости сохранять финансирование театра. Поэтому я вижу для себя такой фронт работ — во-первых: пересмотреть все спектакли, которые здесь идут, и некоторые, менее полезные, убрать из репертуара. Во-вторых: необходимо изучить спрос у публики на то, что давно не ставилось, но было бы интересным. Чаще всего говорят: надо Вагнера ставить. Возможно, но эти спектакли требуют спонсорства, как это случилось в Донецке, где благодаря немецкому меценату театр поставил «Летучего голландца». С другой стороны, если обратиться к национальной культуре, то очевидно, что многие украинские оперы страдают от слабой драматургии.

Вот у вас в городе живет замечательный композитор Николай Стецюн. У него есть две гениальные по драматургии детские оперы: «Коли звірі говорили» и «Котигорошко». И обе я ставил в Днепропетровске, они шли с огромным успехом. А все потому, что там схвачена драматургия. Талантливо и профессионально написанное либретто **Александром Чепаловым** попало в резонанс с музыкой Николая Стецюна. Получились по-настоящему интересные спектакли. Ведь не зря все композиторы-классики, как-то: Пуччини, Верди — не отставали от либреттистов, пока не получали идеального текста.

<...>

Беседовала О. Шубина

Харьковские известия. — 2016. — 26 мая. — С. 5.

М. Ефанова

НА ПЛОЩАДИ СВОБОДЫ СТАНЦЮЮТ КОЛЛЕКТИВНЫЙ ВАЛЬС

<...>

Танцевальный фестиваль состоится 28 мая и начнется в 17.00 с мастер-классов по многим видам танцев. Каждый желающий сможет научиться нескольким основным движениям вальса, польской мазурки, латиноамериканских и современных танцев.

— Проведением фестиваля мы хотим показать, как много харьковчан занимаются бальными танцами, насколько высок уровень наших танцоров, — говорит директор Департамента спортивных имиджевых проектов и маркетинга Харьковского горсовета Алексей Чубаров. — После мастер-класса танцевальные школы каждого района города представят свои номера. А после презентации районов мы объединим всех в танцевальном порыве — в «Харьковском вальсе».

В течение трех минут будет вальсировать вся площадь Свободы. К слову, в прошлом году во время подобного фестиваля Харьков установил рекорд Украины по одновременно танцующим на площади парам — 1500 (или 3 тысячи человек).

<...>

Харьковчане, которые никогда в жизни не танцевали или хотели усовершенствовать свои па, могли потренироваться с педагогами. Как сообщил один из организаторов «Харьковского вальса», преподаватель бальной хореографии **Харьковской государственной академии культуры Вадим Мелихов**, бесплатные тренировки по полонезу, который станет частью флешмоба, проходили каждый понедельник в спортзале Харьковской государственной академии физкультуры, а каждую среду на стадионе военной академии отрабатывали флешмоб.

— Мы не ставили высокие планки на тренировках. Главное — не мастерство, а участие, чтобы через танец участники порадовались жизни, — говорит Вадим Мелихов.

<...>

Вечерний Харьков. — 2016. — 26 мая. — С. 1.

ПРИГЛАШАЕТ «ХАРЬКОВСКИЙ ВАЛЬС»

II Фестиваль балльных танцев под открытым небом «Харьковский вальс» состоится 28 мая на пл. Свободы.

Как сообщил в пресс-центре Харьковского городского совета директор Департамента спортивных имиджевых проектов и маркетинга Алексей Чубаров, в рамках этого мероприятия пройдет чемпионат Харькова по балльным танцам, в котором примут участие лучшие пары по итогам танцевального сезона. Помогать участникам мероприятия будет живой оркестр.

«Наш фестиваль «Харьковский вальс» — мероприятие уникальное не только для Украины, но и на постсоветском пространстве, поскольку нигде не проводится конкурс по балльным танцам под открытым небом с большим количеством посетителей, вовлеченных во флешмоб. <...>».

Организатор «Харьковского вальса» **Вадим Мелихов** рассказал, что в этом году открывать праздник будет полонез, после которого состоится флешмоб профессиональных исполнителей, а потом — массовый флешмоб для всех желающих.

<...>

Харьковские известия. — 2016. — 28 мая. — С. 4.

Л. Колчанова

ИЗ КИТАЯ С ЛЮБОВЬЮ

24 мая Харьковский академический русский драматический театр им. А. С. Пушкина вернулся в «первую столицу», завершив двухмесячный гастрольный тур по 14 городам Китайской Народной Республики.

Своими восторженными впечатлениями с «Временем» поделилась ведущая артистка театра, кандидат искусствоведения, доцент **Харьковской государственной академии культуры Людмила Колчанова**.

— Людмила Николаевна, кто подарил вам такую счастливую возможность делового путешествия по Китаю?

— Арт-директор крупного культурного центра Китая мистер Лю. А продвижение всех необходимых документов осуществляли художественный руководитель, народный артист Украины Анатолий Кубанцев и директор театра Сергей Бычко. Больше года они занимались организационными вопросами.

<...>

— Как сообщают масс-медиа, многим китайцам не по карману посетить кинопоказ, концерт, развлекательное шоу, а тем более театральное представление. Вы собирали зрительные залы?

— Когда мы видели уходящие «за горизонт» ряды кресел, было трудно представить, что каждое место займет зритель. Залы-то на полторы-две тысячи мест. Как правило, на первом спектакле набиралось человек четыреста, а уже на следующий день вдвое, а то и втрое больше. Срабатывало «сарафанное радио». Билеты действительно очень дорогие, поэтому некоторые китайцы не рискуют посещать спектакль, не услышав о нем добрых слов. Зато реакция зала — потрясающая! Культура восприятия сценического действия столь высока, что мы и представить себе не могли, что такое возможно. С нами работали обаятельные китайские артисты, владеющие русским языком. Они по ходу действия переводили наши диалоги. Помимо наушников, включалась бегущая строка. Но многие зрители потом признавались, что отказывались от перевода, и без того понимая происходящее на сцене. После спектакля всегда были цветы, сувениры и просьбы сфотографироваться на память. Причем никогда они не звучали бесцеремонно или назойливо.

— Кто встречался с вами из деятелей китайского искусства, проводились ли творческие мастер-классы?

— Таковые мероприятия не планировались. <...> В Шанхае наш спектакль посетил посол Украины в КНР Олег Алексеевич Демин. Он назвал коллектив Харьковского русского драматического

театра первопроходцями в налаживанні культурних зв'язей между Україною и Китаєм в області драматического искусства.

Беседовал А. Анничев

Время. — 2016. — 31 мая. — С. 7.

О. Косачова

ДНІ НАУКИ В АКАДЕМІЇ КУЛЬТУРИ

Традиційно наприкінці квітня у **Харківській державній академії культури** відбулася щорічна Всеукраїнська науково-теоретична конференція молодих учених «Культура та інформаційне суспільство ХХІ століття». У роботі конференції взяли участь понад 360 молодих учених: докторантів, кандидатів наук, викладачів, аспірантів, магістрів, студентів з різних регіонів України та зарубіжжя. Серед учасників — представники більше ніж з десяти міст України: Києва, Дніпра, Полтави, Краматорська, Маріуполя, Івано-Франківська, Ніжина, Запоріжжя, Черкас, Вінниці.

Пленарне засідання із доповіддю «Імідж науки в контексті вищої освіти» відкрив ректор ХДАК, проф. **В. М. Шейко**. У вітальному слові він акцентував увагу на високому рівні якості української мистецької та культурологічної освіти, зокрема у ХДАК:

— Харківська державна академія культури — фундатор і лідер України з підготовки інтелектуальних, креативно налаштованих, конкурентоспроможних на вітчизняному і світовому ринку праці фахівців культурологічно-мистецького та бібліотечно-інформаційного профілів. Ми демонструємо вдалий мистецький симбіоз — єдиний в Україні: ви не назвете на сьогодні жодного навчального закладу, де було б і театральне, і музичне, і хореографічне, і кіно-, телемистецтво, представлені окремими факультетами з десятками спеціальностей та спеціалізацій. І європейцям є чому в нас повчитися! Запрошуємо їх на навчання! Ф. Достоевський твердив, що краса врятує світ, а я, перефразовуючи його, кажу, що світ врятує мистецтво!

На пленарному засіданні обговорювалися також питання культури, мистецтва та соціальних комунікацій. Загалом свої наукові погляди на актуальні проблеми сьогодення висловили вісім доповідачів. Свій науковий колорит мали як доповіді досвідчених науковців («Жіночі образи в класичному мистецтві Японії» доктора мистецтвознавства, професора ХДАК **С. В. Рибалко**), так і науковців, що роблять лише перші кроки в науковій діяльності («Філософія кіно: до постановки проблеми» аспірантки ХДАК **Аліни Тимофєєнко** та «Рецепція творчості Т. Г. Шевченка в контексті українського Інтернет-дискурсу» студентки ХДАК **Людмили Чохи**).

Серед інших цікавих питань пленарного засідання — досвід упровадження «Програми медіаграмотності для громадян» (кандидата культурології, старшого викладача ХДАК **Г. В. Старкової**), методологія дослідження юзабіліті сайтів бібліотек (аспіранта ХДАК **Сергія Ростовцева**), особливості драматургічної моделі телесеріалу (магістра ХДАК **Владлени Сабової**). Духовного натхнення учасникам та гостям конференції додала доповідь аспірантки Національної музичної академії України ім. П. І. Чайковського Ірини Кондратенко. Її доповідь була присвячена харківським сторінкам біографії видатного регента Михайла Литвиненка, його внеску в розвиток православного співу та хорової культури Харкова й України.

<...>

Наукові дискусії продовжилися на засіданнях 15 секцій, тематика яких охоплювала весь спектр освітньої та наукової підготовки Академії: культурологія та етнокulturологія; музейна справа і охорона пам'яток культури; освітньо-виховна місія культури; історія світової літератури та мовознавства; філософські та соціально-політичні виміри сучасного суспільства; хорова культура; музичне, аудіовізуальне, хореографічне та аудіовізуальне мистецтво; соціальні комунікації; менеджмент та адміністрування; туризм; дослідження іноземних фахових джерел. Цьогорічна конференція характеризувалася надзвичайною студентською активністю, ентузіазмом, завзятістю та широкими науковими інтересами. <...>

<...>

На другий день конференції відбулося засідання круглого столу «Видатні харків'яни та інтелектуальна еліта Харкова». На ньому молоді науковці звернулися до внеску відомих харків'ян та цікавих особистостей — уродженців інших міст, які сприяли духовному і науковому становленню нашого міста. Модератором круглого столу став знаний спеціаліст з історії Харкова, журналіст, автор проекту «Харьковские старости», керівник прес-центру Kharkiv Today — Філіп Дикань.

<...>

Роботу конференції продовжив майстер-клас дніпровських режисерів Євгенія Вагнера та Наталії Негреби «Психологія стосунків на знімальному майданчику». Відомий в Україні режисер, постановник гумористичного телесеріалу «Маски-Шоу» розкрив поетапний алгоритм створення авторського проекту на телебаченні — від задуму до постпродакшену. Поділився він і досвідом формування комфортного психологічного клімату під час створення телевізійного продукту.

<...>

Урочистим закриттям конференції став святковий концерт, що гармонійно поєднав сольні номери та композиції творчих колективів Академії. Учасників та гостей конференції вітали такі знані в Україні і світі колективи, як: театр народного танцю «Заповіт», інструментальне тріо «Цим-Бан-До», ансамбль народних інструментів «Посіпаки», ансамбль сучасного танцю «Естет», ансамбль бального танцю Академії. Приємною несподіванкою став виступ народного артиста України, професора кафедри хорознавства та хорового диригування **Костянтина Григоровича Шаші** разом зі своїми вихованцями. Організацію концерту взяли на себе магістри кафедри режисури ХДАК — **Ігор Сікалов** (режисер заходу та ведучий), **Ангеліна Бойко** (ведуча).

P.S. В. М. Шейко, ректор ХДАК, професор, даючи інтерв'ю ведучій телепрограми «Європоступ. Культурна експансія в інформаційний простір», зазначив:

— Якщо ми спрямуємо культурну політику на розвиток суспільства в цілому, зокрема економіки і духовного виробництва, то тоді, безумовно, зможемо відповісти на виклики, що стоять сьогодні перед Україною. Тож давайте разом сприяти науковому, духовному та економічному процвітання нашій країні! Оргкомітет вітає учасників конференції з вдалими науковими доробками та їх апробацією! Запрошуємо до подальшої співпраці!

Бурсацький узвіз. — 2016. — Травень. — С. 1–3.

Н. Спасская

ВЫСШЕЕ ОБРАЗОВАНИЕ ТЕРЯЕТ ВЫСОТУ?

В Харьковской области общее количество выпускников этого года 11-х классов — 20448, 9-х 19628 человек. Директор департамента науки и образования ХОГА Анатолий Бабищев сказал, что почти 50% школьников мечтают продолжить образование за рубежом. И это серьезный звонок после праздника последнего звонка.

Да, образование за рубежом привлекательно по причине построения дальнейшей карьеры и трудоустройства. <...>

<...>

РЫНОК ХАРЬКОВСКИХ ВУЗОВ: ЧТО И ПОЧЕМ?

<...> У отечественных вузов появились серьезные конкуренты за рубежом. Но, как говорится, в минусе надо искать свой плюс. В условиях создавшегося соперничества за абитуриента украинским вузам придется выходить на рынок с новыми предложениями, наработками.

Но вместе с тем цены на образование растут. Стоимость контрактного обучения в украинских вузах в 2016–2017 гг. колеблется от 10–15 тыс. грн. Год обучения на заочной форме стоит от 6 до 10 тыс. грн. Традиционно дороже всего получить образование в киевских вузах...

<...> В сравнении с прошлым годом цена на образование повысилась в среднем на 10–15%. <...> В **Харьковской академии культуры** дороже всего стоит обучение на факультете кино- и телеискусства — от 12700 гривен в год. Обучение театральному искусству стоит от 12200 грн., музыкальному искусству — от 11150 грн. Факультет социальных коммуникаций: специальность «Социальная педагогика» — от 6500 грн., книговедение — от 7500 грн. <...>

<...>

Время. — 2016. — 2 июня. — С. 3.

В. Субота

ЛИНЕ СПІВ ПІД КУПОЛАМИ

Академічний хор студентів **Харківської державної академії культури** здобув Гран-прі на XXXV Міжнародному фестивалі Najnowskie dni muzyki cerkiewnej, що днями пройшов у Польщі під патронатом президента Республіки Анджая Дуди.

У пісенному святі взяли участь більше 30 хорових колективів із Польщі, України, Румунії, Сербії, Латвії, Литви, Грузії, Білорусі та Росії. Хор студентів із Харкова виступав у професійній категорії

«Хори академічні» і виконав складні й рідкісні твори духовної музики Олександра Гречанинова, Павла Чеснокова, Палладія Богданова, Миколи Голованова, Михайла Речкунова, а також український партесний мотет XVIII століття «Тіло Христове прийміть».

Популярність до колективу прийшла понад 20 років тому, коли кафедру хорознавства та хорового диригування очолив заслужений діяч мистецтв України, професор **Василь Ірха**. Тоді репертуар хору поповнився яскравими творами духовної музики, які є вершиною хорового мистецтва, як-от «Богородице Діво, радуйся» Сергія Рахманінова, «Утоли моя печали» Павла Чеснокова, «Світе тихий» Дмитра Бортнянського та інші.

Артисти хору високо тримають планку виконавської майстерності. Нині хором керує завідувач кафедри, доцент **В'ячеслав Бойко**, котрий плекає народну хорову культуру та мистецтво. До сьогоденної концертної програми хору, крім відомих класичних, увійшли ще й твори сучасних українських та зарубіжних композиторів: Георгія Свиридова, Юрія Фалика, **Юрія Алжнева**, Володимира Зубицького, Джорджа Гершвіна, Хільдора Лундвика.

Колектив веде активну концертну діяльність як на теренах України, так і за кордоном. Цей рік видався для студентів особливо багатим на перемоги. Вони стали ще й лауреатами II Міжнародного музичного конкурсу «Світ музики» у Зальцбургу (Австрія), абсолютними переможцями і володарями звання Internet Music Champion of the World 2016 у номінації «Хор» та лауреатами у двох категоріях — «Духовна музика» та «Світова музика» — VI Міжнародного музичного конкурсу International music competition 2016, що проходив у Белграді (Сербія).

Культура і життя. — 2016. — 3 червня. — С. 15.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

ПРО ПРИЗНАЧЕННЯ ДЕРЖАВНИХ СТИПЕНДІЙ ВИДАТНИМ ДІЯЧАМ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВА

Відповідно до Указу Президента України від 10 вересня 2011 року № 906 «Про державні стипендії для видатних діячів науки, освіти, культури і мистецтва, охорони здоров'я, фізичної культури і спорту та інформаційної сфери» (зі змінами, внесеними Указами від 12 липня 2013 року № 377, від 30 грудня 2013 року № 717 та від 7 травня 2015 року № 256)

постановляю:

1. Призначити державні стипендії видатним діячам культури і мистецтва:

<...>

2) дворічні:

<...>

Алжневу Юрію Борисовичу — 1949 року народження, композиторові, заслуженому діячеві мистецтв України

<...>

Урядовий кур'єр. — 2016. — 8 червня. — С. 13.

А. Анничев

«МАУНО»: СЕНТИМЕНТАЛЬНАЯ ПРОГУЛКА ПО ЛЕЗВИЮ НОЖА

В студенческом театре Харьковского национального университета искусств поставлен моноспектакль «Мауно» по пьесе эстонского драматурга и режиссера Андруса Кивиряхка «Петушок из букваря».

Постановщиком спектакля выступил Тимофей Бинюков, студент IV курса кафедры режиссеров драматического театра (мастерская заслуженного деятеля искусств Украины **Игоря Бориса**).

<...>

Время. — 2016. — 9 июня. — С. 7.

О. Шубина

ЧТОБЫ ПОМНИЛИ...

За последние несколько месяцев в нашем городе состоялось несколько памятных событий, которые говорят в пользу сохранения харьковчанами исторической памяти, в том числе в области культуры и искусства. На улице Потемки открылась мемориальная доска выдающемуся режиссеру современности Анатолию Эфросу, который родился и провел детские годы в Харькове. В рамках

программы декоммунизации улица Нариманова стала улицей Дудинской — выдающейся ленинградской балерины, которая всегда помнила о родном Харькове и помогала нашей балетной труппе подняться до высот академического мастерства. А на прошлой неделе в помещении Харьковского национального университета искусств им. И. Котляревского прошло торжественное открытие мемориальной доски еще одному замечательному харьковчанину, народному артисту Украины Вениамину Тольбе (1909–1984), который учился, а затем работал в Харьковском муздраминституте (ныне Университет искусств) и до войны дирижировал спектаклями в Харьковском оперном театре.

Нельзя сказать, чтобы имя этого мастера было забыто, но все же новое поколение музыкантов оценить заслуги В. С. Тольбы может не вполне. Тем более, что в послевоенные годы он работал в Киеве. Кстати, именно в Киеве родилась инициатива увековечить имя славного дирижера на его родине. Там живут сыновья Тольбы Владимир и Савелий.

Владимир Вениаминович Тольба приезжал на открытие и сердечно поблагодарил всех, кто причастен к этому событию.

<...>

— Мне особенно приятно было выполнить просьбу — поручение В. В. Тольбы взять на себя организационные хлопоты, связанные с этим событием, — сказал на открытии мемориальной доски профессор **Харьковской государственной академии культуры**, многолетний завлит харьковского оперного театра **Александр Чепалов**. Очень рад, что эта акция удалась, и уверен, что за ней последуют другие — в Харькове, в частности в Университете искусств, училось и работало столько знаменитостей, что мемориальные доски можно размещать практически у каждой аудитории.

Что же касается Вениамина Тольбы, то впервые имя этого дирижера я услышал от своей мамы и узнал, что кроме ценителей музыкальных достоинств у него были, как бы сказали сегодня, «фаны» — в основном, молодые поклонницы. Позднее судьба свела меня с Владимиром Вениаминовичем Тольбой — энциклопедически образованным интеллигентом, которых, увы, среди нас осталось мало. Благодаря ему я узнал о В. С. Тольбе много нового и выпустил целый ряд публикаций об этом, без преувеличения, великом дирижере, которого называли «музыкальной совестью Киева».

Есть еще одна задумка — сделать концерт памяти В. С. Тольбы в рамках «Харьковских ассамблей» уже нынешней осенью. Зная отзывчивость на такие творческие инициативы Т. Б. Веркиной, с которой мы знакомы и сотрудничаем с первых «ассамблей», могу предположить, что эта акция состоится. И тогда концерт с участием киевских и харьковских музыкантов может быть очень интересным. В него обязательно войдет «Украинская симфония» В. Тольбы, написанная на темы С. Гулака-Артемевского. Из нее, кстати, вполне может сложиться одноактный балет «Запорожец за Дунаем», столь необходимый в репертуаре нашего театра.

Харьковские известия. — 2016. — 14 июня. — С. 8.

С. Северина

ГЕНИЙ ТАНЦА, ВОСПИТАНИЯ, ПЕДАГОГИКИ

<...>

Алексея Игоревича Литвинова (1954–2014) помнят во Всесоюзном государственном институте культуры, Харьковской государственной академии физической культуры, Киевском национальном университете культуры, конечно, в **Харьковской государственной академии культуры**, и, безусловно, воспитанники народного ансамбля бального танца «Горизонт» 80–90 годов во Дворцах культуры ХТЗ, «Металлист», железнодорожников, офицеров. За это время хореограф вывел на паркет и воспитал более 2 тысяч танцоров, организовал и провел более 50 фестивалей, конкурсов и турниров бального и современного танца; принял участие в качестве судьи более чем в сотне международных фестивалей, конкурсов, турниров; ученики Алексея Литвинова — чемпионы США, Германии, Италии, Израиля, Венгрии, Канады, Австрии, Голландии... И, пожалуй, никто, кроме них, уже взрослых и известных, лучше о своем Учителе не расскажет. Один из них — старший преподаватель кафедры спортивных танцев и фитнеса Харьковской государственной академии физкультуры, двухкратный бронзовый призер чемпионата Советского Союза среди профессионалов, полуфиналист чемпионата Европы, в том числе победитель многих турниров Франции, Германии, Италии, Бельгии Альберт Лысенко.

— Альберт Алексеевич, понимаю, что о таком человеке, как ваш педагог, в двух словах не рассказать, и все-таки: с самого начала и самое памятное.

<...>

— Алексей Игоревич был не только педагогом, он был тренером. Он умел так выстроить учебно-тренировочный процесс, что всех захватывало — его необычайная харизма, притягательность вовлекали в созданный им вихрь, словно в центрифуге. <...>

Сейчас отчетливо понимаю, насколько гениальным был наш педагог. Его гений, может быть, сегодня сложно оценить, но с годами все, кто его знал, кто у него учился, кто так или иначе попал в орбиту его влияния, поймут это, правда с опозданием. Потому что, к сожалению, — мне более всего не приятно и даже больно вспоминать, как он сам не раз повторял эту фразу, — нет пророка в своем отечестве. <...> Мы достаточно успешно выступали во многих турнирах за рубежом, и нас с партнершей всегда принимали как пару, которая была не просто не похожа на других, она была неповторима в прямом смысле слова, в каждом выступлении мы были новыми. Причем поначалу нас даже не воспринимали как пару из СССР, почему-то считали, что мы то ли англичане, то ли немцы, не верили, что мы — славяне. А заслуга в этом была Литвинова, только его, потому что, не будучи, скажем, англичанином, он смог нам привить манеры, присущие...

— Денди!

— Да, именно европейскому человеку, что хотят видеть сегодня английские судьи танцоров. Считаю, что сегодня таких педагогов нет, которые могли бы не только научить танцевать — перемещаться, двигать руками и ногами, но и обладать неуловимым стилем, духом того, чем мы занимаемся.

<...>

— Алексей Игоревич не рассказывал, кто, где, когда его научил танцам?

— <...> Могу сказать, что очень большой вклад в его развитие внес москвич Александр Григорьевич Попов, очень известный человек в мире бального танца. <...>

<...>

— Маэстро, а в каком танце вы своего Учителя более всего запомнили? Какой танец он сам любил больше или какой из них сам напоминал, если можно так сказать?

— ...Наверное, пасодобль. Да, помню его хореографические пассы! Это было что-то! И еще вальс, он не просто кружился в вальсе, он пилотировал! <...>

<...>

— У Алексея Игоревича не было авторского определения танца?

— Я запомнил фразу, которую он постоянно повторял: «Бальные танцы — это высшая форма человеческой деятельности». Именно так. Чтобы заниматься бальными танцами, нужно быть очень умным, сильным, грамотным, воспитанным, культурным. Нужно быть лучшим, но не над всеми, а среди лучших. Это его главное кредо, поэтому его ученики достигали успехов: мы стремились попасть в общество лучших людей — красивых, сильных, умных, грамотных и стать еще лучше. А чтобы стать таким человеком, нужно много трудиться, знать, уметь, совершенствоваться. <...>

<...>

Харьковские известия. — 2016. — 23 июня. — С. 5.

«КВІТКА» У МОЛДОВІ

Відомий народний аматорський ансамбль «Квітка» Дергачівського районного будинку культури (керівник — професор **Харківської державної академії культури Володимир Откидач**) виборов Гран-прі на Міжнародному фестивалі-конкурсі вокального мистецтва *Cînta inimă* – 2016 («Серце співає – 2016»), що традиційно проходить у місті Аненій-Ной за підтримки Міністерства культури Республіки Молдова.

Цього року на ньому виступали солісти із Молдови, України, Естонії, Литви, Вірменії, Росії, Румунії, Великої Британії. Журі, очолюване народним артистом Молдови, професором, завідувачем кафедри сольного співу Музичної академії Молдови Міхаєм Мунтяну, до складу якого увійшли знані митці з різних країн, одноставно відзначило високу виконавську майстерність ансамблю з України. Дівчата виконували складні за аранжуванням і багатоголосні пісні як українською, так і молдовською мовами. Природний артистизм, яскрава зовнішність, чудові вокальні дані, талант допомогли ансамблю завоювати і глядацькі симпатії.

Культура і життя. — 2016. — 24 червня. — С. 13.

ХДАК — ЦЕ ВИШ ТВОЄЇ МРІЇ

Зараз відбувається для всіх вишів країни «гаряча пора року», коли тисячі абітурієнтів подають документи до вступу, зокрема до **Харківської державної академії культури**. Напередодні вступної кампанії – 2016, коли випускники шкіл визначаються з важливим вибором і майбутньої професії, і вищого навчального закладу, і зрештою — життєвого шляху, ми вирішили звернутися до науково-педагогічного колективу з запитанням: «У чому ж переваги нашої Академії від інших навчальних закладів? У чому ж її унікальність, неповторність, самобутність?»

Василь Миколайович Шейко, ректор Харківської державної академії культури, доктор історичних наук, професор, член-кореспондент Національної академії мистецтв України, заслужений діяч мистецтв України, дійсний член Міжнародної академії інформатизації при ООН, кавалер орденів «За заслуги» I, II та III ступенів:

— Академія культури на сьогодні — це унікальний культурологічно-мистецький заклад України IV рівня акредитації, який не має аналогів. Наша академія готує фахівців за чотирма напрямками і 11-ма спеціальностями. Наприклад, ми готуємо справжніх менеджерів з культури і мистецтва з багатогранною освітою чи документознавців, які є менеджерами, що втілюють на практиці гасло «хто володіє інформацією, той володіє світом». Колись ми були першими, хто започаткував підготовку фахівців у галузі соціальної педагогіки, тобто виховання людини через культуру й мистецтво, повернення її до життя після важкої хвороби або хибного шляху. Ми були першими й у відкритті таких спеціальностей, як хореографія, документознавство та інформаційна діяльність, культурологія, музейна справа та охорона пам'яток історії та культури й ряду інших спеціальностей, які сьогодні мають за честь відкривати усі провідні виші України. Близько 50% наших випускників сьогодні продовжують керувати різними закладами культури та мистецтва України. Наші філії стали самостійними вищими навчальними закладами. Тобто ми багаті на традиції, на минуле, на сьогодні, ми маємо серйозний авторитет, знання, фундамент задля того, щоб і далі продовжувати залишатися найкращим елітним, лідируючим вищим навчальним закладом і продовжувати готувати фахівців за спеціальностями, які багато в чому є унікальними.

За останні п'ять років у ХДАК успішно функціонують більше 20 творчих колективів: театр народного танцю «Заповіт», театр сучасного танцю «ЕСТЕТ», ансамбль бального танцю; навчальний театр «Академія»; театр естрадного співу «СТЕП», хори — академічний, український народний; ансамбль «Цим-Бан-До»; фольклорний гурт «Фарби»; джазовий оркестр «Біг-Бенд» та ін. Щороку студенти стають переможцями численних міжнародних, всеукраїнських конкурсів і фестивалів.

Я пишаюся нашим колективом, пишаюся нашими студентами, які прославляють національну культуру і мистецтво на сценічних майданчиках не тільки України, а й за її межами.

Ми готуємо фахівців європейського зразка, фахівців, які користуються шаленим попитом за кордоном, фахівців, які озброєні сучасною методикою отримання знань, механізмами самонавчання, саморозвитку і самовдосконалення.

Бажаю усім абітурієнтам дослухатися до свого серця і успішно реалізувати себе на професійній ниві, ставши студентами нашої Академії!

Любов Григорівна Тишевська, заступник декана факультету культурології, доцент:

— Шановні абітурієнти! ХДАК — це стабільність, яка відкриває майбутнє. Навчаючись у нас, ви робите вибір, який допоможе вам подивитись на світ іншими очима і побудувати своє успішне майбутнє, яким будуть пишатись ваші рідні і друзі.

Обираючи ХДАК — ви надасте перевагу отриманню сучасного глибокого знання в усіх напрямках підготовки, дружню атмосферу та ділові доброзичливі відносини. У нас потрібно працювати над собою щоденно, але ця праця приносить задоволення та постійний професійний ріст. І я впевнена, що батьки будуть зі мною солідарні. Наше середовище існування так стрімко змінюється, що навчатися необхідно кожного дня, інакше життя промайне повз тебе.

Я радію з того, що з кожним роком ми готуємо все більш обдарованих молодих людей, які з великим бажанням навчаються, реалізують себе в подальшому житті, пам'ятаючи свій виш, який дав їм путьку у велике життя.

Бурсацький узвіз. — 2016. — Червень. — С. 1.

МІЖНАРОДНИЙ ОРДЕН — КРАЩОМУ З КРАЩИХ ХОРЕОГРАФІВ УКРАЇНИ ТА ЄВРОПИ

Нещодавно декану факультету хореографічного мистецтва **Борису Миколайовичу Колногузенку** було вручено міжнародний орден «International worker of arts ISPI» («Міжнародний діяч мистецтв ІСПІ»). Ця почесна нагорода, звичайно, свідчить про особистий вагомий внесок Бориса

Миколайовича в розвиток як української, так і світової культури та мистецтва. Список його досягнень і нагород, цифри і факти його життя могли б зайняти цілий газетний номер і навіть більше. Ось лише деякі з них: Борис Миколайович є народним артистом України, професором, дійсним членом Української академії наук, Почесним громадянином Харківської області, головним балетмейстером театру танцю «Заповіт» ХДАК, художнім керівником та головним балетмейстером Великого академічного Слобожанського ансамблю пісні і танцю. За значний внесок у розвиток національного мистецтва Борис Миколайович нагороджений орденами: «За заслуги»; «Патріот Вітчизни», «За розбудову України», «Рівноапостольного князя Володимира Великого», «Георгія Побідоносця», «Слобожанська слава». Він є лицарем ордену «Архистратига Михаїла», володарем спеціальних премій Іспанії, Чехії, йому вручено Національний сертифікат «Спеціаліст року 2015». І ось, нарешті, він нагороджений найпрестижнішим міжнародним орденом «International worker of arts ISPI». Що ж це за орден? Ким заснований? За які заслуги він видається? З цими запитаннями ми і звернулися до Бориса Миколайовича, щиро і вітаючи його зі знаменною подією. Говорить Борис Миколайович Колногузенко:

— Ще в 2015 році були розмови про якусь нову колосальну почесну відзнаку в галузі мистецтва, якою будуть нагороджувати провідних діячів національного мистецтва і яка буде вручатися від України знаменитим людям мистецтва інших країн, зокрема європейських. З початку цього року все було вирішено. У прийнятті рішення щодо запровадження цієї нагороди брали участь не Президент і не Прем'єр-міністр, а інноваційні інститути та університети, політичні та неурядові організації України, ініціативу яких підтримали аналогічні установи європейських країн. В епіцентрі цього проекту була харківська громадська організація «Інститут соціально-політичних ініціатив», президентом якої є Гончарова Надія Володимирівна.

Серед кандидатів щодо отримання цієї відзнаки було чимало народних артистів України. У прийнятті остаточного рішення про нагородження членами нагородної ради на вагу ставилося два моменти: по-перше, що особисто зробив кандидат для розвитку культури і мистецтва України, по-друге, на скільки велике значення цієї людини в міжнародних зв'язках і розповсюдженні національного мистецтва України в інших країнах світу. Щодо моєї кандидатури — то в залік ішло створення і кафедри народної хореографії, і факультету хореографічного мистецтва ХДАК — першого на всій Лівобережній Україні, на Півдні і на Сході. Враховувалися й інші мої заслуги — і створення «Заповіту», який уже чверть століття є одним із найкращих танцювальних колективів нашої держави, і створення Великого академічного Слобожанського ансамблю пісні і танцю, який побив на сьогодні всі професійні рекорди: статус «академічний» дають колективам тільки через 15–20 (а то і більше) років активної творчої діяльності, а ми за 5 років існування вже отримали це почесне звання.

Нещодавно відбувся найпрестижніший Всеукраїнський конкурс народної хореографії ім. Павла Вірського, в якому взяли участь 23 професійні колективи і мій Слобожанський ансамбль став лауреатом першої премії. За 5 років діяльності колектив брав участь у Днях української культури в Ізраїлі, двічі гастролював у Бельгії та в Польщі. Крім того, танцювальна група ВАСАПТу вже двічі була учасником урядових концертів у В'єтнамі (м. Ханой, м. Хошимін).

ВІД РЕДАКЦІЇ. Зазначимо, що увесь колектив Великого академічного Слобожанського ансамблю пісні і танцю складається з учнів Бориса Миколайовича Колногузенка та завідувача кафедри народної хореографії **Каріни Володимирівни Островської**, яка 29 травня отримала вищу відзнаку хореографічного мистецтва України — «Медаль Павла Вірського».

До того ж усі сценічні твори Бориса Миколайовича Колногузенка, які він створив і поставив у «Заповіті» та у Слобожанському ансамблі, визнані найкращими і перемогли в багатьох конкурсних переглядах, зокрема щодо вручення танцювальної премії України в номінації «Кращий хореограф року 2015». За свої постановки він також отримав мистецький орден «Визнання Вітчизни». По міжнародним здобуткам у Бориса Миколайовича вже стільки нагород, що з ним важко кому змагатися. І ось знову чергова відзнака — найпрестижніший міжнародний орден «International worker of arts ISPI», вручення якого співпало з 50-річчям його творчої діяльності. Приємно те, що цей орден вручався вперше, він має індивідуальний номер — № 1, тобто ні в Україні, ні в Європі його ще нікому не вручали. Тож редакційна колегія вітає шановного Бориса Миколайовича з цією знаменною подією і бажає подальших успіхів, досягнень та творчого натхнення на користь національного мистецтва.

Бурсацький узвіз. — 2016. — Червень. — С. 2–3.

О. Рощенко

АКАДЕМІЧНИЙ ХОР СТУДЕНТІВ ХДАК: ПЕРЕМОЖНА ВЕСНА 2016

Сучасний етап у творчому бутті **академічного хору** студентів ХДАК, який очолює завідувач кафедри хорознавства та хорового диригування, лауреат міжнародного конкурсу, кандидат мистецтвознавства, доцент **В'ячеслав Геннадійович Бойко** (хормейстер — **Вікторія Воскобойнікова**, концертмейстер —

Ірина Запара), позначений художнім універсалізмом, про що свідчать напрями творчої діяльності колективу. Перш за все, це відродження і повернення до репертуару навчального хорового колективу творів духовної музики. У концертних залах Польщі, Сербії, містах України — Харкові, Києві, Дніпропетровську, Дніпродзержинську — у виконанні академічного хору ХДАК нерідко уперше звучали духовні хорові твори О. Гречанінова, П. Чеснокова, О. Архангельського, С. Рахманінова, К. Шведова, М. Голованова, П. Богданова. Другий напрям виконавської діяльності академічного хору пов'язаний із виконанням творів, що належать до такого важливого жанру в історії української хорової музики, як хорова обробка народної пісні. Справжніми перлинами у виконавській діяльності хору постають шедеври української хорової спадщини — твори М. Леонтовича, О. Кошиця, М. Ластовецького, С. Залізняка. Значну увагу хоровий колектив під керівництвом В. Г. Бойка приділяє зразкам зарубіжної класики — творам В. А. Моцарта, Й. Гайдна, Дж. Верді, Д. Росіні, Г. Форте, Г. Свірідова, Ю. Фаліка, Д. Гершвіна, Х. Лундвіка, Е. Вайтакера. До репертуару академічного хору студентів ХДАК входять і твори В. Зубицького, **Ю. Алжнева**, В. Степурка, В. Стеценка, Б. Фільц, В. Польової — сучасних українських композиторів, талант яких визначає нині розвиток національного хорового мистецтва.

Весна 2016 року відіграла визначну роль у творчій долі академічного хору ХДАК: абсолютні перемоги у престижних міжнародних конкурсах підтвердили властивий колективу творчий універсалізм і високий професійний рівень.

Диплом і звання лауреата I ступеню було присуджено академічному хору ХДАК у номінації «Хори академічні» на II Міжнародному конкурсі «Світ музики» (II International competition «Welt der Musik»). За підготовку лауреата Міжнародного конкурсу подякою відзначений художній керівник хору В. Г. Бойко. Організаторами Міжнародного конкурсу постали Культурно-просвітницький центр органного мистецтва ім. В. Ф. Одоєвського (Москва), Міжнародне товариство любителів мистецтва і музики «Pro Akkord e.V.» (Біленьфельд, Німеччина), Міжнародне товариство Густава Малера (Відень, Австрія), Творче об'єднання (Росія, Німеччина, Австрія). Відомі музиканти, які ввійшли до складу журі конкурсу, — президент Міжнародного музичного товариства Густава Малера Е. Денісова (Відень, Австрія); заслужений артист Росії, Президент Культурно-просвітницького центру органного мистецтва ім. В. Ф. Одоєвського О. Фісейський (Москва, Росія); доктор Віденського університету музики і виконавського мистецтва А. Зассманн (Відень, Австрія); заслужений артист Росії, заслужений діяч ВМО В. Козлов; диригент А. Геттих (Нюрнберг, Німеччина); хормейстер Т. Геттих (Нюрнберг, Німеччина); директор Міжнародного товариства любителів мистецтва і музики «Pro Akkord e.V.» (Біленьфельд, Німеччина) — оцінили професійний рівень академічного хору студентів ХДАК як відповідний званню лауреата I ступеню.

Навесні академічний хор студентів ХДАК отримав визнання і на VI Міжнародному музичному конкурсі «INTERNATIONAL MUSIC COMPETITION 2016» (BELGRAD, SERBIA) як його абсолютний переможець, володар звання «Internet music Champion of the World 2016», лауреат I ступеня у двох категоріях — «Духовна музика» і «Світова музика».

Протягом 9–14 травня хоровий колектив ХДАК брав участь у ювілейному — XXXV Міжнародному фестивалі «HAJNOWSKIE DNI MUZYKI CERKIWNEJ» (POLSKA, HAJNOWSKA-BIALYSOK), який проходив під патронатом президента Республіки Польща Анджея Дуди. У Фестивалі взяли участь більше 30 колективів різних країн світу — з Польщі, Росії, Білорусії, Грузії, Румунії, Сербії, Латвії, Литви, України. Академічний хор студентів ХДАК, виступаючи у професійній категорії «Хори академічні», був удостоєний найвищої нагороди — Гран-прі фестивалю. До програми конкурсного виступу хору були включені твори О. Гречанінова, П. Чеснокова, П. Богданова, М. Голованова, М. Речкунова, а також український партесний мотет початку XVIII століття «Тело Христова примите».

Бажаємо академічному хору студентів ХДАК під керівництвом талановитого музиканта В. Г. Бойка подальших успіхів, творчої наснаги, переможних звершень кожної пори року!

Бурсацький узвіз. — 2016. — Червень. — С. 4.

УКРАЇНА — КИТАЙ: «ДІАЛОГ КУЛЬТУР» У ХДАК

20 травня в стінах **Харківської державної академії культури** з ініціативи посольства Китайської Народної Республіки в Україні відбувся I Фестиваль талантів студентів-китайців під назвою «Діалог культур». У цей день Академія гостинно відкрила двері для своїх іноземних гостей із різних вишів нашого міста — Університету ім. В. Н. Каразіна, Державної академії дизайну та мистецтв, Національного університету мистецтв ім. І. П. Котляревського, Національного автодорожного університету та інших. Почесним гостем фестивалю був директор Інституту Конфуція Харківського

національного університету ім. В. Н. Каразіна Дін Шивен. Урочиста частина заходу розпочалася з вітального слова ректора ХДАК, проф. **В. М. Шейка**... <...>

Свято вийшло на славу! <...>

<...>

Бурсацький узвіз. — 2016. — Червень. — С. 5.

Г. Курінна

IV МОЛОДІЖНИЙ МІСЬКИЙ ФЕСТИВАЛЬ ЕКРАННОГО МИСТЕЦТВА ТА ФОТОГРАФІЇ «ЗОЛОТИЙ КАДР»

З 11 по 21 травня у Харкові проходив IV Молодіжний міський фестиваль екранного мистецтва та фотографії «Золотий кадр», ініційований факультетом кіно-, телемистецтва **Харківської державної академії культури** під патронатом Департаменту освіти Харківської міської ради. «Золотий кадр» — це фестиваль-конкурс творчих екранних робіт талановитої молоді, це майстер-класи та творчі зустрічі з професіоналами кіно та телебачення у рамках «Кінолабораторії», це покази екранних робіт та прямі ефіри з презентаціями відкриттів фестивалю. Це єдиний фестиваль екранного мистецтва і фотографії у Харкові, що організований у стінах профільного вищого навчального закладу унікальним на Слобідській Україні факультетом — кіно-, телемистецтва.

<...>

До складу міжнародного журі фестивалю увійшли знані в нашій країні та за її межами фахівці у сфері теле-, кіномистецтва. <...>

<...> ...володарем статуетки Гран-прі фестивалю став **Ельмар Азімлі**, який вразив оргкомітет та журі своїм художнім та чуттєвим баченням міста. Як виявилось, Ельмар наразі студент заочного відділення факультету кіно-, телемистецтва Харківської державної академії культури. У себе на батьківщині — в Азербайджані — він, незважаючи на молодий вік, вже знаний фотохудожник, роботи якого були представлені на Канському фестивалі. Проте перемога в українському фестивалі для Ельмара відбувається вперше.

Особливо приємно, що саме Харків стає для Ельмара та інших молодих митців своєрідною перепусткою до глядацької аудиторії. <...>

Бурсацький узвіз. — 2016. — Червень. — С. 6.

СТУДЕНТИ ХДАК — УЧАСНИКИ МІЖНАРОДНОЇ АКЦІЇ «НІЧ МУЗЕЇВ – 2016»

21 травня в Харкові пройшла традиційна міжнародна акція «Ніч музеїв – 2016», під час якої музеї, галереї і центри культури залишалися відкритими допізна, а відвідувачів, окрім перегляду експозицій, чекала безкоштовна розважальна програма. Виставки та екскурсії, лекції і театральні постановки, концерти, семінари, майстер-класи та ігри — вибір культурних заходів у цей день був просто фантастичним.

Традиційно в акції «Ніч музеїв» активну участь брали студенти і викладачі нашої Альма матер, зокрема музейного відділення. Цього року у проведенні загальноміського музейного дійства активно були задіяні і вихованці факультету хореографічного мистецтва. Так, у центрі сучасного мистецтва «СрміловЦентр» усі охочі змогли побачити перформанс-проект «Перекотиполе і...» у виконанні студентів **ХДАК**. Суть проекту, — хореографічної філософської історії, — як зазначає його автор, кандидат мистецтвознавства, доцент, завідувач кафедри сучасної хореографії **Олена Миколаївна Шабаліна**, — полягала у створенні імпровізованого танцю на очах глядачів.

Також у «СрміловЦентрі» за участю студентів факультету хореографічного мистецтва і їхнього викладача Олени Миколаївни Шабаліної пройшла вистава малих форм «Не святі горшки ліплять» — своєрідний погляд сучасної хореографії на прадавні легенди.

Бурсацький узвіз. — 2016. — Червень. — С. 6.

В. Субота

«ТЕАТР МАЙБУТНЬОГО»

Театральний фестиваль саме з такою назвою організувало Міністерство культури України та **Харківська державна академія культури**.

Огляд найперше був зорієнтований на студентів, котрі опановують акторський та режисерський фах у навчальних закладах, молодих акторів, що працюють у недержавних театрах.

«Почасти навчальний процес на акторських факультетах базується на опануванні радянської школи Станіславського, Мейерхольда та Вахтангова. Ми хочемо, щоб нинішня талановита молодь мала змогу познайомитися із різними сучасними театральними школами, які представлені на теренах України, і зробила свій подальший вибір», — каже декан факультету театального мистецтва, заслужений діяч мистецтв України **Ігор Борис**.

Протягом тижня показали як класичні вистави, так і моноспектаклі, перформанси, імпровізації, майстер-класи, дипломні і лялькові спектаклі, сценічні роботи фізичного театру, лабораторії тілесних образів, експериментальної майстерні театральних досліджень...

<...>

Сьогодні вища школа надає можливості студентам експериментувати, шукати себе у різних формах і жанрах. Протягом усіх років навчання вони опановують як класичну режисуру, так і режисуру Леся Курбаса і Бертольда Брехта, ставлять на сцені неординарні твори Франца Кафки, Славомира Мрожека, Семюеля Беккета, Жана-Поля Сартра, Альберта Камю та інших. Майбутні актори не хочуть обмежуватися тардиційним театральним репертуаром, а прагнуть пізнавати європейську драматургію, яка тривалий час була поза сферою нашого пізнання. Її філософські засади, що суттєво вплинули на сучасне кіно, радіо і телебачення, зараз як ніколи актуальні для громадянського суспільства України.

Студенти і вчорашні випускники завдяки фестивалю зустрілися на одній сцені. Одні у пошуках самовираження, інші — вже торують свій тернистий шлях у театральному середовищі. І не обов'язково в академічному театрі. Зараз у Харкові функціонує більше тридцяти недержавних театрів. І в кожного з них є свій глядач. У трупах працюють випускники харківських театральних навчальних закладів, які здобули гідні знання і стали конкурентоздатними акторами та режисерами.

Фестиваль замислювався як відкрите дійство для всіх охочих. Приходь, споглядай і бери активну участь в обговоренні. Дискусія у рамках конференції «Науково-практичний діалог, традиції і новаторство у сучасному театрі і кіно» тому сприяла.

У 1993 році у Харкові проходив Міжнародний театральний фестиваль «Березіль». Театральна спільнота вважає, що доречно було б його відродити.

Культура і життя. — 2016. — 1 липня. — С. 9.

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

Розпорядження
від 24 червня 2016 р. № 454-р

Київ

ПРО ПРИЗНАЧЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ СТИПЕНДІЇ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ СТУДЕНТАМ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ТА АСПІРАНТАМ

Призначити академічну стипендію Кабінету Міністрів України студентам вищих навчальних закладів на II семестр 2015/2016 навчального року та аспірантам на 2016/2017 навчальний рік згідно з додатками 1 і 2.

Виплату стипендії здійснювати в межах стипендіального фонду вищих навчальних закладів.

Прем'єр-міністр України

В. Гройсман

Додаток 2
до розпорядження Кабінету Міністрів України
від 24 червня 2016 р. № 454-р

Список

аспірантів вищих навчальних закладів, яким призначено академічну стипендію
Кабінету Міністрів України
на 2016/2017 навчальний рік

<...>

Воскобойнікова

аспірантка **Харківської державної академії культури**

Вікторія Володимирівна

<...>

Урядовий кур'єр. — 2016. — 2 липня. — С. 11.

ОНЛАЙН ДЛЯ АБИТУРЫ И БЕССОННЫЕ НОЧИ В ВУЗАХ

КАМПАНИЯ В СЕТИ

ХНУ завалили электронными заявлениями, а в НАУ боятся упустить хороших инженеров.

В Харькове набирает обороты вступительная кампания, которая стартовала в понедельник. В этом году абитуриентам не обязательно осаждать кабинеты приемных комиссий, чтобы подать заявление — отправить заявку можно в электронном виде, не выходя из дому. Но несмотря на удобство системы «электронного поступления», в самих вузах от ноу-хау не в восторге. «Сегодня» выяснила, как проходит вступительная кампания в первой столице и во сколько обойдется контракт для тех, кто не сможет занять бюджетное место.

<...>

ПОЧЕМ ДИПЛОМ В ХАРЬКОВЕ

<...>

НЮУ им. Ярослава Мудрого
24000 — международное право
22900 — право

<...>

ХГАК

15000 — аудиовизуальное искусство и производство
8700 — журналистика
7900 — музееведение

<...>

ХНУ «ХПИ»

8900 — филология
6600 — приборостроение, машиностроение, автоматизация

<...>

Сегодня. — 2016. — 15 июля. — С. 9.

СТОИМОСТЬ ОБУЧЕНИЯ В ВУЗАХ ХАРЬКОВЩИНЫ

Наши читатели спрашивают, какова цена на обучение в вузах Харьковщины в 2016 году.

Приводим самые популярные специальности, которые можно получить в харьковских вузах с указанием стоимости обучения на них. Отметим, что в таблицах приведена стоимость обучения за один год. Эти расценки действуют для граждан Украины и касаются учебы на дневном стационаре.

<...>

КУЛЬТУРА И ИСКУССТВО

Харьковская государственная академия культуры	12000–15000 грн — музыкальное, театральное и киноискусство
Харьковская государственная академия дизайна и искусств	Около 14000 грн — промышленный дизайн, живопись
Харьковский национальный педагогический университет	9870 грн — хореография, музыкальное искусство, 10850 грн — дизайн
Украинская инженерно-педагогическая академия	8900 грн — дизайн

<...>

Время. — 2016. — 21 июля. — С. 4.

І. Риб'янцева

ЧИ НЕ КОЖНЕ ВИДАВНИЦТВО КРАЇНИ НАДСИЛАЄ НАМ СУЧАСНУ ЛІТЕРАТУРУ

Евакуйована з Луганська обласна наукова бібліотека імені Горького щойно відчинила двері відвідувачам у Старобільську, одразу почала допомагати колегам із сільських бібліотек на

підконтрольній Україні території області. Бо не можна втратити жоден з осередків культури, а якщо не модернізувати роботу, проблеми неминучі. Як ведеться знаній бібліотеці на новому місці, «УК» розпитав у її директора **Інни Риб'янцевої**.

— Інно Павлівно, кажуть, тепер книжки на полицях у Луганську — тільки російською мовою.

— У липні 2014 року до мене в кабінет прийшли люди з автоматами і сказали: або вішайте над приміщенням прапор «республіки», або підете в підвал. Прапор не повісила, але й підвал оминула. Зрозуміла, що настав час забирати статутні документи, печатки і їхати звідси.

А коли бібліотека в Луганську запрацювала під чужим прапором, то найперше там прибрали всю українську літературу з відкритого для читачів доступу і сховали в цокольне приміщення. Добре, що не викинули — в бібліотекарів на це рука не піднялася.

— Але й до АТО в бібліотеці були проблеми з українськомовними виданнями.

— Це правда. У нас співвідношення української та російської літератури завжди було у відсотках 30 на 70. Адже за вказівкою депутатів облради, які розподіляли бюджетні гроші, фонд формувався саме так. Добре пам'ятаю, що на одному з її засідань розповідала, яку періодику передплатила. Депутати побачили у списку львівську газету «Високий замок». Що тут сталося! Мені кричали щось про любов до Луганщини, хоч я намагалася пояснити, що газета має попит у читачів.

— Як наважилися створити обласну бібліотеку на новому місці?

— Упевнена, що головне в нашій справі — люди, їхній професіоналізм. Мої колеги, які залишили Луганськ, роз'їхалися країною й знайшли там роботу. Але частина переїхала зі мною до Старобільська. Ми взялися за цю справу, бо розуміли, що сільським бібліотекам (їх залишилось 15 на підконтрольній території) без методичного супроводу дуже важко.

В облдержадміністрації на це дали добро. Хоч було непросто: ні будівлі, ні фондів. Та мене підтримують Всеукраїнська бібліотечна асоціація і видавці. Знайомство з гендиректором «Фоліо» Олександром Красовицьким, який пообіцяв надсилати книжки, зміцнило надію, що все вийде. Велика допомога надходить у межах державної програми «Українська книга». Все безкоштовно. За трохи більш як рік маємо майже три тисячі примірників. Темпи хороші. До того ж, ми одразу почали проводити тренінги, семінари, практикуми.

<...>

— Яким бачите своє майбутнє?

— У створенні бібліотеки публічного типу. Не можна допускати, щоб наші заклади були тільки сховищем для книжок, треба наближатися до європейських стандартів. Зокрема, публічна бібліотека має щоп'ять-десять років змінювати книжковий фонд. <...>

Поза сумнівом, у бібліотеці, яку створюємо, основою буде друкована книжка, щоправда, не в такій кількості, як раніше, бо головне — за електронною інформацією. Ми вже придбали 15 комп'ютерів, облаштували wi-fi-зону, поновили передплату електронних наукових видань. Хай нам не вдалося вивезти друковані видання, але ще в серпні 2014-го наші технарі закрили і наш сайт, і доступ до унікальної електронної бази. Тож ми зберегли все, що було унікального в обласній науковій бібліотеці. А нині тішуся з того, що чи не кожне видавництво країни надсилає нам сучасну літературу.

ДОСЬЄ «УК»

Інна Риб'янцева. Народилася 1940 року в місті Міллерово (Росія). Закінчила **Харківський інститут культури**. З 1984-го — директор обласної універсальної наукової бібліотеки ім. Горького. Заслужений працівник культури України.

Розмовляла О. Особова

Урядовий кур'єр. — 2016. — 26 липня. — С. 7.

А. Макаренко

ТУР ПО 100-ЛІТНИМ ОТЕЛЯМ

В начале XX века гостей Харькова удивляли хрусталем и винными погребами, а сейчас в роскошных апартаментах учатся студенты-театралы и работают офисные сотрудники.

<...>

В «ВЕРСАЛЬ» ЗАЗЫВАЛИ КОНЦЕРТАМИ И БЛЮДАМИ, А СЕЙЧАС УЧАТСЯ ТЕАТРАЛЫ

«Версаль» в начале XX века построили по проекту архитектора Юлия Цауне. При отеле был ресторан, вечерами работавший как кабаре, куда приглашали отмечать праздники местных и приезжих. Объявления о празднованиях печатали в газетах с приложением не только концертной

программы, но и меню. Сегодня в здании — факультеты театрального, кино- и телеискусства академии культуры.

Сегодня. — 2016. — 5–7 августа. — С. 24.

Е. Ковальская

ДУХОВИКИ СОБИРАЮТ НА УЛИЧНЫХ КОНЦЕРТАХ СОТНИ ЛЮДЕЙ

Ребята из группы HeartBeat Brass Band покоряют харьковчан своим обаянием и позитивной энергетикой. Пока они дают концерты под открытым небом, но уже скоро планируют выступать на сцене.

— Идея создать коллектив, который бы исполнял музыку только на духовых инструментах, возникла в 2011 году, когда мы поступили в музыкальное училище имени Б. Н. Лятошинского, — рассказывает основатель группы саксофонист Дмитрий Фаустов. — Нам тогда было по 16–17 лет. Мы пробовали, ошибались, искали себя и свой стиль, музыку, которую хотели бы играть, и только в 2015 году впервые решились выйти на улицу и показать себя. Мы хотим, чтобы люди о нас побольше узнали, поскольку финансовой возможности играть в клубах у нас пока нет.

Музыканты выступают не только в Харькове — ездят по всей Украине, рассказывают о себе. Уже играли во Львове, Киеве, Днепре, Черновцах, Ивано-Франковске.

— Мы видим, что людям нравится, и надеемся, что уже через пару месяцев выступим в этих же городах, только уже на сцене, — делится Дмитрий. — Играем почти все: фанковые песни, роковые каверы, перекладываем для духовых инструментов даже клубную музыку. Пока наш стиль несколько неопределенный, но постепенно он будет вырабатываться. Мы пытаемся даже петь, пока это получается у нас отвратно, но мы стараемся.

В составе HeartBeat Brass Band — восемь музыкантов. Сейчас они учатся в вузах — в Харьковском национальном университете искусств имени И. П. Котляревского и в **Харьковской государственной академии культуры**. Ребята играют на трубе, тромбоне, тубе, саксофоне, двое — на ударных установках. Их поклонники — публика от мала до велика. Ребята легко заражают харьковчан хорошим настроением.

— Откуда мы берем энергию? В жизни бывают разные ситуации, и даже если на душе скребут кошки, сцена есть сцена, а на ней нет места ни проблемам, ни заботам, — говорит барабанщик Алексей Косов.

Ребята заводят публику не только интересным и довольно профессиональным исполнением: во время игры они много двигаются, что не так-то просто, когда у тебя в руках саксофон или валторна. Зрители на их уличных выступлениях не могут устоять на месте — вместе с музыкантами приплясывают и пенсионеры, и дети. <...>

<...>

Вечерний Харьков. — 2016. — 6 августа. — С. 21.

ДАВАЙТЕ ПОЗДРАВИМ

12 августа — день рождения почетного гражданина г. Харькова, народного артиста Украины **Чемеровского Ефима Ароновича** и директора Департамента международного сотрудничества Харьковского городского совета Виктора Александровича Рудя.

Харьковские известия. — 2016. — 11 августа. — С. 2.

О. Рощенко

СЕРЕД ЛЕГЕНД ОДЕСЬКОГО ОПЕРНОГО

За відомим висловом К. С. Станіславського, театр починається з вішалки. Але цей закон стосується лише звичайного театру. Одеський оперний, як театр надзвичайний, починається значно раніше. Він починається з хвилюючого, трепетного очікування, з повільного наближення-тяжіння у часо-простір «Оперної» (Палацової!) площі, що оточує його. Хоча в Одесі всі дороги ведуть до Театру, проте поява Одеського оперного завжди несподівана. Враз, на схрещенні вулиць, вимальовується його фантастичний, чарівно-казковий і, водночас, строгий, неприступний силует, оточений химерно

виліпленими стовбурами дерев, немовби змальованими з «готичних картин» німецького романтика Каспара Давида Фрідріха. Одеський оперний починається з подиху «вільної стихії», яка огортає його, яку не видно, не чути і яка дає знати про свою всеприсутність свіжістю пориву, трепетом, що проникає в душу, зачаровану спогляданням аж лячно прекрасної, незбагненно величної будівлі, що сяє в променях сонця і таємничо світиться вночі.

<...>

Безліч автобіографічних легенд породжена міфогенною ситуацією Одеського оперного. Виникли такі і в автора цих рядків [Рощенко О. Г.]. З-поміж них — перше знайомство з ним. Дівчинкою чотирьох з половиною років, зі світлими кучериками, ведена за руку дідусем — корінним одеситом Борисом Михайловичем Авер'яновим (грав на трубі в заводському оркестрі), — я вперше переступила поріг Одеського оперного. З глибин висланої оксамитовим бордо ложі стежила за красою балетного дійства, ховалася від страшної Феї Карабос, спостерігала, як з невідомо яких висот за помахом чарівної палички Феї Бужку на сцену спускалися сади і фантастичні рослини, котрі на сотню років заховали сумний королівський замок, раділа пробудженню Аврори...

Потім я дізналася, що мій тато — Георгій Борисович Авер'янов, будучи студентом третього курсу Одеської консерваторії й аж до її закінчення, грав в оркестрі Одеського оперного театру. Він неодноразово розлучався з Одесою: спочатку — щоб закінчити аспірантуру Київської консерваторії, потім — задля того, щоб у Львівській консерваторії почати свій педагогічний шлях, і нарешті — заради Харкова, де впродовж 16 років (з 1975-го по 1991-й) очолював Інститут мистецтв. Однак, за визнанням Георгія Борисовича, жити і дихати він міг тільки в Одесі. Під звуки віолончельного соло в оперному оркестрі мені завжди згадується батько, який так любив музику й Одесу. В ту мить, здається, він посилає вітальне слово з прекрасної далечини, з якої нема повернення у цей примарний світ.

Кожен мій приїзд в Одесу пов'язаний з Оперним театром. Не тільки відвідування — саме перебування поблизу нього зачаровує, знову й знову відроджуючи любов до нього — спадкову і трепетну. Ось і зараз, приїхавши на початку липня в Одеську консерваторію як опонент кандидатської дисертації на захист аспіранта Антоніни Яківни Кулієвої (доцента кафедри сольного співу), я з радістю прийняла запрошення побувати на закритті театрального сезону в оперному.

<...>

Чорноморські новини. — 2016. — 18 серпня. — С. 3.

ЮНЫЕ ТАЛАНТЫ ОТКРЫЛИ НОВЫЙ СЕЗОН

День открытых дверей прошел 10 сентября в Харьковском муниципальном культурном центре (ул. Плехановская, 77).

Юные харьковчане и их родители приняли участие в интерактивной программе (игры и конкурсы) в фойе культурного центра, где и познакомились с творческими коллективами центра и их руководителями. После этого все желающие смогли записаться в понравившуюся студию, школу, мастерскую: вокальную, театральную, цирковую, танцевально-спортивный клуб «Харьков», школу танца «Авансцена» и др.

С началом нового учебного года детей поздравили профессиональная команда молодежного театра «Мадригал», ансамбль современной хореографии «Эстет», сказочные герои и воспитанники творческих коллективов центра.

Харьковские известия. — 2016. — 13 сентября. — С. 3.

ХАРЬКОВСКИЕ СКУЛЬПТОРЫ МЕЧТАЮТ УКРАСИТЬ ГОРОД ОРИГИНАЛЬНЫМИ РАБОТАМИ

Гость редакции — директор Харьковской городской художественной галереи **Татьяна Тумасьян**.

<...>

ЛИЧНОЕ ДЕЛО

Татьяна Тумасьян родилась 27 января 1960 года в Харькове. В 1983 году окончила **академию культуры**, начала работу в отделе искусств библиотеки им. Короленко, возглавляла его до 1990 года. В 1990–1996 гг. работала в галерее «Вернисаж», руководила выставочным направлением фестиваля «Харьковские ассамблеи». С 1996 года — директор Харьковской городской художественной галереи.

Лауреат Муниципальной творческой премии. Преподает в ХНУ им. В. Н. Каразина курс «Современное визуальное искусство». Замужем, дочери 31 год.

Подготовила М. Ефанова

Вечерний Харьков. — 2016. — 11 октября. — С. 4–5.

В. Корнійчук

ВИЙШОВ З ДРУКУ ЧЕРГОВИЙ НОМЕР ЖУРНАЛУ «МУЗИКА»

Четверте цьогорічне число часопису «Музика» розпочинається публікацією про оригінальне трактування невмирущого Моцартівського «Фігаро», якого модерново представили у Львівській опері студенти Музичної академії імені М. Лисенка.

<...>

У «Нотному стані» владарює нині відомий композитор сучасності Анатолій Гайденок з поетом Миколою Сингаївським, котрі представляють нам урочисту оду «Мій рідний край». А в рубриці «Репресована симфонія» познайомитесь із розповіддю **Олени Рощенко** про сумнозвісну історію створення самобутнім композитором Дмитром Клебановим його Першої симфонії, яку він приурочив пекельним мученикам Бабиного Яру. Композиція упродовж семи десятиліть замовчувалась тоталітарним режимом — як «небезпечна» для соціалістичного ладу.

<...>

Тож, шановні наші поціновувачі та дописувачі! Читайте, насолоджуйтесь і передплачуйте оригінальний фаховий часопис «Музика», з яким Вам буде веселіше жити, а на душі — мелодійніше.

Культура і життя. — 2016. — 21 жовтня. — С. 10.

ВЫДАЮЩИХСЯ ХАРЬКОВЧАН УВЕКОВЕЧАТ, А ПАМЯТНИКИ АРХИТЕКТУРЫ ЗАКОДИРУЮТ

Решение продолжить программу по установке QR-кодов на достопримечательностях Харькова поддержали 20 октября члены городской комиссии по вопросам топонимики и охраны историко-культурной среды. На этом же заседании было принято решение установить мемориальные доски выдающимся харьковчанам.

QR-коды уже установлены на фонтане «Зеркальная струя», на здании у входа в Свято-Покровский мужской монастырь, на здании Успенского собора и Свято-Благовещенского кафедрального собора. <...>

А что касается вопроса увековечения памяти знаменитых харьковчан, то на здании школы № 102 установят мемориальную доску бывшему ученику школы, военнотружашему Андрею Новаку, погибшему в зоне антитеррористической операции. На доме по ул. Волонтерской, 56 появится мемориальная доска заслуженной артистке Украины, которая исполняла ведущие партии в Харьковском академическом театре музкомедии, **Вере Харитоновой**. На здании по ул. Университетской, где располагалось первое здание Харьковского императорского университета (сейчас в этом здании — Украинская государственная инженерно-педагогическая академия), установят мемориальную доску польскому государственному деятелю Юзефу Пилсудскому, который в конце 1880-х годов учился в Харькове на врача.

<...>

Как подчеркнул в ходе заседания первый заместитель Харьковского городского головы Игорь Терехов, эти решения очень важны для города. «Это говорит о том, что Харьков чтит героев, которые борются за независимость своей страны, помнит ученых и деятелей искусства, благодаря которым мы называем Харьков культурной столицей, столицей образования». <...>

Харьковские известия. — 2016. — 22 октября. — С. 2.

А. Анничев

ВТОРОЙ УРОЖАЙ СКАЗОЧНОЙ КАПУСТЫ

В Академическом театре кукол им. В. А. Афанасьева по многочисленным просьбам зрителей восстанавливается спектакль «Принцы и принцессы» с новым названием «Как стать королем», поставленный в 2011 году заслуженной артисткой АР Крым Оксаной Дмитриевой.

<...>

Придя в театр, вы увидите завершённое сценическое действие, иными словами — хорошо продуманный режиссером пластический образ спектакля, когда все его составные части органично дополняют друг друга — и хореография Инны Фальковой, и песенная интонация, найденная хормейстером **Галиной Бреславец**, и сценография Натальи Денисовой, и световое оформление Владимира Минакова.

В завершение хочу выразить чувство признательности всей постановочной группе. Сегодня в Харькове нет спектакля для детей, по своим достоинствам способного соперничать с «Принцами и принцессами». Логика, художественный вкус и тактичное отношение к автору пьесы и зрителям не подвели его создателей.

Время. — 2016. — 27 октября. — С. 7.

DANCESONG FEST 2016

Успішно завершився V Міжнародний фестиваль-конкурс Dancesong fest 2016, який традиційно проходить у Харкові за підтримки Міністерства культури України, Національної спілки хореографів, Харківської міської ради, **Харківської державної академії культури**.

Засновник і незмінний директор фестивалю — заслужена артистка України, завідувач кафедри естрадного мистецтва Харківської державної академії культури **Людмила Кудрич**. Це дійство покликане об'єднати кращих аматорів і професіоналів, котрі сьогодні виступають на сценах у різних жанрах, сприяє становленню і розвитку національних культур, єднанню їх із культурами інших народів світу.

У фестивалі взяли участь понад 300 солістів та творчих колективів із багатьох міст України, а також із Білорусі, Азербайджану, Вірменії, Грузії, Китаю. Діти шкільного віку і молоді люди, яким уже виповнилося 18 років, змагалися у номінаціях: естрадний номер, народний, джазовий, академічний вокал, авторська пісня, хореографія, театральне мистецтво, шоу-композиції, оригінальний та інструментальний жанр. Вони могли одночасно виступати у різних категоріях, що дозволяло їм продемонструвати власний багатогранний талант.

<...>

«Наш фестиваль надав можливість талановитій молоді розкрити свої можливості, надав упевненості у власних силах, продемонстрував усебічну підтримку обдарованих артистів з боку держави», — сказала член журі Олена Ігнатенко.

<...>

Культура і життя. — 2016. — 25 листопада. — С. 15.

Е. Ковальская

РОК-МУЗЫКАНТЫ УСТРОИЛИ СЕБЕ ЭКСТРИМ

Харьковская рок-группа Shklo подготовила дебютный клип, в котором загипсованные персонажи бегают по крышам высотных зданий, в частности по крыше университета имени Каразина.

Музыканты Shklo — выпускники режиссерского и актерского факультета ХНУИ им. Котляревского и музыкального факультета **Харьковской государственной академии культуры**, поэтому подошли к съемкам креативно и даже придумали для себя настоящие испытания. Во-первых, съемки проходили на крышах северного корпуса ХНУ им. В. Н. Каразина и старого казино в районе Лопани. Выбор на эти здания пал не случайно.

— С башни северного корпуса университета открывается невероятная панорама города, а кроме того, она самая высокая в центре, и ничто не мешает обзору, — рассказывает бас-гитарист Евгений Демещенко. — А крышу старого казино мы выбрали потому, что это заброшенное строение, и в этом месте не было проблем со съемками. А еще там был впечатляющий, нужный нам антураж — немного покинутого города с ощущением сомнений и надежд.

На высоте музыкантам пришлось работать впервые, и съемки стали для них экстримом.

<...>

Режиссером клипа стал лауреат международных премий и фестивалей Михаил Озеров.

— Михаил Озеров — уникальный режиссер с огромным стажем, который ставил клипы для «Машины времени», «Пятницы», Игоря Талькова и Сергея Бабкина, автор полнометражных и короткометражных фильмов, — говорит музыкант.

Вечерний Харьков. — 2016. — 26 ноября. — С. 21.

ХАРЬКОВ ВОЗВРАЩАЕТ СТАТУС

Подписание меморандума о сотрудничестве между городской властью и харьковскими танцевальными федерациями и студиями состоялось 24 ноября в Харьковском горсовете.

Как сообщил директор Департамента по делам семьи, молодежи и спорта Алексей Чубаров, целью такого сотрудничества является возвращение Харькову статуса танцевальной столицы.

«После смерти известного харьковского хореографа **Алексея Литвинова** это реноме немного пошатнулось, и сейчас мы хотим развивать бальные танцы, чтобы вернуть этот статус. <...>

<...>

«У нас в городе много бальных танцоров, клубов, профессиональных тренеров. Но это дорогостоящее занятие, и все, по сути, держится на тренерах, родителях, меценатах. Поэтому мы очень рады, что город повернулся к нам лицом и хочет оказать хоть какую-то поддержку. Теперь мы объединимся, и, я уверен, это даст положительный результат», — отметил Геннадий Хавкин.

Харьковские известия. — 2016. — 26 ноября. — С. 2.

УРОЧИСТИЙ КОНЦЕРТ ДО ДНЯ ЗАХИСНИКА УКРАЇНИ, ДНЯ УКРАЇНСЬКОГО КОЗАЦТВА ТА ПОКРОВИ ПРЕСВЯТОЇ БОГОРОДИЦІ У ХДАК

12 жовтня викладачі, студенти та гості академії були запрошені до великої актовій зали на урочистий концерт з нагоди аж трьох свят — Дня захисника України, Дня українського козацтва та Покрови Пресвятої Богородиці. Усі присутні поринули в неймовірно-святкову атмосферу: хвилюючі звуки гімну України у виконанні **академічного хору**, щирі вітальні слова ректора академії **Василя Миколайовича Шейка** і запрошених представників духовенства, а також неперевершені хореографічні та музичні композиції у виконанні студентів ХДАК. Глядачі ні на мить не відводили очей від того, що відбувалося на сцені. Грандіозний, неперевершений та емоційно-хвилюючий концерт запам'ятається надовго!

Бурсацький узвіз. — 2016. — Листопад. — С. 1.

О. Косачова

ДНІ НАУКИ В АКАДЕМІЇ КУЛЬТУРИ

Харківська державна академія культури за своє понад 85-річне функціонування організувала і провела численні форуми, серед яких чільне місце посідає Міжнародна наукова конференція «Культурологія та соціальні комунікації: інноваційні стратегії розвитку». Вона традиційно проводиться під патронатом ректора **Василя Миколайовича Шейка** — доктора історичних наук, професора, члена-кореспондента Національної академії мистецтв України, заслуженого діяча мистецтв України, дійсного члена Міжнародної академії інформатизації при ООН.

У роботі цього річної XIII Міжнародної наукової конференції «Культурологія та соціальні комунікації: інноваційні стратегії розвитку» взяли участь доктори, кандидати наук, докторанти, аспіранти, студенти, викладачі та інші молоді науковці з України (Харкова, Києва, Дніпра, Вінниці, Черкаса, Івано-Франківська, Маріуполя), а також Чехії, Данії, Китаю, Росії. У програмі конференції було заявлено понад 180 доповідей з актуальних питань розвитку культурології, соціальних комунікацій, філософії та політології, менеджменту, історії, музезнавства та туризму, театрального, хореографічного, музичного та кіно-, телемистецтва тощо.

<...>

Наукові дискусії проводились у межах 10 секцій...

<...>

25 листопада відбувся майстер-клас кінознавця, кандидата мистецтвознавства, докторанта ХДАК **В. Н. Миславського** «Американські кінокомедії 1920-х рр.», на якому було продемонстровано рідкісні та маловідомі глядачам стрічки... <...>

На заключному пленарному засіданні учасники та гості конференції заслухали звіти представників секцій; переглянули фільм-звіт про роботу конференції та привітали найактивніших доповідачів, які отримали почесні грамоти та дипломи.

<...>

Бурсацький узвіз. — 2016. — Листопад. — С. 2–3.

В. Сєдих

ЖИТТЯ, ПРИСВЯЧЕНЕ НАУЦІ

ДО 65-РІЧЧЯ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ВІКТОРА ВАСИЛЬОВИЧА СЄДИХ

<...>

Харківська державна академія культури, безсумнівно, багата на Науковців з великої літери, на викладачів унікального педагогічного дару, які безмежно віддані своїй справі та любові до студентів. Одним із таких талановитих вчених-викладачів є **Віктор Васильович Сєдих** — відомий представник харківської бібліотечної школи, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри документознавства та книгознавства, який нещодавно відсвяткував свій 65-річний ювілей. Редакційна колегія щиро сердно вітає шановного Віктора Васильовича зі знаменною подією, бажає подальших творчих успіхів на науковій і педагогічних нивах!

Напередодні ювілею студенти 3 курсу факультету соціальних комунікацій (**Анастасія Ковальова** та **Дарина Корольчук**) поспілкувалися з улюбленим викладачем...

— Вікторе Васильовичу, а з чого, власне, усе починалося: як відбувалося Ваше становлення на науковій ниві?

— Я прийшов до Академії (а на той час — Інституту) після служби в армії, в 1974 році. Звісно, ніякою наукою тоді ще не переймався. Хоча завідувач кафедри **Є. П. Тамм** постійно наполягав, окрім викладацької діяльності, визначитися з темою наукового дослідження. Через два роки мені взагалі довелося поїхати з Харкова. По суті, науковою діяльністю почав займатися лише з 1979 по 1982 роки під час навчання в аспірантурі Московського інституту культури, де зацікавився проблемою каталогізації. Згодом мені надали можливість читати курс «Історія бібліотечної справи». А дисертацію, присвячену системі каталогів і картотек централізованих бібліотечних систем, я захистив у 1987 році.

— Якими досягненнями Ви як науковець можете пишатися на сьогодні?

— Я пишаюся тим, що мені вдалося підняти з невідомості імена таких бібліотекознавців, як: Б. Борович і М. Шлепаков. За останні роки написав дві статті про одного з перших завідувачів нашої кафедри **А. Ашукіна**. До того ж мені пощастило видати перший в Україні навчальний посібник з історії бібліотечної справи, який отримав схвальні відгуки.

<...>

— Хто з науковців є Вашим авторитетом і чому?

— З нині сущих я нікого не назву. Проте в мене був чудовий науковий керівник Г. С. Чижкова, завідувач кафедри. Це, знаєте, — справжній такий інтелігент, чемна людина. Багато чого я перейняв від неї. Ще одним авторитетом для мене був К. І. Рубинський — бібліотекар Харківського університету, фундатор українського бібліотекознавства. Його можна схарактеризувати фразою: «свєтя другим — сгораю сам». Він врятував дві бібліотеки: імені В. Короленка та університетську, які свого часу хотіли об'єднати в одну. Авторитетом як у науковому, так і в моральному планах є для мене Є. П. Тамм. Якби не він, то, може, моя наукова доля і не склалася б: просто виштовхав мене до Московського інституту культури. Зараз розумію: якщо б тоді не вступив до аспірантури, то пропрацював би так років з двадцять, а потім би мене звільнили через відсутність наукового ступеня.

— Які Ваші наукові перспективи на майбутнє?

— Мені дуже хотілося б досліджувати дві речі: становлення нашої кафедри та історію бібліотечної справи Слобожанщини.

<...>

— Вікторе Васильовичу, Ви для нас — Викладач із великої літери. У чому секрет Вашої педагогічної діяльності?

— Секрет у тому, що мені подобається моя робота. Я ставлюся з повагою до всіх студентів, навіть до тих, хто погано вчиться. «Репресивних» методів у мене немає. Загальний рецепт — взаємоповага один до одного і терпіння.

— Декілька вітальних слів студентському і педагогічному колективу з нагоди Міжнародного Дня науки, який традиційно відзначається 10 листопада.

— Бажаю, щоб наша наука розвивалася, щоб у нас було бажання працювати, щоб ми могли похвалитися своїми досягненнями (а пишатися ми маємо чим!). Головне побажання студентам — щоб вони поповнювали ряди нашої наукової школи, відомої як в Україні, так і у світі.

Бурсацький узвіз. — 2016. — Листопад. — С. 4.

ДЕНЬ УКРАЇНСЬКОЇ ПИСЕМНОСТІ ТА МОВИ: АКАДЕМІЯ ВІДЗНАЧИЛА

Напередодні Дня української писемності та мови кафедра мистецтвознавства, літературознавства та мовознавства ХДАК з метою виховання в студентів любові до рідного слова організувала проведення низки цікавих і змістовних заходів під гаслом «Наша мова калинова». Зокрема, у читальній залі було проведено творчу зустріч із молодими письменниками — вихованцями нашої Альма матер — **Владом Петренком** та **Інессою Блажко**, які майстерно продекламували власні вірші і черговий раз переконали всіх присутніх, що «поезія — це завжди неповторність, якийсь безсмертний дотик до душі». Також на зустрічі працівники бібліотеки Академії зробили виставку старовинних книжок 17 століття.

Анжелікою Цинкіладзе, студенткою 3 курсу факультету театрального мистецтва, було проведено незабутній майстер-клас із ораторської майстерності. <...>

<...>

Безперечно, усі творчі заходи до Дня української писемності та мови урізноманітнили студентські будні, збагатили присутніх духовно і надихнули на нові творчі звершення.

Бурсацький узвіз. — 2016. — Листопад. — С. 5.

О. Сторожик

МУЗЕЄЗНАВЦІ НА «НАУКОВИХ ПІКНІКАХ»

17 вересня в Харкові, в саду ім. Т. Шевченка, вшосте пройшов найбільший в Україні тематичний фестиваль із популяризації науки для дітей і молоді «Наукові пікніки», на якому було представлено численні експерименти, досліди, розвиваючі ігри, головоломки, майстер-класи для любителів науки. За словами директора міського Центру дозвілля молоді Альони Леонової, свої наукові та розвиваючі програми підготували 59 установ. Дослідницькі розробки та експерименти відвідувачам «пікніків» представляли близько 600 осіб. Фестиваль науки відвідало понад 10 000 дорослих і дітей.

Уперше в «Наукових пікніках» брала участь кафедра музеєзнавства і пам'яткознавства **Харківської державної академії культури**. Головною задачею було розкрити публіці специфіку нашої спеціальності та показати, чим займаються студенти й випускники кафедри. Презентація кожного предмету, постера і світлин продемонструвала різні аспекти професії. <...>

<...>

...завдяки участі у фестивалі, багато людей дізналося про спеціалізацію «Музейна справа та охорона пам'яток історії і культури» та наукову діяльність кафедри музеєзнавства і пам'яткознавства ХДАК. Захід такого формату дав можливість представити спеціальність у великому масштабі й зацікавити потенційних абітурієнтів, а також освітні та культурні центри.

Бурсацький узвіз. — 2016. — Листопад. — С. 10.

Є. Дубинець

ПРО УКРАЇНСЬКИЙ ТУРИЗМ ІЗ ВУСТ ВИКЛАДАЧІВ І СТУДЕНТІВ ХДАК В ЕФІРІ ПРОГРАМИ «ГРОМАДСЬКА ЕКСПЕРТИЗА»

27 вересня в Україні відзначали День туризму. Саме цій події був присвячений один із випусків програми «Громадська експертиза» на телеканалі ОТБ. До студії були запрошені завідувач кафедри

музеєзнавства та пам'яткознавства **Харківської державної академії культури Олена Жукова** і студентка 3 курсу факультету культурології **Євгенія Дубинець**. Головною темою ефіру був український туризм.

Гості студії звернули увагу на доволі позитивну тенденцію: більшість харків'ян, згідно з опитуваннями, віддають перевагу подорожам Україною. Це зумовлено двома чинниками: незначним фінансовим становищем та інтересом до місцевих пам'яток культури. Навіть туристичні агентства все частіше пропонують тури Харківщиною, які раніше не були популярними.

<...>

Бурсацький узвіз. — 2016. — Листопад. — С. 10.

МУЗЫКАЛЬНЫЙ ВЕЧЕР В КАРТИННОЙ ГАЛЕРЕЕ

В Харьковской областной галерее «Мистецтво Слобожанщини» прошел музыкальный вечер, организованный Харьковской филармонией.

Мероприятие собрало немалое количество людей, интересующихся классической музыкой и любящих современную харьковскую эстраду.

Продемонстрировать свои выдающиеся таланты и навыки, а также подарить зрителям поистине незабываемый вечер собрались истинные мэтры Харьковской филармонии, такие как: заслуженный артист Украины Василий Дмитренко, заслуженный деятель искусств Украины **Александр Скляр** и лауреат многочисленных международных конкурсов — певица Альбина Житенева.

Харьковские известия. — 2016. — 1 декабря. — С. 6.

Ю. Щукина

ВЛАДИМИР МОРСКОЙ. «ХРАНИТЬ ВЕЧНО»

65 лет назад ушел из жизни театральный критик, который был гордостью Харькова в масштабах всей Украины — Владимир Морской. Его яркая, но трагическая судьба продолжает интриговать, как свет далекой звезды. Впрочем, сегодня вспоминать о нем самое время. Причина не только в грустной «дате», но и в исторической справедливости. «Дело» политзаключенного В. Морского было открыто и «заговорило» совсем недавно. <...>

Настоящим именем театрального публициста было Вульф Мордкович. <...> Его статьям 1920-х уже присущи афористичность, броскость стиля, диалектический, причинно-следственный анализ и критический взгляд на описываемое явление театрального процесса. Кроме яркой индивидуальности, в каждой рецензии Морского явно проявляется вкус. Отличительной особенностью Морского в критике был универсализм. Он соединял в себе глубокие познания в области литературы и драматургии (прежде всего, европейской, но и украинской, и русской), знание классической живописи, понимание музыки и владение знаниями в области музыкального театра, объективность и глубину в анализе спектаклей драматического театра, широкие познания в области кино. В последующие годы он быстро наработал и опыт. За жизнь им были опубликованы не одна сотня статей в газетах: «Пролетарий», «Коммунист», «Харьковский рабочий», а со временем в редакторской колонке газеты «Красное знамя» и в республиканских изданиях «Правда Украины», «Советская Украина», «Радянське мистецтво» и «Театр».

Со второй половины 1940-х годов В. Морской, как крупнейший театральный критик города, был приглашен на кафедру театроведения Театрального института читать «Практикум по театральной критике». Несмотря на то что преподавал он немного, след его педагогики в культуре Харькова огромен. Учениками Морского были в будущем доктор искусствоведения **В. Айзенштадт** и автор нескольких монографий о деятелях театра Харькова Л. Попова.

<...>

В 1920–1940-е рецензиями Морского зачитывались прежде всего харьковчане, но также — благодаря обширным проблемным статьям критика в республиканском органе «Радянське мистецтво» — всей Украины. И тем более важно, чтобы большая часть творческого наследия и судьба Владимира Морского теперь вернулась туда, где им быть надлежит, — в пантеон нашей культуры. <...>

Харьковские известия. — 2016. — 6 декабря. — С. 15.

КИНО НЕ ДОЛЖНО БЫТЬ СКУЧНЫМ

К 120-летию украинского кинематографа в Харькове вышла двухтомная книга «Фотографическая история кино в Украине. 1896–1930». Ее автор украинский киновед, историк кино, автор множества книг о киноискусстве **Владимир Миславский**, человек совершенно уникальный. У него одна из самых редких в Украине профессий, а в Харькове он единственный специалист в области истории кино. По природе он застенчивый, лицо узнаваемое, на улице с ним часто здороваются, принимая его за знакомого, он автор интереснейших телепрограмм, гость международных кинофестивалей и при этом обожаемый студентами преподаватель.

Владимир Миславский, старший преподаватель факультета кино-, телеискусства кафедры телевидения **Харьковской государственной академии культуры**, член Национального союза кинематографистов Украины, автор и ведущий телепрограмм о кино.

— Владимир, у человека редкой профессии всегда хочется спросить: «Почему?» Почему Вы выбрали именно эту специальность?

— Я полюбил кино с самого детства. Как-то в 10 лет попал в кино на вечерний сеанс. Показывали абсолютно взрослый, с моей точки зрения, фильм «Анжелика — маркиза ангелов». Все происходящее меня просто ошеломило — необыкновенной красоты актриса, увлекательные приключения, атмосфера недозволенности... Я уже не помню, как меня на этот сеанс пропустили, но я попал в другой мир, и мне совершенно не хотелось его покидать. Потом мне сильно влетело от родителей, но я уже был заражен любовью и дня не мог провести без кино. Как ни странно, именно мама помогла развиться этому великому чувству. Она работала в финотделе Ленинского района. В ее обязанности входили и финансовые проверки кинотеатра «2-й Комсомольский». И конечно, ее сына пускали туда на любые фильмы и на любые сеансы. Я приезжал на велосипеде, оставлял его в фойе и шел смотреть кино. Не пропускал ни единого дня, все фильмы, которые там показывали, знал на память.

— Но ведь в кино много более понятных ребенку профессий. Актер, режиссер, сценарист, в конце концов. Почему именно историк кино?

— Потому что профессию я выбирал уже абсолютно взрослым и сложившимся человеком. А пацаном я был влюблен в кино до обожания. Мне нужно было его просто видеть. Каждый день. Летом во «2-м Комсомольском» работала летняя площадка, я был вхож в аппаратную и мне доверяли возить киноплёнки. Во время сеанса я перевозил бобины из закрытого кинотеатра в открытый и обратно. Это называлось киноперебежка. Сразу после школы устроился киномехаником. Для меня было очевидно, что без кино жить я не могу, а чтобы его все время смотреть, нужно быть киномехаником. О большем я и мечтать не мог. У меня были рацпредложения, которые поддержали в Москве, я даже премию за это получил. Но шло время, и в какой-то момент этого мне стало не хватать. Я начал писать статьи о кино, правда, сначала в стол, а потом понял, чем действительно хочу заниматься. Меня интересовала история кино. Тогда я решил поступать во ВГИК, куда и направился, чтобы сдавать экзамены.

— Но туда же практически невозможно поступить.

— А я и не поступил с первого раза. Там очень серьезный творческий конкурс, сначала предварительный — домашние заготовки (рецензия и статья), потом собеседование и статья на одну из предложенных тем, потом рецензия на фильм. Я помню, нам показали «По главной улице с оркестром», это кино меня зацепило. Под впечатлением от этого фильма собрал вещи и уехал в Харьков. Но позже приехал во второй раз. После экзаменов мы все ждали зачисления в приемной ректора. Набор был 11 человек в группу. Меня взяли двенадцатым. Когда имена всех 11 человек были названы, я понял, что не поступил, и решил не повторять попыток. И в это время вышла секретарь ректора и сказала: «Миславский, зайдите». Я зашел, и ректор ВГИКа Александр Васильевич Новиков мне говорит: «Я решил выделить двенадцатое место специально для вас, я в вас верю».

— Вы оправдали его доверие?

— Думаю, да. Я был первым, кто во ВГИКе получил премию за лучший диплом, учрежденную редакцией журнала «Киноведческие записки». Теперь эта традиция строго соблюдается. Каждый лучший диплом отмечается этим журналом. Кстати, у меня была работа о кинопродюсере Дмитриии Харитонове. В то время о судьбах предпринимателей, эмигрировавших в годы Гражданской войны, никто ничего не писал. Сейчас на сайте ВГИКа в числе известных специалистов, занимающихся кинематографом, есть и моя фамилия.

— Вы, наверное, могли остаться работать в Москве, или уехать в Киев, где окончили аспирантуру Киевского национального университета театра, кино и телевидения им. Карпенко-Карого. Почему Вы выбрали Харьков?

— Мне предлагали работу в Госфильмофонде СССР, были предложения из Киева, но как-то не сложилось. По складу характера я очень постоянный, консервативный, если хотите, привязан к родным местам. Мои телепрограммы выходили не только в Харькове, но и в Киеве. Я написал 27 монографий, около 100 статей, посвященных истории кино. В своих передачах, как правило, рассматривал исторический аспект кинематографии, хотя и о современном кино также рассказывал. Недавно сделал 6 выпусков ретро телепрограммы «Великая иллюзия» и пришел к выводу, что, наконец, сделал то, что мне нравится. До этого все программы были похожи: фрагмент фильма — комментарий, фрагмент фильма — комментарий, в общем, стандарт. В новых программах разные специалисты обсуждали различные аспекты фильма. Психиатр, например, ставил диагноз синьору Робинзону из одноименного фильма и герою Адриано Челентано в фильме «Укрощение строптивого». Ведущие, моя партнерша и я, спорят, строят отношения, отыгрывают сценки в декорациях фильмов. В общем, с моей точки зрения, получилось интересно.

— Кстати, о телевидении. Вы популяризировали кинематограф, а телевидение сделало популярным Вас. С чего начались и как складывались ваши отношения?

— В 1984 году меня пригласили для участия в популярной программе советского телевидения «Кинопанорама». Я был молод, смел и даже нахален, думал, приеду и всех порву. Не порвал. Много всякого наговорил, но почти все вырезали и оставили небольшой фрагмент моих рассуждений. Зато долго крутили меня в анонсах программы. А когда в Харькове появилось коммерческое телевидение, я увидел в нем для себя возможность пропагандировать киноискусство. Впервые в эфир меня пригласил Сергей Потимков. Предложил сделать обзор фильмов. Я обладал феноменальной памятью, мог удерживать в голове тысячи фамилий. Но текст на всякий случай написал и выучил его наизусть, но в итоге настолько переволновался, что боялся оторвать глаза от заветного листочка. Первая рецензия на мое выступление в газете «Красное знамя» содержала приблизительно следующее: «Пригласили некоего Миславского, считающего себя киноведом, который ничего не мог сказать без бумажки». И все-таки я пошел работать на телевидение. Сначала представлял фильмы, отбирал их для просмотра, потом сделал несколько программ. Долго работал как киновед, смотрел много современного кино, а потом понял, что больше меня это не привлекает. Сейчас нет позыва смотреть современное кино. Зато я открываю для себя совершенно потрясающие вещи в кинематографе 1920–1930-х годов.

— Владимир, Ваши любимые режиссеры Спилберг и Хичкок, актеры — Дастин Хоффман и Мерил Стрип, но Вы утверждаете, что абсолютно не интересуетесь современным кинематографом. Вы давно и серьезно работаете над историей украинского кино. Что это — дань патриотизму, желание обратиться к истокам, без знания которых нет будущего?

— Дореволюционный кинематограф Украины изучаю я один, а 1920-е годы, которые считаются годами расцвета, изучают многие украинские киноведы. Мне интересен процесс развития украинского кино, исключительно его исторический аспект.

— И, тем не менее, как человек, изучающий такое сложное явление, как украинский кинематограф, знающий его силу и слабости, что Вы можете сказать о его будущем?

— Люблю повторять высказывание Вольтера «все жанры, кроме скучного». Я считаю, что каждый, кто собирается делать кино, должен как мантру повторять эти слова. Кино должно быть коммерческим не с точки зрения подхода, а с точки зрения результата. Если кино будет приносить прибыль, в него будут вкладывать деньги. А для того, чтобы кино приносило прибыль, оно должно быть интернациональным не с точки зрения проблематики, а с точки зрения интересов других регионов. И мне кажется, главная ошибка наших кинематографистов в том, что они зацикливаются либо на нашей истории, либо на нашей политике, либо на каких-то очень узких проблемах с определенной концепцией, которая либо неприемлема для иностранного зрителя, либо ему малоинтересна. То есть проблема в том, что фильм не заинтересовывает и, как следствие, не имеет распространения.

— Но ведь недавно наш фильм взял приз на фестивале...

— Какой фильм? Кто режиссер? Кто в главной роли? На каком фестивале?

— Не помню.

— А когда «Титаник» взял свои «Оскары», его посмотрел весь земной шар. У нас в Украине английский режиссер Роберт Кромби снял фильм «Сафо» с Богданом Ступкой в одной из ролей, и этот фильм мало того, что получился довольно хорошим, он дал хорошую кассу. В картине рассказывалась интересная история, она не была ограничена рамками определенной политической конъюнктуры или рамками определенной географии. Кроме того, что фильм талантливо сделан, в нем затрагивались темы, близкие и понятные каждому зрителю. И это все, что нужно, для того чтобы о нашем кино не просто заговорили специалисты, а и для того, чтобы его стали смотреть.

Беседовала Н. Рубан

ПРЕМЬЕРА «ПАРТИТЫ» — ГЛАВНОЕ СОБЫТИЕ ВЕЧЕРА

22 декабря 2016 года на музыкальном факультете **Харьковской государственной академии культуры** состоялся концерт камерного оркестра **Academus** (руководитель — **Сергей Романенко**).

Музыканты выступили с программой современной академической музыки, где прозвучали произведения Арво Пярта (соло на альте — **Анастасия Попова**), Эйтора Вилла-Лобоса, Александра Ровенко, Джорджа Гершвина (соло на скрипке — **Богдана Мендришора**), **Александра Литвинова**.

Впервые прозвучала пьеса **Виталия Чепеленко**, написанная специально для оркестра.

Также для этого коллектива **Юрий Ковач** аранжировал Autumn Leaves Жозефа Косма (соло на саксофоне исполнил **Павел Кулишкин**).

Главным событием вечера явилась премьера «Партиты» Игоря Гайдено в присутствии автора.

В выступлении принимали участие пианисты **Оксана Андриенко**, **Нина Пересада**, **Дмитрий Попов** и бас-гитарист **Владимир Ковалев**.

Харьковские известия. — 2016. — 27 декабря. — С. 6.

КРАСОТА СПАСЕТ МИР

В **Харьковской государственной академии культуры** прошел конкурс «Мисс академия культуры».

Об этом сообщили организаторы конкурса, который прошел в вузе впервые. В конкурсе победила студентка факультета киноискусства **Татьяна Титаренко**.

Кроме этого были присуждены такие титулы:

Мисс Артистизм — **Екатерина Бориславская**;

Мисс Очарование — **Александра Белоус**;

Мисс Искренность — **Вита Дерен**;

Мисс Загадочность — **Анастасия Коваленко**;

Мисс Соблазнительность — **Анна Яковлева**;

Мисс Элегантность — **Татьяна Титаренко**;

Мисс Стиль — **Диана Данько**;

Мисс Грация — **Надежда Ключко**;

Мисс Пластичность — **Валентина Калашникова**;

Мисс Оригинальность — **Наталья Игнатова**;

Мисс Привлекательность — **Виктория Жарикова**;

Мисс Нежность — **Таисия Мирошниченко**;

Мисс Зрительских симпатий — **Анна Яковлева**;

Первая вице-мисс — **Александра Белоус**;

Вторая вице-мисс — **Анастасия Коваленко**.

Харьковские известия. — 2016. — 29 декабря. — С. 6.

ПОКАЖЧИК ПЕРСОНАЛІЙ

- Авдєєв А. 99
Аддо Є. 94
Азімлі Е. 136
Айзенштадт В. М. 84, 86, 147
Алжнєв Ю. Б. 130, 135
Алфьорова З. І. 17, 64, 66, 67, 93, 97
Андриєнко О. 150
Апчел О. А. 62, 85
Асєєв Г. Г. 17
Ашукін А. 145
- Бакшєєв И. 123
Белоус А. 150
Берко В. 31
Білик О. М. 50, 68, 93
Блажко І. 146
Бойко А. 93, 129
Бойко В. Г. 91, 117, 130, 134
Большакова Т. В. 67
Бондаренко К. 100
Борис І. О. 25, 27–28, 42, 48, 66, 93, 124–125, 130, 137
Бориславская Е. 150
Бородин А. 100
Бредихін А. 97
Бредихін Ю. 97
Бреславець Г. М. 78, 143
Бреславець О. 78
Бувалець О. О. 13
Бугайова В. О. 31, 37
Будьоний В. 97
- Василенко Д. 78
Васильєва (Цигічко) Н. 15, 68–69
Верещака А. О. 93
Верховенская Л. 125
Видулина А. К. 35, 107
Волкова О. В. 66, 125
Волчкова А. 47
Воскобойнікова В. В. 134, 137
- Гайдукова Е. 107
Гальперін В. І. 111
Гаряжа П. 97
Глазунова Л. В. 59, 77
Голубєв Р. 34
Гордєєв С. І. 12, 13, 14, 17, 19, 31, 33, 37, 67, 93, 95, 96, 112
Гориславець В. М. 51, 61, 62, 101, 102–103, 107, 118
Гресь А. 97
Грицаненко В. Г. 10, 11, 42, 74, 111, 122
- Данильчишин Ю. М. 110
Данько Д. 150
Двошкіна С. 99
- Дегтяр А. О. 94
Дерен В. 150
Дмитренко Л. 100
Дриль І. 78
Дубинець Є. 147
Дяченко М. В. 17
- Євсєєнко С. В. 77, 112–113
Єрмоленко Я. 31
- Жарикова В. 150
Житєнева А. 90
Жукова В. П. 59, 66
Жукова О. В. 73, 74, 118, 147
Жукова Я. 93
- Запара І. 135
- Игнатова Н. 150
Ичетовкин Д. 38
- Ільїнська М. 15
Ірха В. І. 130
- Какурин В. И. 119
Калашникова В. 150
Каністратенко М. М. 27, 32, 48, 66, 110
Карнаушенко А. 14
Карчова Ю. І. 34
Ківшар Н. 15
Клочко Н. 150
Клюєва В. 29
Ковалєв В. 97, 150
Коваленко А. 150
Коваленко А. І. 67
Коваленко Ю. Б. 66
Ковальова А. 145
Ковач Ю. І. 93, 97, 150
Колесник Л. І. 67
Колногузенко Б. М. 31, 67, 77, 94, 104, 133
Колчанова Л. М. 127
Компанієць А. 31
Корольчук Д. 145
Коротка К. М. 32
Костенко Ю. 47
Костирко Я. 34
Котенко Я. М. 31
Котий В. 123
Кравченко О. В. 48, 93
Кудрич Л. В. 14, 143
Кулишкін П. 150
Кульов В. 21
Куриленко І. А. 68
Кучин П. З. 124
Кучина В. Ф. 124
Кушнаренко Н. М. 17, 30, 48, 77, 92, 115

Лачко О. 12, 14
Левченко О. М. 113
Лиман С. І. 94
Лисенкова Н. В. 66
Литвинов А. І. 123, 150
Литвинов О. І. 51, 52, 53, 69, 71, 101, 131, 144
Ліхолетов Я. 32
Логинова Т. А. 90
Лошков Ю. І. 79

Марков Л. В. 8, 33
Меліхов В. І. 98, 99, 126, 127
Мельник Н. В. 60, 93
Мендришора Б. 12, 150
Мирошниченко Т. 150
Миславський В. Н. 145, 148–149
Мізяк В. Д. 89, 90, 124
Мірошниченко В. С. 31
Мітіна Л. С. 68

Набоков Р. Г. 20
Нагієв В. 34
Настаченко О. О. 21, 119
Новикова Г. 110
Носова З. В. 94, 98, 99

Омельченко Л. Г. 79
Опришко І. 32
Осадча В. М. 41, 67
Осипенко В. В. 40, 93
Оскерко Г. 12
Островська К. В. 134
Островська М. В. 20, 31
Откидач В. М. 11, 12, 53, 132

Педан Н. 50
Пересада Н. 123, 150
Петренко В. 146
Печінікіна А. 78
Пісклова І. С. 49
Піха А. 41
Плаксин Е. Ф. 65, 100
Плахута Н. 123
Подольяка М. 78
Полковник В. І. 48
Попов Д. 150
Попова А. 12, 123, 150
Поротько А. 14
Прудников А. 13

Ракитянская В. Д. 43
Рибалко С. В. 128
Риб'янцева І. 139
Рижанова А. О. 67
Розина Е. 75
Романенко С. Ю. 12, 31, 123, 150
Романюк О. І. 48, 93

Ростовцев С. С. 78, 128
Рочев С. 93, 123
Рощенко О. Г. 105, 117, 123, 141, 142
Русавська Н. С. 77
Рязанова І. 78
Ряполов В. М. 32

Сабова В. 128
Сєдих В. В. 77, 145–146
Сікалов І. 93, 129
Сімейкіна Н. М. 68
Скіба К. 14, 31
Склярів А. Д. 43, 88, 90, 116, 147
Соляник А. А. 77
Станевський П. 93
Старкова Г. В. 101, 128
Степаненко А. 48
Столярова Т. 57
Стронська К. 12, 123
Струнникова М. 116, 124
Сытников Д. Э. 66, 67

Тамм Є. П. 145
Тимофеєнко А. 128
Титаренко Т. 150
Титов С. В. 67
Тишевська Л. Г. 133
Тортіка М. 26, 32
Тортіка О. О. 32
Тумасьян Т. 141
Тюркеджи Н. С. 32

Ус А. 31

Феоктистов К. 83
Філіпова Л. Я. 67
Фрідьева Н. Я. 31, 76

Харитоновна В. Ф. 87, 142
Хижна О. С. 113
Храмова М. 112

Цибрук Д. 97
Цинкіладзе А. 146
Цуріна К. 78

Чемеровський Ю. А. 39, 40, 55–56, 69, 70, 80, 140
Чепалов О. І. 22–24, 38, 46, 48, 59, 63, 64, 71–72, 75, 78, 81, 83, 97, 98, 100, 106, 126, 131
Чепеленко В. В. 150
Черкасова Н. О. 8, 9, 10, 18, 19, 22
Чиженко М. 9
Чиликіна Н. 117
Читака Л. 35
Чоха Л. 128

Шабаліна О. М. 123, 136
Шапка І. 94
Шахрай М. 97
Шаша К. Г. 98, 99, 129
Шевченко О. 47
Шейко В. М. 17, 20, 30, 38, 43–45, 46–47, 47,
48, 61, 67, 69, 92, 115, 118, 123, 124, 128, 133,
136, 144
Шеплякова І. О. 66
Шикаленко Т. О. 113, 115
Шишкіна О. А. 40, 93

Шолухо Н. Є. 31, 66

Щепакін В. М. 48
Щербань А. Л. 93
Щербініна О. П. 77

Юдін М. 25

Яковлева А. 150
Яніна-Ледовська Є. В. 93
Япринцев І. 93, 97

ПОКАЖЧИК ТВОРЧИХ КОЛЕКТИВІВ ХДАК

Академічний хор під кер. В. Бойка 37, 47, 76, 90, 117, 129, 133, 134, 144
«Академія», студентський театр під кер. С. Гордєєва 14, 17, 31, 112, 133
«Академус», камерний оркестр під кер. С. Романенка 12, 31, 123, 150
Ансамбль бального танцю під кер. З. Носової 94, 99, 133
«Біг-Бенд», джазовий оркестр під керівництвом Ю. Ковача 97, 133
«Заповіт», театр народного танцю під кер. Б. Колногузенка 31, 32, 37, 47, 49, 76, 77, 94, 129, 133, 134
«ЕКМАТЕДОС», експериментальна майстерня театральних досліджень під кер. І. Бориса 27, 124
«Естет», ансамбль сучасного танцю під кер. Є. Яніни-Ледовської 31, 32, 49, 77, 93, 129, 133, 141
«Лада», фольклорний гурт під кер. О. Шишкіної 31, 121
«Посіпаки», ансамбль народних інструментів під кер. Н. Мельник 129
«СТЕП», студентський театр естрадної пісні під кер. Л. Кудрич 14, 133
«Фарби», фольклорний гурт під кер. Г. Бреславець 31, 78, 109, 121, 133
«Цим-Бан-До», інструментальне тріо під керівництвом О. Савицької 31, 129, 133

ПОКАЖЧИК ПЕРІОДИЧНИХ ВИДАНЬ, МАТЕРІАЛИ З ЯКИХ ВИКОРИСТАНО У ВИДАННІ

Бурсацький узвіз : газета Харківської державної академії культури 12–18, 29–33, 37, 38, 47–50,
66–69, 76–78, 94–97, 113–115, 129, 133–136, 144–147
Вечерний Харьков 11, 19, 36, 38, 39, 41, 43, 56, 60, 61, 64, 70, 73, 75, 80, 84, 86, 102, 103, 105, 107,
110, 111, 118, 122, 127, 140, 142, 144
Вечерня Уфа 112
Время 8, 19, 20, 33, 35, 39, 52, 63, 74, 79, 81, 82, 85, 98, 106, 109, 116, 117, 120, 128, 129, 130, 138, 143
День : щоденна всеукраїнська газета 72, 75, 79, 100, 117
Знамя Дзержинки : газета трудового колектива ПАО «Днепровский меткомбинат» 91
КП в Украине 8
Культура і життя : загальнодержавна українська газета 27, 41, 51, 110, 121, 122, 130, 132, 137, 142, 143
Освіта : всеукраїнський громадсько-політичний тижневик 21
Преступление и наказание : приложение к газете «Харківський правозахисний бюлетень» 61
Сегодня 27, 39, 57, 138, 140
Слобідський край 10, 12, 18, 34, 40, 50, 53, 54, 71, 104
Трибуна трудящих 21
Україна молода 51
Урядовий кур'єр : газета Кабінету Міністрів України 26, 34, 78, 130, 137, 139
Форум 100
Харьковские известия : газета Харьковського городского совета 9, 10, 22, 24, 25, 26, 28, 34, 40, 41,
42, 43, 45, 46, 54, 57, 58, 59, 61, 62, 64, 65, 66, 69, 70, 71, 73, 74, 80, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89,
90, 91, 92, 97, 100, 101, 104, 105, 106, 110, 112, 116, 118, 120, 123, 125, 126, 127, 131, 132, 140,
141, 142, 144, 147, 149, 150
Чорноморські новини : громадсько-політична газета 141

ЗМІСТ

Від укладачів	3
<i>В. М. Шейко, М. М. Каністратенко, Н. М. Кушнарєнко</i> Харківська державна академія культури в умовах реформування вищої освіти України	4
2014	8
2015	55
2016	101
Показчик персоналій	151
Показчик творчих колективів ХДАК	153
Показчик періодичних видань, матеріали з яких використано у виданні	153

Довідкове видання

Віват, Академіє!

ВИПУСК 7

(2014–2016)

ДАЙДЖЕСТ

Укладачі:

Світлана Василівна Євсеєнко
Олена Миколаївна Левченко

Під редакцією

Світлани Василівни Євсеєнко

Коректор

Світлана Василівна Євсеєнко

Комп'ютерний набір і верстка

Олена Миколаївна Левченко

Художнє оформлення

Олена Миколаївна Левченко
Іван Георгійович Колесник

Підписано до друку 30.11.2017. Формат 60x84/8
Гарнітура «Times». Ум. друк. арк. 18. Обл.-вид. арк. 21,51.
Наклад 100 пр. Зам. № 0412

Харківська державна академія культури,
Бурсацький узвіз, 4, Харків, Україна, 61057
Тел. +38(057)731–27–83
bibliohdak@gmail.com